

Kallelse till möte för teknik- och fastighetsnämnden

Tid: 2022-08-30, **Kl:** 19:00

Plats: Teknik- och fastighetsförvaltningen, Ekvägen 30

Ordförande: Stefan Dayne (KD)

Sekreterare: Elisabeth Persson

Ärenden:

	Ärende för beslut	Dnr:
1.	Upphandlingsstrategi - Nybyggnad Hallunda nya skola och idrottshall, omgång 2 *Sekretess, handlingar finns tillgängliga för läsning kl 17.00-18.00	TFN/2022:00257
2.	Statusrapport angående kostnadsökning förskolorna Anemonen, Ametisten och Posthagen *Sekretess, handlingar finns tillgängliga för läsning kl 17.00-18.00	TFN/2022:00265
3.	Ekonomisk uppföljning januari-juni 2022 med helårsprognos	TFN/2022:00075
4.	Rivning av byggnad på fastigheten Tullinge 19:420, Nyängsvägen 10	TFN/2022:00207
5.	Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2022	TFN/2022:00256

Teknik- och fastighetsnämnden

2022-08-19

Kod: 1.1.3.1

2022-08-25 rev

Dnr: TFN/2021:00377

6.	Delegationsärenden	
7.	Anmälningssärenden	
8.	Teknik- och fastighetsdirektören informerar	

Gruppmöten:

(S), (KD), (MP), (L) och (C) Ekvägen 30, plan 2 i Tillsammans, kl 18.00

(M), (TUP), (SD) och (V) Ekvägen 30, plan 2 i Innovation, kl 18.00

Anmäl eventuellt förhinder till Elisabeth Persson, tfn 0708 90 40 56 eller elisabeth.persson@botkyrka.se

3**Ekonomisk uppföljning januari-juni 2022 med helårsprognos (TFN/2022:00075)****Förslag till beslut**

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner teknik- och fastighetsförvaltningens ekonomiska uppföljning januari-juni med helårsprognos 2022.

Sammanfattning

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska avvikelser för perioden januari till och med juni månad, avvikelse mellan årsprognos och årsbudget samt en jämförelse av utfallet för motsvarande period mot föregående år. Juniprognosen innehåller ingen rapportering av förvaltningens investeringar.

Helårsprognosen för den intäktsfinansierade verksamheten inklusive VA-verksamheten samt den budgetfinansierade delen visar ett överskott på 0,3 miljoner kronor.

VA-verksamhetens helårsprognos visar ett överskott om 1,8 miljoner kronor, intäktsfinansierade verksamheterna visar ett underskott på 1,1 miljoner kronor och den budgetfinansierade delen prognostiserar ett underskott på 0,4 miljoner kronor.

Förvaltningen redovisar både högre intäkter och högra kostnader i år än föregående år.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-08-18.

Referens

Sofie Trulsson
sofie.trulsson@botkyrka.se

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Ekonomisk uppföljning januari-juni 2022 med helårsprognos (TFN/2022:00075)

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner teknik- och fastighetsförvaltningens ekonomiska uppföljning januari-juni med helårsprognos 2022.

Sammanfattning

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska avvikelser för perioden januari till och med juni månad, avvikelse mellan årsprognos och årsbudget samt en jämförelse av utfallet för motsvarande period mot föregående år. Juniprognosen innehåller ingen rapportering av förvaltningens investeringar.

Helårsprognosen för den intäktsfinansierade verksamheten inklusive VA-verksamheten samt den budgetfinansierade delen visar ett överskott på 0,3 miljoner kronor.

VA-verksamhetens helårsprognos visar ett överskott om 1,8 miljoner kronor, intäktsfinansierade verksamheterna visar ett underskott på 1,1 miljoner kronor och den budgetfinansierade delen prognostiserar ett underskott på 0,4 miljoner kronor.

Förvaltningen redovisar både högre intäkter och högre kostnader i år än föregående år.

Ärendet

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska avvikelser för perioden januari till och med juni, avvikelse mellan helårsprognos och

årsbudget samt en jämförelse av utfallet för motsvarande period mot föregående år. Juniprognosen innehåller ingen rapportering av förvaltningens investeringar eller mål och mått.

VA-verksamhet

VA:s helårsprognos är ett överskott med 1,8 mkr mot budget främst på grund av lägre uppskattade kostnader för personal och konsulter.

För perioden **januari-juni** redovisar VA ett överskott som förklaras av högre redovisade intäkter samt lägre redovisade kostnader för inköp av vatten på grund av släpande fakturor samt konsulter.

Övriga intäktsfinansierade verksamheter

Sammantaget för intäktsfinansierade verksamheter

De övriga intäktsfinansierade verksamheternas helårsprognos är ett underskott med 1,1 mkr främst på grund av lägre uppskattade intäkter. För perioden **januari-juni** redovisar övriga intäktsfinansierade verksamheter ett underskott främst på grund av lägre redovisade intäkter.

Stabsfunktionernas helårsprognos är ett underskott mot budget med 1,7 mkr på grund av högre uppskattade kostnader för tillfälligt inhyrd personal. För perioden **januari-juni** redovisar stabsfunktionerna ett underskott med 0,7 mkr.

Fastighets helårsprognos är ett underskott mot budget med 3,2 mkr som främst uppstår till följd av lägre förväntade hyresintäkter och högre uppskattade kostnader för konsulter, tillfälligt inhyrd personal och energimedia. För perioden **januari-juni** redovisar fastighet ett underskott mot budget med 1,1 mkr.

Projektens helårsprognos ett underskott mot budget med 0,1 mkr främst på grund av lägre uppskattade intäkter för tidsskrivning i projekt. För perioden **januari-juni** redovisar projektenheten ett underskott med 0,8 mkr.

Driftservices helårsprognos är ett överskott mot budget med 3,9 mkr främst på grund av lägre uppskattade kostnader för personal och förbrukningsmaterial än budget. För perioden **januari-juni** redovisar driftservice ett underskott med 2,9 mkr.

Budgetfinansiering

De budgetfinansierade verksamheternas helårsprognos är ett underskott med 0,4 mkr till följd av högre uppskattade rivningskostnader än tidigare beräknat.

För perioden **januari-juni** redovisar de budgetfinansierade verksamheterna ett överskott på grund av att engångskostnaderna samt förstudierna inte är upparbetade i samma takt som lagd budget.

Jämförelse av utfallet januari-juni 2022 med utfallet januari-juni 2021

Förvaltningen redovisar både högre intäkter och högre kostnader i år än föregående år. Intäkterna för perioden januari-juni 2022 redovisas högre än för perioden januari-juni 2021 främst på grund av ökade interna intäkter samt ökade hyresintäkter.

Kostnaderna för perioden januari-juni 2022 redovisas högre än för perioden januari-juni 2021 till störst del på grund av ökade kostnader för personal, tillfälligt inhyrd personal, kapitalkostnader och kostnader för rivning och avetablering

Mikael Henning
Teknik- och fastighetschef

Sofie Trulsson
Tf ekonomichef

Bilagor

Ekonomisk rapport med helårsprognos

Expedieras till:

Kommunstyrelsen Botkyrka kommun

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Ekonomisk rapport med helårsprognos

Teknik- och fastighetsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Ekonomisk uppföljning och analys.....	4
2.1 Driftuppföljning	4
2.1.1 Analys	4
2.1.2 Övrig betydelsefull ekonomisk information	11

1 Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2021	Utfall period 2022	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avvikelse 2022
Va-verksamheten					
Intäkter (+) VA	142,8	80,2	155,3	155,4	0,1
Kostnader (-) VA	-138,0	-71,8	-155,8	-154,1	1,7
Avsättning till regleringsfond	-4,8	0	0	0	0
Netto (+/-) VA	0	8,4	-0,5	1,3	1,8
Övrigt inom tfn					
¹ - varav Intäktsfinansierat					
Intäkter (+)	1 012,1	525,7	1 064,2	1 060,0	-4,2
Kostnader (-)	-1 008,0	-530,4	1 066,7	-1 063,6	3,1
Netto (+/-)	4,1	-4,7	-2,5	-3,6	-1,1
¹ - varav Budgetfinansierat					
Kostnader (-)	-28,5	-10,4	-108,9	-109,3	-0,4
Netto (-)	-28,5	-10,4	-108,9	-109,3	-0,4
Summa netto tfn	-24,4	-6,7	-111,9	-111,6	0,3

Juniprognosen är en redovisning av nämndens ekonomiska avvikelser för perioden januari till juni, avvikelse mellan helårsprognos och årsbudget samt en jämförelse av utfallet för motsvarande period mot föregående år. Juniprognosen innehåller ingen rapportering av förvaltningens investeringar eller mål och mått.

VA-verksamhet

VA:s helårsprognos är ett överskott med 1,8 mkr mot budget främst på grund av lägre uppskattade kostnader för personal och konsulter.

För perioden **januari-juni** redovisar VA ett överskott som förklaras av högre redovisade intäkter samt lägre redovisade kostnader för inköp av vatten på grund av släpande fakturor samt konsulter.

Övriga intäktsfinansierade verksamheter

Sammantaget för intäktsfinansierade verksamheter

De övriga intäktsfinansierade verksamheternas helårsprognos är ett underskott med 1,1 mkr främst på grund av lägre uppskattade intäkter. För perioden **januari-juni** redovisar övriga intäktsfinansierade verksamheter ett underskott främst på grund av lägre redovisade intäkter.

Stabsfunktionernas helårsprognos är ett underskott mot budget med 1,7 mkr på grund av högre uppskattade kostnader för tillfälligt inhyrd personal. För perioden **januari-juni** redovisar stabsfunktionerna ett underskott med 0,7 mkr.

Fastighets helårsprognos är ett underskott mot budget med 3,2 mkr som främst uppstår till följd av lägre förväntade hyresintäkter och högre uppskattade kostnader för konsulter, tillfälligt inhyrd personal och energimedia. För perioden **januari-juni** redovisar fastighet ett underskott mot budget med 1,1 mkr.

Projektens helårsprognos ett underskott mot budget med 0,1 mkr främst på grund av lägre uppskattade intäkter för tidsskrivning i projekt. För perioden **januari-juni** redovisar projektenheten ett underskott med 0,8 mkr.

Driftservices helårsprognos är ett överskott mot budget med 3,9 mkr främst på grund av lägre uppskattade kostnader för personal och förbrukningsmaterial än budget. För perioden **januari-juni** redovisar driftservice ett underskott med 2,9 mkr.

Budgetfinansiering

De budgetfinansierade verksamheternas helårsprognos är ett underskott med 0,4 mkr till följd av högre uppskattade rivningskostnader än tidigare beräknat.

För perioden **januari-juni** redovisar de budgetfinansierade verksamheterna ett överskott på grund av att engångskostnaderna samt förstudierna inte är upparbetade i samma takt som lagd budget.

Jämförelse av utfallet januari-juni 2022 med utfallet januari-juni 2021

Förvaltningen redovisar både högre intäkter och högre kostnader i år än föregående år. Intäkterna för perioden januari-juni 2022 redovisas högre än för perioden januari-juni 2021 främst på grund av ökade interna intäkter samt ökade hyresintäkter.

Kostnaderna för perioden januari-juni 2022 redovisas högre än för perioden januari-juni 2021 till störst del på grund av ökade kostnader för personal, tillfälligt inhyrd personal, kapitalkostnader och kostnader för rivning och avetablering.

2 Ekonomisk uppföljning och analys

2.1 Driftuppföljning

2.1.1 Analys

Under 2021 genomfördes ett kommungemensamt projekt för att införa en ny kodplan i kommunen 2022. Den nya kodplanen har lett till förändring i hur vi redovisar intäkter samt kostnader, därav presenteras två tabeller för Teknik- och fastighetsnämndens intäktsfinansierade verksamheter. Den första tabellen presenterar resultatet utifrån förvaltningens verksamhetskoder medan andra tabellen presenterar resultatet utifrån förvaltningens enheter.

Tabell skapad utifrån förvaltningens verksamheter

Text (Belopp i tkr)	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse Budget - Prognos
INTÄKTSFINANSIERING						
LEDNING OCH ADMINISTRATION						
Intäkter	21 018	14 831	29 691	41 917	41 967	50
Kostnader	-21 819	-15 804	-31 654	-42 392	-44 130	-1 738
Netto	-801	-973	-1 963	-475	-2 163	-1 688

Teknik- och fastighetsnämnden

Text (Belopp i tkr)	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse Budget - Prognos
FASTIGHETSVERKSAMHET						
Intäkter	399 734	385 167	776 397	808 692	803 794	-4 898
Kostnader	-401 902	-375 057	-774 213	-809 208	-807 165	2 043
Netto	-2 168	10 110	2 184	-515	-3 371	-2 856
DRIFTSERVICE						
Intäkter	3 436	3 115	6 229	5 869	6 303	434
Kostnader	-7 191	-5 158	-13 464	-14 667	-15 404	-737
Netto	-3 755	-2 043	-7 235	-8 798	-9 101	-303
GATA PARK MARKSKÖTSEL						
Intäkter	22 516	21 390	44 063	49 652	49 685	33
Kostnader	-23 783	-24 438	-46 863	-48 463	-47 675	787
Netto	-1 267	-3 048	-2 800	1 189	2 010	820
FORDON OCH TRANSPORT						
Intäkter	31 224	29 459	61 566	63 020	63 044	24
Kostnader	-32 443	-29 581	-58 329	-60 716	-60 675	41
Netto	-1 219	-122	3 237	2 304	2 370	66
LOKALVÅRD						
Intäkter	40 707	40 159	81 341	79 950	80 624	674
Kostnader	-37 206	-35 530	-71 803	-76 948	-74 499	2 449
Netto	3 501	4 630	9 538	3 002	6 125	3 123
INTERNSERVICE						
Intäkter	7 028	6 481	12 785	15 100	14 601	-499
Kostnader	-6 008	-5 569	-11 673	-14 307	-14 098	209
Netto	1 021	913	1 112	793	503	-290
VA-VERKSAMHET						
Intäkter	80 152	71 488	142 769	155 293	155 425	133
Kostnader	-71 828	-67 055	-138 048	-155 793	-154 075	1 718
Avsättning till regleringsfond	0	0	-4 721	0	0	0
Netto	8 324	4 432	0	-500	1 350	1 850
TOTALT UTAN VA- VERKSAMHET						
Intäkter	525 664	500 602	1 012 072	1 064 201	1 060 018	-4 182
Kostnader	-530 353	-491 135	-1 007 999	-1 066 701	-1 063 646	3 055
Netto	-4 690	9 466	4 073	-2 500	-3 628	-1 128
TOTALT MED VA- VERKSAMHET						
Intäkter	605 816	572 089	1 154 841	1 219 493	1 215 444	-4 050
Kostnader	-602 181	-558 191	-1 150 767	-1 222 493	0	4 772
Netto intäktsfinansiering	3 635	13 898	4 073	-3 000	-2 366	722
BUDGETFINANSIERING						

Teknik- och fastighetsnämnden

Text (Belopp i tkr)	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse Budget - Prognos
NÄMND						
Kostnader	-256	-247	-476	-600	-600	0
Netto	-256	-247	-476	-600	-600	0
FÖRSTUDIER						
Förstudie kommunhus	-700	0	0	-2 500	-2 500	0
Förstud nytt badh Storvreten/Tumba	0	0	0	-5 000	-5 000	0
Netto	-700	0	0	-7 500	-7 500	0
ENGÅNGSKOSTNADER						
Rivning	-5 847	-976	-3 383	-19 891	-20 260	-369
Nedskrivningar	0	0	-16	-5 000	-5 000	0
Hyra evakueringslokaler	0	-5 054	-10 107	-68 409	-68 409	0
Avetablering, återställning	-3 380	-153	-3 282	-7 500	-7 500	0
Sanering	-202	0	-656	0	0	0
Förgävesprojektering	0	-16	-10 551	0	0	0
Netto	-9 429	-6 200	-27 996	-100 800	-101 169	-369
Netto budgetfinansiering	-10 385	-6 447	-28 472	-108 900	-109 269	-369
Totalt TFN						
Netto (intäktsfinansiering + budgetfinansiering)	-6 750	7 452	-24 399	-111 900	-111 635	353

Tabell skapad utifrån förvaltningens enheter

Text	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse Budget - Prognos
INTÄKTSFINANSIERING						
Stab						
Intäkter	21 018	14 831	29 691	41 917	41 967	50
Kostnader	-21 819	-15 804	-31 654	-42 392	-44 130	-1 738
Netto	-801	-973	-1 963	-475	-2 163	-1 688
Fastighet						
Intäkter	366 916	354 377	713 936	737 137	734 059	-3 078
Kostnader	-366 914	-345 584	-708 586	-737 137	-737 262	-125
Netto	1	8 793	5 350	0	-3 203	-3 203
Projekt						
Intäkter	7 331	6 506	13 557	19 521	17 635	-1 886
Kostnader	-8 787	-6 697	-14 349	-21 546	-19 764	1 782
Netto	-1 456	-191	-792	-2 025	-2 129	-104

Teknik- och fastighetsnämnden

Text	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse Budget - Prognos
Driftservice						
Intäkter	130 400	124 888	254 888	265 626	266 357	731
Kostnader	-132 833	-123 050	-253 410	-265 626	-262 490	3 136
Netto	-2 434	1 838	1 479	0	3 867	3 867
VA-verksamhet						
Intäkter	80 152	71 488	142 769	155 293	155 425	133
Kostnader	-71 828	-67 055	-138 048	-155 793	-154 075	1 718
Avsättning till regleringsfond	0	0	-4 721	0	0	0
Netto	8 324	4 432	0	-500	1 350	1 850
TOTALT UTAN VA- VERKSAMHET						
Intäkter	525 664	500 602	1 012 072	1 064 201	1 060 018	-4 182
Kostnader	-530 353	-491 135	-1 007 999	-1 066 701	-1 063 646	3 055
Netto	-4 690	9 466	4 073	-2 500	-3 628	-1 128
TOTALT MED VA- VERKSAMHET						
Intäkter	605 816	572 089	1 150 120	1 219 493	1 215 444	-4 050
Kostnader	-602 181	-558 191	-1 146 047	-1 222 493	-1 217 721	4 772
Netto intäktfinansiering	3 635	13 898	4 073	-3 000	-2 278	722
BUDGETFINANSIERING						
NÄMND						
Kostnader	-256	-247	-476	-600	-600	0
Netto	-256	-247	-476	-600	-600	0
FÖRSTUDIER						
Förstudie kommunhus	-700	0	0	-2 500	-2 500	0
Förstud nytt badh Storvreten/Tumba	0	0	0	-5 000	-5 000	0
Netto	-700	0	0	-7 500	-7 500	0
ENGÅNGSKOSTNADER						
Rivning	-5 847	-976	-3 383	-19 891	-20 260	-369
Nedskrivningar	0	0	-16	-5 000	-5 000	0
Hyra evakueringslokaler	0	-5 054	-10 107	-68 409	-68 409	0
Avetablering, återställning	-3 380	-153	-3 282	-7 500	-7 500	0
Sanering	-202	0	-656	0	0	0
Förgävesprojektering	0	-16	-10 551	0	0	0
Netto	-9 429	-6 200	-27 996	-100 800	-101 169	-369
Netto budgetfinansiering	-10 385	-4 128	-28 472	-108 900	-109 269	-369
TOTALT TFN						

Text	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse Budget - Prognos
Netto (intäktsfinansiering + budgetfinansiering)	-6 750	7 452	-24 399	-111 900	-111 547	353

Intäktsfinansierade verksamheter

Stab (Ledning och administration)

Stabsfunktionernas helårsprognos är ett underskott mot budget med 1 688 tkr på grund av högre uppskattade kostnader för tillfälligt inhyrd personal i syfte att täcka vakanta tjänster samt förbättra överlämning till nyanställd personal.

För perioden **januari-juni** redovisar stabsfunktionerna ett underskott med 654 tkr som främst kan förklaras av högre kostnader för personal och tillfälligt inhyrd personal.

Fastighet

Fastighets helårsprognos är ett underskott mot budget med 3 203 tkr som främst uppstår till följd av lägre förväntade hyresintäkter och högre uppskattade kostnader för konsulter, tillfälligt inhyrd personal och energimedia.

Intäkterna prognostiseras lägre än budget eftersom inflyttningar till Banslättskolan och Myrstacken blivit framflyttade till följd av fördröjda byggprojekt. Byggprojekten fördröjdes eftersom nya anbud behövde begäras in för Banslättskolan samt att Myrstacken drabbades av en vattenskada. En omförhandling av nytt avtal med öppna förskolan i Tullinge bidrar även till lägre prognostiserade intäkter eftersom det nya avtalet baseras på mindre lokalyta.

Konsultkostnaderna är högre prognostiserade än budget då verksamheten fått ett utökat behov av mer strukturerad byggnadsinformation som avser förbättrade ritningsunderlag i digital form. Tillfälligt inhyrd personal prognostiseras högre då verksamheten förlängt avtal med konsulter för att avsluta det påbörjade arbetet "värdeskapande förvaltning". Energimedia prognostiseras högre än budget då kostnaderna för energimedia uppskattas stiga under andra halvåret till följd av ökade energipriser.

Verksamheten prognostiserar lägre kapitalkostnader och personalkostnader än budgeterat. Kapitalkostnaderna prognostiseras lägre än budget då några slutredovisningar inte skett enligt tidigare satt plan. Personalkostnaderna prognostiseras lägre eftersom rekryteringar av fastanställd personal inte skett i samma takt som lagd budget.

För perioden **januari-juni** redovisar fastighet ett underskott mot budget med 1 067 tkr. Verksamheten redovisar lägre hyresintäkter och högre kostnader för bland annat konsulter och tillfälligt inhyrd personal för perioden.

Intäktsavvikelsen uppstår främst på grund av att två inflyttningar blivit framflyttade samt en omförhandling av ett hyresavtal. Kostnadsavvikelsen uppstår till störst del av högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal och konsultkostnader. Kostnaden för tillfälligt inhyrd personal är högre eftersom verksamheten förlängt avtalet med inhyrda resurser. Konsultkostnaderna är högre då verksamheten beställt ritningstransformationer för att erhålla ritningar i digital form.

Teknik- och fastighetsnämnden

Projekt

Projektens helårsprognos är ett underskott mot budget med 104 tkr främst på grund av lägre uppskattade intäkter för tidsskrivning i projekt. Intäkterna prognostiseras lägre eftersom projektensheterna haft färre fastanställd personal som kan föra tidsskrivning i projekt.

För perioden **januari-juni** redovisar projektensheten ett underskott med 767 tkr främst på grund av lägre redovisade intäkter för tidsskrivning.

Driftservice

Driftservices helårsprognos är ett överskott mot budget med 3 867 tkr främst på grund av lägre uppskattade kostnader för personal och förbrukningsmaterial än budget. Personalkostnaderna prognostiseras lägre eftersom rekryteringar inte skett i samma takt som lagd budget samt att vissa tjänster vakanshålls i väntan på att identifiera korrekt personalbehov.

För perioden **januari-juni** redovisar driftservice ett underskott med 2 857 tkr som till störst del förklaras av lägre redovisade intäkter än budget. Intäktsavvikelsen uppstår främst på grund av eftersläpning av faktureringen.

VA-verksamhet

VA:s helårsprognos är ett överskott med 1 850 tkr mot budget på grund av lägre uppskattade kostnader för personal och konsulter.

Personalkostnaden prognostiseras lägre än budget eftersom verksamheten inte rekryterat personal i samma takt som lagd budget. Konsultkostnaderna prognostiseras lägre eftersom NIS-arbetet ska genomföras med interna resurser istället för externa konsulter.

För perioden **januari-juni** redovisar VA ett överskott med 8 236 tkr som främst förklaras av högre intäkter samt lägre kostnader för inköp av vatten och konsulter.

Intäkterna är högre eftersom verksamheten erhållit beviljade bidrag från digitaliseringsfonden och Länsstyrelsen som inte var budgeterade. Bidraget från digitaliseringsfonden syftar till att finansiera en viss del av kostnaderna som uppstår till följd av arbetet med att ge dricksvattenkonsumenter digital detaljerad information om egen vattenförbrukning. Bidraget från Länsstyrelsen är erhållet för att studera översvämningrisker i Tumba.

Kostnaden för inköp av vatten är lägre till följd av eftersläpning av fakturor från leverantörer. Konsultkostnaderna är lägre eftersom verksamheten inte påbörjat alla utredningar och förstudier samt att verksamheten förväntas utföra mer arbete med interna resurser.

Budgetfinansiering

Nämnd

Nämnden prognostiserar likt budget.

För perioden **januari-juni** redovisar nämnden ett överskott med 44 tkr främst på grund av lägre kostnader för arvode, representation och IT.

Förstudier

Helårsprognosen för förstudierna för kommunhuset och badhus i Storvreten/Tumba är likt budget.

För perioden **januari-juni** redovisar förstudierna ett överskott med 3 050 tkr.

Engångskostnader

Helårsprognosen för engångskostnaderna är ett underskott med 369 tkr till följd av högre uppskattade rivningskostnader än tidigare beräknat.

För perioden **januari-juni** redovisar engångskostnaderna ett överskott med 43 854 tkr. Överskottet uppstår då verksamheten inte upparbetat kostnader i samma takt som lagd budget.

Tabell som visar utfallet för perioden januari-juni 2022 och 2021 samt utfallet januari-december 2021

Text (Belopp i tkr)	Utfall januari - juni 2022	Utfall januari - juni 2021	Utfall januari - december 2021
Verksamhetens intäkter			
Taxor och avgifter	75 904	78 811	143 188
Externa bostads- och lokalhyror	361 690	349 159	703 226
Försäljning av verksamhet	-61	0	178
Bidrag från staten med flera	1 690	4 651	9 806
Övriga verksamhetsintäkter	89 598	96 811	199 483
Interna intäkter	76 023	42 615	94 036
Finansiella poster	972	43	202
Summa intäkter	605 816	572 089	1 150 120
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	-87 954	-80 813	-155 660
Varor	-63 491	-58 493	-126 898
Entreprenad och köp av verksamhet	-1 805	-1 902	-3 684
Externa lokalhyror	-78 888	-78 753	-166 660
Bidrag och transfereringar	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-173 118	-202 642	-430 621
Interna kostnader	-66 181	-5 600	-13 480
Kapitalkostnader	-108 695	-103 356	-211 535
Summa kostnader	-580 133	-531 558	-1 108 538
Finansiella poster	-32 433	-33 080	-65 981
Netto	-6 750	7 452	-24 399

Jämförelse i utfallet för perioden januari-juni 2022 mot januari-juni 2021

Utifrån ovan tabell kan vi utläsa att både intäkterna och kostnaderna för perioden januari-juni 2022 är högre än föregående år.

En anledning till ökade intäkter är höjning av VA-taxan inför 2022.

De interna intäkterna är högre i år eftersom förvaltningens interna overheadkostnader ökat. De interna overheadkostnader avser bland annat stabsfunktionernas personalkostnader och konsultkostnader som lett till att debiteringen av overheadkostnaden till förvaltningens verksamheter ökat. En annan orsak till att interna intäkter ökat är att förvaltningen utfört fler persontransporter åt verksamhetsförvaltningarna än föregående år.

Kostnaderna för personal och tillfälligt inhyrd personal är högre i år då förvaltningen tillsatt fler vakanta tjänster. Kapitalkostnaderna är högre i år då förvaltningen färdigställt nya lokaler och kostnaderna för rivning och avetablering är högre i år eftersom förvaltningen utfört flera rivningar och avetableringar.

2.1.2 Övrig betydelsefull ekonomisk information

Nämnden har erhållit en tilläggsbudget med 49,6 mkr. 46,6 mkr är avsatt för den budgetfinansierade verksamheten och ska finansiera engångskostnader gällande tillfälligt idrottstält, paviljongslösning och hantering av etableringskostnad. 3 mkr är avsatt för att finansiera tillfällig personalförstärkning inom förvaltningen.

4**Rivning av byggnad på fastigheten Tullinge 19:420,
Nyängsvägen 10 (TFN/2022:00207)****Förslag till beslut**

1. Teknik- och fastighetsnämnden beslutar att huset på fastigheten Botkyrka Tullinge 19:420 med adress Nyängsvägen 10 ska rivas, och att ansökan om rivningslov avseende ifrågavarande hus ska ske.
2. Teknik- och fastighetsnämnden beslutar finansiera rivningen av byggnaden via Engångskostnadsbudgeten för 2023.
3. Teknik- och fastighetsnämnden uppdrar till fastighetschefen på teknik- och fastighetsförvaltningen att tillse att ansökan om rivning enligt punkten 1 ovan sker, och att vidta samtliga rättshandlingar som är erforderliga för rivning av huset.

Sammanfattning

På fastigheten Botkyrka Tullinge 19:420 med adress Nyängsvägen 10 i Tullinge finns ett bostadshus som tillhör Botkyrka kommun. Bostadsytan i huset uppgår till ca 60 kvm, samt tillhörande källare. Denna bostadsbyggnad var tidigare uthyrd till extern hyresgäst, men har sedan april 2018 stått tomt. Teknik- och fastighetsförvaltningen har inga planer på att upplåta huset till extern part.

Huset på den aktuella ovan nämnda fastighet är i undermåligt skick till följd av eftersatt underhåll, varför det är i stort behov av omfattande renowing om byggnaden ska kunna fortsätta nyttjas. En sådan investering blir svår att ekonomiskt återfå genom motsvarande hyresintäkt vid en uthyrning, varför ett sådant alternativ avrådes.

Fastigheten är dock beläget i ett område som kan vara av intresse för mark- och exploateringsenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen att detaljplanlägga för annan användning.

För arbetet att genomföra rivning av huset anlitar teknik- och fastighetsförvaltningen upphandlad ramavtalsentreprenör.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse
2022-08-10.

Referens

Ulf Uddsten

ulf.uddstenb@botkyrka.se

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Rivning av byggnad på fastigheten Tullinge 19:420, Nyängsvägen 10

Förslag till beslut

1. Teknik- och fastighetsnämnden beslutar att huset på fastigheten Botkyrka Tullinge 19:420 med adress Nyängsvägen 10 ska rivas, och att ansökan om rivningslov avseende ifrågavarande hus ska ske.
2. Teknik- och fastighetsnämnden beslutar finansiera rivningen av byggnaden via Engångskostnadsbudgeten för 2023.
3. Teknik- och fastighetsnämnden uppdrar till fastighetschefen på teknik- och fastighetsförvaltningen att tillse att ansökan om rivning enligt punkten 1 ovan sker, och att vidta samtliga rättshandlingar som är erforderliga för rivning av huset.

Sammanfattning

På fastigheten Botkyrka Tullinge 19:420 med adress Nyängsvägen 10 i Tullinge finns ett bostadshus som tillhör Botkyrka kommun. Bostadsytan i huset uppgår till ca 60 kvm, samt tillhörande källare. Denna bostadsbyggnad var tidigare uthyrd till extern hyresgäst, men har sedan april 2018 stått tomt. Teknik- och fastighetsförvaltningen har inga planer på att upplåta huset till extern part.

Huset på den aktuella ovan nämnda fastighet är i undermåligt skick till följd av eftersatt underhåll, varför det är i stort behov av omfattande renovering om byggnaden ska kunna fortsätta nyttjas. En sådan investering blir svår att ekonomiskt återfå genom motsvarande hyresintäkt vid en uthyrning, varför ett sådant alternativ avrådes.

Fastigheten är dock beläget i ett område som kan vara av intresse för mark- och exploateringsenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen att detaljplanlägga för annan användning.

För arbetet att genomföra rivning av huset anlitar teknik- och fastighetsförvaltningen upphandlad ramavtalsentreprenör.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Byggnadens bokförda värde uppgår till 0 kr. Det finns i övrigt inga kapitalkostnader i fastighetssystemet bokförda på denna fastighet. Fastigheten inköptes av kommunen 1994 till en köpeskilling av 675 tkr. Markvärdet bedöms högre än så i nuläget vid en möjlig framtida exploatering av fastighetsmarken. Kostnaden för att riva huset på fastigheten är bedömd till ca 600 tkr. Den rådande internhyresmodellen ger inget utrymme för rivningskostnader av fastigheter utan att teknik- och fastighetsförvaltningen överskrider sin budget. Finansiering av rivningskostnaden bör kunna ske genom Engångskostnadsbudgeten under 2023.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

Lena Myrelid Knöös
Fastighetschef

Bilagor

1. Fastighetsutdrag (Botkyrka Tullinge 19:420)
2. Situationsplan

Expedieras till:

Fastighetschefen

FASTIGHET			
Beteckning	Senaste ändringen i allmänna delen	Senaste ändringen i inskrivningsdelen	Aktualitetsdatum i inskrivningsdelen
BOTKYRKA TULLINGE 19:420 Nyckel: 010279319 UUID: 909a6a44-72c9-90ec-e040-ed8f66444c3f Distrikt: Tullinge Nr: 212073	2019-02-21	2019-09-09 13:56	2022-05-16

ADRESS
Nyängsvägen 10 146 30 Tullinge

LÄGE, KARTA		
Område	N (SWEREF 99 TM)	E (SWEREF 99 TM)
1	6566850.9	665996.8

AREAL			
Område	Totalareal	Därav landareal	Därav vattenareal
Totalt	2 280 kvm	2 280 kvm	0 kvm

LAGFART			
Ägare	Andel	Inskrivningsdag	Akt
212000-2882 BOTKYRKA KOMMUN MUNKHÄTTEVÄGEN 45 147 85 TUMBA Köp: 1994-07-04 Andel: 1/1 Köpeskillning: 675 000 SEK Avser hela fastigheten	1/1	1994-10-12	94/20010

TIDIGARE BETECKNING		
Beteckning	Omregistreringsdatum	Akt
A-BOTKYRKA TULLINGE LANTHEM 160:250 A-BOTKYRKA STG 3237	1967-01-17 1982-11-01	 0127-82/15

ANTECKNINGAR
Fastigheten besväras inte av sökt eller beviljad anteckning.

AVTALS RÄTTIGHETER			
Nr	Rättighet	Inskrivningsdag	Akt
1	Avtalsservitut: KRAFTLEDNING	1929-01-14	29/89
2	Avtalsservitut: RÄTT ATT TAGA VATTEN	1929-09-30	29/248
3	Avtalsservitut: RÄTT ATT TAGA VATTEN	1931-06-03	31/272A

INTECKNINGAR			
Totalt antal inteckningar: 2 Totalt belopp: 8 000 SEK			
Nr	Information	Belopp	Inskrivningsdag
4	Skriftligt pantbrev	4 000 SEK	1962-06-27
5	Skriftligt pantbrev	4 000 SEK	1962-06-27

RÄTTIGHETER				
Redovisning av rättigheter kan vara ofullständig				
Ändamål	Rättsförhållande	Rättighetstyp	Datum	Akt
VATTENLEDNING	Förmån	Officialservitut	2016-04-26	0127-14/18.1
AVLOPPSLEDNING	Förmån	Officialservitut	2016-04-26	0127-14/18.2
RÄTT ATT TAGA VATTEN	Last	Avtalsservitut	Senast ändrad: 2022-03-23	01-IM7-29/248.1
KRAFTLEDNING	Last	Avtalsservitut	Senast ändrad: 2022-03-23	01-IM7-29/89.1
RÄTT ATT TAGA VATTEN	Last	Avtalsservitut	Senast ändrad: 2022-03-23	01-IM7-31/272A.1

PLANER, BESTÄMMELSER OCH FORNLÄMNINGAR		
Planer	Datum	Akt
Detaljplan: ÖSTLIDEN	2009-06-17 Laga kraft: 2009-06-17 Genomf. start: 2009-06-18 Genomf. slut: 2016-06-17 Registrerad: 2009-10-01 Senast ajourföring: 2010-05-20	0127-P09/7 0127 40-32

TAXERINGSPÅGÅR			
Taxeringsenhet			Taxeringsår
INDUSTRIENHET, GATU-/PARKMARK (498) 161078-2 Taxeringsdel som utgör taxeringsenhet och omfattar hel registerfastighet.			2019
Taxvärde			Areal
			2280 kvm
Taxerad ägare	Andel	Ägartyp	Juridisk form
212000-2882 BOTKYRKA KOMMUN MUNKHÄTTEVÄGEN 45 147 85 TUMBA	1/1	Lagfaren ägare / Tomträttsinnehavare	Primärkommuner, borgerliga

ANDEL I GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR OCH SAMFÄLLIGHETER**Gemensamhetsanläggningar**
BOTKYRKA ÖSTLIDEN GA:2**ÅTGÄRDER****Fastighetsrättsliga åtgärder**

Avstyckning

Datum

1935-03-07

Akt

01-BOT-370

Fastighetsreglering FIG 5

1978-07-20

01-BOT-2541

Fastighetsreglering

2016-04-26

0127-14/18

URSPRUNG

BOTKYRKA TULLINGE 19:276

Teckenförklaring

Nyängsgatan

TULLINGE 19:420

TULLINGE 19:426

ÖSTLIDEN 1

Nyängsgatan 10 i Tullinge

0 5 10 15m

Skala 1:500

2022-05-20

5**Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2022
(TFN/202:00256)****Förslag till beslut**

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet inom teknik- och fastighetsförvaltningen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att respektive nämnd ska återrapportera sin årliga uppföljning av arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen som sammanställer och redovisar resultatet till kommunfullmäktige.

Teknik- och fastighetsnämndens årliga uppföljning visar att förvaltningen i mångt och mycket ligger i nivå med övriga kommunen när det gäller kunskap om och efterlevnad av arbetsmiljöarbetet.

Föreslagna prioriteringar framåt gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet:

- Fortsätta med/utöka riskbedömningar, skyddsronder, enkäter, daglig tillsyn
- Skapa handlingsplaner för arbetsmiljöåtgärder där det inte finns
- Arbeta vidare med att medvetandegöra det systematiska arbetsmiljöarbetet

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-08-17.

Referens

Tove Liljegren
tove.liljegren@botkyrka.se

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Uppföljning systematiskt arbetsmiljöarbete 2022

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden godkänner uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet inom teknik- och fastighetsförvaltningen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att respektive nämnd ska återrapportera sin årliga uppföljning av arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen som sammanställer och redovisar resultatet till kommunfullmäktige.

Teknik- och fastighetsnämndens årliga uppföljning visar att förvaltningen i mångt och mycket ligger i nivå med övriga kommunen när det gäller kunskap om och efterlevnad av arbetsmiljöarbetet.

Föreslagna prioriteringar framåt gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet:

- Fortsätta med/utöka riskbedömningar, skyddsronder, enkäter, daglig tillsyn
- Skapa handlingsplaner för arbetsmiljöåtgärder där det inte finns
- Arbeta vidare med att medvetandegöra det systematiska arbetsmiljöarbetet

Ärendet

Riktlinje för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) KS/2021:00356

Beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

2. Kommunstyrelsen fastställer föreslagen uppföljningsprocess för det kommunövergripande systematiska arbetsmiljöarbetet.

3. Kommunstyrelsen beslutar att respektive nämnd ska återrapportera sin årliga uppföljning av arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen som sammanställer och redovisar resultatet till kommunfullmäktige

Den årliga uppföljningen skickas i enkätform till samtliga chefer inom Teknik- och fastighetsförvaltningen och besvaras tillsammans med lokalt skyddsombud.

Sammanställning av uppföljningen

I mångt och mycket ser nivåerna för kunskap om och efterlevnad av arbetsmiljöarbetet liknande ut inom teknik- och fastighet som i kommunen totalt. Det som är utmärkande är bland annat samverkan med skyddsombuden. Inom teknik- och fastighetsförvaltningen deltar inte skyddsombuden i det systematiska arbetsmiljöarbetet i lika stor utsträckning som i kommunen totalt. Detta beror till största delen på att vi har färre lokala skyddsombud ute på våra enheter jämfört med kommunen som helhet.

Teknik- och fastighetsförvaltningens chefer och skyddsombud uppfattar i lägre utsträckning än kommunen som helhet att våra rutiner för det systematiska arbetet är lättillgängliga och lätta att förstå i jämförelse med kommunen som helhet samt att vissa av våra chefer saknar tillräckliga kunskaper i de arbetsmiljöuppgifter som har tilldelats dem genom delegation.

Uppföljningen visar att samtliga chefer känner till och tillämpar rutiner för arbetsskador och tillbud vilket sticker ut i förhållande sett till kommunen som helhet där snittet ligger på 92,6%. Sammanställningen visar också att man i mycket hög utsträckning följer upp de aktuella handlingsplanerna för arbetsmiljön som finns så att åtgärderna utförs/tillämpas.

Prioriteringar efter uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2022:

- Fortsätta med/utöka regelbundna riskbedömningar, skyddsronder, enkäter, daglig tillsyn
- Skapa handlingsplaner för arbetsmiljöåtgärder där det inte finns
- Arbeta vidare med att medvetandegöra det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

Tove Liljegren
HR-chef

Bilagor

Uppföljning SAM 2022

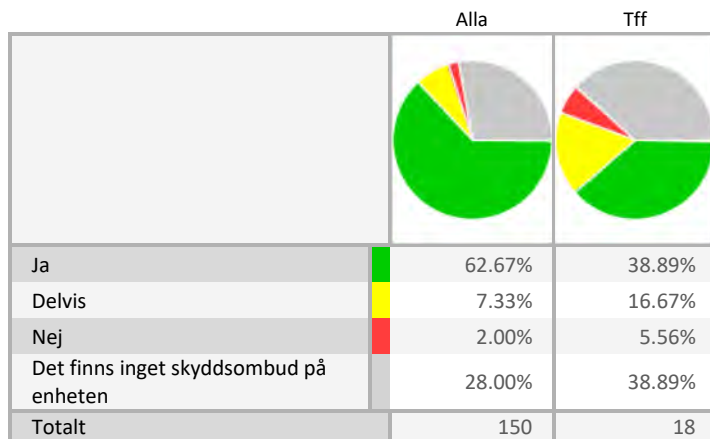
Expedieras till:

Kommunledningsförvaltningen

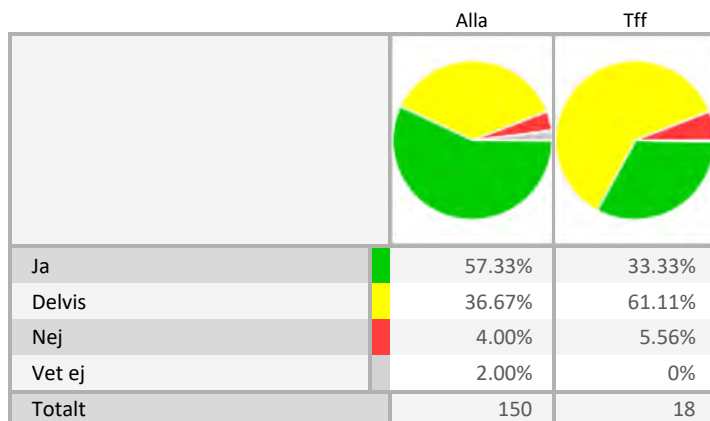
Tff

Årlig uppföljning av SAM (mars 2022)

1. Skyddsombud deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet inom vår enhet.

2. Verksamhetens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet är lättillgängliga och lätta att förstå.

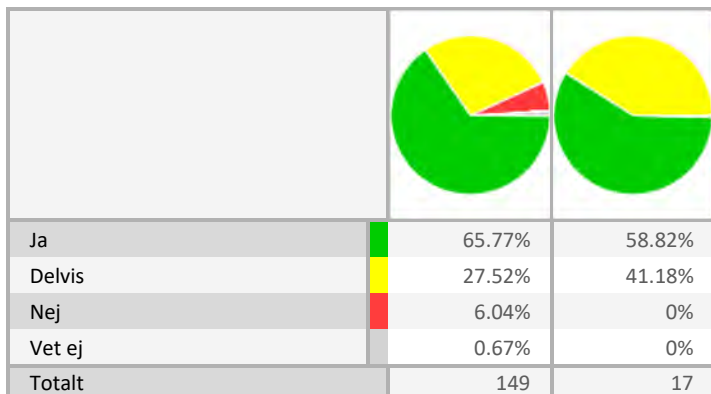
Kommentarer:

Bättre struktur i mappar där informationen finns skulle underlätta

3. Botkyrka kommuns medarbetar- och arbetsmiljöpolicy är känd på enheten.

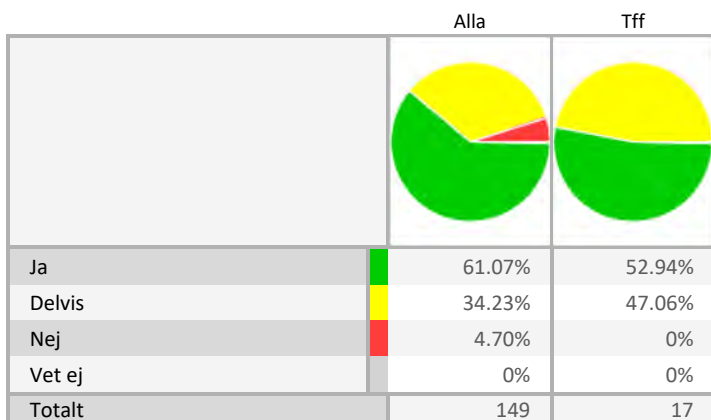
Alla

Tff

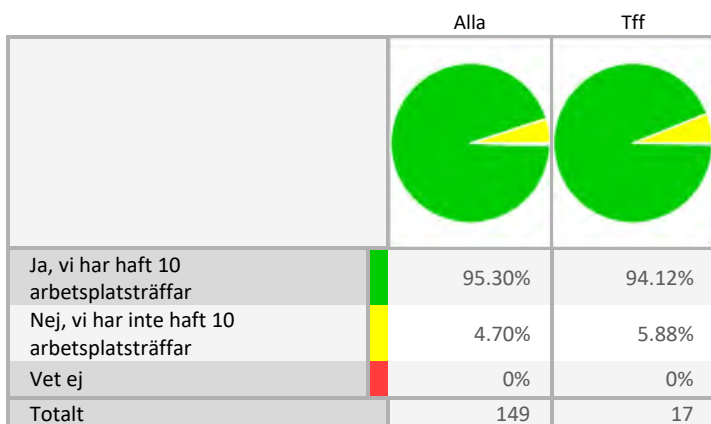
4. Det aktuella målet för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är känt på enheten.

Organisatorisk och social arbetsmiljö handlar främst om arbetsbelastning, arbetstid, kränkande särbehandling. Målen ska visa vägen och stödja insatser som bidrar till goda förhållanden och friska arbetsplatser. I Medarbetar- och arbetsmiljöpolicyn samt i Mål och budget framgår de övergripande målen. Förvaltningen, verksamheter och enheter kan ha ytterligare egna mål.

5. Minst 10 arbetsplatsträffar har genomförts på vår enhet under de senaste 12 månaderna.

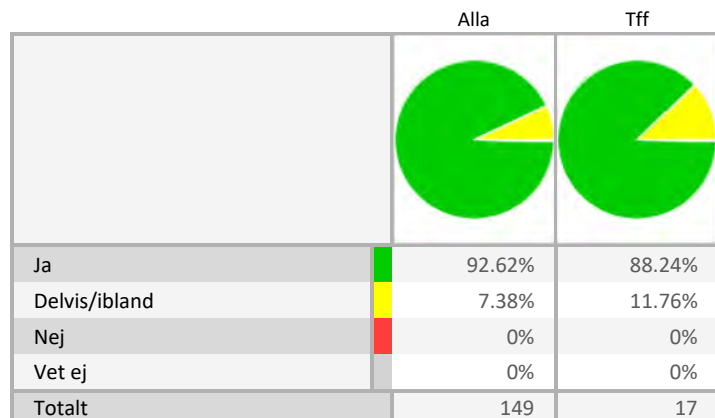
Arbetsplatsträffar (APT) består av samtliga medarbetare och chef i en arbetsgrupp med naturlig arbetsgemenskap. Syftet med APT är att genom regelbunden och fortlöpande dialog nå de gemensamma målen och att utveckla verksamhet, hälsa, arbetsmiljö och likabehandling.

Kommentarer:

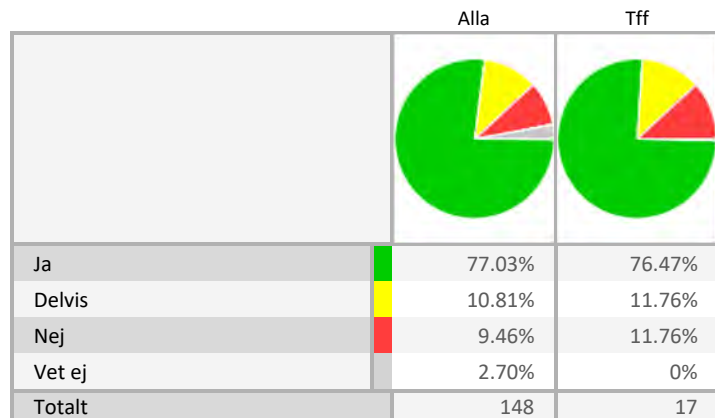
Under Corona-året hade vi svårt att få ihop 10 APT enligt rutin, vi kom upp i 8 st. Men utöver det hade vi ett 10-tallikvärdiga möten. Alltså, vi fick ställa in ett par i förväg planerade APT för att istället genomföra dem vid senare tillfällen. Vid dessa tillfällen hade vi en utökad agenda för att täcka in våra missade APT

6. Arbetsmiljöfrågor tas upp på arbetsplatsträffarna.

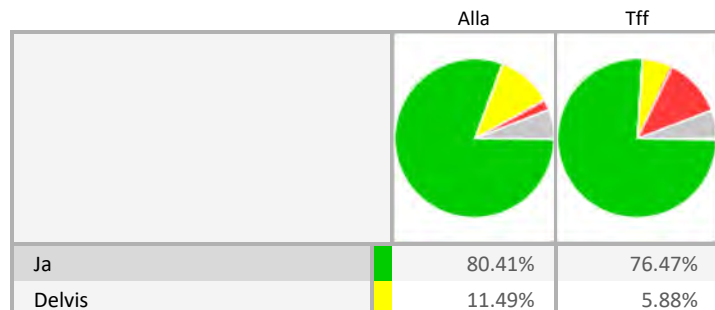
7. Det finns en skriftlig uppgiftsfördelning för de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter.

Uppgiftsfördelningen görs uppifrån och ned i förvaltningen och innebär att arbetsuppgifter i arbetsmiljöarbetet fördelas till chefer. Anställda utan personalansvar, som till exempel yrkeslärare, kan också ha ansvar för vissa arbetsmiljöuppgifter. Skyddsombud kan inte få arbetsmiljöuppgifter fördelade till sig i rollen som skyddsombud.

8.1 De som har en arbetsmiljöuppgift har också tillräckliga kunskaper om:

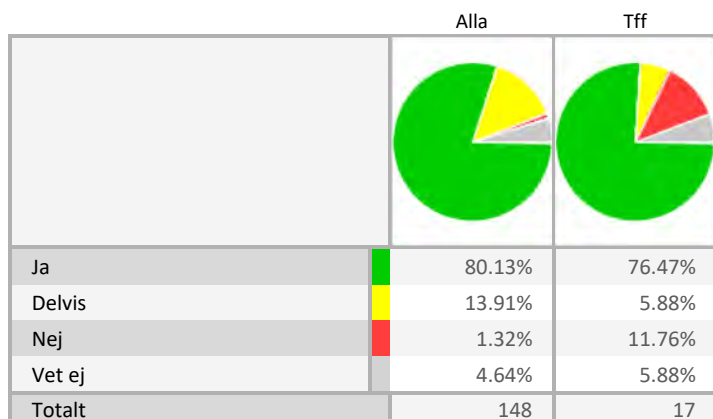
Hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning.

Nej		2.03%	11.76%
Vet ej		6.08%	5.88%
Totalt		148	17

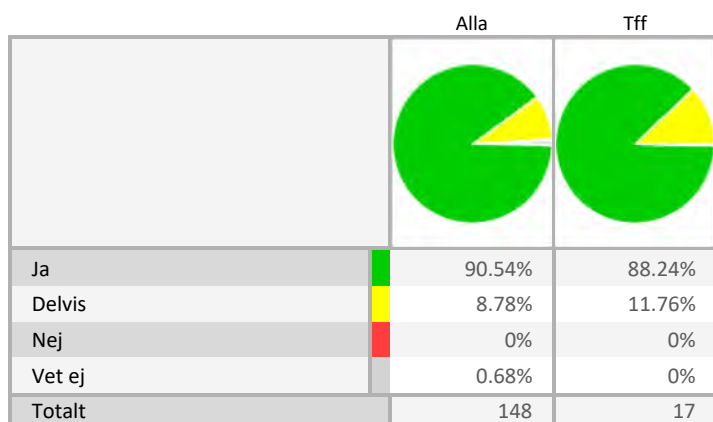
8.2 De som har en arbetsmiljöuppgift har också tillräckliga kunskaper om:

Hur man förebygger och hanterar kränkande särbehandling.

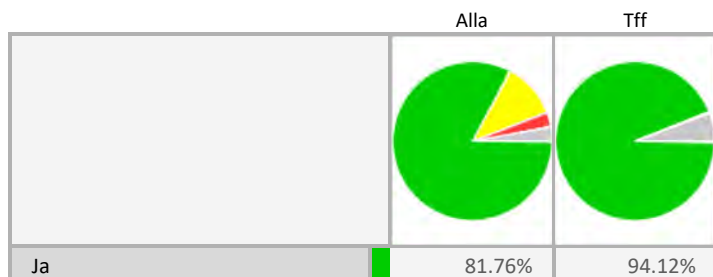
9.1 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Undersökning och riskbedömning av arbetsmiljön

9.2 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Alkohol och droger

Delvis		11.49%	0%
Nej		3.38%	0%
Vet ej		3.38%	5.88%
Totalt		148	17

9.3 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Introduktion

		Alla	Tff
			
Ja		84.46%	70.59%
Delvis		14.19%	29.41%
Nej		0.68%	0%
Vet ej		0.68%	0%
Totalt		148	17

9.4 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Arbetsanpassning och rehabilitering (inkl dokumentation i rehabiliteringsverktyget Adato)

		Alla	Tff
			
Ja		89.19%	94.12%
Delvis		8.11%	5.88%
Nej		1.35%	0%
Vet ej		1.35%	0%
Totalt		148	17

9.5 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

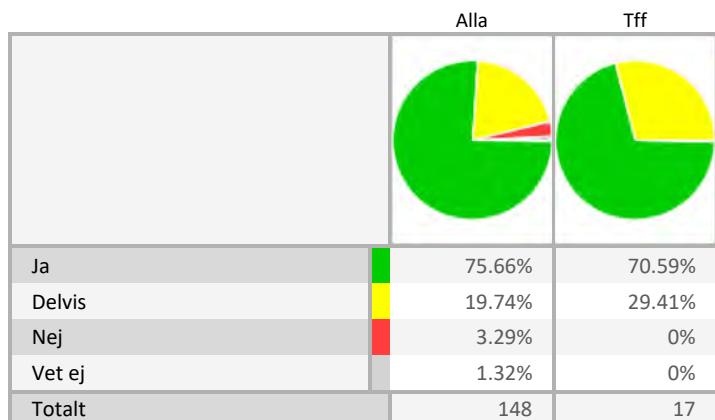
Arbetskadorna och tillbud

		Alla	Tff
			

Ja		92.62%	100%
Delvis		6.04%	0%
Nej		0.67%	0%
Vet ej		0.67%	0%
Totalt		148	17

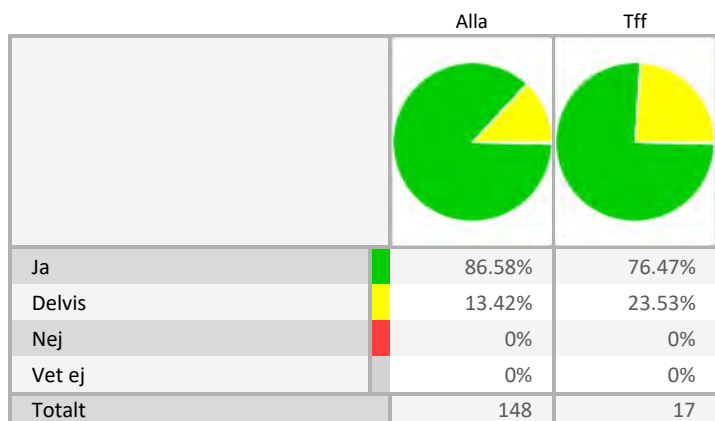
9.6 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Första hjälpen och krisstöd

9.7 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Risker för hot och våld

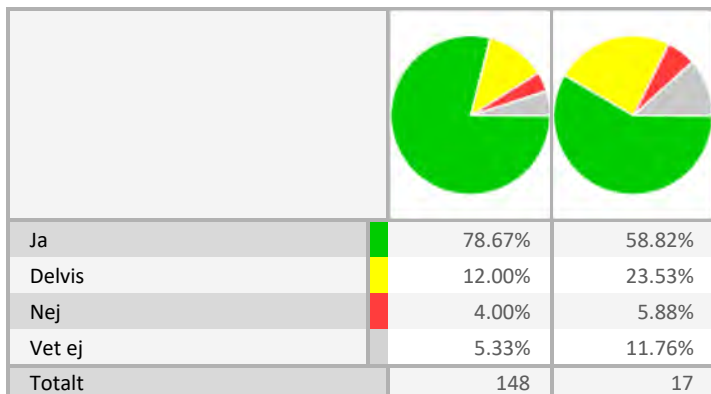

9.8 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Ensamarbete

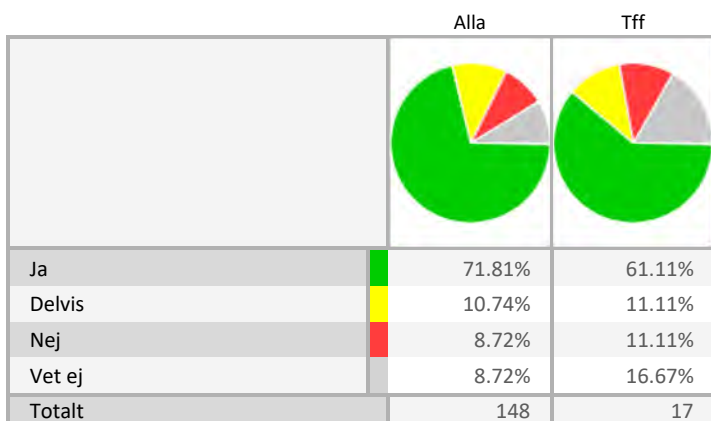
Alla

Tff

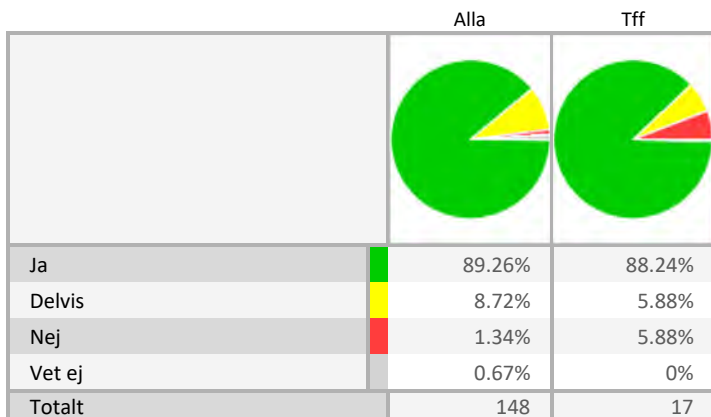
9.9 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Gravida och ammande arbetstagare

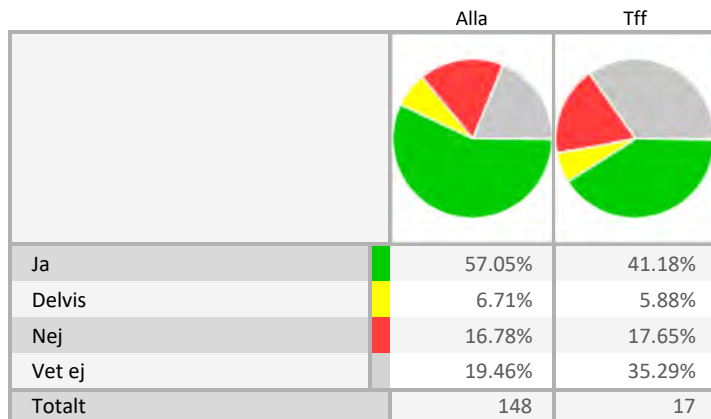
9.10 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Kränkande särbehandling

9.11 Vi känner till och tillämpar rutiner för:

Medicinska kontroller

Kommentarer:

Vi använder oss inte av medicinska kontroller då det inte krävs i vår verksamhet

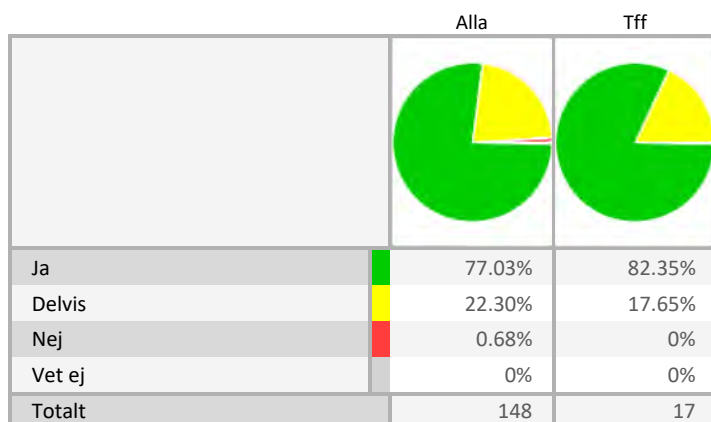
Delfrågor 6 & 7: Kan bli tydligare vad som gäller och hur man bör agera. Delfråga 11: Osäkert vad som gäller för tjänstemän som även arbetar ute i fältet en del.

Genomförs ej på Ekonomienheten.

10.1 Chef, skyddsombud och medarbetare har kunskaper om:

Chefer, skyddsombud och medarbetare ska ha de kunskaper som krävs för att kunna bedriva och delta i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

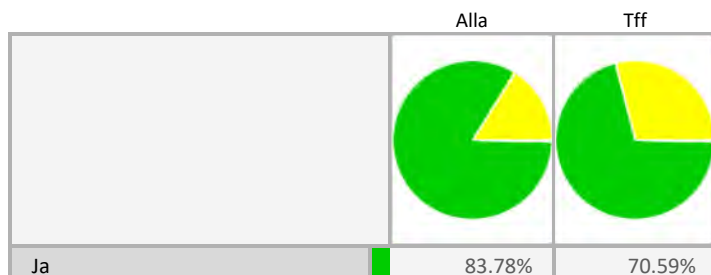
Lagar och regler för arbetsmiljön

10.2 Chef, skyddsombud och medarbetare har kunskaper om:

Chefer, skyddsombud och medarbetare ska ha de kunskaper som krävs för att kunna bedriva och delta i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Risker i arbetsmiljön och hur de kan förebyggas och åtgärdas.

Delvis		16.22%	29.41%
Nej		0%	0%
Vet ej		0%	0%
Totalt		148	17

10.3 Chef, skyddsombud och medarbetare har kunskaper om:

Chefer, skyddsombud och medarbetare ska ha de kunskaper som krävs för att kunna bedriva och delta i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förhållanden som skapar en god arbetsmiljö.

		Alla	Tff
			
Ja		90.54%	76.47%
Delvis		9.46%	23.53%
Nej		0%	0%
Vet ej		0%	0%
Totalt		148	17

Kommentarer fråga 10:

Delfråga 3: Viss tveksamhet kring hur vi förhåller oss vid ensamarbete.

11.1 Vi genomför undersökning och riskbedömning:

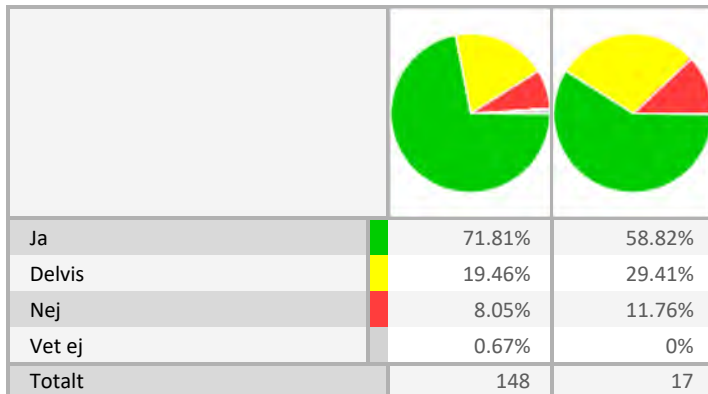
Vid förändringar

		Alla	Tff
			
Ja		91.89%	88.24%
Delvis		7.43%	11.76%
Nej		0.68%	0%
Vet ej		0%	0%
Totalt		148	17

11.2 Vi genomför undersökning och riskbedömning:

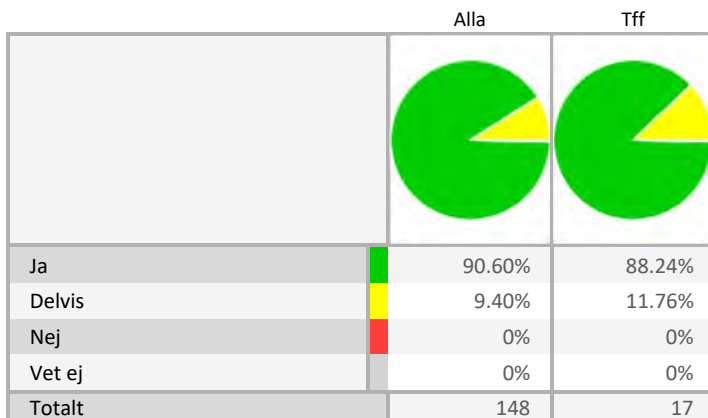
Regelbundet (t.ex. skyddsronder, enkäter, daglig tillsyn)

Alla Tff

11.3 Vi genomför undersökning och riskbedömning:

När något hänt (t.ex. tillbud eller olycksfall)

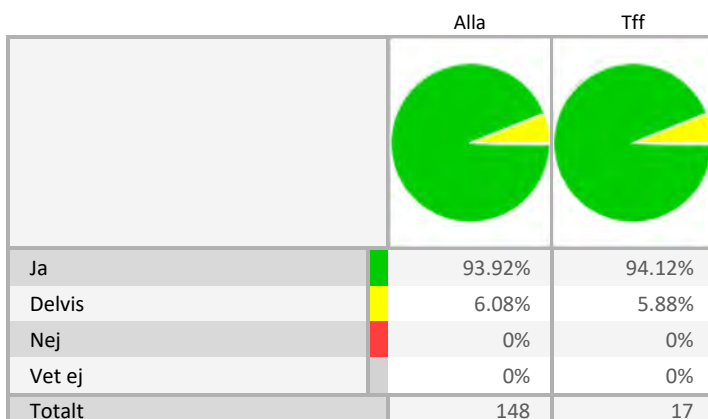
Kommentarer fråga 11:

Delfråga 2: Skydds rond ej genomförd 2021.

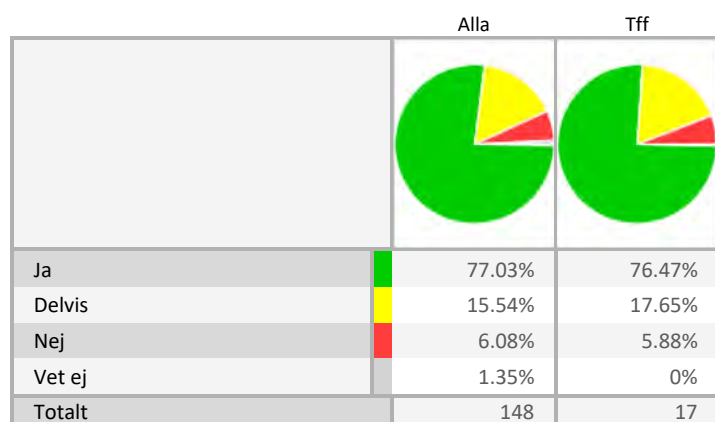
p g a pandemin har skydds ronder ej genomförts.

Jag upplever att Chefer och ledare har betydligt bättre kunskap än medarbetare. På sina håll bland medarbetarna är kunskapen lägre och vi skall därför genomföra insatser för att höja kunskapen gällande tex tillbudsrapportering

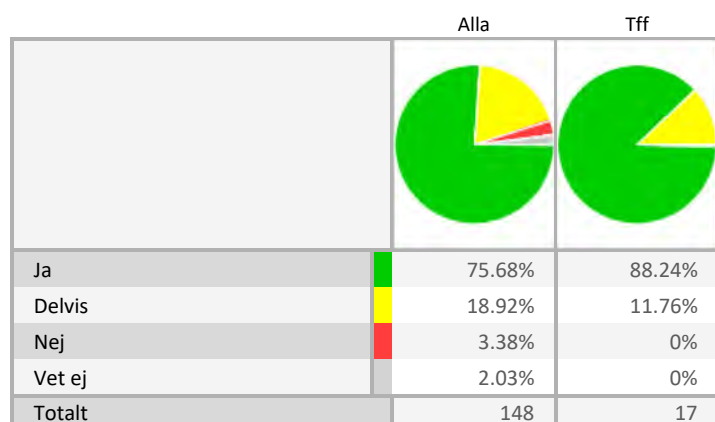
12. Vi dokumenterar riskbedömningar.

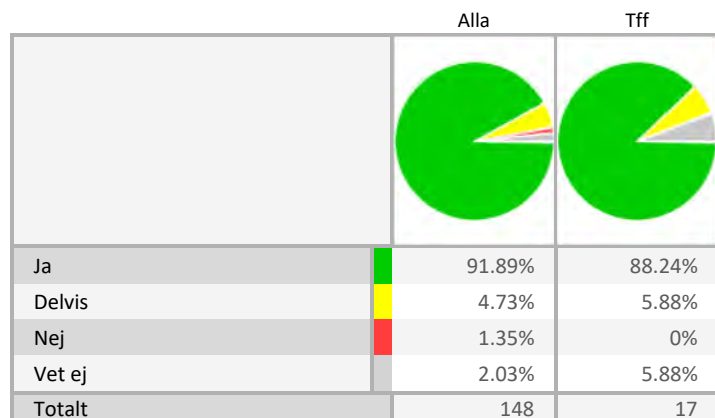
13. Det finns en aktuell handlingsplan för arbetsmiljöåtgärder

14. Vi följer upp åtgärderna i handlingsplanen,

15. Resultat- och utvecklingsamtal (medarbetarsamtal) har genomförts samt dokumenterats för alla mina medarbetare under de senaste 12 månaderna.

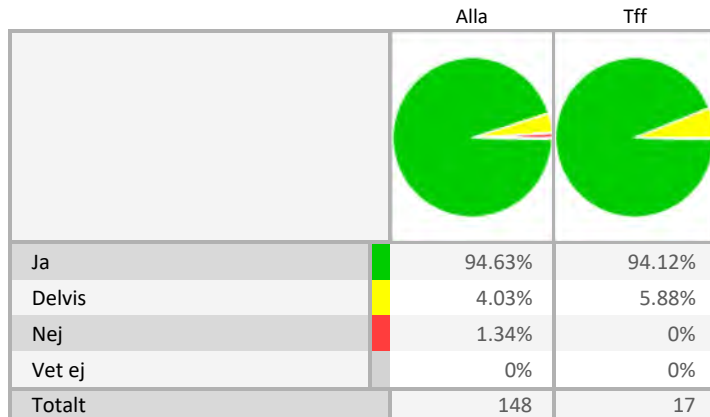

Kommentarer:

Jag började själv förra sommaren och tidigare medarbetarsamtal verkar inte ha sparats.

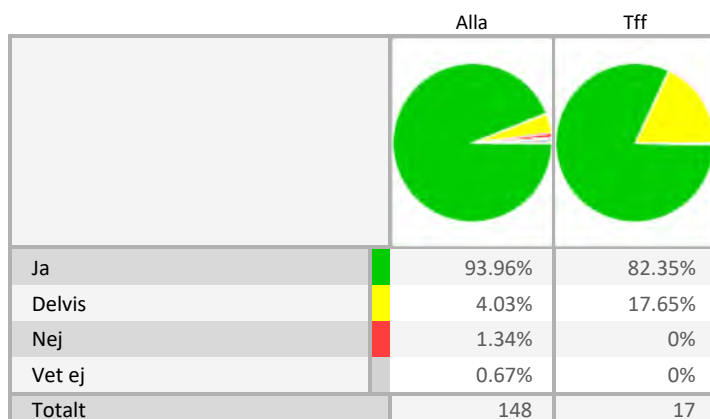
16.1 Medarbetarundersökningar:

Vi arbetar med resultatet i arbetsgruppen

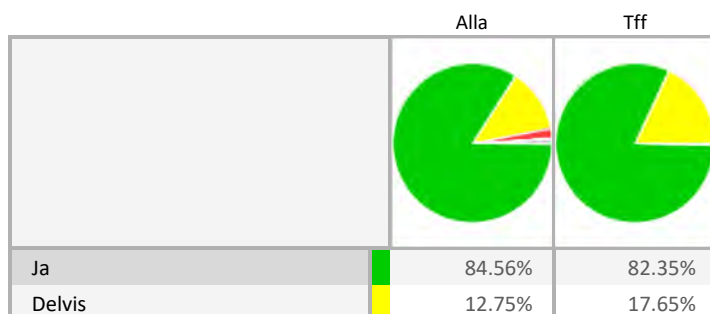
16.2 Medarbetarundersökningar:

Vi gör en handlingsplan

16.3 Medarbetarundersökningar:

Vi följer upp handlingsplanen

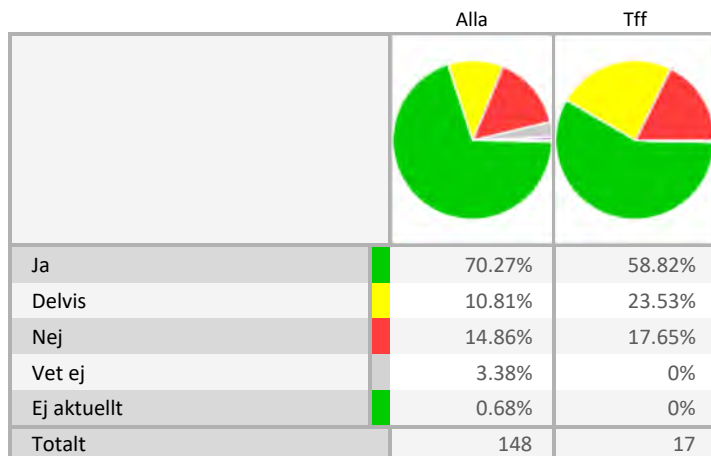

Nej	2.01%	0%
Vet ej	0.67%	0%
Totalt	148	17

17.1 Vi har genomfört följande skyddsronder under de senaste 12 månaderna:

Skyddsronder syftar till att upptäcka, undersöka och bedöma risker i olika delar av arbetsmiljön.

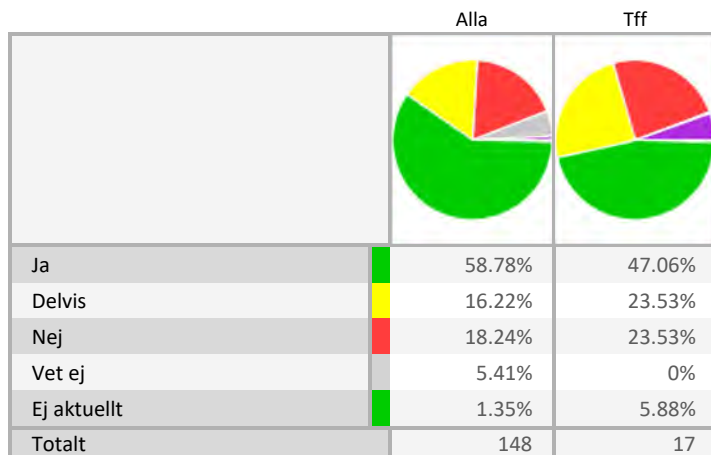
Fysisk

17.2 Vi har genomfört följande skyddsronder under de senaste 12 månaderna:

Skyddsronder syftar till att upptäcka, undersöka och bedöma risker i olika delar av arbetsmiljön.

Organisatorisk och social

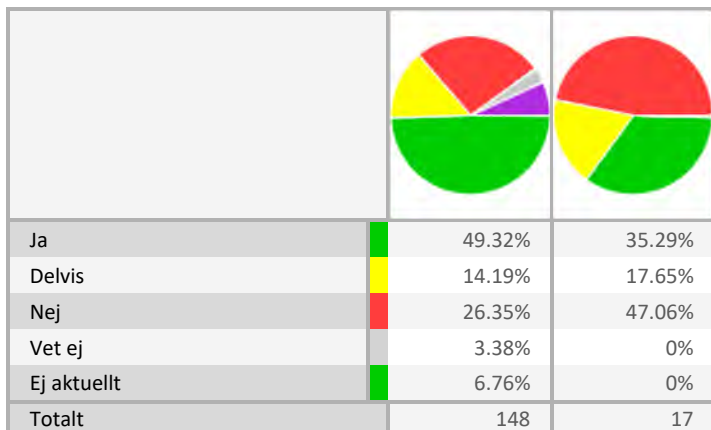
17.3 Vi har genomfört följande skyddsronder under de senaste 12 månaderna:

Skyddsronder syftar till att upptäcka, undersöka och bedöma risker i olika delar av arbetsmiljön.

Hot och våld

Alla

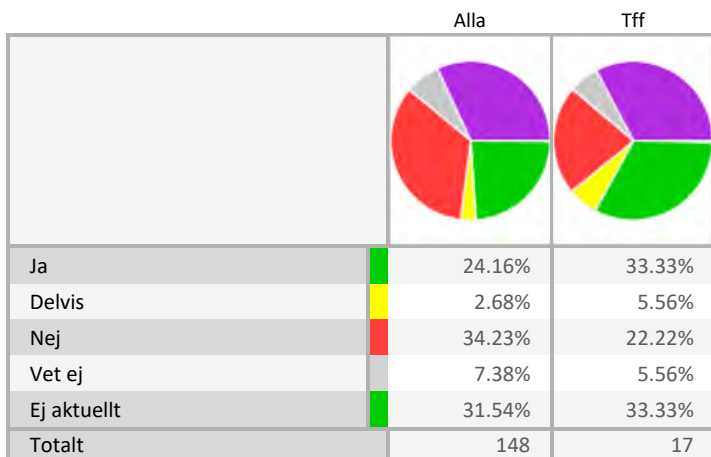
Tff

17.4 Vi har genomfört följande skyddsronder under de senaste 12 månaderna:

Skyddsronder syftar till att upptäcka, undersöka och bedöma risker i olika delar av arbetsmiljön.

Annan skyddsrund (skriv typ av skyddsrund i kommentarsfältet)

Kommentarer fråga 17:

Ergonomisk skyddsrund

Ergonomisk skyddsrund.

Ergonomiskskyddsrund

Skyddsrund har ej genomförts 2021. Planeras när vi flyttat till plan 3.

p g a ej genomförts skyddsronder av ngt slag.

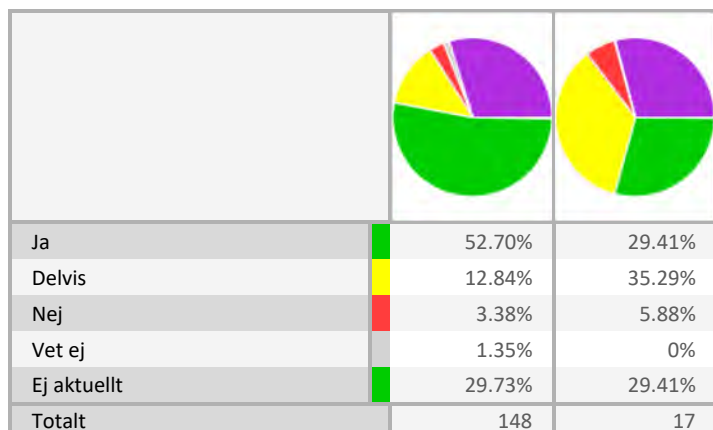
Vi har genomfört skyddsronder på våra tekniska anläggningar och vid våra schakt-gropar ute i trafik

18. Det finns skriftliga instruktioner för arbetsmoment som är förenade med allvarliga risker.

Om det finns allvarliga risker i arbetsmiljön ska det finnas skriftliga instruktioner. Det kan exempelvis vara för svårhanterade situationer med brukare/medborgare eller vid hantering av farliga redskap. Chefen ansvarar för att instruktionerna tas fram. Instruktionerna ska tas fram i samverkan med skyddsombud och berörda medarbetare.

Alla

Tff

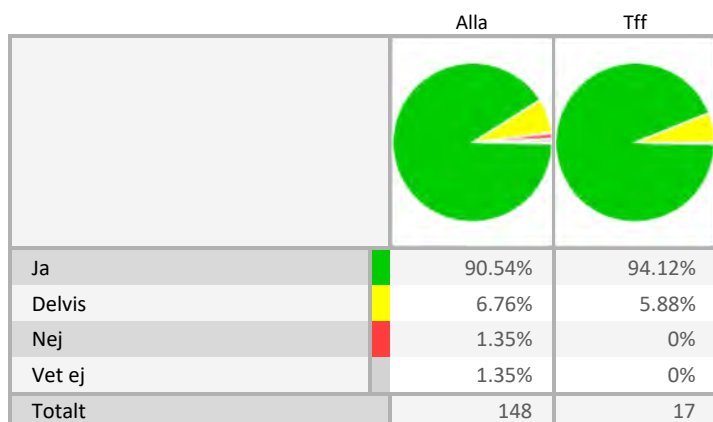
Kommentarer:

Utsätts ej för allvarliga risker i den bemärkelsen.

Vi jobbar med att uppdatera detta efter omorganisationen som genomfördes 20/21 där vki fick en beställare som skall påbörja en arbetsmiljöplan där alla risker som är förenade med det beställda arbetet skall medfölja beställningen som vi tar emot, så vi utifrån de kända riskerna kan ta fram sätt att eliminera dem.

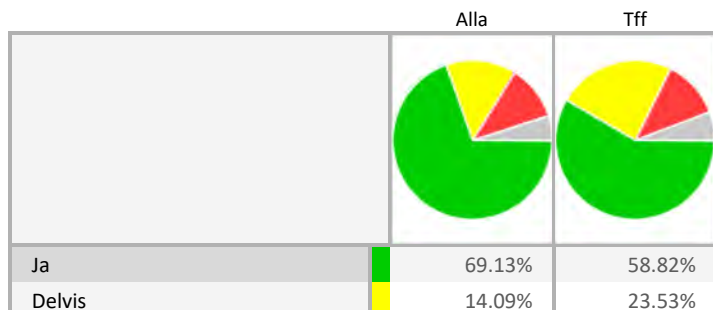
19. Tillbud och arbetsskador (olycksfall, färdolycksfall, arbetssjukdom) som inträffar inom vår verksamhet rapporteras, utreds och följs upp.

Alla arbetsskador och tillbud ska rapporteras, utredas och följas upp i systemet KIA. Allvarliga personskador och tillbud ska utan dröjsmål rapporteras till Arbetsmiljöverket.

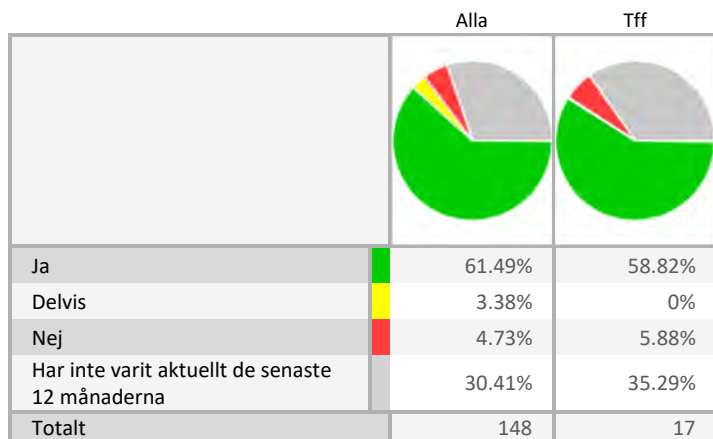
20. Vi gör sammanställningar över arbetsskador och tillbud.

Sammanställning av inträffade skador och tillbud används som ett underlag för analys och åtgärder i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Nej	11.41%	11.76%
Vet ej	5.37%	5.88%
Totalt	148	17

21. Vi anlitar företagshälsovård när vi behöver hjälp med det systematiska arbetsmiljöarbetet

22. Ge en kort sammanfattning, i punktform, av de arbetsmiljöfrågor som har hanterats under året (använd er handlingsplan och genomförda riskbedömningar som underlag).

Beskriv genomförda förbättringsåtgärder och resultatet av dessa:

Arbete med kemikalier, Ordning och reda i verkstad,

- Påminnelse till kunder om att lyfta upp kablar från golven. Vissa förbättringar med upplyfta kablar andra får påminnas igen.
- Feelgood använts vid kränkande särbehandling. Samtal som lett till ett förbättrat samarbete mellan inblandade. Inväntar ytterligare verktyg från HR till hela enheten att arbeta vidare med.
- Bytt ut större sopkärl till minde för en minskad tyngd och belastning. Mycket bra resultat för den som ska bära påsarna.

Påminnelse till kunder om att lyfta upp kablar från golven. Vissa förbättringar med upplyfta kablar andra får påminnas igen.

- Feelgood använts vid kränkande särbehandling. Samtal som lett till ett förbättrat samarbete mellan inblandade. Inväntar ytterligare verktyg från HR till hela enheten att arbeta vidare med.
- Bytt ut större sopkärl till minde för en minskad tyngd och belastning. Mycket bra resultat för den som ska bära påsarna.

- Påminnelse till kunder om att lyfta upp kablar från golven. Vissa förbättringar med upplyfta kablar andra får påminnas igen.
- Feelgood använts vid kränkande särbehandling. Samtal som lett till ett förbättrat samarbete mellan inblandade. Inväntar ytterligare verktyg från HR till hela enheten att arbeta vidare med.
- Bytt ut större sopkärl till minde för en minskad tyngd och belastning. Mycket bra resultat för den som ska bära påsarna.

Skyddsronder, riskbedömningar, handlingsplaner

Säkerställt att arbetsmiljön i bussarna är ok. Att arbetsmiljön i fordonsverkstaden är i sin ordning. Vi kartlägger alla AFS som berör oss och har olika arbetsgrupper som arbetar med att ta fram checklistor och arbetsmiljöplan.

Ordning och reda, städning i verkstäder. Kontroll av samtliga maskiner

- Påminnelse till kunder om att lyfta upp kablar från golven. Vissa förbättringar med upplyfta kablar andra får påminnas igen.
- Feelgood använts vid kränkande särbehandling. Samtal som lett till ett förbättrat samarbete mellan inblandade. Inväntar ytterligare verktyg från HR till hela enheten att arbeta vidare med.
- Bytt ut större sopkärl till minde för en minskad tyngd och belastning. Mycket bra resultat för den som ska bära påsarna.
- Risk och konsekvensbeskrivning inför flytten till plan3. Inga större risker identifierade.
- Arbetsmiljöfrågor kring hemarbete har diskuterats och alla känner till vad som gäller och är trygga med det.
- Kompetenshöjande åtgärder som kurser. Dock i begränsad omfattning pga Corona. Diskussion förts kring hemarbete och flytt till nytt kontor. Riskbedömning gjord för flytten. Riskanalyser, skyddsronder, påbörjat arbete med skyddsinstruktioner, påbörjat arbete med kritikalitetsklassning, olycks och tillbudsrapportering

Skydds rond

Enheten har ej fått eget resultat för MU pga ny enhet from 1 november. Handlingsplan har upprättats utifrån förvaltningsövergripande resultat och följs upp under APT. Riskbedömningar har använts i samband med organisatorisk förändring samt flytt till nya lokaler det senaste året. Skydds rond utförd i gamla lokalerna, ej nya än. Information om medarbetarpolicy, hot och våld samt kränkande särbehandling har genomförts under hösten 2021.

Sjukskriven medarbetare har haft omtankesamtal och vi har upprättat en plan. Nu är hon frisk igen och arbetar heltid.

Fysisk arbetsmiljö, arbetsmiljö vid förändring. Sett över utrustning/arbetsverktyg och arbetssätt.

23. Åtgärder som inte har kunnat genomföras fullt ut och orsaker till detta:

Åtgärder som är påverkningbara för oss, som vi behöver jobba vidare med:

Se punkt 22

- Arbeta vidare med att medvetandegöra det systematiska arbetsmiljöarbetet, tex teman på apt, afs:ar mm

- Lokalvården måste få vara delaktiga vid ny-och ombyggnationer för att kunna påverka allt från materialval till placering av golvbrunnar etc.

- Vi påtalar brister för kund och påminner om att rätta till. Tyvärr händer inte alltid rätt saker. -

Platsbrist är många gånger ett problem för oss, men inget vi kan lösa

Vi behöver tydliggöra vad betyder det systematiska arbetsmiljöarbetet för personalgruppenrisbedömningar

Uppdragsbeskrivning för våra chaufförer.

Vi har enormt många AFS som berör vår verksamhet men har nu tydlig prioritet och tydliga arbetsgrupper i hela enheten för att ta fram det.

Rutiner för dagligt arbete

- Vi påtalar brister för kund och påminner om att rätta till. Tyvärr händer inte alltid rätt saker. -

Platsbrist är många gånger ett problem för oss, men inget vi kan lösa.

- Skyddsronder pga omfattande hemarbete • Framtagning av rutiner t.ex. vid ensamarbete mm •

- Bemötande och hantering av medborgare (t.ex. rättshaverister, arga, hotfulla, besvärliga osv).

- Utbildning • Se till att de som behöver har ID06 kort för tillträde till byggarbetsplatser

Gränsdragningar samt rollbeskrivningar inom vår enhet. Mötesfrekvens. Hur vill vi jobba framåt?

Fortsatt distansarbete.t4

Där vi som chef och enhet inte har full rådighet över området, tex vid beställning av arbete

.
.

Har ej fått något "eget" resultat för MU för 2021 då enheten bildades efter undersökningen - har därför arbetat med övergripande resultat där enheten känner igen sig. Behöver arbeta med mål och måluppföljning under 2022.

Hitta effektivare arbetssätt som kan underlätta för medarbetarna

Nej

Åtgärder som inte är påverkbara för oss, som behöver lyftas i organisationen:

Arbetsbelastning

Vi påtalar brister för kund och påminner om att rätta till. Tyvärr händer inte alltid rätt saker. - Platsbrist är många gånger ett problem för oss, men inget vi kan lösa.

- Vi påtalar brister för kund och påminner om att rätta till. Tyvärr händer inte alltid rätt saker. - Platsbrist är många gånger ett problem för oss, men inget vi kan lösa.

Lokalvården måste få vara delaktiga vid ny-och ombyggnationer för att kunna påverka allt från materialval till placering av golvbrunnar etc

När kunder inte lyssnar på de önskemål/klagomål som vi ser som brister i deras lokaler.

Vet ej

Jag ser att det är påverkningbart med omfattningen är stor

Arbetsbelastning

Lokalvården måste få vara delaktiga vid ny-och ombyggnationer för att kunna påverka allt från materialval till placering av golvbrunnar etc.

-

Gränsdragningar mot andra enheter inom förvaltningen.

Kan inte komma på nått nu

.
.

Nej

Överbelastning av medarbetare

Nej

6

Delegationsärenden

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämnden har tagit del av anmälda delegationsbeslut.

Sammanfattning

Nelli Issa, kommunjurist

Beslut 2022-07-11 om uppsägning av avtal gällande moduler på Lysmaskens förskola (före detta Tallidens förskola) i Norsborg (TFN/2022:00231).

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Beslut - Uppsägning av avtal gällande moduler på Lysmaskens förskola

Beslut att säga upp avtal med Adapteo AB gällande flyttbara 32 modulbyggnader belägna på Lysmaskens förskola (f.d. Tallidens förskola) i Norsborg.

Ärendet

Mellan Botkyrka kommun, nedan ”**Kommunen**”, och Adapteo AB, nedan ”**Adapteo**”, föreligger sedan 2014 ett avtal avseende 32 modulbyggnader (modulsystem kubik). Avtalet med nummerbeteckning 1405 löper i dagsläget t.o.m. den 31 augusti 2023 med en uppsägningstid om nio månader. Vid utebliven uppsägning förlängs avtalet med ett år i sänder. Initialt bedrev utbildningsförvaltningen förskoleverksamhet i modulbyggnaderna, men modulbyggnaderna har på senare år kommit att nyttjas av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen (”**AVUX**”) för daglig verksamhet.

Avtalet med Adapteo gällande de flyttbara modulbyggnaderna behöver sägas upp. Behovet av modulbyggnaderna kommer nämligen att upphöra vid årsskiftet 2022/2023; den dagliga verksamheten som AVUX bedriver i Adapteos modulbyggnader beräknas vid nämnda tidpunkt kunna flytta över sin verksamhet till de nybyggda lokalerna på Alhagsvägen 97 i Alby.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Utflyttning i samband med att avtalet upphör medför enligt avtalet kostnader för återställande av modulbyggnaderna. Av avtalet följer att beställaren (dvs. kommunen) skall ersätta bolaget (dvs. Adapteo) enligt självkostnadsprincipen med ett påslag om 15 %.

Beslutsdatum

2022-07-11

Nelli Issa
Kommunjurist

Expedieras till

Teknik- och fastighetsnämnden
Fastighetschefen på fastighetsenheten
Projektchefen på projektenheten
Upphandlingsenheten
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

7**Anmälningssärenden****Förslag till beslut**

Teknik- och fastighetsnämnden har tagit del av anmälda handlingar.

Handlingar

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2022-06-07, § 103 Maxbelopp för beslutsattest (TFN/2022:00213).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2022-06-07, § 104, riktlinje för hantering av pågående dödligt våld (TFN/2022:00108).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-06-21, § 76 Delårsrapport 1 2022 – Kommunen (TFN/2022:00075).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-06-21, § 80 Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun (TFN/2021:00259).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-06-21, § 82 Slutredovisning av projekt 6104 nybyggnad av förskolan Måsen i Alby (TFN/2022:00149).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-06-21, § 84 Bildande av Mälarskogens naturreservat (TFN/2021:00415).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-06-21, § 86 Politisk organisation mandatperiod 2023-2026 (TFN/2022:00223).

Förslag till detaljplan för Sörgården 1, Tullinge, Botkyrka kommun (TFN/2022:00228).

§ 103

Maxbelopp för beslutsattest KS/2022:00312

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer maxbelopp för beslutsattest enligt bifogad handling i ärendet.

Kommunstyrelsen ger verksamhetschefen inom utbildning för vuxna rätt att beslutsattestera månatliga betalfiler inom verksamheten utbildning för vuxna. Maxbelopp för beslutsattest avser den totala summan av betalfiler under en månad.

Sammanfattning

Enligt riktlinjer för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll (KS/2020:572) som beslutades av kommunfullmäktige den 17 december 2020 ska kommunstyrelsen årligen ompröva befintliga maxbelopp och besluta om eventuella nya maxbelopp för beslutsattest.

I riktlinjen står att utbetalningsfiler avseende månatliga betalningar av ersättning till kommunala och privata utförare får attesteras av förvaltningsdirektör alternativt förvaltningens ekonomichef eller motsvarande. I och med att utbildning för vuxna har infört ett nytt verksamhetssystem som skapar betalningsfiler för ersättning till utförarna finns behov av att verksamhetschefen får rätt att attestera dessa filer. Det är verksamhetschefen som kan kontrollera att filerna är rätt.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar
Systemförvaltare Suzana Milosavljevic, KLF
Controller Annette Ödalen, KLF
Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Annette Ödalen
annette.odalen@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Maxbelopp för beslutsattest

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer maxbelopp för beslutsattest enligt bifogad handling.

Kommunstyrelsen ger verksamhetschefen inom utbildning för vuxna rätt att beslutsattestera månatliga betalfiler inom verksamheten utbildning för vuxna. Maxbelopp för beslutsattest avser den totala summan av betalfiler under en månad.

Sammanfattning

Enligt riktlinjer för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll (KS/2020:572) som beslutades av kommunfullmäktige den 17 december 2020 ska kommunstyrelsen årligen ompröva befintliga maxbelopp och besluta om eventuella nya maxbelopp för beslutsattest.

I riktlinjen står att utbetalningsfiler avseende månatliga betalningar av ersättning till kommunala och privata utförare får attesteras av förvaltningsdirektör alternativt förvaltningens ekonomichef eller motsvarande. I och med att utbildning för vuxna har infört ett nytt verksamhetssystem som skapar betalningsfiler för ersättning till utförarna finns behov av att verksamhetschefen får rätt att attestera dessa filer. Det är verksamhetschefen som kan kontrollera att filerna är rätt.

Ärendet

Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll reglerar vem som utser beslutsattestbehöriga. Beslutsattestant är som huvudregel budgetansvarig. Varje beslutsattestant ska ha en beloppsgräns för sin attestbehörighet som ligger inom de maxbelopp som kommunstyrelsen fastställer för olika yrkesgrupper.

I vissa verksamheter kan undantag från kommunstyrelsens beslutade maxbelopp behöva göras. Undantag beslutas efter särskild motivering av respektive nämnd i samråd med ekonomidirektör.

I slutet av 2020 och under 2021 har kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden och teknik- och fastighetsnämnden efter avstämning med kommunens ekonomidirektör fattat beslut om att höja maxbelopp för beslutsattest.

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat att höja förvaltningsdirektörens belopp för beslutsattest från 5 000 000 kronor till 6 000 000 kronor. Anledningen är att förvaltningsdirektören har många fakturor som idag överstiger 5 000 000 kronor.

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat höja ekonomichefens maxbelopp från 15 000 000 kronor till 20 000 000 kronor för beslutsattest av betalfiler avseende utbetalning av hemtjänstersättning. Behov av att öka maxbeloppet beror på att antalet beviljade hemtjänststimmar har ökat.

Teknik- och fastighetsnämnden har beslutat att höja maxbelopp för beslutsattest för verksamhetschef inom driftservice från 500 000 kronor till 1 000 000 kronor. Även här är orsaken att flera fakturor överstiger 500 000 kronor.

Kommunstyrelsen har i särskilt ärende beslutat om att höja maxbelopp för beslutsattest för enhetschefen för digital utveckling från 250 000 kronor till 1 000 000 kronor. Kommunstyrelsen har även beslutat att den biträdande enhetschefen för digital infrastruktur och drift får ett maxbelopp för beslutsattest på 250 000 kronor.

Utbildningsförvaltningen har föreslagit att kommunstyrelsen ska höja maxbelopp för beslutsattest för verksamhetschefer inom förskola, grundskola samt gymnasieskola från 500 000 kronor till 1 500 000 kronor. Anledningen är att dessa verksamhetschefer har många fakturor som ligger omkring 1 000 000 – 1 500 000 kronor.

Utbildningsförvaltningen föreslår också att kommunstyrelsen höjer maxbelopp för beslutsattest för verksamhetschefen inom kvalitetsstöd från 500 000 kronor till 750 000 kronor.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningens verksamhet
Utbildning för vuxna betalar varje månad ersättning till 23 utbildningsanordnare (UBA) för upphandlad vuxenutbildning och SFI.

Utbildning för vuxna har bytt verksamhetssystem. I och med införandet av det nya systemet har förvaltningen övergått från en lösning då varje utbildningsanordnare själv fakturerar Botkyrkas vuxenutbildning till att nu skapa en samlad betalningsfil direkt från verksamhetssystemet. Betalningsfilen uppgår till mellan 3 000 000 och 6 000 000 kronor per månad. För att betalningsfilen ska kunna hanteras så att ersättning betalas ut i rätt tid till utbildningsanordnarna föreslås kommunstyrelsen besluta ge verksamhetschef för Utbildning för vuxna ett maxbelopp för beslutsattest av betalfiler på totalt 6 000 000 kronor per månad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Att fastställa maxbelopp för beslutsattest för olika befattningar ger inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Bilaga 1 till Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll.

Expedieras till:

Suzana Milosavljevic
Förvaltningarna
Annette Ödalen

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Bilaga 1 till Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och intern kontroll

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2022:00312

Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen

Dokumentet beslutades den: 7 juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: Översyn varje år

Dokumentet ersätter: Bilaga 1 - maxbelopp för beslutsattest KS/ 2020:572

Dokumentansvarig är: Ekonomi- och finansavdelningen

För revidering av dokumentet ansvarar: Ekonomi- och finansavdelningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Ekonomi- och finansavdelningen

Relaterade dokument: Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll (KS/2020:572)

Maxbelopp för beslutsattest

Botkyrka kommun har centralt beslutade beloppsgränser för beslutsattest kopplade till befattning. Dessa beloppsgränser följer i listan nedan.

Kommunfullmäktiges ordförande: 250 000 kronor
Kommunstyrelsens ordförande: 200 000 000 kronor
Kommunstyrelsens vice ordförande: 100 000 kronor
Övriga nämndordföranden: 100 000 kronor
Kommunrevisionens ordförande: 2 000 000 kronor
Kommundirektör: 200 000 000 kronor
Biträdande kommundirektör: 5 000 000 kronor
Ekonomidirektör: 200 000 000 kronor
Förvaltningsdirektörer, om inget annat anges nedan: 5 000 000 kronor
Förvaltningsdirektör Vård- och omsorgsnämnden: 6 000 000 kronor
Biträdande förvaltningsdirektör: 3 000 000 kronor
Teknisk direktör: 20 000 000 kronor
Fastighetschef: 10 000 000 kronor
VA-chef: 5 000 000 kronor
Stadsmiljöchef: 2 500 000 kronor
Exploateringschef: 3 500 000 kronor
Projektledare (t.ex. inom fastighet, VA eller stadsutveckling): 1 000 000 kronor
Projektchef: 5 000 000 kronor
Förvaltarchef: 5 000 000 kronor
Myndighetschef (Vård- och omsorgsnämnden): 2 000 000 kronor
Omsorgschef (Vård- och omsorgsnämnden): 2 000 000 kronor
Verksamhetschef driftservice inom teknik- och fastighetsnämnden: 1 000 000 kronor
Verksamhetschef förskola, grundskola och gymnasieskola: 1 500 000 kronor
Verksamhetschef kvalitetsstöd (utbildningsnämnden): 750 000 kronor
Verksamhetschef Bad, idrott och motion: 750 000 kronor
Verksamhetschef/avdelningschef: 500 000 kronor
Enhetschef: 250 000 kronor
Enhetschef Digital utveckling (kommunstyrelsen): 1 000 000 kronor
Biträdande enhetschef Digital infrastruktur och drift (kommunstyrelsen): 250 000 kronor
Övriga befattningar: 100 000 kronor

Ekonomichef utbildningsförvaltningen: 4 000 000 kronor
Ekonomichef utbildningsförvaltningen (betalfiler – ersättning per månad till externa utförare): Totalt 70 000 000 kronor per månad för betalningsfiler sammantaget.

Ekonomichef vård- och omsorgsförvaltningen (betalfiler): Totalt 20 000 000 kronor per månad.

Verksamhetschef vuxenutbildning (betalfiler): Totalt 6 000 000 kronor per månad.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Förvaltningsdirektör ska fastställa ett belopp som är relevant för den budgetansvarigas verksamhetsområde inom ovan angivna beloppsgränser.

Belopp överstigande 20 000 000 kronor ska attesteras av kommundirektör eller ekonomidirektör (undantag för betalfiler).

I vissa verksamheter kan undantag från beloppsgränserna ovan behöva göras. Dessa undantag beslutas efter **särskild motivering** av respektive nämnd i samråd med ekonomidirektör.

Nämnd och styrelse kan genom beslut vid sammanträde attestera ekonomisk transaktion. Inget maxbelopp finns i de fallen.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att inför varje nytt år ompröva och besluta om eventuella nya maxbelopp.

§ 104

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld KS/2022:00050

Beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinjen för hantering av pågående dödligt våld.

Sammanfattning

Pågående dödligt våld (PDV) omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva.

Riktlinjen ska vara ett stöd för hur kommunens verksamheter ska hantera pågående dödligt våld. Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna dokument, regler och liknande för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet. Riktlinjen tar stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

I ärendet yttrar sig Camilla Jägemalm (TUP), Anders Thorén (TUP) och Willy Viitala (M).

Yrkande

Willy Viitala (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar
Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Charlotte Björkander
charlotte.bjorkander@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen antar riktlinjen för hantering av pågående dödligt våld

Sammanfattning

Pågående dödligt våld (PDV) omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva.

Riktlinjen ska vara ett stöd för hur kommunens verksamheter ska hantera pågående dödligt våld. Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna dokument, regler och liknande för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet. Riktlinjen tar stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Ärendet

Pågående dödligt våld (PDV) omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva.

De senaste åren har behovet av att hantera pågående dödligt våld och andra tidskritiska händelser aktualiserats. Händelser som skett i närtid är bland annat skolattacken i Trollhättan år 2015 och terrorattacken på Drottninggatan i Stockholm år 2017.

Kommunledningsförvaltningen och utbildningsförvaltningen inledde år 2020 ett pilotprojekt vars syfte var att öka kommunens förmåga att hantera PDV. Projektets deltagande verksamheter har genomgått en utbildning och vissa har genomgått en skrivbordsövning. Med anledning av covid-19 har inte samtliga verksamheter kunnat öva.

Riktlinjen tar, bland annat, stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Målsättningen som fastställs i säkerhetspolicyn är bland annat att kommunen ska medverka till en trygg och säker miljö för dem som bor, arbetar eller i övrigt vistas i Botkyrka. Detta inkluderar även alla som är anställda eller har ett förtroendeuppdrag i kommunens tjänst. Likt arbetet med SBA är det av stor vikt att verksamheten har en organisation med utpekat ansvar, gör riskbedömningar och vidtar åtgärder.

Denna riktlinje går också i linje med Samverkan Stockholmsregionens gemensamma regionala riktlinje ”Pågående dödligt våld och liknande tidskritiska händelser” och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning ”samverkan vid pågående dödligt våld”.

Riktlinjen utgör ett stöd, med handfasta tips, för kommunens verksamheter att höja medvetenheten kring pågående dödligt våld. Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna dokument, regler och liknande för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet.

Stort fokus i dokumentet riktas mot hur en verksamhet ska förbereda sig inför en händelse. Detta med löpande omvärldsbevakning, etablerade rutiner för att skapa lägesbilder samt utpekade roller med mandat att fatta beslut vid en händelse. Riktlinjen ger handfasta tips vid utarbetandet av verksamhetens egna regler och planer.

Riktlinjen har internremitterats till samtliga förvaltningar samt till Botkyrka lokalpolisområde.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

En kvalitativ och faktisk kostnadsberäkning kan inte göras under rådande förutsättning. Eventuella kostnader som ett led i att införliva riktlinjen är beroende av hur utbildad och förberedd respektive förvaltning är idag samt hur verksamhetens behov och förutsättningar ser ut. Utbildningen som genomfördes inom ramen för pilotprojektet finns att tillgå till kommunens verksamheter utan kostnad. Idag finns ingen upphandlad leverantör för utbildningar och övningar inom området för kommunens verksamheter att avropa. Även anpassningar av lokaler kan vara tillkommande kostnader.

Leif Eriksson

Kommundirektör

Pernilla Vera-Jr

Trygghets- och säkerhetsdirektör

Bilagor

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2022:00050

Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen

Dokumentet beslutades den: 7 juni 2022

Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och förvaltningar

Dokumentet gäller till den: Tills vidare

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Avdelningen för trygghet och säkerhet

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Avdelningen för trygghet och säkerhet

Relaterade dokument: Säkerhetspolicy KS/2007:364, Riktlinje för central krisledning KS/2018:764, Riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete KS/2020:00386

Innehållsförteckning

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld	4
Inledning	4
Bakgrund.....	4
Omfattning	5
Vad betyder PDV?.....	5
Förebyggande och förberedande åtgärder	5
Gemensam målbild.....	5
Övning och mental förberedelse	6
Att skapa sig mental förberedelse och mental erfarenhet	6
Underlätta polisens insats	6
Fånga signaler löpande.....	7
Skapa en lägesbild	7
Direkta åtgärder vid en PDV-händelse	8
Organisering	8
Riktlinjer, rutiner och checklistor	9
Skede före: Identifierade åtgärder att planera och genomföra i förebyggande syfte.....	9
Skede under: Skapa rutiner för arbetet under en PDV-händelse.....	10
Skede efter: Skapa uthållighet och utvärdera efter en händelse	10
Bilaga 1: Fyrfältaren	11

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Riktlinje för hantering av pågående dödligt våld

Inledning

Riktlinjen utgör stöd för kommunens verksamheter att höja medvetenheten kring scenariot pågående dödligt våld (PDV). Varje nämnd och förvaltning kommer behöva ta fram egna regler och planer för att till fullo kunna anpassa arbetet till respektive verksamhet. Syftet är att riktlinjen ska vara ett stöd för verksamheterna i att hantera en PDV-händelse efter bästa förmåga till dess att polis anländer till platsen.

Stort fokus i dokumentet riktas mot hur en verksamhet ska förbereda sig inför en händelse. Detta görs med löpande omvärldsbevakning, etablerade rutiner för att skapa lägesbilder samt utpekade roller med mandat att fatta beslut vid en händelse. Riktlinjen ger handfasta tips vid utarbetandet av verksamhetens egna regler och planer.

Bakgrund

De senaste åren har behovet av att hantera pågående dödligt våld och andra tidskritiska händelser aktualiserats. Händelser som skett i närtid är bland annat skolattacken i Trollhättan år 2015 och terrorattacken på Drottninggatan i Stockholm år 2017. Botkyrka kommun och dess verksamheter har varit förskonade från PDV-händelser men då konsekvenserna är så pass allvarliga finns det goda skäl att höja förmågan att kunna agera vid och hantera en PDV-händelse.

Denna riktlinje tar, bland annat, stöd i säkerhetspolicyn och riktlinjen för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Målsättningen som fastställs i säkerhetspolicyn är bland annat att kommunen ska medverka till en trygg och säker miljö för dem som bor, arbetar eller i övrigt vistas i Botkyrka. Detta inkluderar även alla som är anställda eller har ett förtroendeuppdrag i kommunens tjänst. Likt arbetet med SBA är det av stor vikt att verksamheten har en organisation med utpekat ansvar, gör riskbedömningar och vidtar åtgärder. Årshjulet inom ramen för det systematiska brandskyddsarbetet kan med fördel användas även inom ramen för detta område.

Riktlinjen går också i linje med Samverkan Stockholmsregionens gemensamma regionala riktlinje ”Pågående dödligt våld och liknande tidskritiska händelser” och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning ”samverkan vid pågående dödligt våld”.

Vid en PDV-händelse kommer dels förvaltningens egen krisledning aktiveras, dels den centrala krisledningen enligt Botkyrka kommuns riktlinje för central krisledning.

Omfattning

Riktlinjen omfattar samtliga nämnder och förvaltningar. För att säkerställa ett enhetligt och igenkännande arbetssätt inom kommunens verksamheter ska förvaltningarna följa denna riktlinje. Det innebär att riktlinjen ska vara styrande i arbetet att skriva lokalt anpassade regler och planer. Ett enhetligt arbetssätt underlättar för polisens arbete i det akuta skedet och som stöd i det förberedande arbetet.

Samtliga kommunala verksamheter ska identifiera om PDV är ett troligt scenario och vidta åtgärder därefter. Åtgärder kan vara att skapa egna rutiner och checklistor utifrån sina fysiska och personella förutsättningar.

Vad betyder PDV?

PDV står för Pågående dödligt våld. Begreppet ”PDV-händelse” omfattar ett spektrum av händelser med gemensam nämnare att en eller flera gärningspersoner utsätter allmänheten för ett livsfarligt våld som oftast pågår tills våldet avbryts av någon annan än gärningspersonerna själva. Den mentala förberedelsen kan mildra konsekvenserna av en sådan händelse, vilket åstadkoms genom planering samt utbildning och övning av personal. Erfarenheter från nationella och internationella händelser visar på vikten av att kunna agera trots en oklar lägesbild.

En PDV-händelse kan visa på följande:

- ofta småskaliga våldshandlingar som utförs med enkla medel
- gärningspersonerna är ofta villiga att offra sina liv
- våldshandlingarna är i de flesta fall över på 15 minuter
- våldshandlingarna resulterar i många svårt skadade

Förebyggande och förberedande åtgärder

Det förebyggande och förberedande arbetet är av stor betydelse för att dels förhindra att en PDV-händelse inträffar, dels för att minimera konsekvenserna av en sådan händelse.

Gemensam målbild

Kommunens samtliga verksamheter delar en och samma målbild. Målen går i linje med Samverkan Stockholmsregionens gemensamma regionala riktlinje ”Pågående dödligt våld och liknande tidskritiska händelser”.

Målen är:

- att vid en PDV-händelse ha förmåga att snabbt agera med fokus på att avbryta händelseförloppet, rädda liv och därefter minska de oönskade konsekvenserna av händelsen.

- att säkra en trygg och snabb återgång till en fungerande verksamhet och ett fungerande samhälle.

Övning och mental förberedelse

Mental förberedelse ses både av Skolverketⁱ och MSBⁱⁱ som en av de viktigaste framgångsfaktorerna i att kunna hantera en PDV-händelse. När rutiner och checklistor finns utarbetade är det viktigt att all personal övas och mentalt förbereds inför denna typ av händelse. Erfarenheten säger att en PDV-händelse sker fort och det kommer inte att finnas tid till att sätta sig in i rutinerna när händelsen inträffar. Förmågan att kunna fatta snabba beslut i en oklar och farlig situation är av stor betydelse. En god mental förberedelse, som nås genom utbildning, övning samt dialog om krishantering och PDV i verksamheten, kan leda till minskad stress och ökad förmåga att fatta beslut som minskar händelsens konsekvenser.

Att skapa sig mental förberedelse och mental erfarenhet

Att skaffa sig mental förberedelse kan göras på många sätt. Ett sätt är att ställa sig frågor och resonera om tänkbara utfall och åtgärder. Att göra det med sina närmaste arbetskamrater och chef är en fördel.

Exempel på frågor att diskutera:

- Vilka särskilda utmaningar innebär den aktuella situationen?
- Vilka handlingsalternativ finns?
- Vilka känslomässiga yttringar kan vi möta på skadeområdet och kan vi bemöta detta?
- Vilka kunskaper och färdigheter har jag för att hantera den aktuella situationen?
- Vilka kunskaper och färdigheter saknar jag och vad kan jag i så fall göra åt det?
- På vilket sätt kan verksamheten jag arbetar i bidra till att avbryta händelseförloppet?
- Vilka oönskade konsekvenser kan uppstå efter en PDV-händelse och hur hanterar vi dessa?
- Vilka risker kan jag ställas inför?
- Vilka förväntningar och krav finns på mig, från arbetsgivaren, från omgivningen, från mig själv?
- Vilka risker är jag beredd att ta?
- Vilka konsekvenser kan det få och vad innebär det för mig och mina närmaste?
- Kan jag påverka dessa konsekvenser i förväg?

Underlätta polisens insats

I de fall polisen hinner komma till platsen medan det pågående våldet pågår kommer polisens agerande avgöras av vilken information som finns tillgänglig

samt på polisens egna resurser. Polisen kommer agera efter generella taktiska principer med fokus på att avbryta händelseförloppet. Det är troligt att situationen kommer att vara kaotisk, även för ingripande poliser. Det kan också vara svårt för polisen att avgöra vem som är gärningsperson och poliserna kan därför tvingas att agera på ett sätt som kan uppfattas som överdrivet. Det är viktigt att följa polisernas anvisningar vilket kan innebära att vård av skadade temporärt kan få stå tillbaka till dess att polisen fått kontroll över gärningspersonerna.

Fånga signaler löpande

I det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling Systematiskt arbetsmiljöarbete (2001:1) ingår det att undersöka arbetsmiljön för att motverka olycksfall och risk för ohälsa. I arbetet kan även signaler som kan leda till en PDV-händelse inkluderas. Det betyder att det förebyggande arbetet har en stor och betydande del för att motverka våldshandlingar. Verksamheten kan använda sig av Arbetsmiljöverkets checklista "Kartlägg riskerna för hot och våld i arbetsmiljön" som undersökningsmetod i syfte att fånga upp risker i ett tidigt skede.

Nedan presenteras några resurser som löpande kan notera signaler som kan leda till PDV.

- Personal som möter elever, brukare och medborgare: Personal kan få information om kommande händelser i samhället genom att lyssna på de personer de möter i sina respektive verksamheter. Personal kan också notera trender och tendenser i sitt dagliga arbete.
- Förvaltningens säkerhetssamordnare: Säkerhetssamordnaren får information från olika delar av förvaltningen och kan upptäcka mönster och trender som är verksamhetsöverskridande.
- Tjänsteperson i beredskap (TiB): Kommunens TiB får löpande information från externa aktörer som polis och räddningstjänst och kan då upptäcka annalkande faror på en kommunövergripande nivå.

Skapa en lägesbild

Att skapa en lägesbild över en situation underlättar i exempelvis beslutsfattande, vilket också är lägesbildens syfte i många fall. En tydlig lägesbild tillsammans med en tydlig struktur för vem som kan fatta beslut är en förutsättning för snabba beslut. En lägesbild ska även underlätta när resurser ska tillsättas och aktiviteter prioriteras.

I en verksamhets dagliga arbete kommer information och signaler inkomma från flera olika delar av organisationen. Det är då viktigt att sammanställa en lägesbild. Vidare måste arbetet med lägesbilden systematiseras, det vill säga

följa en och samma mall för alla lägen. Inom krisarbetet arbetar Botkyrka kommun med fyrfältaren (se ”Bilaga 1: Fyrfältaren” på sida 11).

Fördelarna med att systematisera lägesbildsarbetet är följande:

- Beslutsfattaren kan enklare uppfatta lägesbilden oavsett situation.
- Lägesbilder kan delas mellan förvaltningar och verksamheter, vilket kan vara en förutsättning för att hantera en kommunövergripande händelse.
- Över tid kan lägesbilder från tidigare händelser utgöra stöd till beslutsfattaren.

Notera att vid en PDV-händelse kommer det inte finnas tid att i det inledande skedet skapa en systematiserad lägesbild. Beslut kommer att behöva fattas med en ofullständig lägesbild. Det är då extra viktigt att i förväg förtydliga vem som har mandat att fatta beslut om hur verksamheten ska agera i en stressad och påfrestande situation.

Direkta åtgärder vid en PDV-händelse

Ett agerande vid pågående dödligt våld är inrymning. Inrymning innebär att begränsa eller hejda ett farligt förlopp och undvika skada av människor. Inrymning används för att skydda människor inom en byggnad från ett yttre hot. Hur en verksamhet ska agera vid en PDV-händelse beror på omständigheterna. Ett annat begrepp för inrymning är ”lockdown” och har samma innebörd som inrymning. Observera att även utrymning kan vara en lämplig åtgärd vid PDV.

Organisering

Verksamhetens organisation för att hantera PDV-händelser kan med fördel följa utrymningsorganisationen så långt det är möjligt. Det är viktigt att organisationen inte är personbunden och anpassas till varje verksamhets förutsättningar.

Det är den som är ansvarig för en verksamhet som har i uppgift säkerställa att tillräcklig nödberedskap för inrymning finns. Ofta behövs flertalet personer för att säkerställa tillräcklig nödberedskap, som exempelvis någon som samordnar inrymning och personer som säkerställer att beslut genomförs.

En verksamhet behöver därför

- En för verksamheten anpassad organisation för inrymning
- En plan för övningar och utbildningar
- Rutiner för hur verksamheten återgår till normalläge samt för hur omhändertagande av inblandade sker
- Rutiner för uppföljning och revidering av inrymningsarbetet

Riktlinjer, rutiner och checklistor

Erfarenheter från PDV-händelser visar att det är ett händelseförlopp som kan eskalera och avslutas under en väldigt kort tidsrymd. För att effektivisera agerandet under denna tidsrymd måste rutiner och checklistor utarbetas samt övningar måste genomföras. I arbetet med rutiner och checklistor bör nedan frågeställningar beaktas. Observera att listorna inte är uttömmande utan måste anpassas till respektive verksamhet. De verksamhets-specifika dokumenten får inte bli personbundna.

Skede före: Identifierade åtgärder att planera och genomföra i förebyggande syfte

Rutinerna får inte bli personbundna.

- Begränsa antalet entrédörrar som går att öppna utifrån utan nyckel eller kod
- Se över om verksamheten kan öka kontrollen av obehöriga/okända i verksamhetens lokaler. Rutin för bemötande av besökare, obehöriga eller okända tas fram och sprids i verksamheten
- Säkerställ att rutiner för att fånga upp ohälsa bland medarbetare, elever, brukare och andra finns kända i verksamheten
- Se över möjlighet att låsa innerdörrar inifrån
- Utvärdera möjlighet att begränsa insyn till rum med exempelvis gardiner och jalousier
- Klargör system/metod för att larma och kommunicera inom verksamheten
- Identifiera alternativa uppsamlingsplatser och förhållningssätt vid dessa
- Skapa lättbegriplig skiss på byggnaden med utmärkta angreppsvägar för exempelvis polis och räddningstjänst. Se över om entréer och delar av verksamhetens byggnad kan märkas ut alternativ tilldelas namn. Detta för att underlätta polisens arbete vid ankomst till platsen
- Utarbeta rutin för förvaring och utlämnande av byggnadsritningar och nycklar/passerkort till polis
- Säkerställ att tillräckligt med sjukvårdsförband finns i verksamheten
- Säkerställ att verksamhetens agerande inte bygger på personberoende
- Förväntat agerande repeteras/övas återkommande
- Bemöt vårdnadshavare, anhöriga samt medias frågor vid exempelvis övningar
- Klargör vem som har mandat att besluta om åtgärder som exempelvis utrymning/inrymning
- Klargör vem som leder egen organisation på plats i verksamheten
- Inventera den egna möjligheten till att hjälpa och undsätta skadade genom exempelvis utbildning om var sjukvårdsutrustning och liknande finns i verksamheten
- Säkerställ att det är tydligt i organisationen vem som omhändertar extern kommunikation, som till anhöriga och media

Skede under: Skapa rutiner för arbetet under en PDV-händelse

Rutinerna får inte bli personbundna.

- Säkerställ hur verksamhetens och förvaltningens krisledningsorganisation arbetar samt ta reda på hur/vem som eskalerar till central krisledning
- Eskalering, det vill säga vem larmar vem i en given situation. Det är viktigt att kartlägga hur eskaleringen ser ut, från verksamheten till förvaltningsledningen. Exempelvis från klassrum, till skolledning till förvaltningsledning
- Klargör vem/vilken funktion som larmar 112 samt vilken information ges i samtalet med 112.
- Vem möter externa aktörer såsom polis, räddningstjänst eller andra myndighetsrepresentanter som anländer till platsen
- Motstå återinrymning av de som vill hjälpa skadade och hitta anhöriga/vänner/kollegor
- Vem, och via vilka kanaler, informerar internt till medarbetare och andra som vistas i lokalerna
- Vem/vilka som löpande håller förvaltningens krisledning informerad om händelseförloppet samt hur detta praktiskt genomförs.

Skede efter: Skapa uthållighet och utvärdera efter en händelse

Rutinerna får inte bli personbundna.

- Skapa uthållighet i verksamhetens krisledningsorganisation
- Skapa uthållighet hos stödfunktioner
- Säkerhetsställ att psykosocialt omhändertagande av personal, brukare, barn/elever och andra kan genomföras under en längre tid efter händelsen
- Utvärdera krisarbetet i närtid efter händelsen
- Kvalitetssäkra upprättade informationskanaler och behov av information på lång sikt
- Om minnesplats etableras ska dialog föras med initiativtagare för denna. Detta för att komma överens om lämplig plats och övriga arrangemang exempelvis hur länge den ska finnas och vem som ska sköta om den
- Vem ansvarar för hanteringen på lång sikt och säkerställer att verksamheten kan återgå till ett normalläge (POSOM m.m.)

Arbetet med att ta fram dessa rutiner och checklistor kommer behöva göras tillsammans med andra verksamheter och nivåer inom respektive förvaltning.

Bilaga 1: Fyrfältaren

Att skapa sig en lägesbild över en situation underlättar i exempelvis beslutsfattande. Lägesbilder kan göras genom olika tillvägagångssätt, ett sätt är genom den så kallade *fyrfältaren*. Fyrfältaren ska ge svar på vissa frågor och kan antingen göras mentalt, i huvudet, eller tillsammans med andra, skriftligen.

Lägesbilder kan skapas med olika tidshorisonter, från minutoperativa till lägesbilder som sträcker sig över flera veckor och månader. Under en pågående PDV-händelse kommer det inte finnas tid att göra en lägesbild med hjälp av papper och penna men att ställa sig dessa frågor kan underlätta verksamhetens hantering av situationen.

Lägesbilder uppdateras löpande enligt det intervall som situationen kräver. Det är viktigt att varje lägesbild dokumenteras och sparas för att i efterhand utvärdera händelseförloppet.

Skapa er en bild över vad som hänt (lägesbild)

<p>Fakta Fakta är det som vi vet har hänt, utan spekulationer och vilka åtgärder har vi vidtagit.</p> <p>Besvara frågor som: Vilka är drabbade? Vad har hänt? Hur/var skedde det?</p>	<p>Planeringsförutsättningar/ antaganden Denna del består av det vi inte vet, men som kan påverka oss och som vi därför behöver ta ställning till.</p> <p>Besvara frågor som: Vad tror vi om utvecklingen? Hur påverkar utvecklingen medarbetare, verksamheten, allmänhet? Finns flera olika troliga scenarier? Vilka konsekvenser kan det få för oss?</p>
<p>Inriktning Inriktning handlar om vad det är vi vill uppnå, utan att det blir detaljstyrt.</p> <p>Besvara frågor som: Vilken är vår målbild? Vilka är våra prioriteringar? Hur är situationen nu (utifrån fakta) och vilken inriktning ska vi ta?</p>	<p>Kommunikation Handlar om vad och hur vi kommunicerar, externt och internt.</p> <p>Besvara frågor som: Vilket är vårt övergripande budskap? Vilken information behöver vi gå ut med och vilka ska informeras? Vilka behöver vi samverka med eller kontakta (myndigheter, andra intressenter)?</p>

-
- ⁱ Skolverket. (2014). *Väpnat våld i skolan – hur skolor kan agera om det händer*. Publikation.
- ⁱⁱ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. (2018). *Vägledning – samverkan vid pågående dödligt våld i publik miljö*. Publikation.

§ 76

Delårsrapport 1 2022 - Kommunen KS/2022:00172

Beslut

1. Kommunfullmäktige har behandlat delårsrapport 1 för perioden januari – april 2021 enligt 11 kapitlet 16 § kommunallagen.
2. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 3,7 miljoner kronor som en delårseffekt för fyra månader 2022 för utökning med 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter. Helårseffekten om 11 miljoner kronor beaktas under höstens arbete med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024–2026 (se bilaga till tjänsteskrivelsen i ärendet).
3. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 19,7 miljoner kronor för 2022 för ökade kostnader för fler externa placeringar och högre dygnspris per plats inom individ- och familjeomsorgen (se bilaga till tjänsteskrivelsen i ärendet).
4. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får en tilläggsbudget för den budgetfinansierade verksamheten motsvarande 46,6 miljoner kronor för finansiering av bland annat engångskostnader gällande tillfälligt idrottstält, paviljonglösningar och hantering av annan etableringskostnad.
5. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden en budgetförstärkning på 3 miljoner kronor för tillfällig personalförstärkning under 2022 för att utveckla projektprocessen.
6. Kommunfullmäktige beslutar att ovanstående tilläggsbudgetar finansieras genom att budget för skatteintäkter höjs med 55 miljoner kronor och generella statsbidraget höjs med 18 miljoner kronor.
7. Kommunfullmäktige medger att medel för hyreskostnad avseende näringslivsenheten motsvarande 150 000 kronor överförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.
8. Kommunfullmäktige medger att medel på 150 000 kronor för uppdraget att upphandla ett verktyg för att mäta och visualisera kommunens utsläpp överförs från miljö- och hälsoskydds-nämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.

9. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 2,85 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för VA-projekt Dagvattenanläggning Bremora. Det innebär en ny totalbudget på 8 miljoner kronor.
10. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 1,65 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för fastighetssystem. Det innebär en ny totalbudget på 3,55 miljoner kronor.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 84 lämnat ett förslag till beslut.

Delårsrapport 1 2022 har upprättats utifrån inlämnade delårsrapporter från respektive förvaltning samt av kommunledningsförvaltningen genomförd övergripande uppföljning och analys. Utbildningsnämnden har inte beslutat sin delårsrapport innan ärendet upprättades. Utöver delårsrapporten hanterar detta ärende också inkomna tilläggsanslagsärenden.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

I debatten yttrar sig Ebba Östlin (S), Niklas Gladh (MP), Mats Einarsson (V), Per Börjell (TUP) och Stefan Dayne (KD).

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Niklas Gladh (MP), Mats Einarsson (V) och Stefan Dayne (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

Referens

Bachar Malaki
bachar.malaki@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 - Botkyrka kommun

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige har behandlat delårsrapport 1 för perioden januari – april 2021 enligt 11 kapitlet 16 § kommunallagen.
2. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 3,7 miljoner kronor som en delårseffekt för fyra månader 2022 för utökning med 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter. Helårseffekten om 11 miljoner kronor beaktas under höstens arbete med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024–2026 (Se bilaga).
3. Kommunfullmäktige medger att socialnämnden får en tilläggsbudget om 19,7 miljoner kronor för 2022 för ökade kostnader för fler externa placeringar och högre dygnspris per plats inom individ- och familjeomsorgen (Se bilaga).
4. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får en tilläggsbudget för den budgetfinansierade verksamheten motsvarande 46,6 miljoner kronor för finansiering av bland annat engångskostnader gällande tillfälligt idrottstält, paviljonglösningar och hantering av annan etableringskostnad.
5. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden en budgetförstärkning på 3 miljoner kronor för tillfällig personalförstärkning under 2022 för att utveckla projektprocessen.
6. Kommunfullmäktige beslutar att ovanstående tilläggsbudgetar finansieras genom budget för skatteintäkter höjs med 55 miljoner kronor och generella statsbidraget höjs med 18 miljoner kronor.

7. Kommunfullmäktige medger att medel för hyreskostnad avseende näringslivsenheten motsvarande 150 000 kronor överförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.
8. Kommunfullmäktige medger att medel på 150 000 kronor för uppdraget att upphandla ett verktyg för att mäta och visualisera kommunens utsläpp överförs från miljö- och hälsoskyddsnämnden till kommunstyrelsen från och med budgetåret 2022.
9. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 2,85 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för VA-projekt Dagvattenanläggning Bremora. Det innebär en ny totalbudget på 8 miljoner kronor.
10. Kommunfullmäktige medger att teknik- och fastighetsnämnden får 1,65 miljoner kronor i ytterligare investeringsanslag för fastighetssystem. Det innebär en ny totalbudget på 3,55 miljoner kronor.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 2022 har upprättats utifrån inlämnade delårsrapporter från respektive förvaltning samt av kommunledningsförvaltningen genomförd övergripande uppföljning och analys. Utbildningsnämnden har inte beslutat sin delårsrapport innan denna tjänsteskrivelse lämnats. Utöver delårsrapporten hanterar detta ärende också inkomna tilläggsanslagsärenden.

Ärendet

Budget för utökning av antalet tjänster

Den ökade ärendemängden, som inte har följts av utökning av tjänstramen, har blivit ett arbetsmiljöproblem för socialnämndens medarbetare. Många uppger att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och att de inte har utrymme för återhämtning efter arbetsintensiva perioder. Analys av verksamheten visar att socialsekreterare i Botkyrka har en betydligt högre arbetsbelastning än socialsekreterare i andra kommuner.

Nämnden arbetar kontinuerligt för att hitta mer effektiva arbetssätt och har bland annat lyckats korta utredningstiderna. Nämnden bedömer dock att det inte finns mer utrymme för effektiviseringar utan att rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten riskeras. Nämnden äskar därför tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor för fyra månader 2022 och 11 miljoner kronor som

helårseffekt från och med 2023 för att utöka med 15 tjänster inom nämndens verksamheter (Se bilaga).

Budget för externa placeringar

Socialnämnden har under lång tid redovisat ekonomiskt underskott och prognosticerar även 2022 ett underskott om 19,7 miljoner kronor. Den största orsaken till underskottet beror fler externa placeringar samt ökade dygnskostnader per köpt plats. För att täcka det underskott som placeringskostnaderna ger upphov till äskar nämnden tilläggsanslag om 19,7 miljoner kronor för 2022 (Se bilaga).

Budget för engångskostnader kopplade till investeringsprojekt

De budgetfinansierade verksamheterna prognostiserar ett underskott med 46,6 mkr som förklaras av högre engångskostnader kopplade till investeringsprojekt. Underskottet beror på etableringskostnader, hyror för evakueringspaviljonger och tillfälligt idrottstält på grund av nybyggnad av en skola i Hallunda och ombyggnation av Björkhagaskolan. Vissa av dessa kostnader var inte kända i samband med upprättandet av mål och budget 2022 med flerårsplan 2023–2025.

Ökade intäkter

Skatteintäkter och generella bidrag är sammantaget 76 miljoner kronor högre än budget, varav 55 miljoner kronor beror på högre slutavräkningar för 2021 och 2022, 18 miljoner kronor högre generella bidrag samt 2 miljoner högre intäkter för utjämningsbidrag. 73 miljoner av överskottet kommer att finansiera tilläggsbudgetar för socialnämnden och teknik- och fastighetsnämnden.

Omfördelning budget för hyreskostnader

I budget 2021 justerade kommunfullmäktige nämndernas ramar utifrån effekterna av en ny internhyresmodell. I samband med det fick arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kompensation för hyreskostnaden för näringslivsenheten. Näringslivsenheten tillhör kommunledningsförvaltningen sedan 2020 och därför behöver en ramjustering göras mellan arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Från och med budgetåret 2022 föreslår de båda nämnderna att 150 000 kronor överförs från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till kommunstyrelsen.

Omfördelning budget för upphandling av ett mät- och visualiseringsverktyg

I Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023 – 2025 fick kommunstyrelsen i uppdrag att upphandla ett verktyg för att mäta och visualisera kommunens utsläpp. Miljö- och hälsoskydds-nämnden budget utökades med 150 000

kronor för kostnaderna kopplade till verktyget. De båda nämnderna föreslår att budgetmedlen för verktyget flyttas från miljö- och hälsoskyddsnämnden till kommunstyrelsen.

Dagvattenanläggning Bremora

I Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 – 2024 avsattes totalt 20 miljoner kronor för fyra dagvattenanläggningar, 5 miljoner kronor per anläggning. Utbyggnaden av dagvattenanläggningarna planerades att pågå under perioden 2022 – 2026. Den första anläggningen som ligger i Bremora planeras att påbörjas under 2022. I samband med mål och budget 2022 fick projektet ytterligare 150 000 kronor. Den översyn som teknik- och fastighetsnämnden nu gjort av projektkalkylen innebär en investeringsutgift på 8 miljoner kronor. De nya förutsättningarna innebär ett behov av utökad budget med 2,85 miljoner kronor. De tre återstående dagvattenanläggningarna kommer att utgå i samband med mål och budget 2023.

Nytt fastighetssystem

Teknik- och fastighetsnämnden äskar ytterligare 1,65 miljoner kronor för ett nytt fastighetssystem. Anledningen är att implementeringen av det nya systemet tagit längre tid och blivit dyrare än beräknat. Detta på grund av att komponenterna i tidigare system inte kunnat återanvändas och därför behövt ersättas. Totalinvesteringsutgift 5 miljoner kronor.

Leif Eriksson
kommundirektör

Per Malmquist
ekonomidirektör

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Socialnämnden och teknik- och fastighetsnämnden har fått tilläggsbudgetar motsvarande 73 miljoner kronor som finansieras genom att budget för skatteintäkter och generella bidrag har höjts med motsvarande belopp.

Bilagor

Delårsrapport 1 2022 – kommunen
Socialförvaltningens tjänsteskrivelse/ordförandebeslut

Expedieras till:

Samtliga nämnder

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Delårsrapport 1 2022

Perioden januari – april
Prognos för hela året

Innehållsförteckning	Sidan
Sammanfattning	3
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	3
Händelser av väsentlig betydelse	4
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	4
Balanskravsresultat	7
Väsentliga personalförhållanden	7
Nämnderna och bolagen	8
Ekonomiska sammanställningar	10
Noter inklusive redovisningsprinciper	14

SAMMANFATTNING

Resultatet för perioden januari – april är positivt med 82 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 193 miljoner kronor, vilket är 143 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat. Balanskravsresultatet beräknas till 186 miljoner kronor.

Prognosen över verksamhetens nettokostnader är 6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott mot budget med 20 miljoner kronor, medan de centrala posterna redovisar ett överskott mot budget med 26 miljoner kronor.

Årets skatter, generella statsbidrag och utjämning beräknas överstiga budget med 76 miljoner kronor. Differensen mot budget förklaras främst av förbättrade slutavräkningar för skatteintäkter jämfört med budget.

Finansnettot beräknas ge ett positivt utfall på 38 miljoner kronor och ett överskott mot budget på 51 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av en realiserad kursvinst och lägre räntekostnader.

Nettoinvesteringarna för perioden uppgår till 171 miljoner kronor. Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna för 2022 att uppgå till omkring 1 045 miljoner kronor. Prognosen innebär en kraftigt ökad investeringstakt under resten av året.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

OMVÄRLDEN

Den höga globala varuefterfrågan har lett till och förvärrat en rad flaskhalsar i produktionsled och för global handel. Parallellt har inflationen stigit snabbt i många länder. Rysslands invasion av Ukraina har lett till ett ändrat geopolitiskt läge. Kriget medför nu stora direkta ekonomiska konsekvenser i Europa och resten av världen, främst via handel och globala energi- och råvarupriser.

Återhämtningen efter pandemin fortsätter i år men BNP-tillväxten i Sverige dämpas till följd av situationen i vår omvärld. Kriget i Ukraina är starkt bidragande till att den senaste tidens uppgång av energi- och råvarupriserna förstärkts och höjer osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen framöver. Det kommunala skatteunderlaget beräknas kommande år öka snabbare än i föregående prognoser, vilket främst beror på högre pris- och löneökningar. I reala termer är dock skatteunderlags-tillväxten låg ur ett historiskt perspektiv. Detta gäller

även i förhållande till den demografiska utvecklingen.

Det ekonomiska resultatet i kommunsektorn var rekordhøgt 2020, för att överträffas år 2021. Även 2022 beräknas resultatet bli starkt, tack vare att skatteintäkterna fortsätter att öka snabbt. På grund av att inflationen ökar rekordsnabbt bedöms att resultatet i sektorn faller kraftigt 2023.

Skatteprognosen från SKR från april 2022 visar att skatteunderlaget i Botkyrka stärks 2022 och följer riket i genomsnitt men för kommande år är utvecklingen långsammare i Botkyrka än i riket. Prognosen indikerar även att skattekraften i Botkyrka i förhållande till genomsnittet i riket minskar med cirka 1 procentenhet under de kommande åren. Det ökar vårt beroende av inkomstutjämningen.

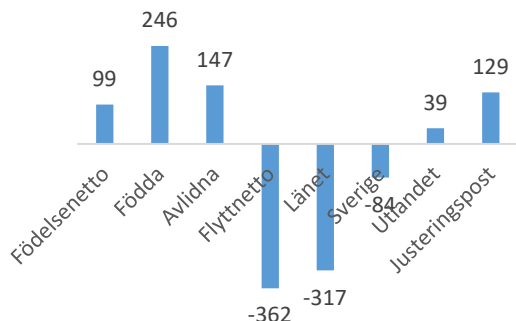
Den totala arbetslösheten i Botkyrka har fortsatt minska under årets första fyra månader och följer ungefär samma utveckling som för riket och Stockholms län. Botkyrka ligger dock på en betydligt högre nivå, 11,7 procent i april, jämfört med riket och länet som ligger på 6,8 respektive 6,4 procent.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Det första kvartalet har varit svagt sett till befolkningsutveckling. Befolkningen per den sista mars var 95 184 personer, det innebär en minskning sen årsskiftet med 134 personer. Samma tidpunkt förra året hade befolkningen ökat med 28 personer. Befolkningsökningen har sen första kvartalet 2020 varit svag. Den långsamma ökningen är en effekt av ett lågt födelsenetto, det lägsta på 20 år, och framför allt ett negativt flyttningsnetto. Under det första kvartalet 2022 har kommunen tappat 317 personer mot andra kommuner i länet. Det är ett större negativt flyttnetto än tidigare och historiskt brukar det vägas upp av ett invandringsöverskott. Hittills i år och under fjolåret har invandringen varit klart lägre, men det förklaras delvis av Skatteverkets registrering. Hittills i år är justeringsposten i befolkningen 129 personer, det är personer som invandrat under 2021 men blivit skrivna i kommunen först under 2022. Detta är ett problem då det leder till att statistiken över framför allt invandrade får en eftersläpning. Utöver den folkbokförda befolkningen finns cirka 800 personer i Migrationsverkets mottagningssystem som bor i Botkyrka, men som inte är skrivna i kommunen. Denna siffra har också minskat de senaste åren, men nu ökat igen efter Rysslands invasion av Ukraina. Nära hälften av de som är inskrivna hos migrationsverket är personer från Ukraina.

Befolkningsminskningen under det första kvartalet 2022 beror ett negativt flyttnetto främst mot övriga länet. Det har även skett en förändring i rörelse-

mönster från omvärlden där kommunen historiskt haft ett positivt flyttnetto. Hittills i år har det utvandrat fler personer än det har invandrat, något vi inte sett tidigare år. För första gången redovisas även justeringsposten i diagrammet då den har blivit så stor att den har en betydande effekt på utfallet.

Enligt kommunens senaste befolkningsprognos från i mars 2022 beräknas befolkningen vid utgången av 2022 uppgå till cirka 96 000 personer. Utvecklingen hittills kan vara en indikation på att det var en lite för optimistisk prognos. Dock finns fortfarande stora osäkerhetsfaktorer kopplat till kriget i Ukraina och hur det kan påverka befolkningssammansättningen långsiktigt.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Avfallsanläggningen i Kagghamra

I bokslutet för 2021 gjorde kommunen en avsättning för framtida kostnader med 165 miljoner kronor för att kunna utföra eventuella åtgärder som i ett senare skede kan komma att riktas mot ansvariga. Läget är i princip oförändrat. Temperaturen i den sedan tidigare sandtäckta högen sjunker stadigt. En konsultfirma har fått i uppdrag att testa och analysera högens innehåll för att bedöma om det finns förändringar.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

AVVIKELSERAPPORTERING – MÅL

För att svara upp mot kommunfullmäktiges mål har nämnderna i Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023 – 2025 formulerat egna mål med tillhörande mått. Vid denna tid på året finns bara i undantagsfall mätningar som avser 2022. Nämndernas delårsrapportering innehåller utifrån detta en avvikelserrapportering i de fall nämnden bedömer att det finns risk för att det faktiska utfallet kommer att avvika mot uppsatt mål vid årets slut.

Samtliga nämnder gör bedömningen att det finns risk för avvikelser gällande måluppfyllelse på enstaka nämndmål. Dock bedömer flera nämnder att de flesta områden och mål kan uppnås vid årets slut.

De nämnder som lyfter fram risk för avvikelser är kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden. Utbildningsnämnden rapporterar att det finns risk för avvikelser.

För kultur- och fritidsnämnden finns risk för avvikelser i måluppfyllnad för några av nämndmålen. Nämnden arbetar med åtgärder och omprioriteringar för att säkerställa måluppfyllelse. Den mest betydande avvikelserna gäller kvaliteten inom den öppna fritidsverksamheten. Nämndens arbete är långsiktigt och flera åtgärder är vidtagna samt ett antal åtgärder är planerade framgent för att målet ska uppnås.

Socialnämnden har noterat ett antal avvikelser från målen. De mest betydande avvikelserna gäller god ekonomisk hushållning där nämnden visar ett ekonomiskt underskott, brister i handläggning och dokumentation samt har långa utredningstider inom barn- och ungdomsvården och vuxenspåret. Nämnden arbetar löpande med åtgärder för att komma till rätta med avvikelserna.

Utbildningsnämnden har inte rapporterat några avvikelser men lyfter områden där det finns risker för avvikelser som en effekt av pandemin. Det handlar om att den höga elevfrånvaron under perioder av pandemin, särskilt i de socioekonomiskt utsatta delarna av kommunen, riskerar att ge negativ påverkan både på den psykiska hälsan och framtida kunskapsresultat. Nämnden lyfter särskilt en oro för kunskapsutvecklingen hos elever i grundskolans yngre åldrar. Utöver detta kommer signaler från förskolan att antalet barn som saknar tillräckliga kunskaper i svenska språket ökat under pandemin som en effekt av den lägre närvaron i förskolan. Nämnden arbetar systematiskt med kartläggning och analys för att sätta in insatser och kompensande åtgärder. Detta i syfte att ge barn och elever förutsättningar för lärande och kunskapsutveckling för att nå goda resultat.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING Delårsresultatet och prognos för året

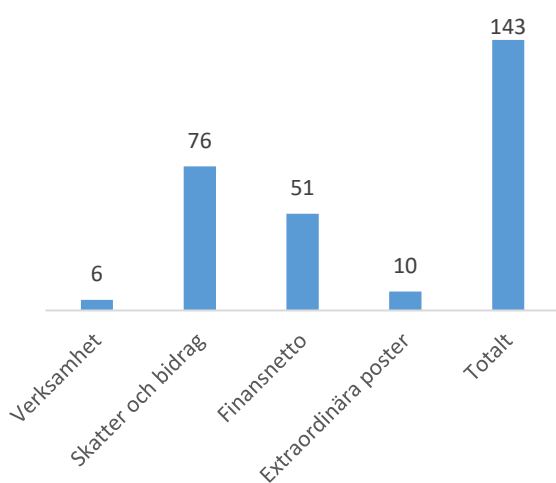
Resultatet för **perioden** januari – april är positivt med 82 miljoner kronor. I periodens resultat har effekterna av en förbättrad skatteprognos slagit igenom. I periodens resultat ingår också 7,5 miljoner kronor av den så kallade skolmiljarden.

I april förra året var delårsresultatet positivt med 173 miljoner kronor. Skillnaden uppgår till 92 miljoner kronor och förklaras av den nedgång på börserna som

skett under 2022 som innebär orealiserade förluster på placerade pensionsmedel.

Helårsprognosen för 2022 visar ett resultat på 193 miljoner kronor. Det är 143 miljoner kronor bättre än årets budgeterade resultat på plus 50 miljoner kronor. Samtliga fyra block, det vill säga verksamhet, skatter och avgifter, finansnetto och extraordinära poster redovisar överskott mot budget. Överskottet mot budget förklaras främst av högre skatteintäkter och finansnettot. Även nämnderna inklusive centrala poster redovisar ett positivt resultat jämfört med budget. Utöver det redovisas ett överskott på extraordinära poster på 10 miljoner kronor.

Prognos jämfört med budget i miljoner kronor

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens nettokostnader för perioden uppgår till 1 905 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med drygt 26 miljoner (1,4 procent) jämfört med april förra året. Nämndernas nettokostnader visar för samma period en marginell ökning på 12 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,6 procent.

I prognosen för året uppgår verksamhetens nettokostnad till 6 061 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner lägre än budget för året. Det är 538 miljoner och 10 procent mer än utfallet 2021.

Nämnderna räknar i sina prognoser med ett negativt utfall mot budget på 20 miljoner kronor. Av det negativa utfallet avser 51 miljoner kronor teknik- och fastighetsnämnden för engångskostnader kopplade till nybyggnationen av Hallundaskolan. För utförligare beskrivning av nämnderna se avsnittet Nämndernas prognoser.

De centrala posterna på finansförvaltningen som ingår i verksamhetens nettokostnader beräknas ge ett överskott med drygt 26 miljoner kronor jämfört med budget. Främst handlar det om lägre pensionskostnader som en följd av att inkomstbasbeloppet för

den förmånsbestämda pensionen ökat relativt mycket, vilket inneburit att inkomstgränsen för förmånsbestämd pension höjts, vilket i sin tur medför lägre pensionskostnader för kommunen.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning kommer det i slutet av 2022 eller i början av 2023 redovisas gatukostnadsersättningar med cirka 40 miljoner kronor. Det är ersättning från exploatörer och ska finansiera kommunens kostnader för utbyggnad av vägar inom exploateringsområdet. I avvaktan på säkrare bedömning av när intäkten ska tillföras kommunen ingår inte ersättningen i föreliggande prognos, vilket kan komma att påverka kommande prognoser.

I tabellerna nedan framgår hur verksamheternas externa intäkter och kostnader har utvecklats för perioden januari till april 2022 jämfört med samma period 2021. I tabellerna ingår inte skattemedel och finansiella poster.

Verksamhetens intäkter i miljoner kronor	April 2022	April 2021	%
Taxor och avgifter	107	103	3,8
Externa bostads- och lokalhyror	33	32	2,2
Försäljning av verksamhet	64	60	6,5
Bidrag från staten med flera	198	187	5,9
Övriga verksamhetsintäkter	27	27	-1,0
Summa verksamhetens intäkter	429	410	4,7

Sett till utvecklingen mellan april 2021 och april 2022 så är verksamhetens intäkter 19 miljoner kronor (4,7 procent) högre 2022. Ökningen handlar främst om riktade bidrag från staten, men också taxor och avgifter och försäljning av verksamhet redovisar ökade intäkter. När det gäller statsbidragen beror ökningen för perioden främst på att ett återkommande bidrag till utbildningsnämnden kommit tidigare än förra året samt att kommunstyrelsen överfört statsbidrag från 2021. Ökningen för försäljning av verksamhet förklaras till största del av att kommunens skolor har fler elever från andra kommuner.

Verksamhetens kostnader i miljoner kronor	April 2022	April 2021	%
Personalkostnader	1 305	1 305	0,1
Varor	92	96	-4,6
Entreprenad och köp av verksamhet	483	467	3,3
Externa lokalhyror	59	60	-2,6
Bidrag och transfereringar	89	87	2,7
Övriga verksamhetskostnader	211	179	18,1
Summa verksamhetens kostnader	2 239	2 194	2,1

Verksamhetens kostnader har för perioden ökat med 45 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent jämfört med samma period föregående år. Jämfört med april 2021 är personalkostnaderna i princip oförändrade, vilket främst beror på att kostnaderna för pensioner som redovisas inom kommunens finansförvaltning är lägre. Rensat från dem har personalkostnaderna ökat med 1 procent. Minskningen av kostnaderna för varor med 4,6 procent beror på att det förra året gjordes ett större inköp av skyddsmaterial till följd av coronapandemin. Entreprenad och köp av verksamhet har ökat med 3,3 procent mellan åren ökningen handlar främst om att antalet elever som går i skola hos annan utförare än kommunen ökat och att ersättningen för dessa ökat. Övriga verksamhetskostnader har ökat med 18,1 procent. Det finns flera orsaker till ökningen, men främst förklaras den av högre kostnader för rivning och avetablering inom fastighetsverksamheten, men också högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal och utbildningsinsatser.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Skatter, generella statsbidrag och utjämning har för perioden januari till april ökat med 93 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det innebär en ökning med knappt 5 procent. Skatteintäkterna till och med april uppgår till 1 401 miljoner kronor, vilket är en ökning med 68 miljoner kronor jämfört med samma tidpunkt förra året. Generella statsbidrag och utjämning uppgår till 674 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor högre än föregående år. I periodens resultat ingår det generella statsbidraget på 25 miljoner kronor för äldreomsorgssatsningen och 7,4 miljoner kronor för den så kallade skolmiljarden.

Enligt prognosen för året beräknas skatter, generella statsbidrag och utjämning överstiga budget med 76 miljoner kronor, varav skatteintäkterna väntas bli 55 miljoner högre och statsbidragen 21 miljoner högre än budgeterat. Avvikelsen mot budget förklaras främst av kraftigt förbättrade slutavräkningar för skatteintäkter jämfört med budget och för statsbidragen är det regleringsbidraget som räknats upp.

Finansnetto

Finansnettot för perioden är negativt med närmare 100 miljoner kronor, vilket är nästan 170 miljoner kronor lägre än samma period förra året då finansnettot var positivt med cirka 70 miljoner kronor. Förklaringen till avvikelsen ligger främst i att det för perioden i år är betydligt lägre realiserade kursvinster och samtidigt stora realiserade kursförluster på placeringarna i pensionsportföljen.

Jämfört med april förra året har både ränteintäkterna och räntekostnaderna minskat, intäkterna med 5,5

miljoner kronor och kostnaderna med 8 miljoner kronor trots att den totala låneskulden ökat.

Prognosen för året innebär ett överskott i finansnettot på cirka 38 miljoner kronor. Jämfört med budget är prognosen 51 miljoner kronor bättre. Överskottet mot budget förklaras främst av realiserade kursvinster på placerade medel samt lägre räntekostnad än budgeterat. Realiserade kursvinster och förluster ingår inte i prognosen. Eventuella realiserade poster kommer att avräknas i balanskravsutredningen vid årets slut.

INVESTERINGAR OCH UPPLÅNING

Nettoinvesteringarna uppgår till och med april till 171 miljoner och är därmed cirka 70 miljoner högre än motsvarande period förra året. Av investeringsutfallet avser 135 miljoner teknik- och fastighetsnämnden. Det högre utfallet i år beror till stor del på att det är fler projekt på gång jämfört med förra året.

Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna för 2022 att uppgå till omkring 1 045 miljoner kronor vilket innebär en kraftigt ökad investeringsvolym under resten av året. Några av de större projekten för året är:

- Ny skola och sporthall i Hallunda
- VA- och dagvattenhantering i norra Botkyrka
- Nybyggnation av vård- och omsorgsboende i Vårsta
- Upprustning och nybyggnation av Björkhaga skola inklusive skyddsrum

Vid utgången av april uppgår kommunens totala upplåning inklusive vidareutlåning till bolagen till 5 310 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor mer än vid årsskiftet 2021/2022. Sedan årsskiftet har Botkyrkabyggen ökat sin skuld med 100 miljoner kronor, medan kommunen ökat sin skuld med cirka 58 miljoner kronor medan Söderenergi har minskat sin skuld med lika mycket. Jämfört med april förra året har den totala skulden ökat med 174 miljoner kronor.

Total upplåning i miljoner kronor	April 2022	April 2021	December 2021
Botkyrka kommun	1 516	1 595	1 458
Södertörns Energi	454	473	454
Söderenergi	478	510	536
Botkyrkabyggen	2 600	2 300	2 500
Botkyrka Stadsnät	260	255	260
Övrigt	2	3	2
Totalt låneskuld	5 310	5 136	5 210
- varav vidareutlåning	3 794	3 541	3 752

Kommunens egen upplåning beräknas uppgå till cirka 1 800 miljoner kronor vid utgången av året.

PENSIONSPLACERINGAR

För den pensionsskuld som avser åren före 1998 (PA-KL) avsatte kommunen 400 miljoner kronor i samband med försäljningen av kommunens energibolag år 2000. Värdet på avsättningen uppgick den sista april till cirka 970 miljoner kronor. Jämfört med senaste årsskiftet har avsättningen minskat i värde med 97 miljoner kronor, motsvarande 9 procent. Året började med en nedgång på aktiemarknaden som tilltog i samband med Rysslands invasion av Ukraina. Även räntefonderna har gått svagt på grund av fortsatt pressade räntor, som dock vänt upp i slutet av perioden. Andelen aktier uppgår till 48 procent och är ungefär jämnt fördelat mellan svenska och utländska aktier. Andelen ränteplaceringar uppgår till 52 procent. Sedan årets början har samtliga placeringar utvecklats sämre än sitt jämförelseindex.

Placeringar i miljoner kronor	April 2022	Andel %
Svenska aktier	230,6	24
Globala aktier	231,0	24
Räntebärande placeringar	508,7	48
Summa	970,3	100

BALANSKRAVSRESULTAT

Enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning ska kommunen styra sin verksamhet så att årets intäkter är större än de totala kostnaderna. Det finns alltså ett krav på balans mellan intäkter och kostnader.

När vi i prognosen beräknar om vi uppfyller balanskravet utgår vi från det redovisade resultatet rensat från vissa poster som inte ingår i den egentliga verksamheten. Främst rensar vi bort realisationsvinster och orealiserade vinster och förluster i värdepapper, men också reservering av medel till eller användning av medel från resultatutjämningsreserven påverkar beräkningen av balanskravsresultatet.

Årets resultat enligt resultaträkning (prognos)	192,7
- reduktion av samtliga reavinster	-7,2
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Resultat enligt balanskravsjusteringar	185,0
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat	185,0

En avstämning mot balanskravet indikerar i dagsläget ett positivt resultat på drygt 185 miljoner kronor.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antalet medarbetare med en tillsvidareanställning uppgår till i genomsnitt 5 578 perioden januari - mars 2022, och är några fler i jämförelse med motsvarande period föregående år.

Antalet månadsavlönade har minskat med 68 medarbetare och uppgår till i snitt 6 274.

Personalomsättningen för externa nyanställningar har fått en vändning och har ökat under det första kvartalet och uppgår till 3,8 procent (0,9 procent, 2020). Vi ser även en marginell ökning för externa avslutade anställningar som för samma jämförelseperiod uppgår till 2,5 procent (2,2 procent, 2021). Den här utvecklingen kan bero på den minskade oron på arbetsmarknaden, som var en av coronapandemins effekter mellan 2020–2021.

Personalrörligheten skiljer sig mellan förvaltningarna. Den förvaltning som har anställt flest är samhällsbyggnadsförvaltningen med 9,8 procent (1,7 procent, 2021) och den förvaltning som har haft flest avslut av tjänster är socialförvaltningen med 4,8 procent (3,6 procent, 2021)

Sjukfrånvaro i procent	2022*	2021**	Förändring i procent
Total sjukfrånvaro	8,5	7,4	1,1
Varav i åldersgruppen:			
29 år eller yngre	5,8	5,9	-0,1
30 – 49 år	8,0	6,9	1,1
50 – 59 år	9,9	8,7	1,2
60 år eller äldre	10	8,8	1,2

*statistik avser perioden januari – mars 2022

**statistik avser perioden januari – mars 2021

Den totala sjukfrånvaron har börjat öka igen. Under pandemiåren minskade sjukfrånvaron i alla åldersgrupper men vid årets första kvartal ser vi att trenden har börjat vända. Den totala sjukfrånvaron uppgår till 8,5 procent vilket är en ökning med 1,1 procent i jämförelse med samma period 2021. Den högsta sjukfrånvaron finns fortsatt inom gruppen 60 år och äldre.

Den förvaltning som har den högsta sjukfrånvaron är utbildningsförvaltningen med 9,3 procent, vilket är en ökning med 1,1 procentenheter. Lägst sjukfrånvaro finns på kommunledningsförvaltningen som uppgår till 4 procent.

NÄMNDERNA OCH BOLAGEN

NÄMNDERNAS PROGNOSE

Kommunstyrelsen prognostiserar en budget i balans. Oförutsedda kostnader för insatser för att öka IT- och informationssäkerheten har uppkommit men bedöms täckas av tillfälliga vakanser och senareläggning av planerade aktiviteter.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar i sin prognos ett överskott mot budget på 8,5 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre kapitalkostnader men även lägre personalkostnader till följd av vakanser.

Exploateringsverksamheten prognostiserar ett nollresultat. Prognosen innebär intäkter och kostnader på vardera 10 miljoner kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens prognostiserar ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Överskottet förklaras av lägre personalkostnader på grund av vakanser.

Teknik- och fastighetsnämndens prognostiserar ett underskott på 51,5 miljoner kronor exklusive VA-verksamheten. Det är främst den budgetfinansierade posten engångskostnader som överskrider budget med 46,6 miljoner kronor som framför allt förklaras av högre uppskattade kostnader för evakueringspaviljonger.

Den intäktsfinansierade verksamheten prognostiserar ett underskott med 4,9 miljoner kronor som kan förklaras med lägre förväntade hyresintäkter och intäkter för tidsskrivning i projekt.

VA-verksamheten prognostiserar ett överskott med 1 miljoner kronor främst på grund av lägre uppskattade personalkostnader och konsultkostnader. Eventuella överskott inom VA-verksamheten kommer vid årets slut att föras över till balansräkningen och redovisas som en skuld till VA-kollektivet och påverkar därför inte årets resultat. Av den anledningen ingår inte det prognostiserade överskottet i den totala prognosen.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Överskottet finns till största del inom fritidsklubbs- och fritidsgårdsverksamheten. Nämnden har inför 2022 fått medel för att göra en satsning på att stärka kvaliteten i verksamheten men bedömer att de avsatta medlen inte kommer att användas fullt ut under året. Detta på grund av att nämnden har behövt prioritera arbetet med att få i gång de fritidsklubbar som man har tagit över från ABF Botkyrka-Salem.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar ett överskott på 4,5 miljoner kronor. Överskottet beror huvudsakligen på högre statsbidrag och lägre volymer inom gymnasial vuxenutbildning. Vidare bedömer nämnden att budgeten för att starta upp verksamhet i nya lokaler för Daglig verksamhet inte kommer att få en helårseffekt.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett sammanlagt överskott på 35 miljoner kronor vid året slut.

Det förväntade överskottet är baserat på bedömningar om färre förskolebarn och grundskoleelever än budgeterat.

Inom förskolan bedöms det bli cirka 200 färre barn än budgeterat vilket motsvarar ett överskott på 20 miljoner kronor. Främsta orsaken är en lägre befolkningsutveckling i åldrarna 1 - 5 år.

Inom grundskolans verksamheter är antalet elever 300 färre än budget vilket bedöms ge ett överskott på 15 miljoner kronor. Det finns en viss osäkerhet kring bedömningen av höstens volymer i prognosen. Elever i grundsärskolan bedöms i dagsläget bli några fler än budgeterat.

För gymnasieskolans verksamheter beräknas en ekonomi i balans. En första prognos av höstens elevantal är gjord, men det finns en stor osäkerhet avseende obehöriga elever.

Socialnämnden lämnar en prognos som innebär ett underskott mot budget på 19,7 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse på 2,8 procent.

Underskott finns inom verksamheterna barn och unga, vuxna inom socialpsykiatri, vuxna med beroendeproblematik samt vuxna utan beroendeproblematik och beror till stor del på fler och dyrare placeringar än budget. Underskotten balanseras till viss del av överskott inom ekonomiskt bistånd och flyktmottande.

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar en budget i balans. Äldreomsorgen visar underskott på 2,7 miljoner kronor medan omsorgen om personer med funktionsnedsättning och gemensam verksamhet visar överskott på 1,5 respektive 1,2 miljoner kronor.

Inom äldreomsorgen bedöms hemtjänsten redovisa underskott som till stor del kan förklaras av omställningskostnader i samband med att 20 procent av hemtjänsttimmarna successivt under året ska lämnas över till privata utförare. Inom särskilt boende prognostiseras ett överskott som orsakas av färre externa årsplatser än planerat, vakanta tjänster

samt en senare öppning än planerat av ytterligare en avdelning på Tunängens vård- och omsorgsboende.

Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning redovisas överskott inom övriga insatser inom LSS samt inom daglig verksamhet som beror på färre externa platser än budgeterat. Underskott redovisas inom bostad med särskild service och som orsakas av minskade hyresintäkter och behov av köp av externa platser då flera gruppboende i kommunal regi renoveras.

Överskott inom gemensam verksamhet beror på vakanta tjänster samt högre intäkter kopplat till att överföring av hemtjänststimmar till privata utförare

BOLAGENS RESULTAT OCH PROGNOSE

Till delårsrapporterna gör kommunen inte någon sammanställd redovisning över kommunkoncernen och dess ingående bolag. Bolagens delårsresultat och prognos för året redovisas nedan.

AB Botkyrkabyggen

AB Botkyrkabyggen redovisar för perioden ett resultat på 47,8 miljoner kronor. Resultatet är 16,6 miljoner kronor högre jämfört med föregående år, vilket förklaras uteslutande av lägre underhållskostnader och ett gynnsamt ränteläge med lägre finansiella kostnader. Verksamheten förväntas fortlöpa enligt plan och har fortsatt relativt stabila intäkter samt kostnader. Prognosen för helåret uppgår till 80,6 miljoner kronor.

Upplev Botkyrka AB

Upplev Botkyrka AB redovisar för perioden ett resultat på -0,8 miljoner kronor. Resultatet är bättre än budgeterat resultat, trots att bolaget haft en del omkostnader för att ställa i ordning boenden för flyktingar från Ukraina. Prognosen för helåret är ett resultat på 0,2 mkr.

Tillväxt Botkyrka AB

Tillväxt Botkyrka AB redovisar för perioden ett nollresultat, vilket är i linje med både prognos för året och budgeterat resultat. Periodens resultat är enligt plan då bolagets mål är att balansera resultatet runt noll och använda resten i verksamheten. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

Botkyrka Stadsnät AB

Botkyrka Stadsnät AB redovisar ett resultat för perioden på 4,2 miljoner kronor. Bolaget har en god ekonomisk ställning. Pandemin har medfört att efterfrågan på stabila och säkra internetanslutningar har ökat, då hemarbete för många har varit aktuellt. Under 2022 kommer bolaget att fokusera på att expandera på kommunens nya exploateringsområden samt utveckla de områden där verksamheter redan förekommer. Prognosen för helåret uppgår till 4,3 miljoner kronor.

Botkyrka Södra Porten Holding AB

Botkyrka Södra Porten Holding AB redovisar för perioden ett resultat på 0,1 miljoner kronor. Resultatet är något sämre jämfört med resultatet under samma period förra året. Verksamheten utvecklas enligt plan. Samarbetet med kommunen avseende detaljplanering och andra utvecklingsfrågor är bra. Prognosen för helåret uppgår till - 0,5 miljoner kronor.

Södertörns Fjärrvärme AB

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar för perioden ett resultat på 102 miljoner kronor. Periodens resultat är i nivå med budgeterat resultat. Kriget i Ukraina får stor inverkan på bolaget med kraftigt ökande energipriser. Man förutser för närvarande inga problem att kunna leverera, men kostnaderna för fjärrvärmerna kommer att öka kraftigt. Prognosen för helåret uppgår till 85 miljoner kronor och är lägre än budgeterat resultat.

Söderenergi AB

Söderenergi AB redovisar för perioden ett resultat på 98,9 miljoner kronor, vilket är 39 miljoner kronor bättre jämfört med samma period föregående år. Resultatökningen beror framför allt på en bättre produktionsmarginal om 45 miljoner kronor, vilket i sin tur beror på en högre intäkt i exporten till Stockholm Exergi. Prognosen för helåret uppgår till 0,5 miljoner kronor.

SRV Återvinning AB

SRV Återvinning AB har inte lämnat efterfrågade uppgifter till delårsbokslutet.

Koncernbolag	April 2022	Prognos 2022
AB Botkyrkabyggen	47,8	80,6
Upplev Botkyrka AB	-0,8	0,2
Tillväxt Botkyrka AB	0,0	0,0
Botkyrka Stadsnät AB	4,2	4,3
Botkyrka Södra Porten Holding AB	0,1	-0,5
Söderenergi AB	98,9	0,5
Södertörns Fjärrvärme AB	102,0	85,0
SRV återvinning AB	*	*

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR DELÅR 1 2022

DRIFTREDOVISNING

Miljoner kronor	Not	April 2022 utfall	April 2021 utfall	Förändring 20/21 %	Budget 2022 helår	Prognos 2022 helår	Avvikelse helår
Kommunstyrelsen		-121,5	-115,8	5%	-406,5	-406,5	0,0
Revision		-0,2	-1,0	-84%	-4,8	-4,8	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden		-60,2	-52,7	14%	-204,3	-195,8	8,5
Samhällsbyggnadsnämnden exploatering		-6,7	-3,6	87%	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		-3,3	-2,2	50%	-18,1	-16,6	1,5
Teknik- och fastighetsnämnden		-3,3	-11,6	-72%	-62,3	-113,8	-51,5
Kultur- och fritidsnämnden		-90,0	-87,1	3%	-288,4	-286,9	1,5
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		-82,1	-83,9	-2%	-291,6	-287,1	4,5
Utbildningsnämnden		-922,3	-925,9	0%	-2 780,3	-2 745,3	35,0
Socialnämnden		-231,3	-237,4	-3%	-689,9	-709,6	-19,7
Vård- och omsorgsnämnden		-411,2	-398,6	3%	-1 288,7	-1 288,7	0,0
KS/KF förfogande					-34,2	-34,2	0,0
Summa nämndernas nettokostnader		-1 932,0	-1 919,8	1%	-6 069,1	-6 089,3	-20,1
Finansförvaltningen, centrala poster	1	31,0	28,6	8%	2,9	28,7	25,8
Summa skattefinansierad verksamhet		-1 901,0	-1891,2	1%	-6 066,2	-6 060,6	5,7
Teknik- och fastighetsnämnden, VA		-4,3	12,3	-135%	0,0	0,0	0,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet		-4,3	12,3	-135%	0,0	0,0	0,0
Summa skatte- och avgiftsfinansierad verksamhet		-1 905,3	-1 878,9	1%	-6 066,3	-6 060,6	5,7
Avdrag avskrivningar	4	94,8	94,0	1%	302,8	302,8	0,0
Summa		-1 810,5	-1 784,9	1%	-5 763,4	-5 757,8	5,7

Till och med april finns beslut om att medge tilläggsbudget med 28,2 miljoner kronor, varav 3,5 miljoner finansierats med medel från KS/KF förfogande, 14,7 miljoner har finansierats genom extra generella statsbidrag och 10 miljoner har finansierats från kompetensfonden. Dessutom finns beslut om ombudgetering med 1,1 miljoner.

RESULTATRÄKNING

Miljoner kronor	Not	April 2022 utfall	April 2021 utfall	Utfall 2021 helår	Budget 2022 helår	Prognos 2022 helår
Verksamhetens intäkter	3	428,9	409,6	1 378,7		
Verksamhetens kostnader*	3	-2 239,5	-2 194,5	-6 618,0	-5 763,4	-5 758,4
Avskrivningar		-94,8	-94,0	-283,0	-302,8	-302,1
Verksamhetens nettokostnader		-1 905,4	-1 878,9	-5 522,3	-6 066,2	-6 060,5
Skatteintäkter	4	1 400,8	1 332,8	3 995,0	4 109,5	4 164,80
Generella stadsbidrag och utjämning	5	674,5	649,4	1 969,6	2 020,1	2 040,80
Verksamheten resultat		170,0	103,4	442,4	63,4	145,10
Finansiella intäkter	6	60,3	87,9	232,7	70,9	113,3
Finansiella kostnader	7	-158,8	-17,8	-53,4	-84,4	-75,7
Resultat efter finansiella poster		71,5	173,4	621,7	49,9	182,70
Extraordinära poster		10,0	0,0	-282,4	0,0	10
Årets resultat		81,5	173,4	339,3	49,9	192,70

*budget och prognos redovisas netto

BALANSRÄKNING

Miljoner kronor	Not	April 2022 utfall	April 2021 utfall(reviderad)	Utfall 2021 helår
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		4,1	4,7	4,1
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		6 852,6	6 328,4	6 750,1
Maskiner och inventarier		153,3	148,3	152,8
Summa materiella anläggningstillgångar		7 005,9	6 476,8	6 902,9
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar i dotter- och intressebolag		722,2	729,5	722,2
Långfristiga fordringar		3 833,5	3 540,7	3 787,7
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 555,7	4 270,2	4 509,9
Summa anläggningstillgångar		11 565,7	10 751,7	11 416,9
Bidrag till infrastruktur				
Bidrag till infrastruktur		1,7	1,7	1,7
Summa bidrag till infrastruktur		1,7	1,7	1,7
Omsättningstillgångar				
Exploateringsmark		14,8	15,6	14,9
Förråd med mera		1,1	1,1	1,1
Kortfristiga fordringar		627,1	468,9	538,4
Kortfristiga placeringar		970,3	989,1	1 068,1
Kassa och bank		194,6	253,5	345,0
Summa omsättningstillgångar		1 807,9	1 728,2	1 967,4
Summa tillgångar		13 375,3	12 481,6	13 386,0
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Eget kapital		5 419,8	5 057,2	5 088,6
Årets resultat		81,5	173,4	339,3
Varav resultatutjämningsreserv		271,6	50,0	169,2
*Varav omförda gatukostnadsersättningar		0,0	54,6	0,0
Summa eget kapital		5 501,3	5 230,6	5 427,9
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		864,0	743,0	846,8
Andra avsättningar		196,9	67,2	283,4
Summa avsättningar		1 060,9	810,1	1 130,2
Skulder				
Långfristiga skulder		5 472,9	3 362,8	5 665,2
Kortfristiga skulder		1 340,2	3 078,0	1 162,6
Summa skulder		6 813,1	6 440,8	6 827,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		13 375,3	12 481,6	13 386,0

INVESTERINGSREDOVISNING

Miljoner kronor	Beslutad total- budget	Totalt utfall tom april 2022	Total prognos	Avvikelse prognos- budget	Budget 2022	Utfall april 2022	Prognos 2022	Avvikelse prognos- budget 2022
Kommunstyrelse	-12,4	-1,9	-9,1	3,3	-8,6	-1,4	-8,6	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-333,6	-73,9	-252,4	81,2	-179,5	-24,4	-107,9	71,6
Teknik- och fastighetsnämnd	-4 182,0	-881,3	-3 950,0	232,0	-1 095,9	-135,0	-854,5	241,4
Kultur- och fritidsnämnd	-63,9	-19,2	-70,9	-7,0	-50,4	-4,7	-32,7	17,7
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-7,2	-0,6	-5,7	1,5	-7,2	-0,6	-5,7	1,5
Utbildningsnämnden	-48,2	-7,5	-47,8	0,4	-30,7	-4,0	-24,0	6,7
Socialnämnd	-4,0	-0,7	-4,0	0,0	-4,0	-0,7	-4,0	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	-16,6	-9,7	-16,6	0,0	-7,8	-0,2	-7,4	0,4
Summa	-4 667,9	-994,8	-4 356,5	311,4	-1 383,9	-170,8	-1 044,6	339,3

Utfall inkomster april 2022: 0,0

Utfall utgifter april 2022: 170,8

Ombudgeteringar beslutade i april: 15,8

Tilläggsbudget beslutade i mars och april:

Totalbudget 38,0

Budget 2022 0,0

NOTER

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Förändrade redovisningsprinciper

I och med ändrade redovisningsprinciper RKR R2 ska plankostnader och planintäkter som ingår i ett exploateringsprojekt redovisas direkt i resultatet. Innan 2020 redovisades dessa inom exploateringsprojektet och togs upp som en omsättningstillgång i balansräkningen. Från 2020 redovisar kommunen enligt de nya principerna. Det har varit en viss eftersläpning med genomgången av bokförda transaktioner från tidigare år. Detsamma gäller slutredovisningar inom exploateringsverksamheten. Under 2021 gick kommunen igenom 80 procent av projekten. Vid tertial 1 2022 har majoriteten av dom resterande projekt, som inte rättades 2021, gått igenom och gett en resultat effekt på 8.2 miljoner kronor (kostnader) som har bokförts mot Eget kapital eftersom de härleddes till 2020.

Gränsdragning mellan drift och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång (investering) om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är ett basbelopp (48 300 kronor 2022) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal. Avskrivning av immateriella samt materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. För några verksamhetsfastigheter används annuitet som beräkningsmetod och för övriga investeringar nominell/linjär beräkningsmetod. Alla kommunens immateriella anläggningstillgångar är förvärvade.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Kommunen använder en blandmodell med två olika tillvägagångssätt vid fördelningen av en investering på komponenter. Det som avgör om komponentavskrivning ska tillämpas beror på vilken typ av investering (tillgång) som avses. Byggprojekt fördelas på komponenter vid tidpunkten för i anspråkstagande och reinvesteringar fördelas på komponenter direkt vid kontering av fakturan. Tidigare har inte exploateringsprojekt komponentfördelats, detta infördes 2021.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Objekt	Avskrivningsintervall i år
Immateriella anläggningstillgångar	3–5
Verksamhetsfastigheter	3–80
Fastigheter för affärsverksamhet	10–50
Publika fastigheter (gator, vägar, parker och VA)	10–50
Uthyrda fastigheter	10–80
Hyrda fastigheter	10–33
Maskiner och inventarier	3–12
Bilar och transportmedel	3–12

En individuell bedömning görs som utgår från en samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns nya omständigheter. Vid ändring av bedömning av nyttjandeperiod görs justering av avskrivet belopp om beloppet är väsentligt.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen enligt de avtalsmässiga villkoren. Det innebär att köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per månad med datum i texten som anger affärsdagen. Finansiella tillgångar som avser placeringar justeras per bokslutsdagen till då gällande marknadsvärde. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring, till exempel aktier och andelar i dotterbolag, värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Kommunens portfölj för pensionsmedel i form av marknadsnoterade fonder och finansiella instrument är klassificerad som omsättningstillgångar och dessa värderas till marknadsvärde.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärde och försäljningsvärde, med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffnings-

värde med avdrag för nedskrivningar. Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället redovisas kortfristiga finansiella skulder till anskaffningsvärde, medan långfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Pensionskulden

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt den så kallade RIPS17-modellen. Beloppen som ligger till grund för redovisningen inhämtas från KPA. Kommunen redovisar enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3. För avtal med eventuell samordningsklausul utgår beräkningen från förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som en avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte har lösts ut redovisas som en ansvarsförbindelse.

Generella statsbidrag

De generella statsbidrag som beslutats under året har intäktsbokförts tillfullo då intäktskriterierna är uppfylla.

Interna principer

Resultaträkningens intäkter och kostnader innehåller externa poster medan det i driftsredovisningen även ingår interna poster såsom köp och försäljning mellan nämnder. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen såsom skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella och extraordinära poster.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

Utöver avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas även övriga avsättningar på balansräkningens skuldsida och de relaterar i huvudsak till miljömässiga eller infrastrukturella åtaganden. Dessa avsättningar återförs på ett sätt som gör att de möter de framtida utgifterna för att fullgöra de formella åtagandena i fråga.

För att ett åtagande ska redovisas som avsättning ska de ha grund i en förpliktelse som uppstått till följd av en specifik händelse, vara en förpliktelse vars omfattning kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det ska vara mer än troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera det.

I årets tertial 1 bokslut finns två avsättningar. Avsättningarna gäller:

- Rikstens företagspark
- Avfallshögen i Kagghamra

Rikstens företagspark

En avsättning gällande medfinansiering med Trafikverket gjordes år 2020 på 32,6 miljoner kronor för Rikstens företagspark vid tertial 1 2022 finns det 1,7 miljoner kronor återstående.

Avfallshögarna i Kassmyra

Kommunfullmäktige beslutade i september 2021 att i avvaktan på att fordran kan ställas till de ansvariga finansiera bortforsling av avfallshögarna i Kassmyra. Detta för att skyndsamt motverka ytterligare påverkan på miljö eller hälsa. En avsättning gällande Kassmyra gjordes därför för bortforsling av avfallshögarna på 86,9 miljoner kronor mot extraordinära kostnader. Under tertial 1 2022 har arbetet slutförts och kostnaden för 2022 landade 80,9 miljoner kronor. Resterande avsättning har därför korrigerats tillbaka ut i resultatet.

Avfallshögen i Kagghamra

Situationen i Kagghamra påminner om situationen i Kassmyra. För framtida kostnader gjordes därför en avsättning på 165 miljoner kronor, även dessa klassas som extraordinära kostnader. Inget har fakturerats under tertial 1 2022.

Exploatering

Med exploateringsverksamhet avses anskaffning, bearbetning och iordningställande av mark för bostäder eller industrier. Denna typ av mark klassificeras som omsättningstillgång vid samtliga bokslutstillfällen om kommunen har för avsikt att sälja den. Mark som kommunen kommer att använda i egen verksamhet klassificeras däremot som anläggningstillgång.

Exploateringsmark redovisas enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av nettoförsäljningsvärde eller anskaffningsvärde.

Kommunen har under 2020 anpassat sina processer för att från och med 2022 redovisa enligt RKR:s vägledning Redovisning av kommunal markexploatering.

Under 2021 gick man igenom cirka 80 procent av exploateringsprojekten. Under tertial 1 2022 har majoriteten av de resterande projekten gått igenom. Gamla plankostnader och planintäkter (netto -8.2 miljoner kronor) har redovisats mot Eget kapital då försäljningen skett före 2021. Under tertial 1 2022 har två projekt delslutredovisats.

Extraordinära poster

Enligt 5 kap. 5 § LKBR ska intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens normala verksamhet redovisas som extraordinära poster. En post ska klassificeras som extraordinär om:

- händelsen eller transaktionen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet,

- händelsen eller transaktionen är av sådan art att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet, och
- posten uppgår till ett väsentligt belopp.

I resultat för tertial 1 2022 ingår extraordinära intäkter på sammanlagt 10 miljoner kronor.

Intäkten avser en korrigerigering av utfallet på Kassmyra. En avsättning gjordes i 2021 på 86,9 miljoner kronor men utfallet i 2022 landade på 80,9 miljoner kronor. Samtidigt har Gottgörelsen från Naturvårdsverket också justerats upp från 35 miljoner kronor till 39 miljoner kronor, då beräkningsmetoden har korrigerats.

Miljoner kronor	April 2022	April 2021	Utfall 2021 helår
Not 3 Interna och gemensamma poster			
<i>Intäkter</i>			
Schablonbidrag flyktingar	6,5	14,1	26,3
Sjuklöneersättning	8,7	0,4	0,7
Differens PO pålägg	5,8	3,9	21,8
Förändring timlöner mm	10,0	13,7	0,4
Realisationsvinst	2,4	2,4	9,2
Gatukostnadsersättning	-	-	110,4
Statsbidrag minoritetsspråk	1,3	1,3	-
Internränta/Kalkylerad kapitaltjänst	28,7	26,3	79,6
Arrenden tomträtter f.d. Stockholms stad	6,5	6,9	18,8
Summa intäkter	69,9	69,0	267,2
<i>Kostnader</i>			
Fastighetsavgift	-	-1,0	-2,2
Förändring semesterlöneskuld	-0,8	-7,2	-15,9
Upplupna löneökningar	-5,7	-3,3	-
Kalkylerad pension	72,6	72,0	218,2
Pensionsutbetalningar	-37,5	-35,7	-108,0
Pensioner, avsättning	-10,2	-19,6	-116,6
Pensioner, avgiftsbestämd del	-50,9	-52,3	-150,9
Finansiell leasing	-0,8	-0,8	-0,2
Finansförvaltning	-0,9	-	1,0
Nedskrivning intäktsfordringar	-	-1,7	-1,7
Justering nämnderna	-4,6	9,4	-
Övriga kostnader	0,0	-	-0,1
Arbetsmiljö och hälsa i fokus	-	-0,2	-
Summa kostnader	-38,8	-40,4	-176,4
Summa netto	31,1	28,6	90,8
Not 4 Skatteintäkter			
Preliminär kommunalskatt	1 364,3	1 290,4	3 871,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	17,7	18,4	108,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	18,9	24,0	15,6
Summa skatteintäkter	1 400,8	1 332,8	3 995,0
Not 5 Generella statsbidragsintäkter och utjämnig			
Inkomstutjämningsbidrag	418,2	398,0	1193,9
Regleringsbidrag/-avgift	87,4	94,0	282,0
Kostnadsutjämningsbidrag	96,5	92,0	275,9
Bidrag för LSS-utjämnig	12,9	10,2	30,6
Kommunal fastighetsavgift	52,1	50,1	149,6
Generella statsbidrag från staten	7,4	5,3	37,7
Summa generella statsbidrag och utjämnig	674,5	649,4	1 969,7

Miljoner kronor	April 2022	April 2021	Utfall 2021 helår
Not 6 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	9,6	15,1	31,6
Realiserad kursvinst, placerade medel	29,6	19,1	74,7
Orealiserad vinst placerade medel	9,4	45,6	66,4
Fondutdelning placerade medel	4,5	2,3	7,1
Aktieutdelning koncernbolag och andra företag	-	-	12,0
Borgensavgift	6,1	5,6	23,7
Övriga finansiella intäkter	1,1	0,2	17,2
Summa finansiella intäkter	60,3	87,9	232,7
Not 7 Finansiella kostnader			
Räntekostnader	-7,0	-15,0	-39,9
Internränta under byggtid	-	-	-
Orealiserad förlust, placerade medel	-146,0	0,9	-0,9
Realiserad förlust, placerade medel	-	-	-
Räntekostnad, pensioner	-5,7	-3,3	-10,0
Bankkostnader	-0,1	-0,4	-0,7
Övriga finansiella kostnader	-	-	-1,9
Summa finansiella kostnader	-158,8	-17,8	-53,4

ORDFÖRANDEBESLUT

Socialnämnden

Dnr: SN/2022:00297

2022-05-25

Kod: 1.1.4.2

Äskande om tilläggsanslag för utökning av antalet tjänster samt ökade kostnader för externa placeringar inom individ- och familjeomsorgen

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att Socialnämnden får tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor som en delårseffekt för fyra månader 2022 för utökning med 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter. Helårseffekten om 11 miljoner kronor beaktas under höstens arbete med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024–2026.
2. Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att Socialnämnden får tilläggsanslag om 19,7 miljoner kronor för 2022 för ökade kostnader för fler externa placeringar och högre dygnspris per plats inom individ- och familjeomsorgen.

Inledning

Socialnämnden har en lång historik av ekonomiskt underskott¹ och prognosticerar underskott även för 2022. En genomgång av nämndens verksamhet visar på betydande volymökningar som också väntas fortsätta. Nämnden arbetar kontinuerligt för att hitta mer effektiva arbetssätt och

¹ Undantaget 2021 då nämnden erhöll sammantaget 26,1 miljoner kronor i statsbidrag. Utan statsbidragen hade

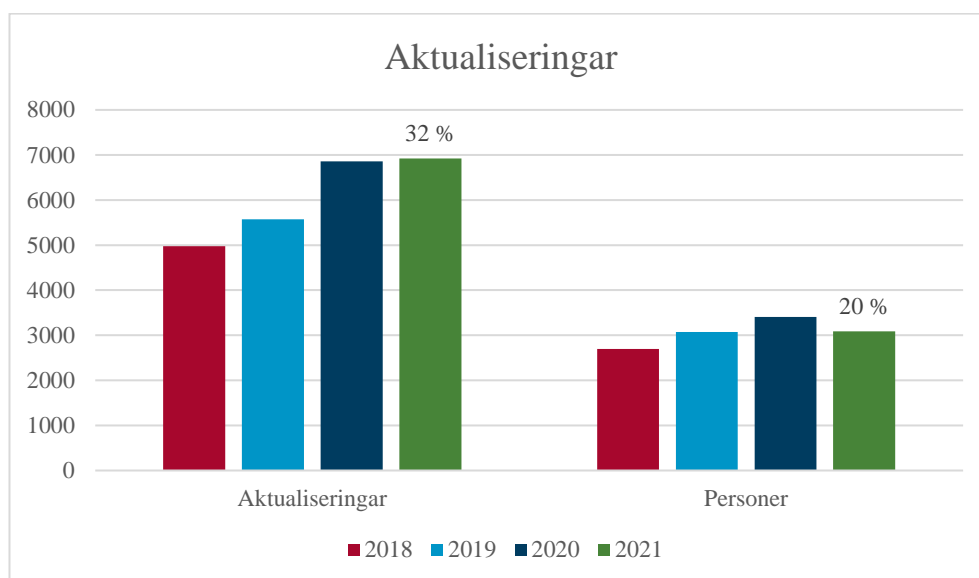
nämnden redovisat underskott på 22,2 miljoner kronor.

säkerställa att klienter får rätt stöd. Analys av verksamheten visar dock dels att antalet aktualiseringar och antalet personer som aktualiseras ökat markant sedan 2018, dels att behoven av placeringar har ökat betydligt under samma period. Analysen visar också att placeringarna är den största orsaken bakom nämndens underskott.

För att kunna upprätthålla kvalitet och rättssäkerhet och kunna tillhandahålla nödvändiga insatser behöver nämndens budget förstärkas. Nämnden äskar därför tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor för fyra månader 2022 och 11 miljoner kronor som en helårseffekt från och med 2023 för utökning av tjänsteramen med 15 tjänster samt 19,7 miljoner kronor för att täcka det underskott som placeringskostnaderna ger upphov till.

Arbetsmiljö och volymer

Sedan 2018 har ärendemängden inom Socialnämndens verksamheter ökat markant, sett både till aktualiseringar och till personer som aktualiseras². Antalet aktualiseringar har under den senaste fyraårs-perioden ökat med 32 procent och antalet personer som aktualiseras har ökat med 20 procent. Under 2021 gjordes totalt 12 000 aktualiseringar och 2 300 utredningar inleddes. Det innebär att 6,5 procent av Botkyrkaborna³ aktualiserades inom och att utredningar inleddes för 2 procent av Botkyrkaborna.

² Samma person kan aktualiseras flera gånger

³ Unika individer

Ökningen av ärendemängden har inte följts av motsvarande ökning av tjänsteramen utan är densamma som 2018. Det innebär att varje socialsekreterare nu ansvarar för betydligt fler ärenden än tidigare.

En jämförelse med andra kommuner visar också att socialsekreterare i Botkyrka ansvarar för fler ärenden än socialsekreterare i andra kommuner. I Stockholms stad hanterar en socialsekreterare som handlägger ärenden gällande vuxna personer med beroendeproblematik cirka 25 ärenden medan en socialsekreterare i Botkyrka ansvarar för mellan 30 och 35 ärenden.

En jämförelse med andra Södertörnskommuner visar att ärendemängden i genomsnitt uppgår till cirka 10 ärenden per socialsekreterare⁴. I Botkyrka har varje socialsekreterare i genomsnitt 18 ärenden.

Kommun	Ärenden/socialsekreterare
Botkyrka	18
Salem	8
Värmdö	7
Nynäshamn	10
Haninge	15
Nykvarn	10
Huddinge	8-12

Den höga arbetsbelastningen har blivit ett arbetsmiljöproblem inom de utredande enheterna. Det återspeglas i såväl medarbetarundersökningen och arbetsmiljöundersökningen som i personalomsättningen. Inom vissa utredande enheter uppgick personalomsättningen (andel som slutade i förhållande till antalet anställda) till 40 procent under 2021. I medarbetarundersökningen 2021 uppgav 40 procent att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och 40 procent uppger att det inte finns utrymme för återhämtning efter arbetsintensiva perioder. Uppföljning av arbetsmiljön i det systematiska arbetsmiljöarbetet visar samma resultat.

Kvalitet och rättssäkerhet

Den höga arbetsbelastningen innebär också en risk för att verksamheten inte kan upprätthålla en hög kvalitet och rättssäkerhet. Utredningar av möjliga missförhållanden har visat att utredningstiderna är allt för långa inom flera av utredningsenheterna. Översyn av arbetssätt, rutiner och stöd till socialsekreterarna har lett till att verksamheten arbetar mer effektivt och utredningstiderna har också minskat. Nämnden bedömer nu att ytterligare

⁴ Exkl. Botkyrka

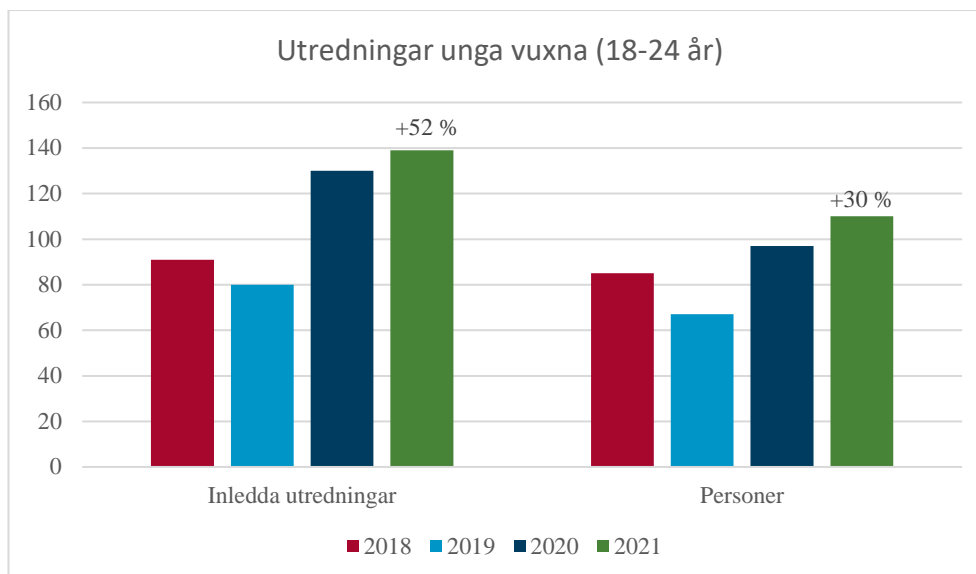
effektiviseringar skulle riskera rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten.

För att de som aktualiseras hos socialtjänsten snabbt ska få stöd och insatser har verksamheten prioriterat att träffa och arbeta med klienterna och att fokusera på utredningar. Det har lett till att klienternas insatser inte följts upp i tillräcklig utsträckning. De enheter som utreder vuxna med beroendeproblematik och/eller socialpsykiatrisk problematik har under våren gjort en genomlysning av pågående ärenden. Man har kunnat konstatera att det finns flera klienter som haft ett mer omfattande stöd än de har behov av. Verksamheten vidtar nu åtgärder för att se över och ompröva insatser för att säkerställa att varje klient har rätt stöd. Genomlysningen visar på behovet av utrymme för att kontinuerligt kunna följa klienternas utveckling för att klienterna ska få rätt stöd och för att bibehålla en rättssäker verksamhet med hög kvalitet. Detta kommer sannolikt även att påverka ekonomin i positiv riktning.

Samarbeten

Samarbeten och samverkan med andra nämnder och externa parter är en viktig del av Socialnämndens verksamhet men det kräver också stora resurser. Nämnden har ett omfattande samarbete med Våldspreventivt center och är en bärande del av verksamheten på strategisk, taktisk och operativ nivå inom alla dess tre delar. Det samarbetsavtal som kommunen har ingått med Polisen innebär att ytterligare resurser behöver avsättas till samarbetet, till exempel för att medverka i olika arbetsgrupper. Nämndens verksamheter ska också enligt samverkansavtalet avsätta en dag varje vecka när socialsekreterare ska närvara vid barnförhör i projektet Snabb lagföring av unga.

Tack vare resursökningar inom Polisen har arbetet mot kriminalitet intensifierat. Det märks även inom nämndens verksamheter, i synnerhet inom Unga vuxna där både antalet inledda utredningar och antal personer som är föremål för utredningar har ökat betydligt jämfört med 2018.

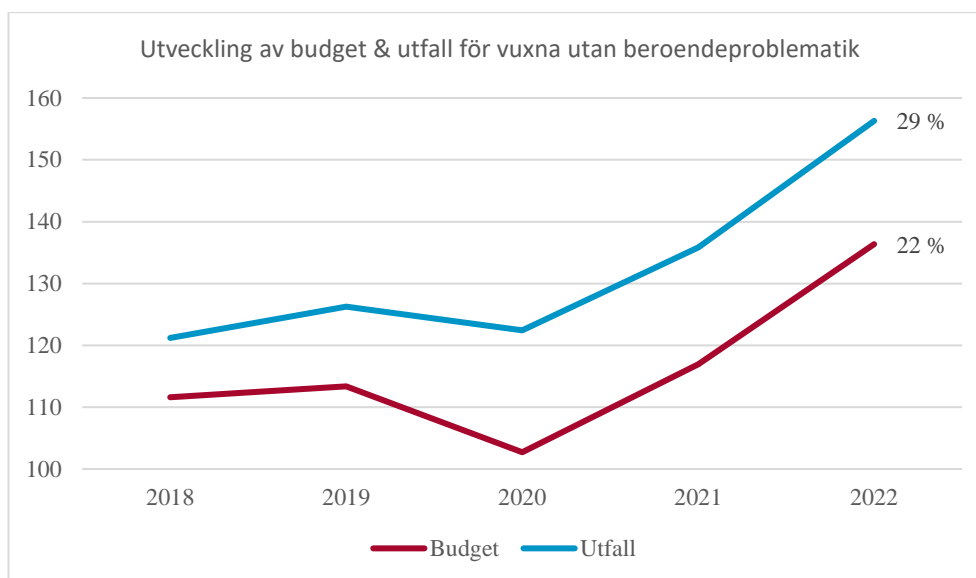
Under 2022 gör kommunen en satsning på arbete för att förebygga och motverka konsekvenserna av hedersrelaterat förtryck och våld. Den handlingsplan som har tagits fram för arbetet innebär en ambitionshöjning av kommunens arbete och medför att nämnden kommer att behöva förstärka sitt arbete inom området.

Ekonomi

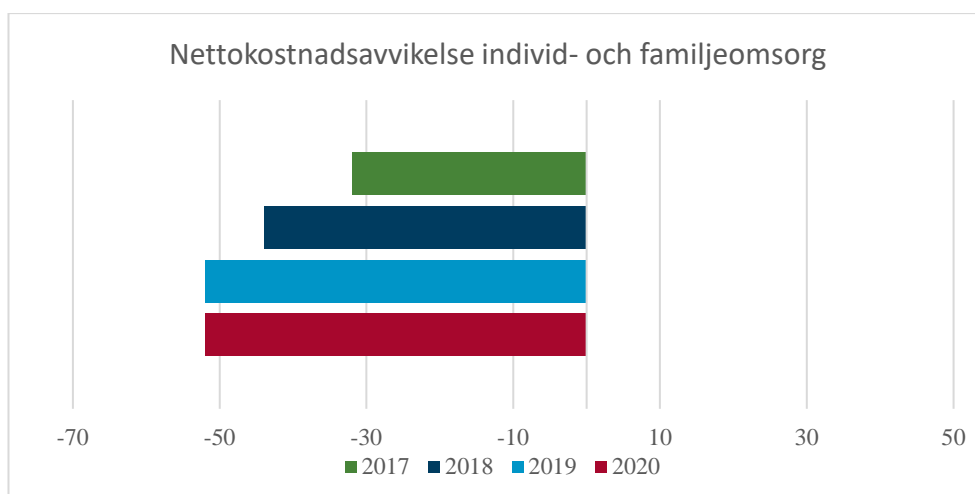
Nämnden kan vidare konstatera en omfattande ökning av behovet av placeringar. Jämfört med 2018 prognosticerar nämnden betydande ökning för vård av barn och unga enligt LVU, för vård enligt LVM samt vård av vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning. Ökade behov av placeringar har stor påverkan på nämndens ekonomi. En årsplats för vård enligt LVM uppgår till exempel till drygt 1,2 miljoner kronor medan en årsplats för en vuxen med psykisk funktionsnedsättning i egen regi uppgår till drygt 670 000 kronor.

Antal årsplatser	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Kostnad/årsplats (tkr)
Barn och unga						
Institution SoL, årsplatser	4	8	7	4	4	1 133
Institution LVU, årsplatser	8	13	16	17	20	1 671
Vuxna med beroendeproblematik						
Institution med HVB-tillstånd	49	48	50	13	13	547
Institution utan HVB-tillstånd	20	13	18	23	24	379
Institution LVM, årsplatser	3	4	5	10	12	1 203
Personer med psykisk funktionsnedsättning						
Boende i egen regi, årsboende	60	60	58	58	60	674
Boende i annan regi, årsboende	34	30	38	43	46	685

Nämnden får förvisso kompensation för volymökningar. Kompensationen från 2018 till 2022 motsvarar dock inte hela volymökningen. Detta är särskilt tydligt när det gäller vård av vuxna utan beroendeproblematik.

Trots att nämnden har haft underskott under flera år⁵ har nämnden lägre kostnader än vad som kan förväntas av en kommun av Botkyrkas storlek och sammansättning. Under 2019 och 2020 uppgick Botkyrkas nettoavvikelse till -52 miljoner kronor jämfört med referenskommunen⁶.

⁵ Undantaget 2021 då nämnden redovisade ett litet överskott på grund av statsbidrag till socialt utsatta områden.

⁶ Uppgifter hämtade från Kolada. Referenskommun avser den statistiskt förväntade kostnaden

Sammanfattning och slutsats

Den ökade ärendemängden, som inte har följts av utökning av tjänstramen, har blivit ett arbetsmiljöproblem för Socialnämndens medarbetare. I medarbetarundersökningen från 2021 uppgav många att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och att de inte har utrymme för återhämtning efter arbetsintensiva perioder. Analys av verksamheten visar också att socialsekreterare i Botkyrka har en betydligt högre arbetsbelastning än socialsekreterare i andra kommuner.

Nämnden arbetar kontinuerligt för att hitta mer effektiva arbetssätt och har bland annat lyckats korta utredningstiderna. Nämnden bedömer dock att det inte finns mer utrymme för effektiviseringar utan att rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten riskeras och äskar därför tilläggsanslag om 3,7 miljoner kronor för fyra månader 2022 och 11 miljoner kronor som helårseffekt från och med 2023 för att utöka tjänstramen med 15 tjänster inom nämndens verksamheter.

Nämnden har under lång tid redovisat ekonomiskt underskott och prognosticerar ett underskott om 19,7 miljoner kronor för 2022. En genomgång av ekonomin visar att den största orsaken bakom underskottet är kostnader för placeringar. Inom flera områden har behovet av placeringar ökat sedan 2018 och väntas fortsätta öka. Nämnden får förvisso volymkompensation men den motsvarar inte de ökade behoven. För att täcka det underskott som placeringskostnaderna ger upphov till äskar nämnden tilläggsanslag om 19,7 miljoner kronor för 2022.

Niklas Gladh
Socialnämndens ordförande

§ 80

Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun KS/2022:00358

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer VA-plan för Botkyrka kommun med tillhörande bilagor-VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner samt åtgärds- och aktivitetsuppföljning.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 88 lämnat ett förslag till beslut.

Botkyrka kommuns VA-plan är ett verktyg för långsiktig hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen, oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som kommunen bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten. VA-planeringen omfattar både dricksvatten, spillvatten och dagvatten. VA-planen med bilagor innehåller bland annat kriterier för bedömning av områden som ska omfattas av VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse och förväntade utbyggnadsplaner enligt översiktsplan.

Den innehåller handlingsplaner med de åtgärdsbehov som identifierats för att kunna uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. I bilaga 3 följs även upp de åtgärder som behöver genomföras på kort sikt från kommunövergripande dricksvattenutredning 2020.

Teknik- och fastighetsnämnden behandlade ärendet 2022-05-23, § 46.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-05-04.

I debatten yttrar sig Stefan Dayne (KD) och Stina Lundgren (M).

Yrkanden

Stefan Dayne (KD) och Stina Lundgren (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Protokollsanteckning

Stina Lundgren (M) hänvisar till Moderaternas protokollsanteckning i kommunstyrelsen.

Expedieras till:

Miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Planenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Stadsmiljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Mark- och exploateringsenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen
Samhällsutvecklingsenheten, kommunledningsförvaltningen
Samtliga nämnder
Botkyrka kommuns styrdokument

Referens

Karina Alvarez
Karina.alvarez@botkyrka.se

Mottagare

Teknik- och fastighetsnämnden

Vatten- och avloppsplan (VA-plan) för Botkyrka kommun

Förslag till beslut

Teknik- och fastighetsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer *VA-plan för Botkyrka kommun med tillhörande bilagor-VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner samt åtgärds- och aktivitetsuppföljning.*

Sammanfattning

Botkyrka kommuns VA-plan är ett verktyg för långsiktig hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen, oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som kommunen bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten. VA-planeringen omfattar både dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

VA-planen med bilagor innehåller bland annat kriterier för bedömning av områden som ska omfattas av VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse och förväntade utbyggnadsplaner enligt översiktsplan.

Den innehåller handlingsplaner med de åtgärdsbehov som identifierats för att kunna uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. I bilaga 3 följs även upp de åtgärder som behöver genomföras på kort sikt från kommunövergripande dricksvattenutredning 2020.

Ärendet

I åtgärdsprogrammet för vatten 2021–2027, åtgärd 5 ”VA-plan inklusive dagvatten” står att kommunerna ska upprätta eller revidera plan för

dricksvatten, spillvatten och dagvatten (VA-plan) och genomföra åtgärder i enlighet med planen så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas.

Under de senaste åren har representanter från Samhällsbyggnadsförvaltningen, Teknik och fastighetsförvaltningen och Kommunledningsförvaltningen arbetat med framtagande av VA-policy och fortsatt arbetet med VA-planen under 2021.

VA- och dagvattenstrategi och riktlinjer för hållbar dagvattenhantering antogs av kommunfullmäktige i december 2021. Dessa dokument motsvarar VA-policy i Havs och vattenmyndighetens (HaV) vägledning. VA-policy ligger till grund för det fortsatta arbetet med VA-planen.

Syftet med VA-planen med sina bilagor är att arbeta strategiskt och sammanhållet med vattenplanering så att kommun har bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar VA-försörjning samt uppfyller kommunen kravet från HaV.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Åtgärderna som är kopplade till utförande och uppföljning av Botkyrkas blå värden ska följas upp inom ramen för det arbetet och innebär inga ekonomiska konsekvenser för denna VA-plan.

För utförande av andra åtgärderna och aktiviteterna som finns i denna VA-plan ryms det arbetet inom den årliga budgeten för Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Kommunstyrelsen.

Kostnaderna för VA-utbyggnad som berör områdena i VA-planen bilaga 1 påverkar Teknik och fastighetsnämnden.

Bedömning av investeringsutgiften ligger i dagsläget på cirka 120 Mkr för Gettryggen vars område består av cirka 120 fastigheter. Det innebär att investeringsutgifterna för de andra två områdena kommer att bli lägre då områdena består av färre antal fastigheter.

Investeringsutgiften för Sandviken finns redan i investeringsplanen.

Intäkterna från anläggningsavgifterna beräknas uppgå till hälften av kostnaderna. Detta innebär att en särtaxa kan bli aktuellt för dessa fyra områden.

Mikael Henning
Teknik- och fastighetsdirektör

John Glimtoft
VA-chef

Bilagor

Förslag till VA- planen för Botkyrka kommun

Bilaga 1: VA-utbyggnadsplanen i befintlig bebyggelse.

Bilaga 2: VA-behov som konsekvens av kommunens förväntade utbyggnadsplaner.

Bilaga 3: följs upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning. Där beskrivs även vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

Expedieras till:

Kommunfullmäktige

Miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Planenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Stadsmiljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark- och exploateringsenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsutvecklingsenheten, kommunledningsförvaltningen

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Vatten- och avloppsplan (VA-plan)

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN /2021:00259

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: xx juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: Bilagor 1, 2 och 3 till VA-plan (Botkyrka kommun 2022), VA- och dagvattenstrategi och riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering (Botkyrka kommun 2021), "underlag till VA-utbyggnadsplan (Tyréns 2021)", "Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad (Tyréns 2018)" och vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Genom att arbeta strategiskt och sammanhållet med vattenplanering skapar vi på Botkyrka kommun bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar VA-försörjning.

Vattnet har många värden, ekologiska, sociala och ekonomiska. Dessa värden korsas med varandra när klimatförändringar, ökade miljökrav, snabb befolkningstillväxt och en åldrad infrastruktur ställer krav på kommunen. Dessutom riskerar bristfälliga enskilda avlopp, så kallade små avloppsanläggningar, att förorena och bidra till att vattenförekomster inte uppnår god status. Det är även en stor risk för vattenbrist för enskilda brunnägare om grundvattennivåerna sjunker.

Botkyrka kommuns vatten och avloppsplan (VA-plan) är ett verktyg för långsiktig hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen, oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som vi bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten. VA-planeringen omfattar både dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

VA-enheten, miljöenheten, planenheten, mark och exploateringsenheten, stadsmiljöenheten och kommunledningsförvaltning har tagit fram en VA-plan under 2021. Inom ramen för projektet togs även fram en VA-och dagvattenstrategi samt riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering. Dessa dokument motsvarar VA-policy i Havs och vattenmyndighetens vägledning (HaV) och utgörs av övergripande ställningstaganden som är vägledande för det fortsatta arbetet med handlingsplaner inom ramen för **VA-planen**. Arbetet har letts av VA-enheten och kommunicerats samt förankrats med kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och andra enheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen.

VA-planen är en produkt av dagens förutsättningar och kommer därför att behöva uppdateras efterhand som förutsättningarna förändras och kommunen utvecklas. Det är lämpligt att VA-plan med bilagor ses över och revideras vart femte år.

Botkyrka, maj 2022

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	5
Planering för långsiktigt hållbar VA-försörjning.....	6
VA-plan.....	6
Definitioner.....	7
Ansvarsfördelning	8
Den allmänna VA-anläggningen.....	8
Verksamhetsområde	10
Dricksvatten.....	11
Botkyrka Kommuns vattenverk.....	11
Tullinge vattenverk.....	11
Segersjö vattenverk.....	12
Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län	12
Distribution av dricksvatten.....	12
Avloppsvatten	13
Spillvatten.....	13
Himmerfjärdsverket.....	13
Dagvatten.....	16
Botkyrka kommuns dagvattenanläggningar med tillhörande ledningar ..	16
Botkyrka kommuns VA- och dagvattenstrategi.....	17
Riktlinjer för hållbar dagvattenhantering	17
Behov i den befintliga dagvattenanläggningen.....	18
VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde	19
VA-utbyggnadsplan.....	20
Plan för enskild VA-försörjning.....	22
Riktlinjer för enskild VA-försörjning	23
VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner	24
Hållbarhetsindex	26
VA-ekonomin	28
Särredovisningsprincipen.....	28
Självkostnadsprincipen.....	29
VA-kollektivet och skattekollektivet.....	29
Utmaningar	29
Klimatförändringar.....	29
Ökade miljökrav.....	30
Ökade krav på säkerhet.....	30
En åldrad infrastruktur.....	31
Vidare arbete.....	31
Samverkan	31
Säkerhetsarbete	31
Omorganisation.....	32
Förnyelsebehov av ledningsnätet	32
Nödvattenplan.....	33
Dagvatten.....	33
VA-plan bilaga 3.....	33
Botkyrkas Blå värden med sitt lokala åtgärdsprogram för att uppnå MKN	33
Översvämningar på grund av skyfall.....	34
Enskild VA-försörjning	34
Referenser.....	35

Bakgrund

Botkyrka kommun är en del av Stockholmsregionen. Stockholmsregionen är en av Europas snabbast växande storstadsregioner. Enligt Regional Utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUF 2050 förväntas vi vara minst 3,4 miljoner invånare i Stockholms län år 2050. Den snabba befolkningstillväxten är positiv för regionen, samtidigt som den också för med sig stora utmaningar. För en hållbar utveckling är ambitionen att i första hand koncentrera nya bostäder till regionala stadskärnor genom förtätning i goda kollektivtrafiklägen.

Den regionala utvecklingsplanen har pekat ut knutpunkter i trafiksystemet som ska utvecklas till regionala stadskärnor med tillkommande bostäder och arbetsplatser. Flemingsberg med omland i Botkyrka och Huddinge kommun är en av de utpekade regionala stadskärnorna och för att realisera de regionala ambitionerna har de båda kommunerna en ledande roll.

Botkyrka ska bedriva ett aktivt miljö- och klimatarbete samtidigt som näringslivet expanderar. Antal invånare vid skrivande stund är drygt 95 000 invånare.

Kommunens ambition är att bostadsbyggandet ska öka. I kommunens program för bostadsförsörjning år 2016 står att översiktsplanen för kommunen ger utrymme för 20 000 nya bostäder under de kommande 30 åren. Detta innebär att kommunen ska möjliggöra färdigställande av minst 600 bostäder per år. Utbyggnadstakten av kommunalt VA kommer med föreslagen utbyggnadsplan behöva öka markant.

VA-frågor styrs idag av ett flertal olika lagar. Därför är det viktigt att hanteringen av dessa frågor samordnas. De mest centrala lagarna är miljöbalken, MB, lagen om allmänna vattentjänster, LAV eller ”vattentjänstlagen” och plan- och bygglagen, PBL. Därtill kommer lagstiftningen om markåtkomst och om olika samverkansformer såsom anläggningslagen, AL, ledningsrättslagen, samt lag om förvaltning av samfälligheter. När det gäller dricksvatten tillkommer livsmedelslagstiftningen. Det finns även lagen om extraordinära händelser, LEH vilken innehåller bestämmelser om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. LEH ställer därmed krav på beredskap att hantera uppkomna kriser inom en mängd sakområden, varav dricksvattenförsörjning är ett.

Planering för långsiktigt hållbar VA-försörjning

VA-översikten färdigställdes 2021. Den beskriver hur VA-försörjningen fungerar idag och vilka förändringsbehov som finns. VA-översikten är ett internt arbetsdokument för vatten- och avloppsenheten.

VA- och dagvattenstrategi tillsammans med riktlinjer för hållbar dagvattenhantering motsvarar VA-policy i HAV:s vägledning men är mer detaljerad med avseende på dagvattenfrågor. VA- och dagvattenstrategin och riktlinjerna framtogs i dialog med alla berörda aktörer i kommunen och antogs av Kommunfullmäktige december 2021. Strategin utgör en viktig grund för VA-planen.

Vatten- och avloppsplanen (VA-plan) med bilagor innehåller bland annat kriterier för bedömning av områden som ska omfattas av VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse och förväntade utbyggnadsplaner enligt översiktsplan.

Den innehåller även handlingsplaner med de åtgärdsbehov som identifierats för att kunna uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. Teknik och fastighetsnämnden har även fått i uppdrag att årligen rapportera uppföljning av målen till kommunfullmäktige.

ABVA - Inom verksamhetsområde för de olika vattentjänsterna gäller Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412). Bestämmelser och mer specifik information som gäller inom Botkyrka kommun finns i ABVA – Allmänna bestämmelser för användning av kommunens allmänna vatten och avloppsanläggning. ABVA är det regelverk som gäller för Botkyrka kommun och godkändes av Kommunfullmäktige den 27 mars 2014. Dokumentet håller på att ses över och kommer att uppdateras under 2022. Den reglerar bland annat anslutningar till det allmänna VA-nätet. ABVA beskriver även VA-huvudmannens och kundens skyldigheter kring till exempel leverans, VA-installationer och underhåll.

VA-taxa –VA-taxan fastställs varje år. VA-taxan består av två delar, anläggningsavgifter och brukningsavgifter. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Brukningsavgiften är en periodisk avgift som betalas regelbundet varje år för att täcka VA-verksamhetens löpande kostnader som exempelvis drift- och underhåll, ränta och avskrivningar.

VA-plan

VA-planen består av ett huvuddokument samt tre bilagor:

- I Bilaga 1 beskrivs VA-utbyggnadsplanen i befintlig bebyggelse.
- I Bilaga 2 beskrivs VA-behov som konsekvens av kommunens förväntade utbyggnadsplaner.

- I Bilaga 3 följs upp de åtgärder som har listas upp i kommunövergripande dricksvattenutredning. Där beskrivs även vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin. Uppföljning av aktiviteterna sker i kommunens planering och uppföljningsverktyg.

Definitioner

Begrepp	Förklaring
HAV	Havs- och Vattenmyndigheten
LAV	Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster
PBL	Lag (2010:900), Plan- och Bygglagen
BBR	Boverkets byggregler – BFS 2020:4
VA	Vatten- och avlopp
VV	Vattenverk
Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt LAV.
Anläggningsavgift/Anslutningsavgift	Engångsavgift som fastighetsägare inom verksamhetsområde är skyldiga att betala när förbindelsepunkt för VA upprättats och meddelats fastighetsägaren. Avgiften syftar till att finansiera fastighetens andel i den allmänna VA-anläggningen.
Avloppsvatten	Samlingsnamn för dagvatten och spillvatten
Förbindelsepunkt	Gränsen mellan en allmän VA-anläggning och en VA-installation (fastighetens installation).
BDT-vatten	Bad-, disk- och tvättvatten.
Dagvatten	Vatten som tillfälligt avrinner från markytan eller från annan konstruktion, till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten eller framträngande grundvatten.
Spillvatten	Vatten från hushållsavlopp, WC samt bad, dusch, disk och tvätt.
Kombinerat ledningsnät	När spill- och dagvatten avleds i samma ledning
Tillskottsvatten	Är drän- och grundvatten som läcker in i otäta ledningar, dagvatten som leds in genom felaktigt anslutna rännstensbrunnar, stuprör eller spygatter eller överläckage från trasiga dagvattenledningar.
Förnyelseplanering	Strategisk planering för hur VA-ledningsförnyelsen ska utföras i de närmaste åren.
Bräddning	Innebär att avloppsvatten (till stora delar bestående av dagvatten) släpps ut obehandlat till recipienten vid sådana förhållanden då avloppsledningsnätets eller avloppsreningsverkets kapacitet överskrids, till exempel vid extrema skyfall.
Verksamhetsområde	Verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Beslut om verksamhetsområde innebär att lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) samt

	föreskrifter beslutade med stöd av denna lag (VA-taxa, ABVA etc.) blir tillämpliga på förhållandet mellan huvudman för den allmänna VA-anläggningen och fastighetsägare eller annan användare inom området.
Recipient	Vattenområde som är mottagare för renat eller orenat avlopps- och dagvatten. Botkyrkas recipienter finns beskrivna i Botkyrkas vattenprogram ”Botkyrkas blå värden”.

Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande mål samt översiktsplaneringen av mark och vatten i kommunen. Översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 22 maj 2014. Efter en översyn blev planen aktualitetsförklarad av kommunfullmäktige den 26 april 2018. Då beslutades om ändringar som fördes in i ett särskilt dokument.

Översiktsplanen visar hur kommunen vill använda marken och vattnet, var vi kan bygga och var vi behöver värna om det som redan finns. Den tar sikte på framtiden – hur vi vill att kommunen ska utvecklas fram till år 2040.

Översiktsplanen innehåller även riktlinjer för bostadsförsörjningen och fungerar som ett stöd för framtida planering genom att sätta varje plats i ett större och övergripande sammanhang.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark för bostads-, affärs- och industriändamål. I uppdraget ingår även ansvaret för att bygga gemensamma anläggningar för gator, grönområden samt vatten och avlopp (inklusive dagvatten) i exploateringsprojekt.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar även för detaljplanering, bygglov samt mätning och kartframställning.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens huvudansvar är myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Teknik- och fastighetsnämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning samt skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp (inklusive dagvatten).

Teknik- och fastighetsnämnden ser till att VA-huvudmannen levererar rent vatten och avleder avloppsvatten på ett långsiktigt och hållbart sätt. Detta görs i syfte att skydda hälsa och miljön samt bidra till vidareutveckling av Botkyrka kommun.

Den allmänna VA-anläggningen

Av Botkyrka kommuns drygt 95 000 invånare är ca 90 % bosatta inom VA-verksamhetsområdet och har tillgång till den allmänna VA-anläggningen.

Vattenförsörjningen tillgodoses genom leverans från Stockholm vatten och avfall AB, SVOA. Spillvatten inom verksamhetsområdet avleds till Himmerfjärdsverket för rening. Det behandlade vattnet släpps i Himmerfjärden.

Dagvatten inom verksamhetsområdet avleds via diken, dagvattendammar och dagvattenledningar till vattendrag eller sjöar. Viktiga recipienter klassade som vattenförekomster för dagvatten är Uttran, Tumbaån, Aspen, Älvestaån, Tullingesjön, Kagghamraån, Albysjön och Bornsjön.

Beskrivningen av de olika miljöerna kring dessa recipienter samt hur kommunen kommer att agera för att förbättra den aktuella situationen uppströms och nedströms i vattenmiljöerna finns i vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" samt lokalt åtgärdsprogram för detta.

I Bilaga 3 följs även upp de åtgärder som har listas upp i kommunövergripande dricksvattenutredning 2020 samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

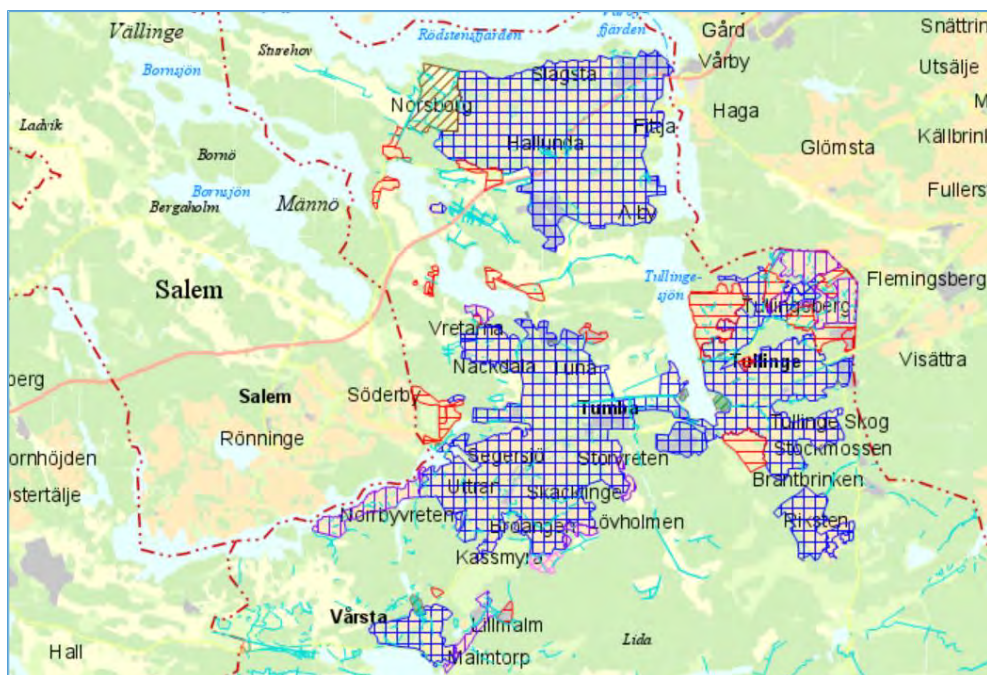

Bild 1. Arbete med inkoppling av nya serviser för avlopp och vatten på befintlig huvudledning. Foto: Mikael Lindroos.

Verksamhetsområde

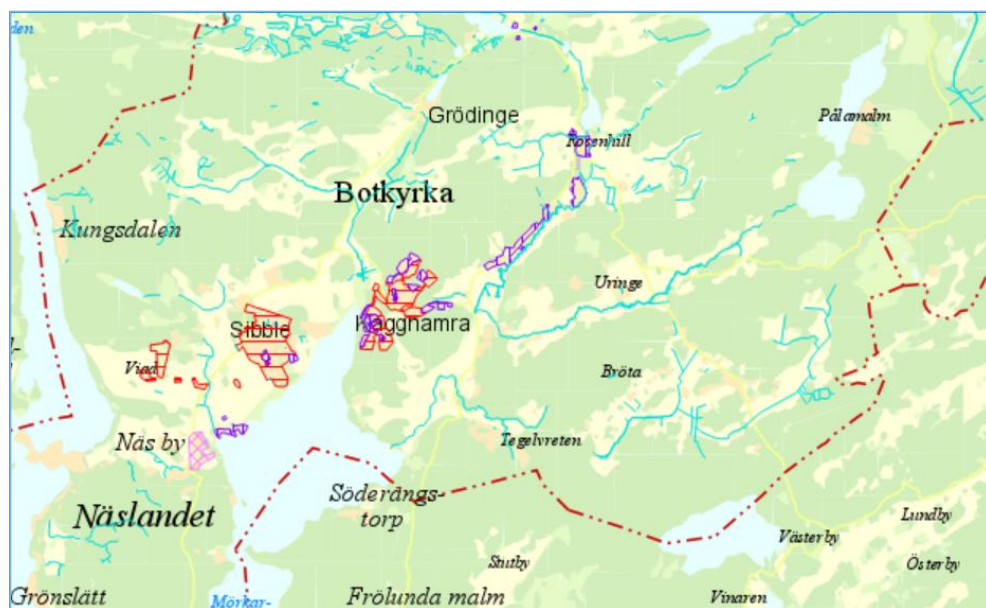
VA-verksamhetsområdet är det område inom vilket vatten- och avloppsförskningen sker genom allmänna VA-anläggningar. Området utgör en juridisk gräns inom vilket vattentjänstlagens bestämmelser gäller. I Botkyrka överensstämmer verksamhetsområdet i stort med detaljplanlagt område.

Kommunfullmäktige beslutar om utökning av VA-verksamhetsområdet och eventuella randfastigheter¹ som anslutits under året.

Karta 1. Verksamhetsområden för den norra sidan för vatten, spillvatten och dagvatten (blå färg). Verksamhetsområden för den norra sidan för vatten och spillvatten (röd och lila färg).

¹ Randfastigheter: fastigheter närmare än ca 200 m från kommunens VA-verksamhetsområden eller planerade VA-utbyggnadsområden.

Karta 2. Verksamhetsråden för den södra sidan för vatten och spillvatten (röd och lila färg)

Dricksvatten

Den allmänna vattenförsörjningen i Botkyrka kommun tillgodoses sedan år 2011 helt och hållet genom leverans från Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA). Råvattnet hämtas i Mälaren och behandlas i Norsborgs vattenverk. Distributionen till Botkyrka sker genom Stockholm Vatten och Avfall med sammanlagt 10 inmatningspunkter i Botkyrka kommuns distributionssystem. Den sammanlagda distribuerade mängden dricksvatten 2021 var ca 7,3 miljoner kubikmeter, omvandlat till ca 20 000 kubikmeter per dygn.

Botkyrka Kommuns vattenverk

Tullinge vattenverk

I oktober 2011 stängdes Tullinge vattenverk efter att PFAS hittats i vattnet. Flera utredningar har gjorts under de senaste åren. I den senaste åtgärdsutredningen framtagen av Tyréns 2019 redogörs vilka möjliga reningsmetoder som kan avlägsna PFAS i vatten för att Tullinge VV ska tas i bruk igen. Kommunens ambition är att åter ta Tullinge VV i drift för ordinarie produktion år 2024 därför utreds de rättsliga konsekvenserna kring förorening av PFAS uppströms Tullinge VV.

Skyddsföreskrifter för Tullinge vattenskyddsområde ska ses över och eventuellt revideras med hänsyn till identifierade risker och hot i risk och sårbarhet analys framtagen av Tyréns 2021.

Enligt vattendomen "Österbygdens vattendom 13/1962" har Tullinge VV kapacitet om 7 500 m³/dygn. Antal anslutna personer i Tullinge är drygt 21 000 år 2021 och enligt befolkningsprognosen år 2027 blir det ca 24 000. Detta innebär att vattenverkets produktion ska vara minst 4 800 m³/dygn för att klara antal anslutna personer enligt prognosen.

Segersjö vattenverk

Segersjö Vattenverk är beläget i Uttran väster om Tumba i Botkyrka kommun. Vattenverket har tidigare varit en del av vattenförsörjningssystemet i Tumba och Grödinge. År 2000 togs vattenverket ur normal produktion. Skyddsföreskrifterna ska ses över under år 2022 och revideras. Planen är att åter ta Segersjö vattenverk i drift för reservvattenförsörjning. Vattendomen medger ett uttag av 2500 m³/dygn.

Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län

Vattenförsörjningen i Botkyrka kommun flätas samman med försörjningen i hela regionen. En regional vattenförsörjningsplan som beskriver hur en långsiktigt hållbar vattenförsörjning kan säkerställas i hela Stockholms län togs fram under 2018. För Botkyrka kommun har Männö, Sandudden-Norsborg, Tullingesjön, Tullingeåsen-Ekebyhov, Riksten, delmagasin Tullinge, Uttran och Vårsta utpekats som vattenresurser av hög regional prioritet för länet vilket innebär att deras kvantitet och kvalitet måste skyddas.

Distribution av dricksvatten

Inom VA-verksamhetsområdet finns ca 323 km vattenledningar för distribution av dricksvatten. För att vidmakthålla ett jämnt och bra tryck i ledningarna finns 15 tryckstegringar, 8 tryckreduceringar och 5 reservoarer i drift.

Kommunen har en god leveranssäkerhet. Trots detta finns risk för störningar, och denna ökar med tilltagande ålder på ledningarna.

Det är av stor vikt att leveranserna fungerar och att eventuella störningar åtgärdas skyndsamt. Detta för att kunna garantera en säker vattenleverans av god kvalitet.

Vattenkvaliteten i ledningsnätet kontrolleras genom provtagning. 2021 togs över 225 planerade prover.

Teknik och fastighetsnämnden fick år 2018 i uppdrag att ta fram en kommunövergripande dricksvattenutredning. Utredningen blev klar den 27 februari 2020. Flera åtgärder har listats upp i utredningen och dessa följs upp i VA-plan bilaga 3.

Bild 2. Spolning av brandpost (för att säkerställa en avstängning). Foto: Mikael Lindroos

Avloppsvatten

Avloppsvatten är ett samlingsnamn för dag- och spillvatten.

Spillvatten

Spillvatten är det förorenade vatten från toalett, bad/dusch, disk, tvätt och industrier som leds till avloppsreningsverken.

Allt spillvatten från Botkyrka kommuns allmänna avloppsanläggning hanteras och renas i Himmerfjärdsverket i Grödinge.

Det allmänna spillvattennätet utgörs av ca 300 km ledning. Spillvattnet avleds i kommunens huvudavloppsledningar och vidare i Syvabs. Spillvatten från den norra delen leds till avloppstunnel för att sedan rinna vidare till Himmerfjärdsverket.

Himmerfjärdsverket

Syvab är ett kommunalt bolag som ägs av tre kommuner; Botkyrka, Salem och Nykvarn, och av två bolag; Stockholm Vatten AB och Telge i Södertälje AB.

Bolaget driver sedan 1974 Himmerfjärdsverket, en avloppsreningsanläggning som består av ett flertal anläggningsdelar för mottagning och rening av avloppsvatten och ett par enheter för mottagning, hygienisering, och behandling av externt organiskt material i en biogasanläggning, en anläggning för uppgradering av biogas till fordonsgaskvalitet och en anläggning för slambehandling vid framställning av bionäring.

Anläggningsdelarna och verksamheten är beläget på södra delen av Näslandet i Botkyrka kommun. Recipienten för renat och behandlat avloppsvatten är Himmerfjärden söder om Näslandet. Recipient för bräddat vatten från Eolshälls pumpstation är Mälaren och recipient för bräddat vatten från Pilkrogs pumpstation är Moraån som rinner ut i Järnafjärden.

Verksamheten har under 2020 omfattat mottagning och rening av avloppsvatten från ägarna, mottagning och behandling av organiska restprodukter, produktion av fordonsgas samt produktion av rötat och avvattnat slam.

Himmerfjärdsverket hade 224 059 pe² som medelvärde för 2020 och antal fysiska personer var 343 892. Antalet anslutna pe 2021 uppgick till 227 183.

För att klara kommande skärpta krav behöver verket byggas om och byggas till. Ombyggnation och nybyggnation av verket pågår från januari 2020 och beräknas fortgå till och med 2026.

I januari 2020 togs det nya tillståndet för fortsatt och utökad verksamhet vid Himmerfjärdsverket i bruk. Tillståndet avser anläggning för: Avloppsrening med tillhörande tunnelsystem, pumpstationer och ledningar. Biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall samt framställning av gasformigt bränsle.

Tillståndet medger en maximal belastning om 350 000 pe om året, mottagning och rötning av externt material om maximalt 50 000 ton/år samt produktion av fordonsgas om maximalt 4 000 000 Nm³ /år.

Tillståndet avser även anläggning för mellanlagring av icke farligt avfall och anläggning för förbränning av biogas

Himmerfjärdsverket är Revaqcertifierat³. Ett av syftena med certifieringen är att kunna återföra växtnäringen i slammet till åkermark. För att slammet ska kunna spridas på åkermark måste ett antal certifieringsregler uppfyllas. En regel är att bedriva ett aktivt uppströmsarbete. Syvab har avtal med ägarkommunerna för att detta arbete ska drivas av VA-huvudmannen då VA-anläggningarna ägs av respektive kommun.

² pe: personekvivalente (pe) 70 g BOD₇/person, dag.

³ Revaq; Svenskt vattens certifieringssystem för att minska mängden farliga ämnen till reningsverk.

Bild 3. Provtagning är en del av arbetet för att spåra föroreningar uppströms från reningsverket. Foto: Karina Alvarez

Den sammanlagda avloppsvattenmängden från Botkyrka kommun till Himmerfjärdsverket år 2021 var ca 8,9 miljoner kubikmeter, motsvarande ca 24 400 kubikmeter per dygn. Under år 2021 registrerades två bräddningar av avloppsvatten från ledningsnätet.

Bild 4. Träskor, blöjor, våtservetter, bindor med mera som har spolats ner i toaletten har orsakat stopp i avloppspumpen. Foto: Mikael Lindroos

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner ner i kommunens rännstensbrunnar från hustak, vägar och grönytor.

Dagvattnet leds framför allt via diken och dagvattenledningar till sjöar och vattendrag. Dagvatten renas i vissa fall i dagvattendammar eller genom lokalt omhändertagande inom kvartersmark innan det tillförs recipienten.

Botkyrka kommuns dagvattenanläggningar med tillhörande ledningar

Kommunens dagvattennät består av cirka 300 km ledningar. Kommunen ansvarar även för underhåll av flera dagvattendammar. Syftet med dagvattendammar är att utjämna flödet och minska föroreningsbelastningen från dagvattnet till mottagande recipienter.

VA-huvudmannen har ansvar för drift och underhåll av totalt 14 dagvattendammar - Maden dagvattenpark, Hamringe, Lovisebergs dammar, Sågdammen, Römossen, Skyttbrink, Trädgårdsstaden, Gårdsdammen, Vårsta dammar, Kassmyrasjön, dammen vid Riksten, Lottalund i Fittja och dammen i Tunabergs industriområdet. Det finns även ett flertal dammar under planering.

VA-huvudmannen ansvarar även för avledning av dagvatten från fastigheter-
nas förbindelsepunkt inom verksamhetsområde för dagvatten.

Bild 5. Anläggning av flytande vattenväxter i Hamringe dagvattenpark. Foto till vänster taget före arbetet, augusti 2021. Foto till höger november 2021. Foto: Karina Alvarez

Botkyrka kommuns VA- och dagvattenstrategi

VA- och dagvattenstrategin har utarbetats av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp med deltagande från teknik- och fastighetsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen där VA-enheten ledde arbetet. VA- och dagvattenstrategin antogs av kommunfullmäktige december 2021.

Den innehåller övergripande mål och strategier samt mått- och målvärden. För att uppnå dessa mål har tagits fram flera aktiviteter som listas upp i bilaga 3. Strategin är ett verktyg för att skapa en hållbar dagvattenhantering. VA- och dagvattenstrategins övergripande mål är följande:

- Säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning
- Driftsäker och långsiktigt hållbar spillvattenhantering
- Långsiktigt hållbar dagvattenhantering
- Långsiktig VA-planering
- Botkyrkaborna och verksamhetsutövare trivs i kommunen
- Kostnadseffektiva processer
- Kompetenta och engagerade medarbetare

Riktlinjer för hållbar dagvattenhantering

Riktlinjen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering. En hantering som tillgodoser dagens behov av omhändertagande av dagvatten och

samtidigt möter framtida utmaningar, ur såväl kvalitetsperspektiv som kvantitetsperspektiv. Riktlinjerna antogs av kommunfullmäktige december 2021.

För dimensionering och utformning av system för dagvattenhantering vid ny- och ombyggnation (utökad byggnadsarea) ska följande princip gälla:

- Dagvatten ska genomgå mer långtgående rening än enbart sedimentation.
- Allt vatten från hårdgjorda ytor på kvartersmark och allmän platsmark ska ledas till lokala dagvattenanläggningar som kan fördröja de första 20 mm regn.
- Ovanstående nivå ska även försöka uppnås vid större förändringar av befintlig miljö exempelvis i samband med ledningsomläggningar som innebär stora ingrepp i gaturummet och i form av ny- eller ometablering av växtbäddar, med eller utan träd, i gatumiljö.
- Fördröjningsvolym som utformas för försedimentering bör ha en omsättningstid på 12 till 24 timmar.

I Riktlinjerna finns flera exempel för att uppskatta ytbehov ($m^2/100 m^2$ hårdgjord avrinningsyta) och magasinsegenskaper för fördröjnings- och reningssystem.

Behov i den befintliga dagvattenanläggningen

Även i de befintliga dagvattenanläggningarna finns det ett stort behov av att arbeta aktivt med dagvattenfrågan. Det är viktigt att befintliga ledningar och anläggningar som till exempel dammar, översilningsytor, diken, infiltrationsytor etcetera sköts och underhålls så att kapacitet respektive renande och fördröjande funktioner upprätthålls.

Arbetet med det befintliga dagvattensystemet inom riskområden som har identifierats i kommunens klimat och sårbarhetsanalys 2021 tas upp i klimatanpassningsprogrammet. Arbetet med klimatanpassningsprogrammet startas under 2023.

Bild 6. Reparation av en kollapsad dagvattenledning. Foto: Mikael Lindroos

VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde

Det finns cirka 1000 enskilda avlopp i kommunen varav ca 400 har inventerats sedan år 2012. Resultat av inventeringen visar att ca 50–60% av de inventerade avloppen behöver åtgärdas. Enligt tillsynsmyndighetens plan är att alla enskilda avlopp ska besökas innan år 2027. Åtgärdstakten är ca 150 stycken om året.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn över dessa enligt miljöbalken.

VA-utbyggnadsplan

Behovet att ordna VA-försörjning i ett större sammanhang bestämdes först utifrån hälso- och miljökriterier. Följande kriterier har använts för att bedöma behovet:

Kriterier för hälsoskydd: badvattenkvalitet, dricksvattenkvalitet och dricksvattenkvantitet.

Kriterier för miljöskydd: recipientskydd, förutsättningar för enskilda avlopp och förutsättningar att upprätthålla god vattenbalans.

Kriterier för storlek och omfattning: antal fastigheter, andel fastigheter med folkbokförda och behov som finns bland fastigheterna.

Behovet utifrån dessa kriterier har vägts samman i ett poängsystem. Bedömning och poäng för områdena utifrån kriterierna finns i rapporter ”underlag till VA-utbyggnadsplan, *Tyréns 2021*” och ”Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad, *Tyréns 2018*”.

Prioriterade områden och tidplaner har samrått med deltagare från samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Vid prioritering av områdena togs även hänsyn till domen från mark- och miljödomstolen 2021-03-17, M13574-19. Där står att bedömningen av ”ett större sammanhang” inte enbart kan baseras på antal fastigheter vad gäller de hälsomässiga skälen utan en bedömning måste göras utifrån det behov som finns bland fastigheterna.

Information om prioriterade områdena samt de utmaningar som finns för en VA-utbyggnad finns i VA-plan bilaga 1.

Totalt 4 områden med samlad bebyggelse och behov av VA enligt 6§ har listats upp i tabell 1.

De årtal som anges i anslutning till respektive utbyggnadsområde i tabell 1 anger i de flesta fall tidigast anslutning till kommunalt VA. Förutom Sandviken då kommunen är förelagd att bygga ut VA-nätet senast år 2028 enligt domen från mark- och miljödomstolen.

Beroende på utbyggnadsområdets komplexitet inom det som kallas omvandlingsområden kan det ta flera år från beslut om detaljplan till möjlig anslutning till det utbyggda VA-ledningsnätet. Detta innebär att en VA-utbyggnad är beroende av flera andra projekts genomförande. Utbyggnadsområdets komplexitet kan även innebära att det i vissa fall inte kommer att vara möjligt att ta fram ny detaljplan och att kommunen då kommer att behöva skriva avtal med förvaltare av gemensamhetsanläggningar.

Utmaningar i flera av de områden som pekas ut i bilaga 1 är att de är starkt kuperade och fastigheterna är små. Vilket gör att kraven i PBL och BBR inte går att uppfylla.

Att planera för och genomföra hållbara VA-tjänster i dessa områden medför att målkonflikter behöver hanteras internt i kommunen. Intressen kommer att ställas mot varandra. Utgångspunkten för att ett internt samarbete ska fungera är de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

Kommunfullmäktiges ambition för byggandet på landsbygden tas upp i översiktsplanen. Flera områden som finns i tabell 1 nämns där. Detta innebär att dessa områden eventuellt kommer att behövas detaljplanera på nytt för att kunna reglera och fastställa en lämplig användning av mark- och vattenområden.

En skälig och rättvis ekonomisk fördelning av kostnaderna för en hållbar genomförandet av VA-utbyggnad i dessa områden ska uppnås mellan interna aktörer i kommunen.

Under året har VA-enheten och miljöenheten även tagit fram en prioriteringsordning för övriga områden där det kommer att utredas närmare om det föreligger ett behov enligt 6§ LAV (jmf. 17 § LAV), tabell2.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena i tabell 2 bedöms enligt 6§ LAV.

Tabell 1. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV

Behov enligt 6§ LAV	bostäder, antal	Tidigast anslutning till kommunalt VA	Kommentarer
Byrsta kvarn	35	2032	Detaljplanen finns för del av Kärrhagen 1:1
Tegelvreten ink Brink	61	2034	Detaljplanen finns.
Getryggen	Ca 120	2030	Detaljplanen finns.
Sandviken	118	2028	Årtal är enligt domen MMÖD 2021-03-17

Karta 3. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV, markerat med turkos.

Tabell 2. Utredningsområden

Område	Bostäder Antal
Grönslätt/ Björndammen	Ca 60
Hagudden	Ca 13
Långudden	Ca 8

Plan för enskild VA-försörjning

I VA-utbyggnadsplanen har identifierats områden som är högt prioriterade för VA-utbyggnad. Under denna tid behöver den befintliga VA-försörjningen fungera tillfredsställande. Föroreningsutsläpp från dåligt fungerande avloppsanläggningar måste begränsas, samtidigt som fastighetsägarna inte bör tvingas till stora investeringar som riskerar bli onyttiga när utbyggnaden genomförs.

Följande riktlinjer ska gälla för områden som väntar på kommunal VA-utbyggnad:

- För nya anläggningar eller bristfälliga anläggningar som åtgärdats akut kommer endast tidsbegränsade tillstånd att ges.
- Bedömning av eventuell ersättning av en enskild avloppsanläggning som blir onyttig till följd av utbyggnad av en allmän anläggning görs av VA-huvudmannen. Kommunen följer gällande praxis och ersätter bara slutna tankar. Fastigheten ska ingå i verksamhetsområdet och anläggningen ska ha gällande tillstånd. Verifierade kostnader för material och arbete ersätts. Avskrivningstiden 10 år tillämpas. Kan inte kostnader för anläggningen tillstyrkas tillämpas en schablon för material och arbetskostnader.

I Pålamalm krävs det att WC-avloppet leds till en sluten tank för att anläggningen skall klassificeras som godkänd. BDT-vatten kan hanteras genom valfri markbaserad rening. Anledningen till detta är att området ligger inom Pålamalms vattenskyddsområde som skyddar en grundvattentäkt i Haninge kommun.

I Kungsdalen tillåts inga avloppsanläggningar för hantering av WC-avlopp då grundvattentillgången i området är begränsad. BDT-vattnet kan hanteras genom markbaserad rening.

Riktlinjer för dagvatten

Exploatörer, fastighetsägare och verksamhetsutövare är ansvariga för att ta hand om det dagvatten som uppstår på den egna fastigheten. De ansvarar även för att deras dagvattensystem byggs enligt riktlinjerna för hållbar dagvattenhantering och tillämpar de strategier som beskrivs i VA- och dagvattenstrategi inom sina fastigheter vid ny- och ombyggnation. Tillstånd från tillsynsmyndigheten i kommunen krävs ifall fastigheterna ligger inom vattenskyddsområden. Samråd med VA-huvudmannen sker ifall fastigheterna ligger inom grundvattenförekomster.

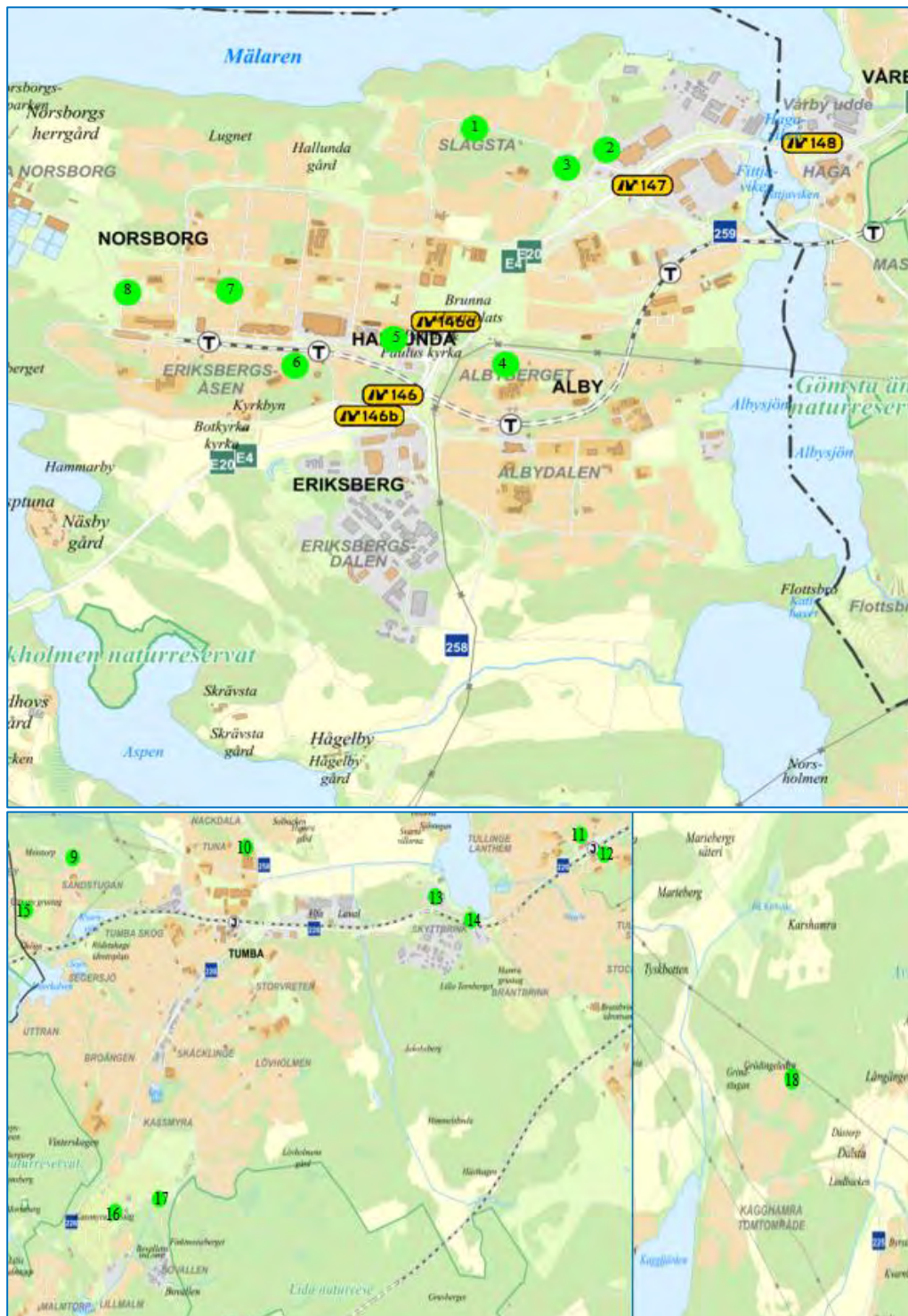

Bild 7. Gårdsdagvattendamm vid Tullinge kyrka. Foto: Mikael Lindroos.

VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner

Nedan listas upp de detaljplaner som har fått positiva planbesked och arbetet med dem planeras startas inom de närmaste fem åren. En områdesbeskrivning

samt de VA-utmaningar som kan finnas vid utbyggnad av kommunalt VA finns i VA-planens bilaga 2.

Karta 6. kartan över kommunens förväntade utbyggnadsplaner inom de närmaste 5 åren.

Tabell 3. Områden enligt karta 6.

Område	Kartnummer
Slagstavägen	1
Botvidsgymnasiet 8	2
Växthuset	3
Albyberget	4
Kornet 6	5
Sankt Mikael väg	6
Idun	7
Freja	8
Sommarstugan 1-3	9
Samariten	10
Slätten 1	11
Banslätt 1	12
Tumba 7:230	13
Kajkanten	14
Tumba 7:241	15
Vårsta 3:1	16
Vårsta 1:39	17
Dalsta 4:1	18

De recipienterna som påverkas av den planerade VA-utbyggnaden är Mälaren, Albysjön, Tullingesjön och Kaggfjärden. Mer information om recipienterna samt åtgärderna som kommer att utföras för att uppnå MKN finns i Botkyrkas blå värden (BBV), Vatteninformationssystem Sverige (VISS) och åtgärdsprogrammet för BBV.

Hållbarhetsindex

Hållbarhetsindex (HBI) är en årlig undersökning som syftar till att lyfta det långsiktiga och strategiska perspektivet för VA-verksamheten. Förra årets undersökning (2021) deltog 181 kommuner. Undersökningen ger en samlad långsiktig bedömning av läget i VA-Sverige.

Resultatrapport 2021 visar, liksom tidigare års undersökningar, att VA-organisationerna överlag har god operativ förmåga att leverera vattentjänster med hög kvalitet, leveranssäkerhet och kundnöjdhet på kort sikt. Rapporten visar även att det är nödvändigt att planeringen av reinvesteringar och nyinvesteringar prioriteras.

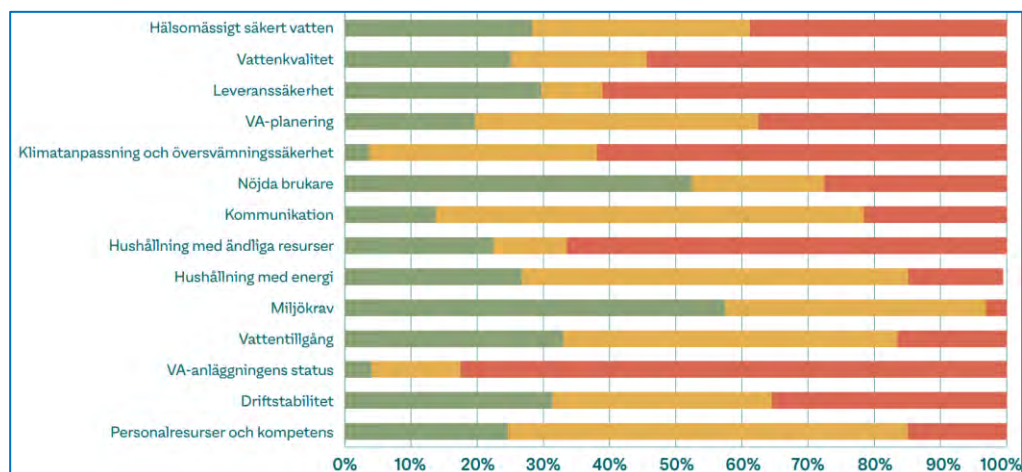

Bild 8. Resultat för 181 deltagande kommuner i hållbarhetsindex 2021.

Hållbarhetsindex utgår ifrån 14 parametrar. Under varje parameter ligger i sin tur ett antal frågor. Frågorna ger upphov till ett färgindex grönt (bra), gult (bör förbättras) eller rött (måste åtgärdas).

Parametrarna värderas utifrån samma färgindex genom en sammanvägning av underliggande frågor. Eftersom hållbarhetsindex ska användas som ett verktyg för det kontinuerliga förbättringsarbetet på flera års sikt motsvarar kravet för grönt inte var man måste vara idag, utan var kommunerna bör vara om 5–10 år.

Botkyrka kommun har deltagit i undersökningen sedan år 2015. Kommunen jobbar aktivt med aktiviteter och åtgärder som återfinns i VA-plan-bilaga 3. Dessa aktiviteter och åtgärder har en direkt påverkan på resultat av parametrarna i Hållbarhetsindex.

	Hållbara tjänster för brukare							Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser		
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och över- svämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav uppfylls	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
2015	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2016	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2017	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2018	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2019	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2020	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2021	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Tabell 4. Botkyrka kommuns resultat i Hållbarhetsindex 2015–2021.

VA-ekonomin

Botkyrka kommun är VA-huvudman. Kommunen har delegerat VA-huvudmannaskapet till teknik och fastighetsnämnden.

VA-ekonomin bygger på självkostnadsprincipen, vilket betyder att verksamheten inte får gå med vinst och att endast nödvändiga kostnader får tas ut. Finansieringen sker genom avgiftsuttag, VA-taxa, från alla som är anslutna till och brukar den allmänna VA-anläggningen. De kallas för abonnenter och ingår i VA-kollektivet. VA-taxan ska även täcka drift- och underhållskostnaderna för den allmänna VA-anläggningen.

VA-taxan fastställs årligen av kommunfullmäktige.

Enligt vattentjänstlagen (50 §) skall VA-huvudmannen årligen upprätta en separat balans- och resultaträkning för VA-verksamheten (en särredovisning).

Särredovisningsprincipen

Särredovisningen skall återspegla hur VA-verksamhetens intäkter via de taxebaserade avgifterna, VA-taxa, förhåller sig till kostnaderna för att ordna och driva den allmänna va-anläggningen. Det är således huvudmannens uppdrag enligt vattentjänstlagen som skall följas upp med en särredovisning. Av denna anledning är det viktigt att det framgår hur gemensamma kostnader med andra verksamheter inom kommunen har belastat VA-verksamheten (lagkrav) samt att eventuella kostnader och intäkter som uppstått av sidordnad verksamhet framgår av redovisningen.

VA-verksamheten har med andra ord en ”egen ekonomi” som är skild från kommunens övriga verksamheter.

Självkostnadsprincipen

Vattentjänsterna får inte vara vinstdrivande utan ska täcka de kostnader som medförs. Det innebär att avgifterna endast får vara så höga att de täcker nödvändiga kostnader för att ordna och driva VA-anläggningarna. Förutom direkta kostnader för byggande och skötsel av anläggningar och ledningar, är arbetsledning och planering exempel på nödvändiga kostnader. Fondering för framtida investeringar får ske om det finns fastställd investeringsplan där det tydligt framgår vilken åtgärd den avser, kostnaden för denna, tidpunkt för genomförande samt övriga upplysningar som behövs för att bedöma hur stor avsättningen bör vara.

VA-kollektivet och skattekollektivet

Skälet till att särredovisnings- och självkostnadsprincipen är påbjudna i lagen om allmänna vattentjänster. Skattekollektivet utgörs av alla kommuninvånare som betalar kommunalskatt. Dessa skattepengar ska användas till många olika nyttigheter, som vård, skola och omsorg, men också ledning, administration, myndighetsutövning, planering, gatudrift med mera. Även om det inte finns formella hinder att använda skattepengar för att finansiera VA-verksamhet, är det inte vanligt att så sker, eftersom dessa resurser oftast är knappa.

VA-kollektivet utgörs av fastighetsägare som är kopplade till kommunens VA-anläggningar och betalar avgifter till kommunen för detta. Dessa avgifter utgör betalning för tjänster som kommunen utför och är inte en form av skatt. Avgifterna får endast användas till att täcka kostnader som är nödvändiga för VA-verksamheten. Lagen om allmänna vattentjänster gör en tydlig gränsdragning mellan skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Det bör därför inte finnas någon konkurrens mellan skattekollektivet och VA-kollektivet om investerings- och driftmedel. VA-verksamheten ska vara ett nollsummespel som inte påverkar de åtaganden och investeringsbehov som belastar skattekollektivet.

Utmaningar

VA-huvudmannens uppdrag är att på ett långsiktigt och hållbart sätt leverera rent vatten och hantera avloppsvatten. Detta gör VA-huvudmannen i syfte att skydda hälsa och miljön samt bidra till vidareutveckling av Botkyrka kommun.

Nedanstående utmaningar innebär ökade krav på kommunens vatten- och avloppsverksamhet.

Klimatförändringar

Förändrade nederbördsmonster och temperaturer väntas när klimatet förändras.

Med skyfall menas regn som inte kan hanteras i dagvattensystemet och som orsakar störningar i trafik, skador på bebyggelse och olägenheter för kommuninvånare. Det handlar inte om vad VA-ledningssystemet klarar utan om hur vattnet kan rinna undan på andra sätt via sekundära avrinningskanaler så som vägar.

De ökade skyfallen kan leda till översvämningar samt påverkan på vattentäkter med ökad risk för spridning av smitta och miljöfarliga ämnen. Vid skyfall och översvämningar kan också miljöfarliga och hälsoskadliga ämnen från exempelvis industriområden och deponier lakas ur.

Ökade miljökrav

EU:s ramdirektiv och miljökvalitetsnormerna för vatten ställer allt större miljökrav på kommunerna.

Miljökvalitetsnormen beskriver den vattenkvalitet som ska uppnås och vid vilken tidpunkt det ska vara gjort. Miljökvalitetsnormen är miniminivån.

Kravet innebär att vattenkvaliteten i vattenförekomsterna inte får försämrats. Vattenförekomster med miljökvalitetsnorm innebär att exempelvis vattendrag och kustvatten ska ha en god ekologisk och kemisk status samt att grundvattenförekomster ska ha en god kvalitet- och kvantitetstatus senast år 2027 med vissa undantag. Kommunen har totalt 26 vattenförekomster. 9 sjöar, 3 vattendrag, 4 kustvatten och 10 grundvatten.

Ökade krav på säkerhet

Vatten är vårt viktigaste livsmedel. Inom vattenförsörjningsverksamheten produceras och hanteras uppgifter, som i orätta händer kan skada vattenförsörjningen och därigenom ge upphov till stor skada i samhället i övrigt.

Vatten och avlopp utgör kritiska beroenden för flertalet kommunala verksamheter, där ett långvarigt avbrott kan få allvarliga konsekvenser för bland annat människors liv och hälsa. Kraven på förhöjd IT-säkerhet har höjts där lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga tjänster började gälla den 1 augusti 2018 vilken bygger på EU:s NIS-direktiv 2016⁴. Bakgrunden till detta beror på den förändrade situationen i omvärlden. Den nya lagen medför bland annat att dricksvattenproducenter har rapporteringsplikt av IT-incidenter som har haft betydande risk för påverkan av distribution av dricksvatten samt skyldighet att kontinuerligt göra risk- och sårbarhetsanalys angående informationssäkerheten.

⁴ EU:s NIS-direktiv ställer krav på säkerhet i nätverk och informationssystem. Reglerna omfattar leverantörer av samhällsviktiga tjänster såsom t.ex. dricksvattenförsörjning

En åldrad infrastruktur

Förnyelseplaneringen omfattar hela den befintliga allmänna VA-anläggningen. Förnyelse av anläggningen behövs för att säkerställa att den ursprungliga funktionen kan upprätthållas.

Ökande ålder på spillvattenledningsnätet samt mer nederbörd, på grund av klimatförändringar, riskerar att öka mängden inträngande grund- och dagvatten i ledningsnätet. Detta medför ökad risk för mark- och källaröversvämningar.

De kommunala ledningsnäten har en uppskattad genomsnittlig teknisk livslängd på 100 år och en ekonomisk på 50 år. Förnyelsetakten visar hur många meter ledningar som förnyas årligen i förhållande till antalet meter befintliga ledningar. En förnyelsetakt på 100 år motsvarar 1 %. Botkyrka har en hög förnyelsetakt för vatten- och spillvattenledningar i jämförelse med den tekniska livslängden dock blir det inte samma resultat för dagvattenledningar där förnyelsetakten ligger lågt i jämförelse med den tekniska livslängden. För vattenledningar ligger genomsnitt 0,9 % och för spillvattenledningar är 0,7 under de senaste 5 åren. För dagvattenledningar är genomsnitt 0,3 % under de senaste 5 åren.

Prioriteringen av förnyelseobjekt är företrädesvis risk- och konsekvensrelaterade ledningar. Med riskledningar menas ledningar med drift- eller konditionsproblem. Med konsekvensledningar menas ledningar där störningar får stora konsekvenser, bland annat under stora vägar och järnvägar. Vidare ligger störningar tillsammans med mångårig erfarenhet från driftpersonalen till grund för valda projekt. Bland de konventionella pumpstationerna finns det olika behov av renovering. VA-huvudmannen följer sin planering för renovering av pumpstationer.

Vidare arbete

Samverkan

Behov av intern samverkan finns för att kunna uppnå de uppsatta målen som berör vatten i kommunens olika miljöer som grund- och ytvatten samt avledning av avloppsvatten. Under det senaste året har flera samverkansgrupper startats där frågeställningar som berör VA tas upp.

Teknik- och fastighetsnämnden tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden ser på helhetslösningar i syfte att få en långsiktigt hållbar infrastruktur. Dessa beskrivs närmare i bilaga 2 och 3 till VA-planen.

Teknik- och fastighetsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver strukturera och samordna arbetet med dagvattenfrågorna och de utmaningar som kommunen står inför för att kunna uppnå miljö kvalitetsnormerna för kommunens vattenförekomster.

Säkerhetsarbete

Säkerhetsskyddslagen ställer högre krav än NIS-direktivet som exempelvis innebär att personal inom VA-verksamheten kan komma att säkerhetsprövas

beroende på arbetsuppgifter. På samma sätt arbetar VA-huvudmannen med att ta fram rutiner för en optimal säkerhet i vattenförsörjningen enligt gällande lagar.

Omorganisation

Kommunen ändrade sin organisationsstruktur under 2021. Den nya organisationen ställer högre krav på VA-huvudmannen då denne förvaltar anläggningen ur ett tillgångsägarperspektiv. Syftet med den nya organisationen är att få en mer resurseffektiv organisation. VA-huvudmannen jobbar vidare med framtagning av tydliga ansvarsgränser.

Vi ser att det är viktigt att tänka helhet därmed krävs tätare kontakt med kollegorna som arbetar med VA- och dagvattenfrågor i kommunen.

Förnyelsebehov av ledningsnätet

Kommunen har ett växande behov av att förnya VA:s åldrande ledningsnät. VA-huvudmannen bedriver ett strategiskt arbete för att få ett helhetsperspektiv av förnyelsebehovet de kommande åren. En del i arbetet är att ta fram en förnyelseplan.

Bild 9. Filmning av spillvattenledning är en del av arbetet för framtagande av VAs förnyelseplan. Foto: Mikael Lindroos

Nödvattenplan

Nödvatten är dricksvatten som distribueras på annat sätt än genom ledningsnätet. I en kritisk situation, då många ska förses med nödvatten, måste kommunens ledning fatta beslut om prioriteringar för att de mest sårbara och samhällsviktiga verksamheterna ska få dricksvatten. I en nödvattenplan ska anges vilka som ska prioriteras i en nödsituation samt hur nödvatten ska distribueras till medborgarna. Syftet är att kommunen ska kunna upprätthålla våra verksamheter och finnas till för våra kommunmedborgare även om det blir störningar i vattendistributionen. Arbetet med Nödvattenplan är ett pågående arbete som leds av kommunstyrelsen och beräknas vara klart vår 2022.

Dagvatten

Utmaningar i form av snabbt växande bebyggelsemiljöer och vatten av god kvalitet, i kombination med pågående klimatförändringar och ökad nederbörd, ställer ökade krav på hur dagvattnet ska hanteras.

Dagvattenhanteringen är en viktig del i att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle och ansvaret delas av många aktörer. Ansvarsfördelning och finansiering mellan VA-kollektivet och skattekollektivet behöver tydliggöras. Som första steg har kommunen startat, under 2021, projektet ”ansvar och samordning för hantering av dagvatten”. Projektet kommer att vara klart vår 2022. Projektresultaten ska kunna tas vidare och inarbetas i klimatanpassningsprogrammet. I programmet kommer även att finnas förslagna åtgärder inom befintlig bebyggelse.

Inför framtagande av översiktsplanen ska konsekvenserna av ett skyfall beaktas och vägas in i bedömningen av markens lämplighet samt skick på befintliga dagvattenledningar. Detta arbete samt tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering och VA- och dagvattenstrategin kommer att leda till en lyckad hantering av dagvatten i kommunen.

VA-plan bilaga 3

I Bilaga 3 följs upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

Uppföljning av aktiviteterna, åtgärderna samt analys av mått och målvärden sker i kommunens planerings och uppföljningsverktyg. Teknik och fastighetsnämnden har även fått i uppdrag av kommunfullmäktige att årligen rapportera uppföljning av målen som finns i VA- och dagvattenstrategi. Dessa mål är kopplade till aktiviteterna som finns i bilaga 3.

Botkyrkas Blå värden med sitt lokala åtgärdsprogram för att uppnå MKN

Kommunen har krav på sig att år 2027 uppnå miljökvalitetsnormen (MKN) för vattenförekomster där kommunen har rådighet över. Vilket innebär att dessa ska uppnå god status. Botkyrkas blå värden är ett vattenprogram för Botkyrka

kommun vars syfte är att skapa samsyn och samordna kommunens arbete med vatten både internt och med grannkommuner. Under de senaste åren har kommunen drivit projekt tillsammans med Södertälje och Salem kommun. Under 2023 planeras att restaurera sjön Uttran.

Målet med vattenprogrammet är att:

- Skapa förutsättningar för naturliga ekosystem
- Tillgodose Botkyrkabornas behov av dricksvatten
- Skapa förutsättningar för rekreation och fiske
- Öka kunskapen och förståelsen för vatten

Med de planerade åtgärder som finns i åtgärdsprogrammet kommer kommunen bidra till att MKN uppnås. En utvärdering och uppföljning av åtgärderna görs vart femte år. Botkyrka blå värden åtgärdsprogram håller på att revideras under 2022.

Översvämningar på grund av skyfall

Stora och intensiva skyfall kan utgöra en potentiell översvänningsrisk. Vid regn med längre återkomsttider än 10 år räcker inte det kommunala avloppssystemets och dammarnas kapacitet till. I kommunens klimat och sårbarhetsanalys framtagen i augusti 2021 identifierades de allvarligaste riskerna och konsekvenserna av klimatförändringarna. I dokumentet finns även övergripande förslag till prioriterade åtgärder för att minska de identifierade riskerna och öka kommunens robusthet mot klimatförändringar. Analysen kommer att utgöra underlag för Botkyrka kommuns arbete med framtagning av ett klimatanpassningsprogram.

Enskild VA-försörjning

Med strategier, riktlinjer, lokala föreskrifter, avfallshantering samt taxor kan kommunen styra enskild VA-försörjning till en hållbar utveckling. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger kommunen möjlighet att meddela föreskrifter som behövs till skydd mot olägenheter för människors hälsa.

Referenser

- Kommunövergripande dricksvattenutredning, 2020.
- VA-översikt, *uppdaterat 2021*.
- Program för bostadsförsörjning, 2016-03-31.
- Botkyrkas blå värden, *reviderat 2017*.
- VA- och dagvattenstrategi, 2021.
- Riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering, 2021.
- ABVA, allmänna bestämmelser för användande av Botkyrka kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning, 2014.
- Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön för Botkyrka kommun, 2009.
- Förstudie VA-utbyggnad Grödinge, *Norconsult 2014*.
- Näslandet, södra Grödinge – behov av VA-utbyggnad, *Tyréns 2018*.
- Underlag till VA-utbyggnadsplan, *Tyréns 2021*.
- Klimat- och sårbarhetsanalys för Botkyrka kommun, *Struktur 2021*.
- Detaljplan för Kungsdalen, Viadmarken, (77–07).
- Detaljplan för Sandvikenområdet inom Näslandet (73–05).
- Dom 2021-03-17, Målnr M13574-19, *Mark- och miljööverdomstolen*.
- Rapport Tullinge VV, utredning av PFAS reningsprocess, *Tyréns 2019*.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA | **Besök** Munkhättevägen 45
Tel 08-530 610 00 | www.botkyrka.se | **Org.nr** 212000-2882 | **Bankgiro** 624-1061

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, bilaga 1

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN /2021:00259

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: xx juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan samt bilagor 2 och 3 (Botkyrka kommun 2022), underlag till VA-utbyggnadsplan (Tyréns 2021), Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad (Tyréns 2018) och vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 1 är en del av Botkyrka kommuns VA-plan. Bilaga 1 beskriver planerade och prioriterade investeringsbehov i VA-utbyggnad i befintlig bebyggelse. Det finns idag cirka 1000 fastigheter med enskild VA-försörjning i kommunen.

Syftet med den planerade VA-utbyggnaden är att uppfylla kommunens skyldigheter och prioritera områdena i utbyggnadsplanen enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, förkortad LAV. I 6 § LAV anger att kommunen, om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö behöver ordnas med vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska:

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.¹

Vidare är det Länsstyrelsen som utövar tillsynen och får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten enligt 51§ LAV.

De årtal som anges i anslutning till respektive utbyggnadsområde i tabell 2 anger i de flesta fall tidigast anslutning till kommunalt VA. Förutom Sandviken då kommunen är förelagd att bygga ut VA-nätet senast år 2028 enligt domen.

Beroende på utbyggnadsområdets komplexitet inom det som kallas omvandlingsområde kan det ta flera år från beslut om detaljplan till möjlig anslutning till det utbyggda VA-ledningsnätet. Då ett projekts möjlighet till genomförande kan bero av flera andra projekts genomförande bland annat framtagande av detaljplan.

Utbyggnadsområdets komplexitet kan även innebära att det i vissa fall inte kommer att vara möjligt att ta fram ny detaljplan och att kommunen då kommer att behöva skriva avtal med förvaltare till gemensamhetsanläggningar.

Botkyrka, maj 2022

¹ 6 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Innehåll

Inledning	3
Innehåll.....	4
Bedömningar	5
<i>Tabell 1. Områden med befintlig bebyggelse och respektive bedömning</i>	6
Planering	8
Byrsta, Tegelvreten, Getryggen.....	8
Sandviken	9
Grönslätt/Björndammen, Långudden och Hagudden	10

Bedömningar

Kommunen ska enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV) bedöma om det behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för befintlig och blivande bebyggelse.

Bedömningen av ”ett större sammanhang” kan inte enbart baseras på antal fastigheter vad gäller de hälsomässiga skälen utan en bedömning görs utifrån det behov som finns bland fastigheterna.

I följande avsnitt redovisas områden med befintlig bebyggelse utanför nuvarande verksamhetsområde där behovet av vattenförsörjning och avlopp enligt 6§ LAV har bedömts.

Behovet har utretts vid olika tillfällen under de senaste åren. De flesta av dessa områden har bedömts i någon av dessa utredningar:

1. Förstudie VA-utbyggnad Grödinge, Norconsult 2014.
2. *Näslandet, södra Grödinge – behov av VA-utbyggnad*, Tyréns 2018.
3. *Underlag till VA-utbyggnadsplan, Tyréns 2021*.

I tabell 2 anges för vilka områden utredningen har visat ett behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV.

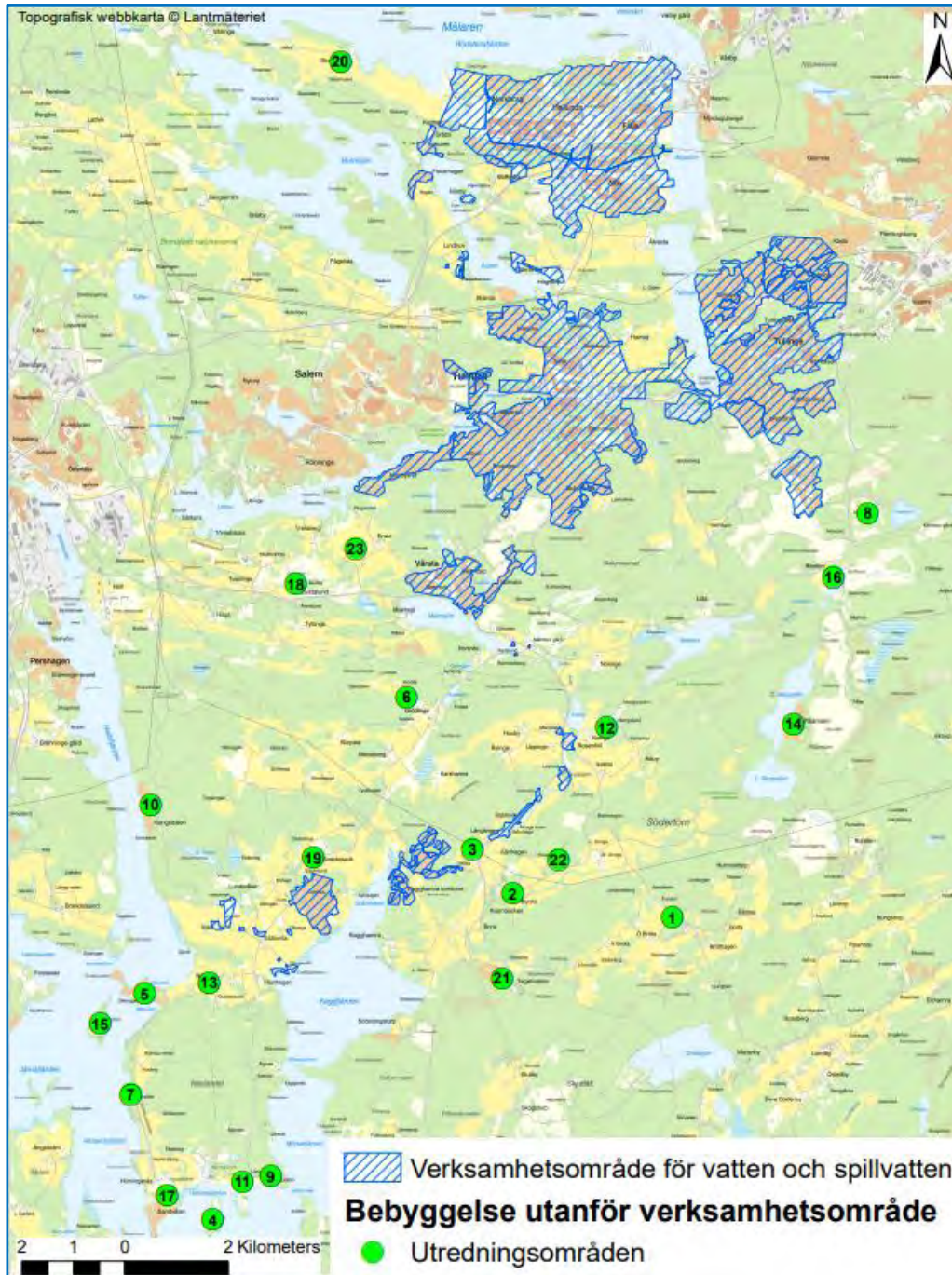
Under de senaste åren har VA-enheten och miljöenheten även tagit fram en prioriteringsordning för övriga områden. En närmare utredning kommer att göras på dessa områden för att bedöma om det föreligger ett behov enligt 6§ LAV (jmf. 17 § LAV), tabell 3.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena i tabell 3 bedöms enligt 6§ LAV.

Tabell 1. Områden med befintlig bebyggelse och respektive bedömning

Område	Kartnr	Utredning referens	Behov enligt 6§ LAV	Utredningsområde
Bröta	1	2	-	-
Byrsta kvarn	2	2	Ja	-
Dalsta	3	2	-	-
Frinsö	4	-	-	-
Getryggen	5	1	Ja	-
Grönslätt/ Björndammen	7	1	-	Ja
Hacksjö- området	8	-	-	-
Hagudden	9	2	-	Ja
Kungsdalen	10	2	-	-
Långudden	11	2	-	Ja
Norrga	12	2	-	-
Näs by	13	1	-	-
Pålamalm stugområde	14	2	-	-
Radön	15	-	-	-
Rikstens sä- teri Golfba- nan	16	2	-	-
Sandviken	17	1	Ja*	-
Skälby	18	2	-	-
Sturehov	20	2	-	-
Tegelvreten	21	2	Ja	-
Uringe	22	2	-	-
Vretaberg- Ensta	23	2	-	-

* enligt dom 2021-03-17 i Mark- och miljööverdomstolen

Karta 1. Områden med befintlig bebyggelse

Planering

Planeringsunderlag för områden med behov enligt 6§ LAV samt utredningsområden redovisas i Tabell 2 respektive Tabell 3 nedan.

Tabell 2. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV

Behov enligt 6§ LAV	Bostäder Antal	Tidigast anslutning till kommunalt VA	Kommentarer
Byrsta kvarn	35	2032	Detaljplanen finns för del av Kärrhagen 1:1
Tegelvreten ink Brink	61	2034	Detaljplanen finns.
Sandviken	118	2028	Enligt domen 2021-03-17.
Getryggen	Ca 120	2030	Detaljplan finns.

Tabell 3. Utredningsområden

Område	Bostäder Antal
Grönslätt/ Björndammen	Ca 60
Hagudden	Ca 13
Långudden	Ca 8

Byrsta, Tegelvreten, Getryggen

Dessa områden bedömdes i *Underlag till VA-utbyggnadsplan* (Tyréns 2021) ha ett visst behov av vattenförsörjning och avlopp i ett större sammanhang, dock inte i samma utsträckning som Kagghamra. Planerad bebyggelse i Byrsta medför att behovet ökar något.

Efter VA-utbyggnad i Kagghamra bedöms dock den tillgängliga kapaciteten vara begränsad. Anslutning av Byrsta med tillkommande bebyggelse samt Tegelvreten skulle medföra att kapaciteten via Kagghamra är fullt utnyttjad. Om ytterligare bebyggelse skulle anslutas i framtiden, kräver detta sannolikt stora investeringar i utökad kapacitet alternativt att lösningar med vattensbesparande teknik tillämpas.

Inför VA-utbyggnad i Byrsta och Tegelvreten behöver kapacitetstaket för vatten och spillvatten fastställas. Vidare bör en dagvattenutredning genomföras för berörda områden.

Utredningen från 2018 visar att Getryggen inte har behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV (Tyréns 2018). Då området består mest av fritidshus. VA-huvudmannen gjorde en ny samlad bedömning i samråd med Länsstyrelsen 2022. I bedömningen togs hänsyn till den betydande påverkan från de enskilda avlopp som finns i området, enligt VISS, samt dricksvattenkvalitet från brunnarna som försörjer minst 28 personer genomsnitt per år och mer än 50 personer under sommartiden.

Områden med ökad risk för ras och skred finns i Vårsta-Grödinge där Getryggen ligger, men dessa sammanfaller i mindre utsträckning med omfattande befintlig bebyggelse. Hänsyn till det ska tas i samband med utredning av dagvattenhantering.

Den planerade VA-utbyggnaden bidrar att rena vatten i recipienterna Hallsfjärden, Näslandsfjärden och vattenförekomsten Kaggfjärden. Mer information om recipienterna och vattenförekomsten finns i Botkyrkas blå värden.

Sandviken

Efter föreläggande från Länsstyrelsen samt prövning i mark- och miljödomstolen och i mark- och miljööverdomstolen är Botkyrka kommun ålagd att senast år 2022 bestämma verksamhetsområde för vatten och spillvatten för Sandviken och senast år 2028 bygga ut den allmänna anläggningen. I utredningen enligt 2014 förutsätts att så kallat lokalt omhändertagande av dagvatten ska tillämpas även fortsättningsvis. En dagvattenutredning för berört område behöver därför utföras.

Mark- och miljööverdomstolen bedömning är att en allmän va-anläggning kan förhindra eller åtminstone väsentligt motverka att Näslandsfjärden och Himmerfjärden inte når upp till miljökvalitetsnormen god ekologisk status. Att det krävs en central lösning med gemensamma brunnar för att kunna tillgodose områdets behov av dricksvatten tyder på att vattenförsörjningen behöver lösas samlat.

Denna VA-utbyggnad kommer att bidra renare vatten i recipienterna Näslandsfjärden och Himmerfjärden. Mer information om recipienterna finns i Botkyrkas blå värden.

Karta 2. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV, markerade med turkos.

Grönslätt/Björndammen, Långudden och Hagudden

Områden Grönslätt/Björndammen utreddes under 2014 om behov föreligger för att bygga ut VA-nätet till dessa områden. Bedömningen redovisas i utredningen *Förstudie VA-utbyggnad Grödinge* (Norconsult 2014).

Bedömningen från utredningen 2014 granskades vidare under 2018. Utredningen 2018 visar att områdena inte har behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV (Tyréns 2018).

Områden klassas som utredningsområden då områdenas karaktär, statusklassningar i Himmerfjärden och icke inventerade enskilda avlopp gör att det kan finnas risker för påverkan av fosfor och kväve i mark eller vatten på långsikt. Därmed finns det behov att utreda områdena vidare.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena bedöms enligt 6§ LAV.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA | **Besök** Munkhättevägen 45
Tel 08-530 610 00 | www.botkyrka.se | **Org.nr** 212000-2882 | **Bankgiro** 624-1061

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

VA-behov som konsekvens av förväntade utbyggnadsplaner, bilaga 2

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN /2021:00259
Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige
Dokumentet beslutades den: xx juni 2022
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan och bilagor 1 och 3 (Botkyrka kommun 2022), VA- och dagvattenstrategi och riktlinjerna för en hållbar dagvattenhantering (Botkyrka kommun 2021). Vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 2 är en del av Botkyrka kommuns VA-plan. Bilaga 2 beskriver VA-behov som konsekvens av Botkyrkas förväntade kommande utbyggnadsplaner inom de närmaste 5 åren.

Botkyrkas översiktsplan 2014 aktualitetsförklarade den 26 april 2018. I översiktsplanen pekas ut 27 områden som särskilda förändringsområden. Status av flera detaljplaner inom dessa områden ligger under pågående- och genomförandeskede.

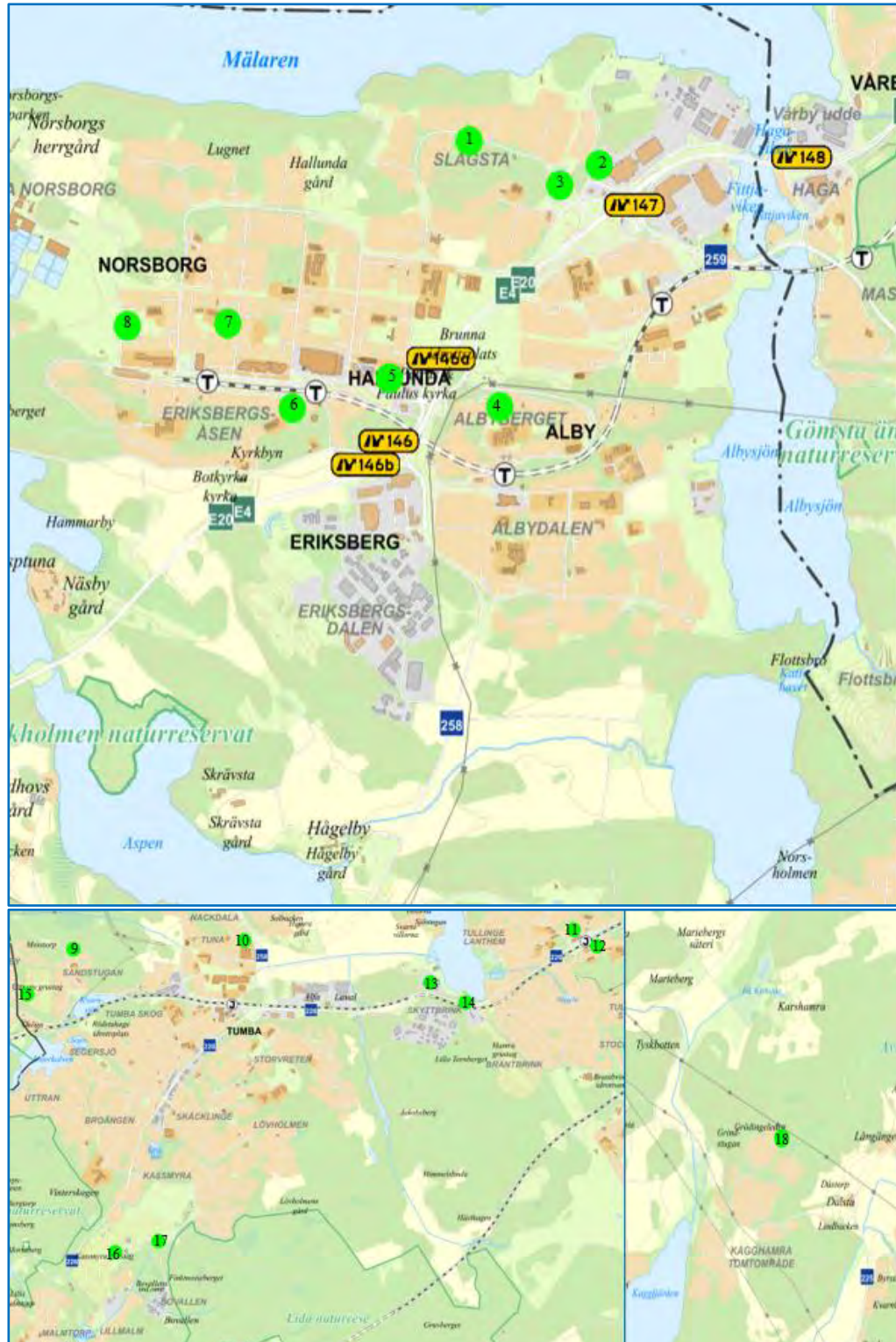
Denna bilaga berör detaljplaner som har fått positiva planbesked dock arbetet med detaljplan inte har startats än. Bilagan beskriver även de VA-utmaningar som kan finnas vid utbyggnad av kommunalt VA inom dessa områden.

Botkyrka, maj 2022

Innehåll

Inledning	3
VA-behov som konsekvens av Botkyrkas förväntade kommande utbyggnadsplaner	5
Områdesbeskrivning	6
Slagstavägen	6
Botvidsgymnasiet 8	7
Växthuset	7
Albyberget	7
Kornet 6	8
Sankt Mikael väg	8
Idun	9
Freja	9
Sommarstugan 1–3	10
Samariten	10
Slätten 1	10
Banslätt 1	11
Tumba 7:230	11
Kajkanten	11
Tumba 7:241	12
Vårsta 3:1	12
Vårsta 1:39	13
Dalsta 4:1	13

VA-behov som konsekvens av Botkyrkas förväntade kommande utbyggnadsplaner

Karta 1. karta över kommunens förväntade utbyggnadsplaner inom de närmaste 5 åren.

Tabell 1. Områden enligt karta 1

Område	Kartnummer
Slagstavägen	1
Botvidsgymnasiet 8	2
Växthuset	3
Albyberget	4
Kornet 6	5
Sankt Mikael väg	6
Idun	7
Freja	8
Sommarstugan 1-3	9
Samariten	10
Slätten 1	11
Banslätt 1	12
Tumba 7:230	13
Kajkanten	14
Tumba 7:241	15
Vårsta 3:1	16
Vårsta 1:39	17
Dalsta 4:1	18

De recipienterna som påverkas av den planerade VA-utbyggnaden enligt tabell 1 är Mälaren, Albysjön, Tullingesjön och Kaggfjärden. Mer information om recipienterna finns i Botkyrkas blå värden samt vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Områdesbeskrivning

Slagstavägen

Området ligger i Hallunda-Norsborg vid Slagstavägen. Enligt kommunens översiktsplan är området utpekad som gles stadsbygd. Området är inte utpekad som ett specifikt förändringsområde. I större sammanhang är stora delar av parkmarken öster om Persiljan 1 utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen vilket innebär att det kan finnas höga naturvärden.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste 5 åren är 40 bostäder

VA-behov

Det finns en lågpunkt¹ som ligger mot Lavendelvägen på södra sidan av Slagstavägen. Lågpunkten är utpekad som översvämningssyta i samband med skyfall och det finns flera naturliga avrinningsstråk ner från Slagstaberget, vilket betyder att dagvattenfrågor behöver utredas närmare och samordnas med planområden för Botvidsgymnasiet 8 och Växthuset.

¹ platser med sänkor där vatten kan ansamlas efter ett kraftigt regn

Botvidsgymnasiet 8

Planområdet ligger i Slagsta. Detaljplan Fittja XXI (56-21.2-1) upprättad den 3 juli 1973 gäller för området. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut. Enligt översiktsplanen vill kommunen utveckla en blandad stadsmiljö med medel tät stadsbygd.

Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 250 bostäder.

VA-behov

Det finns minimala förutsättningar för LOD inom området. Dagvattenfrågan bör samordnas med planområden för Slagstavägen och Växthuset.

Den befintliga allmänna VA-anläggningen nordväst om det aktuella området har begränsad kapacitet därför ska avledning av spillvatten ske till den östra sidan. En kapacitetsutredning behöver göras för att säkerställa förslaget ovan.

Växthuset

Fastigheten är belägen i stadsdelen Slagsta och ligger i stadsdelens entré mot motorvägen E4/E20. För fastigheten gäller detaljplan E54-48 X från år 2007. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut. Angiven markanvändning är handelsträdgård och idag bedriver företaget Plantagen verksamhet där.

Det gröna stråket norr om fastigheten Växthuset 1 och söder om befintliga bostäder, i ost-västlig riktning, är viktigt för det lokala djurlivet och för gång- och cykeltrafikanter. Den framtida inriktningen bör samspela med utvecklingen av Slagsta strand och Brunna.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste 5 åren är 130 bostäder

VA-behov

Dagvattenfrågan bör samordnas med planområden för Botvidsgymnasiet 8 och Slagstavägen.

Den befintliga pumpstationen inom det aktuella området har rustats upp under de senaste tio åren. Det kan behövas en stor ombyggnation om den förväntade utbyggnadsplanen ansluter sig till den.

Albyberget

Området ligger på Albyberget, längs med Tingsvägen, i Alby. På platsen finns idag en markparkering och ett parkeringsdäck. På den västra sidan finns en bostadsgård som korsas av en allmän gång- och cykelväg som leder vidare åt nordost. Befintliga lamellbostadshus är byggda under 70-talet och är i sju eller åtta våningar. Väster om området ligger det nybyggda Tingstorget och Albys tunnelbanestation.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 140 bostäder.

VA-behov

Flera utmaningar listas upp i förslag till detaljplan för Tingstorget. Planområdet ligger inom yttre skyddszon för Östra Mälarens vattentäkter därför ska hantering av dagvatten följa de kraven som är fastställda i skyddsföreskrifterna.

Det aktuella området är högt beläget därför finns en tryckstegringsstation som förser området med vatten. En kapacitetsutredning på tryckstegringsstationen behöver göras så att båda tryck och flöde kan upprätthållas.

Enligt klimat och sårbarhetsanalys 2021 finns det risker för översvämning Nordväst om Albyberg därför ska dagvatten inom det aktuella området fördröjas innan de leds vidare till dagvattensystemet.

Kornet 6

Området ligger norr om Hallundas tunnelbanestation. För området gäller stadsplan för del av Hallunda VIII från 1981-11-26 och detaljplan för del av Hallunda centrum från 1999-07-06. Genomförandetiden för planerna har gått ut.

Den 10 december 2019 uppdrogs samhällsbyggnadsförvaltningen av samhällsbyggnadsnämnden att ta fram ett planprogram för Hallundavägen. Planprogram för Hallundavägen syftar till att utveckla den fysiska miljön med offentliga platser och förtätningar längs Hallundavägen och i intilliggande kvarter.

Programområdet, där kornet 6 ingår, bedöms utveckla totalt med cirka 1000 nyproducerade lägenheter. I linje med kommunens översiktsplan ska de nya bostäderna komplettera befintlig bebyggelse i form av upplåtelseform, storlek och utförande.

VA-behov

Dagvattenutredningar för planprogrammet ska tas fram. Enligt klimat- och sårbarhetsanalys finns det risker för översvämning nordost om den förväntade utbyggnadsplanen.

Sankt Mikael väg

Området ligger på Eriksbergsåsen söder om Hallunda. Stadsplan för del av Eriksberg, Eriksberg III (1971) gäller för området, med ändamålen bostäder, barnstuga samt natur. Genomförandetiden har löpt ut därmed behövs en ny detaljplan för den förväntade utbyggnadsplanen.

Översiktsplanens intention för området är kompletteringsbebyggelse med attraktiva bostäder i varierade boendeformer, samt upprätthållna gröna

kopplingar. Platsen ligger nära intill det specifika förändringsområdet Hallunda centrum och Hallundavägen. Förslaget går huvudsakligen i linje med översiktsplanen. Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 100 bostäder.

VA-behov

Riskledningar² kan finnas inom detaljplanelagt området. Dagvattenlösningar ska samordnas med intilliggande detaljplaner.

Det aktuella området är högt beläget därför finns en tryckstegringsstation som förser området med vatten. En kapacitetsutredning på tryckstegringsstationen behöver göras så att båda tryck och flöde kan upprätthållas.

Idun

Området för den föreslagna förtätningen utgörs idag av medeltät stadsbygd. Enligt Botkyrkas översiktsplan vill kommunen se mer förtätning i detta område.

Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 250 bostäder som innefattar lägenheter, radhus och studentlägenheter. Förslagen ska även möjliggöra parkering i garage. Ny bebyggelse föreslås på befintliga parkeringsytor och på platser med befintlig komplementbebyggelse. Förslagen bebyggelse varierar i skala mellan radhus i två våningar och flerbostadshus i upp till åtta våningar.

VA-behov

Kapacitetsutredning för spillvattenledningar behöver göras.

Freja

Förslaget planområde omfattas av gällande stadsplan för del av Norsborg, Norsborg II, 53-03-1 som är upprättad 1968. Huvudsaklig användning för det aktuella området är bostäder och byggnadskvarter. En del av fastighet Hallunda 4:9 är redan planlagd för parkering för förskolan Anemonen enligt detaljplan för förskolan Anemonen (antagen 12 juni 2018). Planområdet ligger 500 meter från Norsborg centrum och gränsar till förskolan Anemonen. I närheten finns ett flertal lekplatser och ett stort naturområde norrut. Platsen lämpar sig väl för nya bostäder i och med närheten till kollektivtrafik och service.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 250 bostäder.

VA-behov

Kapacitetsutredning för spillvattenledningar behöver göras.

² ledning med både hög sannolikhet för, och hög konsekvens vid driftavbrott eller bristande funktion.

Sommarstugan 1–3

Området ligger i Uttran, väster om Tumba. Detaljplan Sandstugan (60–35) från 2014-11-03 gäller för området, med genomförandetid fram till 2024-11-03.

Den förväntade utbyggnadsplanen består av två flerbostadshus i stället för planlagda tre villor. Utbyggnadsplanen inom de närmaste fem åren är 25 bostäder.

VA-behov

Den befintliga dagvattenutredningen för området ska utvecklas utifrån nytt bebyggelseförslag samt VA- och dagvattenstrategi och riktlinjerna för hållbar dagvattenhantering.

Planområdet ligger inom sekundär skyddszon i Segersjö vattenskyddsområde och dess skyddsföreskrifter ska följas.

Det pågår en utredning om vattentrycket i området. Utredningen bör utvecklas med den planerade utbyggnadsplanen för att kunna säkerställa en optimal relation mellan tryck och flöde i området.

Samariten

Fastigheten Samariten 1 är belägen i ett centralt och kollektivtrafiknära läge. Förslaget är förenligt med översiktsplanen som anger att fastigheten kan utvecklas med en medeltät stadsbygd. Den aktuella fastigheten, Samariten 1, ligger cirka 700 m från Tumba centrum.

Den förväntade utbyggnadsplanen är 450 bostäder.

VA-behov

Resultat från skyfallskarteringen visar att hela den kulverterade sträckan mellan Kvarnsjöns utlopp och Hågelbyleden är utsatt för översvämningsrisk. Dagvattenutredning måste ta hänsyn till översvämningsrisker i närheten av den förväntade utbyggnadsplanen.

Kapacitetsutredning för spillvattenledningar behöver göras.

Slätten 1

Fastigheten Slätten 1 ligger i centrala Tullinge och innehåller centrumbyggnad med bland annat affärer, bibliotek, medborgarkontor och bostäder. Förutom centrumbyggnad finns även en parkeringsplats samt en mindre enplansbyggnad som ligger på gårdssidan av fastigheten.

Den förväntade utbyggnadsplanen består av 100 bostäder därför finns behov av en ny detaljplan.

VA-behov

Kapacitetsutredningar för avlopp- och dagvattenledningar behöver göras. Dagvattenlösningar bör samordnas med den förväntade utbyggnadsplanen för Banslätt 1.

Banslätt 1

Fastigheten Banslätt 1 ligger i centrala Tullinge och innehåller en befintlig byggnad, det så kallade Samhallhuset. Enligt gällande detaljplan från år 1971 är fastigheten planlagd för småindustri och kontor. Därför finns behov av en ny detaljplan för utbyggnad av bostäder.

Den planerade utbyggnadsplanen består av 100 bostäder som kommer att byggas på aktuell del av fastigheten.

VA-behov

Utredningar av dagvattenhantering och skyfallshantering behöver göras. Det finns idag risk för översvämning intill den befintliga byggnaden, framför allt på den nordöstra sidan. Inom detaljplanearbetet ska hänsyn till riskledningar tas då området ligger nära järnvägen och Huddingevägen.

Tumba 7:230

Området är i kommunens översiktsplan utpekade som en kommande lämplig bostadsmiljö, men där även sammankopplat med en eventuell framtida omdragning av vägen, ”förbifart Tullinge”. Den förväntade utbyggnadsplanen omfattar bostäder, kontor, butik bland annat.

Antal bostäder som planeras i dagsläget är det ca 60 bostäder.

VA-behov

Tumba 7:230 ligger inom den yttre skyddszonen för Tullinge vattentäkt. Detta innebär att skyddsföreskrifterna för vattenskyddsområdet ska följas. I området där det planeras att byggas finns det potentiellt risk för ras och skred. Fördjupade undersökningar för markerosioner enligt skredkommission ska göras.

Kajkanten

Området är utpekade som förändringsområde i översiktsplanen ÖP. Enligt ÖP ska det vara gles stadsbygd på denna plats. Fastigheten är belägen vid Tullingesjöns sydvästra strand. För området gäller två detaljplaner som anger hamnområde och vattenområde som får överbyggas.

Den förväntade utbyggnadsplanen inom de närmaste sex åren är 230 bostäder.

VA-behov

Den förslagna bebyggelsen ligger inom Tullinges inre vattenskyddsområdet. Lösningar för hantering av dagvatten ska uppfylla de kraven som finns i föreskrifterna för Tullinge vattenskyddsområdet.

Vidare ligger området inom översvämningensriskområde för Mälaren och inom de av SGU utpekade aktsamhetsområdena inom kommunen. Detta innebär att det finns potentiellt ökad risk för ras och skred. Fördjupade undersökningar för markerosioner enligt skredkommission ska göras.

Enligt Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren med hänsyn till risken för översvämning så gäller för ny sammanhållen bebyggelse att denna behöver placeras 2,7 meter över havet för den beräknade högsta vattennivån (RH2000). Det innebär att föreslagen bebyggelse bör anpassas till dessa rekommendationer.

Tumba 7:241

Området är beläget väster om Sandstugan och består idag till största del av en grustäkt. I väster gränsar fastigheten mot Salems kommun.

Det föreslagna området är inte detaljplanelagt. I översiktsplanen är området utpekade som förändringsområde med gles stadsbygd. Kommunen vill se en bostadsutbyggnad i grustäktområdet efter det att täkten avslutats.

I dagsläget är det oklart antal bostäder som kommer att byggas inom detaljplanen.

VA-behov

Planområdet ligger inom yttre skyddszon för Segersjö vattentäkter därför ska hantering av dagvatten uppfylla de kraven som är fastställda i skyddsföreskrifterna.

Den befintliga allmänna VA-anläggningen inom det aktuella området har begränsad kapacitet. En kapacitetsutredning behöver göras för den befintliga pumpstationen i området.

Vårsta 3:1

Området är beläget i Vårsta, strax söder om Kassmyra grustag. Inom området för detaljplan finns en tillfällig förskola samt naturmark. Norr om området finns en till stora delar nedlagd grustäkt, Kassmyra grustag, samt ett antal industriella verksamheter.

I dagsläget är det oklart antal bostäder som planeras att byggas. Ingen befintlig detaljplan finns för de föreslagna områdena för detaljplan.

VA-behov

En del av planområdet ligger inom yttre skyddszon för Segersjö vattentäkter därför ska hantering av dagvatten uppfylla de kraven som är fastställda i skyddsföreskrifterna.

En kapacitetsutredning behöver göras på den befintliga VA-anläggningen i närliggande områden.

Vårsta 1:39

Området är beläget strax öster om Kassmyra grustag och norr om Vårsta. Fastigheten är idag bebyggd med en villa. Det föreslagna området är inte detaljplanelagt. I översiktsplanen är området utpekad för gles stadsbygd.

I dagsläget är det oklart antal bostäder som kommer att byggas inom detaljplanen.

VA-behov

Dagvattenfrågan bör samordnas med området Vårsta 3:1.

En kapacitetsutredning behöver göras på den befintliga VA-anläggningen i närliggande områden.

Dalsta 4:1

Området ligger i Grödinge öster om Kagghamra tomtområde och väster om Dalsta gård.

Den förväntade utbyggnadsplanen är 40 bostäder.

VA-behov

En dagvattenutredning behöver tas fram för området. I dagvattenutredningen borde man se över möjligheter att samordna dagvattenlösningar med närbelägna områden där det finns befintlig bebyggelse som tex Dalsta och Byrsta. Dessa områden beskrivs i VA-planen bilaga 1.

Syftet med samordningen är att eftersträva ett helhetstänk då områdenas avrinning leder till Kagghamraån som är en vattenförekomst med måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Ån är dessutom ett riksintresse för naturvården med en unik havsöringsstam.

För avledning av spillvatten från området behöver det eventuellt anläggas en pumpstation.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Åtgärds- och aktivitetsupp- följning, bilaga 3

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: TFN/2021:00259
Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige
Dokumentet beslutades den: xx juni 2022
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentet gäller till den: xx juni 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan och bilagor 1 och 2 (Botkyrka kommun 2022), VA- och dagvattenstrategi och riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering (Botkyrka kommun 2021), kommunövergripande dricksvattenutredning (Botkyrka kommun 2020), vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 3 är en del av Botkyrkas VA-plan. I bilaga 3 följs upp de åtgärder som behöver genomföras på kort sikt från kommunövergripande dricksvattenutredning samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

Botkyrka kommuns VA-plan är ett verktyg för långsiktigt hållbar planering av vatten- och avloppsförsörjningen i hela kommunen oavsett om det sker i allmän eller enskild regi. Med en medveten planering får kommunen bättre kontroll över VA-taxans utveckling samtidigt som vi bidrar till allt bättre förhållanden i grundvatten, vattendrag, sjöar och kustvatten.

VA-planen består av ett huvuddokument samt tre bilagor:

- I Bilaga 1 beskrivs VA-utbyggnadsplanen i befintlig bebyggelse.
- I Bilaga 2 beskrivs VA-behov som konsekvens av kommunens förväntade utbyggnadsplaner.
- I Bilaga 3 följs upp de åtgärder som har listats upp i kommunövergripande dricksvattenutredning samt beskrivs vilka aktiviteter som behöver utföras för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategin.

I VA- och dagvattenstrategi beskrivs 7 mål, 19 delmål samt olika mått och målvärden.

Uppföljning av aktiviteterna, åtgärderna och analys av mått och målvärden sker i kommunens planerings och uppföljningsverktyg. Teknik och fastighetsnämnden har även fått i uppdrag av kommunfullmäktige att årligen rapportera uppföljning av målen som finns i VA- och dagvattenstrategi.

Botkyrka, maj 2022

Innehåll

Inledning	3
Aktiviteter för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategi	5
Mål 1	
Säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning	5
Mål 2	6
Driftsäker och långsiktig hållbar spillvattenhantering.....	6
Mål 3	7
Långsiktigt hållbar dagvattenhantering.....	7
Mål 4	8
Botkyrkaborna och verksamhetsutövare trivs i kommunen.....	8
Mål 5	9
Långsiktig VA-planering	9
Mål 6	10
Kostnadseffektiva processer.....	10
Mål 7	11
Kompetenta och engagerade medarbetare	11
Åtgärdsbehov för att säkra kommunens framtida.....	12
dricksvattenförsörjning	12
Åtgärder som behöver genomföras på kort sikt	12

Aktiviteter för att uppnå målen i VA- och dagvattenstrategi

Mål 1

Säker och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning

1:1 Delmål	Botkyrkaborna har tillgång till ett hälsosamt och rent vatten
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram rutiner för påträffande av förorenad mark (Detta utifrån risk och sårbarhetsanalys för grundvattenförekomsterna i kommunen (RSA)). • Vidta nödvändiga skyddsåtgärder beträffande nybyggda vägar inom vattenskyddsområde. • Kontroll av grundvattennivåer vid vattenskyddsområden och upprätta åtgärdsplan för sjunkande grundvattennivåer.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal godkända dricksvattenprover (i %). • Grundvattennivåer (ökning, minskning). • Antal registrerade klagomål och driftstörningar följs upp årligen (ja/nej). • Alla mekaniska vattenmätare är utbyta till fjärrstyrda vattenmätare senaste år 2024 (ja/nej).

1.2 Delmål	Kommunens vattenanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdatera vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Segersjö. • Se över och eventuellt revidera skyddsföreskrifter för Tullinge vattenskyddsområde med hänsyn till identifierade risker och hot i RSA. • Starta arbete med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Vårsta grundvattenförekomst.
Mått och Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Har arbetet med föreskrifterna för Segersjö vattenskyddsområde påbörjats under 2022 (ja/nej). • Har föreskrifterna för Tullinge vattenskyddsområde setts över 2022? (ja/nej).

1.3 Delmål	God krisberedskap
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Framtagande av nödvattenförsörjningsplan • Öva nödvattenförsörjning • Öva krisorganisationen • Restaurera Segersjö vattenverk för reservvattenförsörjning

Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuell krisberedskapsplan 2022 (ja/nej) • Aktuell nödvattenförsörjningsplan 2022 (ja/nej)
--------------------------	---

Mål 2

Driftsäker och långsiktig hållbar spillvattenhantering

2.1 Delmål	Verka för ett samhälle som är fritt från utsläpp och farliga gifter med hänsyn till både människor, djur och natur
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt uppströmsarbete • Handlingsplan REVAQ
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplanen för uppströmsarbetet följs upp årligen (ja/nej).

2.2 Delmål	Kommunens avloppsanläggningar ska behandlas som en tillgång och förvaltas hållbart och värdeskapande
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritera områden med problem med tillskottsvatten och upprätta en tidplan för områdesvis utredning och åtgärder av hela nätet utifrån befintliga data samt flödesmätning. • Ta fram program för områdesfilmning. Prioritering, frekvens, uppföljning, planering och genomförande av åtgärder. • Uppdatera rutiner för spolning och rotskärning.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Finns en kalibrerad spillvattenmodell för upptagningsområde till Hamra år 2022 (ja/nej). • Finns en kalibrerad spillvattenmodell för upptagningsområde till Alby Övre senast år 2024 (ja/nej). • Framtagning av förnyelseplan år 2022 (ja/nej). • Finns flödesmätare installerade på strategiska punkter för kontroll på flöden (ja/nej).

Mål 3

Långsiktigt hållbar dagvattenhantering

3.1 Delmål	Tydlig ansvarsfördelning för dagvattenhantering
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Utredning om juridiskt ansvar för diken, vattendrag och dagvattenledningar.
Mått och mål-värde	<ul style="list-style-type: none">• Framtagning av principer för ansvarsfördelning för hantering av dagvatten i kommunen (ja/nej)
3.2 Delmål	Hållbar dagvattenhantering vid ny- och ombyggnationen
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Information av gällande VA- och dagvattenstrategin.• Tillämpning av gällande riktlinjer för hållbar dagvattenhantering.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none">• Årlig uppföljning av detaljplanerna avseende tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering före genomförandetidens utgång (ja/nej).
3.3 Delmål	God vattenkvalitet i sjöar, vattendrag och grundvatten
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Delta i arbetet för att nå målen i Botkyrkas blå värden och utföra behövliga åtgärder som ligger inom respektive ansvarsområde.• I klimatanpassningsprogrammet ska ingå identifiering av områden med översvänningsproblematik där det inte finns verksamhetsområde för dagvatten samt förslag till åtgärder.• Verka för att ta fram underhållsplan och tillsyn för brunnar och vägtrummor i kommunen.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none">• Årlig uppföljning av lokalt åtgärdsprogram för Botkyrkas blå värden (ja/nej).• Uppföljning av vattenförekomsternas status vid uppdatering av åtgärdsprogrammet för Botkyrkas blå värden (ja/nej).

3.4 Delmål	Klimatanpassad dagvattenhantering
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Översiktsplanering ur VA-perspektiv- VA-frågor ska tas i tidigt skede. • Aktivt deltagande i arbetet med klimatanpassningsprogrammet 2023.
Mått och mål-värde	<ul style="list-style-type: none"> • Årlig uppföljning av detaljplanerna avseende tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering före genomförandetidens utgång (ja/nej). • Framtagning av ett klimatanpassningsprogram 2023 (ja/nej).

Mål 4

Botkyrkaborna och verksamhetsutövare trivs i kommunen

4.1 Delmål	Hållbara vattentjänster
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Inventera vanligt förekommande frågor och lägga upp tydlig information på botkyrka.se
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal mejl/klagomål följs upp årligen (ja/nej)

4.2 Delmål	God tillgänglighet
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Följ en fråga från början till slut i ett ärendehanteringssystem oavsett vem som äger den.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Identifiera de mest använda tjänsterna och skaffa e-tjänster för dessa (ja/nej).

4.3 Delmål	Hållbart byggande, där byggande sker med fokus på människors behov, god hälsa och hushållning med resurser
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunera internt och externt kommunens riktlinjer och strategier kopplade till vattenfrågor vid relevanta sammankomster. • Kommunera kommunens riktlinjer och strategier kopplade till vattenfrågor i samband med bygglov vid ny och ombyggnation. • Arbeta systematiskt med omvärldsanalys. • Diskutera skall-krav och kvalitetsparametrar med avseende på hållbarhet med verksamheten för upphandling.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Servicenivån mäts och följs upp genom lämpliga nyckeltal tex enkät (ja/nej). • Framtagen handlingsplan utifrån enkätens resultat finns (ja/nej).

Mål 5

Långsiktig VA-planering

5.1 Delmål	Rätt förnyelsetakt för ledningar och anläggningar
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram en tioårsplan för vilka VA-anläggningar som ska förnyas.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten: Minst 3,0 km ledningar per år (rullande femårsmedel) fram till 2025. • Spillvatten: 1,2 km per år fram till 2025 • Pumpstationer: reovering enligt förnyelseplan

5.2 Delmål	VA-planeringen är samordnad med kommunens övergripande Bebyggelseplanering
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Medverka vid behandling av översiktsplan. • Samarbete med de olika aktörer i kommunen så att VA-frågor är tidigt med i samhällsplaneringen.
Mått och målvärde	Uppföljning av VA-planens bilagor sker årligen (ja/nej).

5.3 Delmål	Det långsiktiga strategiska arbetet sker i samarbete mellan politik och tjänstemän
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Informera och skapa förståelse hos politikerna om vikten av VA som grundläggande samhällsfunktion. • Ny tätortsnära bebyggelse planeras så att dagvatten kan tas om hand utan att risken för översvämning ökar på grund av klimatförändring.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Årlig uppföljning av lokalt åtgärdsprogram för Botkyrkas blå värden (ja/nej). • Årlig uppföljning av detaljplanerna avseende tillämpning av kommunens riktlinjer för en hållbar dagvattenhantering före genomförandetidens utgång (ja/nej).

5.4 Delmål	Botkyrka har en VA-taxa som utvecklas jämnt över tid
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Införa tidredovisning för olika projekt/arbetsgrupper. • Revidering av allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA).
Mått och Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal registrerade klagomål och driftstörningar följs upp årligen (ja/nej). • Aktuell 10-årig taxeprognos • Aktuella 10-årsplaner för egna investeringar.

Mål 6

Kostnadseffektiva processer

6.1 Delmål	Tillförlitliga och IT-säkra verksamhetssystem
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Införa projektmodell och projektverktyg för ett enhetligt arbetssätt. • Säkerställa efterlevnad av NIS-direktivet.
Mått/Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal lyckade intrångsförsök i vår IT-miljö (0) • Antal kvalitetshöjande insatser i VA-banken (2 per år)

6.2 Delmål	Utveckla kommunens digitalisering för att nyttja digitaliseringens möjligheter optimalt
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Införa e-tjänster mot kund. Exempelvis uthyrning av ståndrör till brandpost, sprinkler, servisanslutning med mera • VA-huvudmannen ska skaffa sig ett system där det går att inrapportera alla incidenter på plats.
Mått och Målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Finns e-tjänster för viktiga och mest användbara tjänster (ja/nej). • Botkyrka.se uppdateras årligen med den mest sökta informationen (ja/nej).

Mål 7

Kompetenta och engagerade medarbetare

7.1 Delmål	Attraktiv arbetsgivare och arbetsplats
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Alla berörda nämnder ska säkerställa att det finns tydliga rutiner för överlämning av ärendena mellan de olika verksamheterna. • Kunskapsåterföring från kurser, seminarier, utbildning med mera till kollegor, vid till exempel arbetsplatsträffen.
Mått och målvärde	<ul style="list-style-type: none"> • Antal forum per år med enheterna som berörs av VA-planen.

Åtgärdsbehov för att säkra kommunens framtida dricksvattenförsörjning

Åtgärder som behöver genomföras på kort sikt	
Åtgärder	Kommentarer
Säkerställa resurser för att arbeta med Kommunens vattenprogram (Botkyrkas Blå Värden) för att uppnå miljökvalitetsnormerna (MKN) för yt- och grundvatten enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram.	Uppföljning av lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Botkyrkas blå värden sker fyra gånger per år. Vid senaste uppföljningen i december 2021 konstaterades att kommunen följer tidsplanen enligt planerat.
Säkerställa att de viktigaste anläggningarna för dricksvattenförsörjning skyddas, EU:s NIS-direktiv ¹	Livsmedelsverket utförde revisionen enligt EU:s NIS-direktiv i september 2021. Sammanfattning är att kommunen följer de fastställda kraven.
Färdigställa kommunens nödvattenförsörjningsplan. Upprätta samarbete och avtal gällande leverans av nödvatten och transporter för distribution av nödvatten.	Arbetet är pågående och beräknats vara klart under 2022.
Ta fram en sårbarhetskarta inklusive tillrinningsområde för våra prioriterade grundvattenförekomster, Tullinge-Ekebyhov-Riksten, Uttran, Vårsta och Rosenhill-Lilla Ström, med uppgifter om områden som är viktiga för grundvattenbildning och för konstgjord infiltration. Göra en riskanalys som bland annat ska ligga till grund för markanvändning inom tillrinningsområdet och till en eventuell revidering och upprättande av skyddsområden respektive skyddsföreskrifter. Sårbarhetskartan ska också ligga till grund för och stärka skyddet för tillrinningsområdena i kommande översiktsplan.	Analys av sårbarhet och skyddsbehov har tagits fram av Tyrens och levererades mars 2021.
Utreda och vid behov åtgärda markföroreningar som riskerar att påverka vattenkvaliteten i prioriterade yt- och grundvattenförekomster.	Risk och sårbarhetsanalys som har tagits fram av Tyrens, 2021 identifierar platser med förorenad mark och verksamheter som även idag kan vara förorenade. Vidare

¹ EU:s NIS-direktiv genomfördes i Sverige 2018 och ställer krav på säkerhet i nätverk och informationssystem. Reglerna omfattar leverantörer av samhällsviktiga tjänster såsom t.ex. dricksvattenförsörjning

	<p>arbete är att utreda ansvarsfrågan för dessa platser.</p>
<p>Ta fram förslag på klimatanpassningsåtgärder för dricksvattenförsörjning</p>	<p>Flera förslag på klimatanpassningsåtgärder har tagits fram i rapporten för klimat- och sårbarhetsanalys framtagen 2021. Arbetet med klimatanpassningsåtgärder startas 2023.</p>
<p>För att på kort sikt säkra kommunens reserv och nödvattenförsörjning behöver vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Driftsätta Tullinge vattenverk med nya reningsåtgärder för att klara gränsvärden för PFAS. - Arbeta för att stoppa spridning av PFAS från före detta F18. - Undersöka möjligheter och lokalisering för konstgjord infiltration, (Hamra grustäkt med vatten från Tullingesjön). - Utreda eventuellt behov av uppdaterat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter som inkluderar Tullingesjön. - Driva skadeståndsärende mot Försvarmakten gällande PFAS-föroreningar i vattentäkten. 	<p>Kommunens ambition är att åter ta Tullinge VV i drift för ordinarie produktion därför utreds de rättsliga konsekvenserna kring förorening av PFAS uppströms från Tullinge VV.</p> <p>Arbetet med översyn av befintligt skyddsområde för delmagasin inom Tullingeåsen-Ekebyhov, Riksten tas upp som en aktivitet för att uppfylla ett av målen i VA- och dagvattenstrategi.</p>

**BOTKYRKA
KOMMUN**

§ 82

Slutredovisning av projekt 6104 nybyggnad av förskolan Måsen i Alby KS/2022:00357

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner slutredovisning av projektet 6104 Nybyggnation av förskolan Måsen i Alby.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 90 lämnat ett förslag till beslut.

Beslut togs 2018 för nybyggnation av förskolan Måsen för totalt 180 barn, fastigheten byggdes såsom en industriellt byggd modul (fabriksproducerad i fuktfri miljö).

Förskolan är ca 2 000 m² stor inomhus och den inhägnade förskolegården är på ca 7 500 m² vilket ger en friyta på ca 42 m²/barn. Invigning av förskolan skedde 2021-08-27.

Budget 75 00 000 kronor, utfall 64 958 893 kronor.

Teknik- och fastighetsnämnden behandlade ärendet 2022-05-23, § 45.

Teknik- och fastighetsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-05-04.

I debatten yttrar sig Stefan Dayne (KD), Stina Lundgren (M), Per Börjel (TUP) och Östen Granberg (SD).

Yrkande

Stefan Dayne (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Protokollsanteckning

Stina Lundgren (M) hänvisar till Moderaternas protokollsanteckning i kommunstyrelsen.

Expedieras till:

Teknik- och fastighetsnämnden

§ 84

Bildande av Mälarskogens naturreservat KS/2022:00361

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att bilda naturreservat Mälarskogen i enlighet med föreliggande förslag.
2. Kommunfullmäktige beslutar att kostnaderna för naturreservatets bildande och inrättande täcks med del av markåtkomstbidraget från Naturvårdsverket.
3. Kommunfullmäktige beslutar att den årliga driftsbudgeten utökas för att täcka kostnaderna för naturreservatets drift.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-07 § 92 lämnat ett förslag till beslut.

I maj 2020 beslutade kommunfullmäktige (§ 46) att uppdra åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att gå vidare med arbetet att bilda det föreslagna naturreservatet Mälarskogen. (KS/2020:273) (Se kartbilaga från ärendet med ref MHN/2019:00042-8 med samma avgränsning som Bilaga 1 till MHN/2021-00152 i föreliggande förslag.)

Att bilda naturreservatet är i linje med Klimat- och sårbarhetsanalys för Botkyrka 2021. Enligt denna bör man motverka effekterna av klimatförändringen långsiktigt genom att bevara en grön infrastruktur. Större sammanhängande naturområden har en temperatursänkande effekt, bevarar biologisk mångfald och fungerar samtidigt som stadsnära attraktiva friluft- och rekreationsområden. Att bevara större bostadsnära naturområden som naturreservat innebär därmed en långsiktig investering som främjar kommunens medborgares livskvalitet och folkhälsa samtidigt som de närliggande bostadsområdena blir mer attraktiva.

Bilagda ”Beslutsdokument för bildande av naturreservatet Mälarskogen” med bilagor till tjänsteskrivelsen i ärendet är underlag för beslut om bildande av naturreservatet. De innehåller reservatets syfte, föreskrifter, skäl

till beslut, intresseprövning, bidrag till miljömål och ekosystemtjänster, beslutskarta med reservatsgräns, karta med funktionsindelning ur naturvärdessynpunkt, samt skötselplan med skötselkarta.

Skäl till beslut är att området hyser höga natur-, kultur-, friluft- och rekreationsvärden. Området är också del av fyra riksintresseområden samt av tre värdestrakter för trädmiljöer. Att skydda området som naturreservat är förenligt med hushållningsbestämmelserna, gällande översiktsplan för Botkyrka kommun, kommunens gröstrukturprogram och berörda detaljplaner. Naturreservatet skulle också bidra till att uppfylla minst fyra av de nationella miljömålen samt att säkerställa många ekosystemtjänster.

Naturreservatets bildande är positivt för de närliggande detaljplaneringsprojekten. Om en grön infrastruktur som bygger på att den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster integreras i den fysiska planeringen innebär det den underlättas.

Vid kontakt med Länsstyrelsen har det framkommit att den natur som skyddas genom naturreservat ska ligga inom naturreservatet. Krävs det en skyddszon ska den också ligga inom naturreservatet. Det finns inte krav på någon skyddszon utanför reservatet. Det innebär att en ny detaljplan med kvartersmark invid reservatsgränsen inte påverkas.

Samråd har skett med Länsstyrelsen som tillstyrkt bildandet av naturreservatet. Naturvårdsverket har lämnat ett förhandsbesked om markåtkomstbidrag som har förlängts för 2022. Samråd har också skett med Stockholm Vatten AB (SVOA) som äger den västra delen av reservatsområdet. SVOA ser inte att reservatsbildningen skulle störa deras verksamhet med dricksvattenproduktion och ställer sig positiva till förslaget. Ett reservatsavtal ska upprättas mellan dem och Botkyrka kommun.

De värderingar som Naturvårdsverkets värderare har utfört för att bedöma omfattningen av markåtkomstbidraget visar på att tidigare bedömning inte var en underskattning. (Se vidare under Ekonomiska konsekvenser i tjänsteskrivelsen i ärendet.)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden behandlade ärendet 2022-05-16, § 34.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

I debatten yttrar sig Camilla Eriksson (C), Niklas Gladh (MP), Ronnie Anderson (V), Kerstin Amelin (V), Jimmy Baker (M), Östen Granberg

(SD), Emanuel Ksiazkiewicz (S), Sara Sylvan (S), Anders Thorén (TUP), Gabriel Melki (S), Birgit Hellgren (L), Boban Pejicic (M), Per Börjel (TUP) och Yusuf Aydin (KD).

Yrkanden

Camilla Eriksson (C), Niklas Gladh (MP), Kerstin Amelin (V), Östen Granberg (SD), Sara Sylvan (S), Birgit Hellgren (L) och Yusuf Aydin (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jimmy Baker (M) föreslår att kommunfullmäktige avslår kommunstyrelsens förslag.

Kerstin Amelin (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets tilläggsyrkande i kommunstyrelsen.

Birgit Hellgren (L) föreslår att kommunfullmäktige avslår förslagen från Moderaterna och Vänsterpartiet.

Propositionsordning

Ordföranden ställare först Vänsterpartiets tilläggsförslag under proposition och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsförslaget.

Därefter ställer ordföranden kommunstyrelsens förslag mot Moderaternas förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Miljöenheten
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Teknik- och fastighetsnämnden
Länsstyrelsen i Stockholms län
Naturvårdsverket

§ 86

**Politisk organisation mandatperiod 2023-2026
KS/2021:00578**

Beslut

- a. Följande nämnder inrättas för mandatperioden 2023–2026, antal ledamöter och ersättare anges inom parentes:
 - Samhällsbyggnadsnämnd (13+13)
 - Socialnämnd (13+13)
 - Utbildningsnämnd (13+13)
 - Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd (11+11)
 - Kultur- och fritidsnämnd (11+11)
 - Miljö- och hälsoskyddsnämnd (11+11)
 - Vård- och omsorgsnämnd (11+11)
 - Teknik- och fastighetsnämnd (11+11)
 - Krisledningsnämnd (5+5)
 - Valnämnd (7+7)

 - b. Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå reglementen för nämnder och styrelsen. Dessa ska beslutas av kommunfullmäktige senast i 2022-10-31 för styrelsen och senast 2022-12-31 för nämnderna. Delegationsordning och, vid behov, firmateckningsordning beslutas av respektive nämnd/styrelse.

 - c. Motion *Minska den politiska organisationen* (KS/2020:00656) avslås.

 - d. Motion *Slå samman Miljö- och hälsoskyddsnämnden med Samhällsbyggnadsnämnden* (KS/2020:00657) avslås.

 - e. Motion *Slå samman Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden* (KS/2020:00658) avslås.

 - f. Motion *Utredning av kommundelsnämnder för en närmare demokrati* (KS/2020:00899) avslås.
2. Kommunstyrelsen har beslutat för egen del:
- a. Följande nämndberedningar inrättas för mandatperioden 2023–2026, antal ledamöter och ersättare respektive organisationer anges inom parentes:

- Dialog- och demokratiberedning (13+0)
 - Hållbar samhällsutvecklingsberedning (7+7)
 - Personal- och upphandlingsberedning (7+7)
 - Trygghetsberedning (7+7)
 - Funktionsrättsråd (7+10 organisationer)
 - Näringslivsråd (5+7 företag/företagsorganisationer)
 - Pensionärsråd (2+12 organisationer)
 - Råd för civilsamhällesfrågor (5+5 organisationer)
- b. Utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2023-01-01.
- c. Nämndberedningarna brottsförebyggande rådet, Fairtrade City och investeringsberedningen upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2023-01-01.
- d. Kommunledningsförvaltningen ska från och med 2023-01-01 byta namn till kommunstyrelseförvaltningen.
- e. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram reglementen för nämndberedningarna dialog- och demokratiberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning, personal- och upphandlingsberedning samt trygghetsberedning. Reglementena ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- f. Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera reglementen för de rådgivande organen funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor. Reglementena ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- g. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utreda hur kommunen på bästa sätt ska organisera utbildningsfrågorna inom kommunen. Kommunstyrelsen ska senast 2022-10-31 återkomma med ett skriftligt beredningsuppdrag till kommunledningsförvaltningen. Kommunstyrelseförvaltningen ska redovisa uppdraget för kommunstyrelsen senast 2023-12-31.
- h. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ. Riktlinjerna ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

- i. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun (KS/2018:343). Reviderad Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- j. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att identifiera övriga styrdokument som behöver revideras med anledning av kommunstyrelsens politiska organisation för mandatperioden 2023–2026. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast 2023-03-31.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Tullingepartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-06-21 § 110 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28 § 126 en projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Nyttomålet för nämndöversynen är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är dels ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget, dels effektivare politisk styrning, där områdena gymnasie- och förskola samt trygghet och säkerhet särskilt pekas ut.

Den politiska projektstyrgruppen föreslår en oförändrad nämndorganisation jämfört med innevarande mandatperiod, men ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att vidare utreda vilken organisation som är bäst för att både uppnå goda resultat och ha en effektiv styrning. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast 2023-12-31.

Antal ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden föreslås öka från 3 ledamöter och 3 ersättare till 5 ledamöter och 5 ersättare. Under innevarande mandatperiod har krisledningsnämnden aktiverats vid två tillfällen, erfarenheten ger förhand att det är viktigt att krisledningsnämnden även fortsättningsvis är en mindre nämnd för att kunna var snabbfotad men utökningen möjliggör att fler partier är representerade.

Vad gäller kommunstyrelsens politiska organisation föreslår den politiska projektstyrgruppen åtta nämndberedningar, varav funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor utgör rådgivande organ för samråd och brukarinflytande. Syftet med nämndberedningarna dialog- och demokratiberedning, hållbar samhällsutveckling, personal- och upphandlingsberedning och trygghetsberedning är att uppnå effektivare politisk styrning inom de specifika områdena.

Inga organisatoriska förändringar föreslås i Botkyrka kommuns förvaltningsorganisation, utöver kommunledningsförvaltningens namnbyte till kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningens projektgrupp har utrett och analyserat den politiska styrgruppens förslag utifrån fastställd projektplan. I och med att inga förändringar föreslås i nämndorganisationen och att kommunstyrelsens beredande organ minskar i antal väntas de ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenserna bli positiva. För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Bakgrund

Enligt kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 3–4 ska kommunfullmäktige tillsätta kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare anges i kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 5 att kommunfullmäktige får bestämma om en nämnd ska ha ett eller flera utskott, men om kommunfullmäktige inte har bestämt något om utskott får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28 § 126 en projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Nyttomålet för nämndöversynen är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är dels ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget, dels effektivare politisk styrning, där områdena gymnasie- och förskola samt trygghet och säkerhet särskilt pekas ut.

Ärendet

Den politiska projektstyrgruppen presenterade under våren 2022 ett förslag på politisk organisation, som förvaltningens projektgrupp har utrett utifrån fastställd projektplan.

Det slutliga förslaget innehåller inga förändringar i nämndstrukturen jämfört med nuvarande organisation, däremot så föreslås vissa förändringar vad gäller kommunstyrelsens utskott och nämndberedningar. I övrigt föreslås inga förändringar vad gäller samverkansorgan, bolag och stiftelser gentemot nuvarande politisk organisation.

Grund för förändringar

Krisledningsnämnden

För att bättre kunna fullgöra kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) föreslås antal ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden öka från 3 ledamöter och 3 ersättare till 5 ledamöter och 5 ersättare. Under innevarande mandatperiod har krisledningsnämnden aktiverats vid två tillfällen, erfarenheten ger förhand att det är viktigt att krisledningsnämnden även fortsättningsvis är en mindre nämnd för att kunna var snabbfotad men utökningen möjliggör att fler partier är representerade.

Kommunstyrelsens beredande organ

Den politiska projektstyrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att utskott Botkyrka som organisation och utskott Botkyrka som plats upphör, dessutom upphör nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet.

I stället tillskapas följande nya nämndberedningar; dialog- och demokratiberedning, personal- och upphandlingsberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning samt trygghetsberedning. Funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade. I förslag till ny politisk organisation återfinns därmed 8 nämndberedningar, varav 4 är rådgivande organ.

Mandatperioden 2022-2024 infördes en ny beredningsstruktur under kommunstyrelsen, två utskott skapades, Fairtrade City och investeringsrådet som formellt sätt varit arbetsgrupper ombildades till beredningar och två nya råd inrättades. För närdemokratin inrättades Botkyrkadialogen.

I ett utskott kan endast ledamöter och ersättare från den nämnden som utskottet hör till vara ledamot. Skälet till detta är att utskottet inte bara bereder ärenden utan även, genom delegation, har rätt att besluta i ärenden. Fördelen med utskottet är därmed en snabbare beslutprocess men nackdelen är att vilka representanter från partierna som kan sitta i utskottet begränsas till dem som sitter i kommunstyrelsen. Under innevarande mandatperiod har det varit tydlig att utskotten i endast ett fåtal fall de facto fattat beslut och att begränsningen i vilka som sitter i utskotten har försvårat beredningen och förankringen av frågor.

Den politiska styrgruppen har därmed landat i att lämna utskottsorganisationen för att få en effektivare och bättre beredning av ärenden både i tidigt skede och inför beslut i kommunstyrelsen.

Förslaget innebär att fyra beredningar inrättas: dialog- och demokratiberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning, personal- och upphandlingsberedning samt trygghetsberedning. Den politiska beredningsgruppen är medveten om att det kommer att finnas gränsdragningsproblematik, dvs att det kommer finnas ärenden som berör flera beredningar precis som ärenden idag kan beröra flera nämnder, utskott eller beredningar.

Utredning av nämndorganisationen

2011 flyttades gymnasieskolan organisatoriskt ihop med grund- och förskolan så att utbildningsnämnden och förvaltningen bildades. Nämnden ansvarar idag för över 45% av kommunens verksamhet.

Enligt projektdirektivet för översyn av nämndorganisation 2023–2026 är en önskad effekt av framtaget organisationsförslag en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning. Projektgruppen har därför utrett och analyserat konsekvenserna av att ersätta nuvarande utbildningsnämnd med en förskolenämnd och en skolnämnd.

Efter att en sammanfattad konsekvensbeskrivning presenterats för den politiska projektstyrgruppen beslutade de att föreslå en oförändrad nämndorganisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att djupare utreda hur utbildningsfrågorna på bästa sätt ska organiseras i Botkyrka kommun. I detta arbete ska det även följas upp om man uppnått de effekter som sammanslagningen 2011 åsyftade. Före 2011 låg gymnasiet tillsammans med vuxenutbildningen i arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Utredningen bör därför analysera för- och nackdelar med flytten av gymnasiet från vuxenutbildningen till grundskolan och förskolan, och om

det ledde till ett övervägande positivt utfall. Utredningen ska vara klar senast 2023-12-31.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens projektgrupp har utrett och analyserat den politiska styrgruppens förslag utifrån fastställd projektplan. I och med att inga förändringar föreslås i nämndorganisationen och att kommunstyrelsens beredande organ minskar i antal väntas de ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenserna bli positiva. För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar bedömer förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Förvaltningens samlade bedömning är att förslag till beslut skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens beredande organ jämfört med nuvarande organisation i och med att antalet beredningar minskar. Att fördela frågor i olika politiska beredande organ medför dock risk för att ärenden bereds parallellt i flera nämndberedningar eller att ärenden inte bereds utifrån tillräckligt många perspektiv.

För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun revideras, att nya riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun tas fram samt att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

I och med att förslag till beslut innehåller en oförändrad nämndorganisation och färre utskott, nämndberedningar och rådgivande organ under kommunstyrelsen så innebär det att kostnaderna för kommande mandatperiod beräknas minska. Administrativa kostnader för att genomföra de uppdrag som lämnas i förslag till beslut tas inom befintlig budgetram.

Konsekvenser för medborgare och näringsliv

Förslag till beslut skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens beredande organ vilket bedöms som positivt för både medborgare och näringsliv.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut väntas få positiva konsekvenser för miljön i och med att nämndberedningen hållbar samhällsutveckling bland annat får ett uttalat uppdrag kring miljö- och klimatfrågor.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i utredningen Utskott och nämndöversyn 2023–2026.

I debatten yttrar sig Ebba Östlin (S), Mats Einarsson (V), Stina Lundgren (M), Anders Thorén (TUP), Martin Inglot (SD), Per Börjel (TUP), Dag Ahlse (C), Camilla Eriksson (C), Stefan Dayne (KD) och Jimmy Baker (M)

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Mats Einarsson (V), Martin Inglot (SD), Camilla Eriksson (C) och Stefan Dayne (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Stina Lundgren (M), med instämmande av Anders Thorén (TUP), föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag, bilaga 3.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Protokollsanteckning

Per Börjel (TUP) antecknar följande till protokollet:

Moderaternas förslag till sammanslagning av Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden är enligt min mening inte lämpligt att genomföra p.g.a. det stora antal ärenden som Samhällsbyggnadsnämnden redan har att hantera.

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

Sekreterare i nämnder, beredningar m.fl.

Gruppledare

Politiska sekreterare

Kommundirektör Leif Eriksson, kommunledningsförvaltningen

Bitr. kommundirektör Helena Karlsson, kommunledningsförvaltningen

Avdelningsdirektörer på kommunledningsförvaltningen

Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen

Controller Bachar Malaki, kommunledningsförvaltningen
Kanslichef Thomas Jansson, kommunledningsförvaltningen
Kommunjurist Ann-Kristin Vesterlund, kommunledningsförvaltningen
Kommunjurist Ann Gustafsson, kommunledningsförvaltningen
Botlön

TILLÄGGSYRKANDE

Kommunfullmäktige

2022-06-21

Ärende 86 Politisk organisation mandatperiod 2023–2026 (KS/2021:00578)

Vi föreslår kommunfullmäktige

att under punkt 1:

A) **Ändra** till att Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska slås ihop med samhällsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsärenden som inte är beslutsärenden ska hanteras i en beredning som heter *Hållbar samhällsutvecklingsberedning*.

C) **Bifalla** motionen

D) **Bifalla** motionen

F) **Bifalla** motionen

Stina Lundgren (M)

Marie Spennare (M)

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Utskott och Nämndöversyn (UNO) 2023–2026

Innehåll

1. Inledning	2
2. Genomförande	3
3. Bakgrund	3
4. Nuvarande organisation.....	4
4.1 Utvärdering av Kommunstyrelsens organisation	5
4.1.1. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation.....	5
4.1.2 Nämndberedningar	6
5. Föreslagen ny politisk organisation	6
6. Konsekvensbeskrivning av föreslagen ny politisk organisation.....	7
6.1 Kommunstyrelsen	8
6.1.1 Utskott.....	9
6.1.2 Nämndberedning	10
6.1.3 Rådgivande organ	13
6.1.4 Ekonomiska konsekvenser	16
6.1.6 Organisatoriska konsekvenser	17
6.1.7 Administrativa och personella konsekvenser	17
6.2 Delad utbildningsnämnd	18
6.2.1 Organisatoriska konsekvenser	18
6.2.2 Administrativa konsekvenser	19
6.2.3 Personella konsekvenser.....	19
6.2.4 Juridiska konsekvenser	20
6.2.5 Diarium och arkiv	21
6.2.6 Verksamhetssystem	21
6.2.7 Ekonomiska konsekvenser	22
6.2.8 Tydlighet och effektivitet	23
6.1.9 Jämförbara kommuner.....	24
7. Samlad bedömning	24
8. Bilagor	25

1. Inledning

Inför varje ny mandatperiod genomför Botkyrka kommun en översyn av den politiska organisationen, i syfte att säkerställa att kommunens uppgifter vid var tid bedrivs rättssäkert och resurseffektivt samt skapar förutsättningar för att uppnå fastställda mål.

RAPPORT

Nyttomålet för nämndöversynen för mandatperioden 2023–2026 är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de politiska organen är tydliggjorda.

Nämndöversynen för mandatperioden 2023–2026 ska fokusera på den politiska organisationen och i den mån det går utelämnas det interna förvaltningsperspektivet¹. Översyn av processer och interna arbetsformer hanteras inom ram för projektet ”effektivare processorganisation” samt andra pågående projekt².

2. Genomförande

Översynen har genomförts av en projektgrupp³ med löpande avstämningar med projektets styrgrupp⁴ för inriktning i arbetet samt med de i projektdirektivet fastslagna referensgrupper.

3. Bakgrund

Enligt kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 3–4 ska kommunfullmäktige tillsätta kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare anges i kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 5 att kommunfullmäktige får bestämma om en nämnd ska ha ett eller flera utskott, men om kommunfullmäktige inte har bestämt något om utskott får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.

I kapitel 5 i kommunallagen⁵ regleras beredningstväng som berör fullmäktige. Motsvarande reglering av beredning av ärenden till kommunstyrelse och nämnder finns inte. Det är dock vanligt att fastställa regler för nämndernas beredningsordning i reglemente.

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun fastställde 2021-10-28 § 126 projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Målet med översynen är att ta fram ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2023–2026. Förslaget ska vara fastställt av kommunfullmäktige senast 2022-06-30. Nyttomålet med UNO är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation, där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda.

Projektbeställare är kommunstyrelsens ordförande, tillika styrgruppsordförande.

¹ Bilaga: Projektdirektiv och Projektplan UNO 2022–2026

² Till exempel kommunstyrelsens beredningsuppdrag som avser att utreda nämnd- och förvaltningsstruktur för socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden.

³ Bilaga 6

⁴ Bilaga 6

⁵ Kommunallag (2017:725) kap. 5 § 26–38

RAPPORT

Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är:

- Ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget.
- Effektivare politisk styrning
- Tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskole området.
- Tydligare och effektivare politisk styrning inom området trygghet- och säkerhets.

Styrgruppen för projektet utskott och nämndöversyn (UNO) presenterade under våren 2022 ett förslag på politisk organisation för mandatperioden 2023–2026 (bild 3).

Projektgruppen har till uppgift att utreda och analysera ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser samt tydlighet och effektivitet av styrgruppens förslag på ny politisk organisation.

Utifrån genomförd utredning ska ett beslutsunderlag presenteras för styrgruppen för utskott och nämndöversyn (UNO) vilka slutligt fastställer ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2023–2026, som ska beslutas av kommunfullmäktige senast 2022-06-30⁶.

4. Nuvarande organisation

Botkyrka kommuns nuvarande organisation (bild 1) beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018⁷. Inför beslutet genomfördes en översyn av den tidigare nämndorganisationen. Den problembild⁸ som identifierats i samband med översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2019–2022 var att det förkom en hög andel informationsärenden i nämndberedningarna, frånvaro av reglerande dokument och syftesbeskrivning för utskott och nämndberedningar, oklara mandat/delegation, upplevelse av svårigheter att påverka/bereda frågor till kommunstyrelsen, behov av att definiera nämndberedningarnas roll utifrån ny organisation (2016-01-01) och processtyrt arbetssätt⁹ samt behov av att utveckla beredande organ som speglar utmaningar och möjligheter för Botkyrka som plats respektive organisation.

Botkyrka kommun införde ett processperspektiv i såväl kommunstyrelsens som nämndernas reglemente för att skapa samstämmighet mellan den processtyrda förvaltningsorganisationen och den politiska organisationen.

Bild 1: Botkyrka kommuns nuvarande organisation

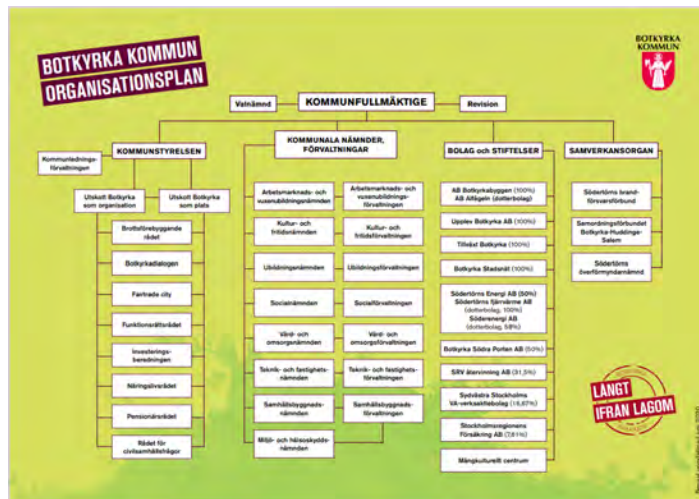
⁶ Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)

⁷ Dnr KS/2018:38

⁸ Sidan 4 i Bilaga 1 KS/2018:383 Översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022

⁹ Kommunfullmäktige beslutade 2015-11-26, § 169) om en ny organisation och införande av ett processtyrt arbetssätt att gälla från 2016-01-01. Syftet var att skapa en sammanhållen kommunledning byggd på processtyrning, med syfte att se till helheten och samordna verksamheten i kommunen från politik till förvaltning i effektiva värdekedjor.

RAPPORT

4.1 Utvärdering av Kommunstyrelsens organisation

År 2021 genomförde kommunledningsförvaltningen en genomlysning av kommunstyrelsens politiska organisation¹⁰. Kommunledningsförvaltningen tittade på konkreta ärenden, resultat och utmaningar i kommunstyrelsens utskott, nämndberedningar och rådgivande organ.

Förvaltningen har också under innevarande mandatperiod konstaterat att benämningen ”kommunledningsförvaltning” på den förvaltning som stöttar kommunstyrelsen inte speglar förvaltningens uppdrag och därmed inte skapar den tydlighet som efterfrågas.

4.1.1. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation

Utskott Botkyrka som plats (UBP) och Utskott Botkyrka som organisation (UBO) avsågs spegla grupperna Strategisk utveckling av kommunen som organisation (SGO) och Strategisk utveckling av kommunen som plats (SGP) i förvaltningens processorganisation.

Genomlysningen visar att informationsärenden varit mest förekommande (bild 2). Informationen har skapat en möjlighet för förtroendevalda att ställa frågor och fördjupa sig i sakfrågor samtidigt som en dialog skapats med tjänstepersoner. Utmaningarna har varit att det inte funnits tillräckligt med beslutsärenden och/eller att utskottens sammanträdestider inte legat i fas med ärendeberedningsprocessen.

Bild 2: sammanställning av ärenden i utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation 2019 och 2020

	UBP 2019	UBP 2020	UBO2019	UBO2020
Beslutsärenden	5	1	5	5

¹⁰ Medskick inför utredning av nämndorganisation (UNO) 2021

RAPPORT

Beslut för utskottets interna arbete	3	-	4	-
Beslut vidare till KS	6	5	9	6
Informationsärenden + ”organisationen informerar”	14 + 4	15	12 + 5	10 + 5
Mötesanteckningar och anmälningsärenden	4	5	3	2
Anmälningsärenden	2	3	2	4
Totalt	34	29	40	32

För förvaltningen har ärendeberedning och möten i utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation genererat en ökad mängd administration och krävt ökade personella resurser i och med att samma ärende föredragits i flera politiska organ. Inte heller för de förtroendevalda har utskotten uppnått önskad effekt.

Sammantaget visar genomlysningen att utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation i sin nuvarande form inte lyckats lösa den problembild som identifierats inför översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2019–2022.

4.1.2 Nämndberedningar

Brottsförebyggande rådet, Dialogkommissionen, Fairtrade City, Funktionsrättsrådet, Investeringsberedningen, Näringslivsrådet, Pensionärsrådet och Rådet för Civilsamhällsfrågor är alla enligt respektive reglemente nämndberedningar¹¹. Förvaltningens genomlysning visar att flera av nämndberedningarna haft svårt att hitta sin roll och att engagera ledamöter och representanter från näringsliv och civilsamhälle.

5. Föreslagen ny politisk organisation

Styrgruppen för utskott och nämndöversyn presenterade nedanstående slutgiltiga förslag på ny politisk organisation för mandatperioden 2022–2026 (bild 3). Det slutliga förslaget innehåller inga förändringar i nämndstrukturen jämfört med nuvarande organisation, däremot så föreslås vissa förändringar vad gäller kommunstyrelsens utskott och nämndberedningar. Inga förändringar föreslås vad gäller samverkansorgan, bolag och stiftelser gentemot nuvarande politisk organisation

Bild 3: förslag ny politisk organisation

¹¹ Kommunallag (2017:725) 3 kap.§ 5.

6. Konsekvensbeskrivning av föreslagen ny politisk organisation

Enligt projektdirektivet för utskott och nämndöversyn 2023–2026 ska projektgruppen analysera och utreda ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser, samt tydlighet och effektivitet av styrgruppens förslag till ny politisk organisation.

En önskad effekt av framtaget organisationsförslag är en delad utbildningsnämnd, med en gemensam förvaltning¹². Projektgruppen har därför utrett och analyserat konsekvenserna av att ersätta nuvarande utbildningsnämnd med en förskolenämnd och en skolnämnd (se bilaga 2). Efter att en sammanfattad konsekvensbeskrivning presenterats för den politiska projektstyrgruppen beslutade de att föreslå en oförändrad nämndorganisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur kommunen på bästa sätt ska organisera utbildningsfrågorna inom kommunen. Kommunstyrelsen ska i enlighet med Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun¹³ lämna ett skriftligt beredningsuppdrag. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen efter valet i september 2022 tar fram beredningsuppdraget för utredningen, som ska vara klar senast 2023-12-31.

¹² Projektdirektiv – översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)

¹³ KS/2018:343

RAPPORT

Utifrån att styrgruppens förslag på ny politisk organisation inte innehåller några förändringar utöver förändringar i utskott och nämndberedningar under kommunstyrelsen kommer redovisning nedan att fokusera på konsekvensbeskrivning för kommunstyrelsen. Men rapporten redovisar också en kort sammanfattning av den utredning och analys som hittills gjorts vad gäller delad utbildningsnämnd.

Styrgruppens förslag avser endast förändringar i den politiska organisationen. Inga organisatoriska förändringar föreslås i Botkyrka kommuns förvaltningsorganisation.

6.1 Kommunstyrelsen

Som tidigare angetts är det kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen som beslutar att en nämnd ska ha utskott¹⁴. Nämnden kan uppdra åt ett utskott att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs¹⁵.

En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att med vissa begränsningar¹⁶ besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden¹⁷.

Respektive utskott och nämndberedning ska ha ett reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023. I dessa preciseras ansvarsområde, syfte och formalia.

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att utskott Botkyrka som organisation och utskott Botkyrka som plats upphör, dessutom upphör nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet. I stället tillskapas följande nya nämndberedningar; Dialog och demokratiberedning, personal och upphandlingsberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning samt trygghetsberedning. Funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade.

I förslag till ny politisk organisation återfinns därmed 8 nämndberedningar, varav 4 är rådgivande organ.

Nuvarande organisation	Ny organisation
Utskott Botkyrka som organisation	Personal och upphandlingsberedning
Utskott Botkyrka som plats	Hållbar samhällsutvecklingsberedning
Brottsförebyggande rådet	Trygghetsberedning
Botkyrka dialogen/Dialogkommissionen	Dialog och demokratiberedning
Funktionsrättsrådet	Funktionsrättsrådet
Näringslivsrådet	Näringslivsrådet

¹⁴ Kommunallag (2017:725) kap. 3 § 5

¹⁵ Kommunallag (2017:725) kap. 3 § 5

¹⁶ Kommunallag (2017:725) kap. 6 § 38

¹⁷ Kommunallag (2017:725) kap. 6 § 37

RAPPORT

Pensionärsrådet	Pensionärsrådet
Investeringsberedningen	(allokeras till hållbar samhällsutvecklingsberedning)
Rådet för Civilsamhällesfrågor	Rådet för Civilsamhällesfrågor
Fairtrade City	(allokeras till hållbar samhällsutvecklingsberedning)

Förvaltningen har under innevarande mandatperiod konstaterat att benämningen ”kommunledningsförvaltning” på den förvaltning som stöttar kommunstyrelsen inte speglar förvaltningens uppdrag och därmed inte skapar den tydlighet som efterfrågas. Förvaltningen föreslår därför att kommunledningsförvaltningen byter namn till kommunstyrelseförvaltningen

Nedan redovisas projektgruppens analys och utredning av styrgruppens förslag på ny politisk organisation utifrån typ av politiskt organ. Ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser redovisas samlat under respektive rubrik.

6.1.1 Utskott

Begreppet utskott används för organ som bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden¹⁸. Ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Vid val till utskott gäller Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, vilket betyder att endast förtroendevalda som är ledamöter eller ersättare i ansvarig nämnd kan väljas till ett utskott.

Fördelen med utskott är att det kan avlasta kommunstyrelsen, eftersom det enligt kommunallagen är möjligt att delegera beslutanderätt till ett utskott. Nackdelen är att det finns risk för minskad insyn och öppenhet i och med att kommunallagen inte reglerar offentliga utskottssammanträden¹⁹.

I styrgruppens förslag på ny politisk organisation finns inga utskott under kommunstyrelsen eller andra nämnder.

I översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018–2022²⁰ är en av de sammanfattade iakttagelserna av nuläget att beredningar och råd inte kan korta beslutsledtider eller avlasta kommunstyrelsen i frågor som bedöms kunna delegeras. I och med att det i styrgruppens förslag på ny politisk organisation inte finns något utskott så finns det en risk för att möjligheten att avlasta kommunstyrelsen minskar. Det är dock möjligt att delegerade beslutanderätt till exempelvis

¹⁸ Kommunallag (2017:725) kap. 3 §5, kap. 6 § 37 och §41

¹⁹ Kommunallag (2017:725) 6 kap 25 §: En nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det. Bestämmelsen i kommunallagens 6 kapitel 25 § tar bara sikte på nämndernas sammanträden i plenum och inte utskottssammanträden eller presidie möten.

²⁰ KS/2018:383

RAPPORT

ordförande i en nämndberedning, och på så sätt korta ledtider och avlasta kommunstyrelsen. En risk med ett sådant förfarande kan vara minskad delaktighet och demokratiskt inflytande i besluten.

Utskott Botkyrka som organisation och Botkyrka som plats

Förvaltningen och politiken är överens om att utskotten Botkyrka som organisation och Botkyrka som plats i praktiken inte fyllt den funktion som avsetts och att de inte lyckats lösa den problembild som identifierats inför översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2018–2022²¹.

6.1.2 Nämndberedning

Begreppet nämndberedning används för politiska organ för beredning av specifika typer av ärenden. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till en nämndberedning. Ledamöter i en nämndberedning utses av den ansvariga nämnden. Vid val till nämndberedningar gäller inte Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, vilket innebär att även andra än ledamöter och ersättare i ansvarig nämnd kan väljas till ledamot.

Fördelar med nämndberedning är att frågor utifrån valda prioriterade områden bereds politiskt innan beslut fattas i kommunstyrelsen, vilket förväntas bidra till förbättrad kvalitet i beslutsunderlagen och därmed effektivisera kommunstyrelsens arbete. Nackdelen är att en nämndberedning inte har beslutsmandat, vilket ökar kravet på väldefinierat syfte och uppgift för att skapa en meningsfull verksamhet.

Flera nämndberedningar med angränsande och/eller avgränsade uppgifter ökar vikten av tydlighet i reglerande styrdokument för att undvika parallell ärendeberedning alternativt begränsa helhetsperspektivet. Risken kan undanröjas med ökad tydlighet i reglerande styrdokument. Förvaltningen ser positivt på nämndberedningens fördel att kunna välja ledamöter även utanför den ansvariga nämnden, vilket kan bidra till att bredda perspektiven i ärendeberedningen.

Personal och Upphandlingsberedning

I syfte att stärka kommunstyrelsens roll vad gäller strategisk- och nämndövergripande upphandling och strategisk kompetens- och personalförsörjning föreslår styrgruppen en personal och upphandlingsberedning. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Enligt den modell som togs fram 2020 beslutar kommunstyrelsen vilka av de kommungemensamma upphandlingarna som är strategiska och där en upphandlingsstrategi ska fastställas av utskott Botkyrka som organisation. Upphandlingsstrategi är ett beslutsdokument tidigt i arbetet med en upphandling för att enas om inriktning och målsättning med upphandling. Förvaltningsspecifika upphandlingar hanteras i respektive nämnd. Både förvaltningen och de förtroendevalda har uttryckt att de är nöjda med modellen, även om det alltid finns utrymme för förbättringar.

²¹ KS/2018:383

RAPPORT

I översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022²² rekommenderas att det dåvarande personalutskottet skulle upphöra, vilket också genomfördes. Personalutskottets ärenden placerades i utskott Botkyrka som organisation. En av de angivna anledningarna var att tillskapa utskott med ett bredare uppdrag. Det kan konstateras att det i dåvarande personalutskott och i nuvarande utskott Botkyrka som organisation förekommit ett antal beslutsärenden.

För att personal och upphandlingsberedningen ska lyckas fylla den funktion som eftersträvas föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som fastslår syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Hållbar Samhällsutveckling

Styrgruppen föreslår nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling. Syftet med den nya nämndberedningen är en utveckling av det strategiska samhällsutvecklingsarbete som bedrivs i utskottet Botkyrka som plats²³, men även att ge strategiska hållbarhetsfrågor, klimat och miljöfrågor ett tydligare fokus. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Styrgruppen föreslår att de uppgifter som tidigare behandlades av investeringsberedningen ska beredas av hållbar samhällsutvecklingsberedningen. Investeringsberedningens ordförandeberedning har fyllt en viktig funktion då det skapat ett forum där frågeställningar kring investerings- och exploateringsprojekt kunnat lyftas i ett tidigt skede både av politiken och förvaltningen. Eftersom investeringsbehovet framöver är fortsatt stort och investerings- och exploateringsprojekt är strategiskt viktiga perspektiv är det viktigt att frågorna fortsatt härbärgeras i den nya organisationen.

Styrgruppen föreslår också att de frågor som tidigare behandlades i nämndberedningen Fairtrade City överförs till nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling. Nämndberedningen Fairtrade City har i nuvarande organisation haft svårigheter att hitta sin form, och att engagera representanter från del lokala näringslivet och/eller civilsamhället. En av förutsättningarna för Fairtrade City är att det finns inskrivet i kommunens styrdokument som reglerar upphandling, vilket det är idag. Övriga kriterier för medlemskap i Fairtrade City kan hanteras inom nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling.

För att nämndberedningen hållbar samhällsutveckling ska kunna fylla den funktion som eftersträvas föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som fastslår syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Dialog och demokratiberedning

Styrgruppen föreslår en ny dialog och demokratiberedning. Syftet med dialog och demokratiberedningen är att bereda frågor som rör relationen medborgare och förtroendevalda. I det ingår frågor om demokratiutveckling och arbetet med att motverka utanförskap och öka människors delaktighet. Uppgifter för dialog och demokratiberedningen kommer bland annat att omfatta

²² KS/2018:383

²³ Se reglemente för Utskott Botkyrka som plats

RAPPORT

interkultur, jämlikhet, jämställdhet, funktionsrätt, barnrätt, mänskliga rättigheter, hbtqi+, finskförvaltningen, Botkyrkadialogen och val. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

I översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022 rekommenderades att den dåvarande demokratiberedningen skulle upphöra, vilket också genomfördes. Ärenden inom ramen demokrati-, jämställdhet- och jämlikhetsfrågor samt mänskliga rättigheter flyttades till utskott Botkyrka som plats respektive utskott Botkyrka som organisation. Arbetsgruppen för funktionsrättsfrågor flyttades till Funktionsrättsrådet. Anledningen till ovanstående förändring var avsaknad av styrande dokument, vilket medförde ottydlighet gällande syfte, roll och mandat.

Den nya dialog och demokratiberedningen kommer att överta delar av de uppgifter som tidigare legat på dialogkommissionen och utskotten Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation²⁴. Förvaltningen föreslår att även funktionsrättsrådet knyts till dialog och demokratiberedningen (se nedan). Även ungdomsfullmäktige och ungdomsrådet bör knytas till dialog och demokratiberedningen för att säkerställa att barnperspektivet bättre beaktas.

I och med att dialog och demokratiberedningen föreslås utgöra en nämndberedning kan den inte fatta beslut på delegation från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens delegationsordning behöver därmed säkerställa delegation till nämndberedningens ordförande att besluta i ärenden som rör Botkyrkadialogen.

För att dialog och demokratiberedningen ska få önskad effekt föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningens syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Trygghetsberedning

Styrgruppen föreslår en ny trygghetsberedning. Syftet med trygghetsberedningen är ökat fokus och effektivare politisk styrning av trygghets- och säkerhetsfrågor genom att samla Botkyrkas tvärssektoriella trygghetsarbete i en beredning. Trygghetsberedningen ska bereda, utveckla och samordna frågor som berör brottsförebyggande arbete samt trygghet och säkerhet för individen och trygghet och säkerhet i offentlig miljö. Trygghetsberedningen är även tänkt som ett forum för dialog och samråd mellan kommunen, polisen och aktörer inom civilsamhället genom adjungering av företrädare för dessa. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Den 16 juni 2021 publicerades regeringens betänkande Kommuner mot brott²⁵. Av utredningens direktiv framgår att uppdraget inte är att överväga *om* det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete ska lagstadgas utan att överväga och föreslå *hur* ett sådant lagstadgat ansvar bör utformas. Utredningen föreslår bland annat att kommunerna ska kartlägga brottsligheten i sina områden och ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Utredningen och det nya lagförslaget förstärker vikten av att ha en välfungerande organisation för det brottsförebyggande arbetet samt att arbeta kunskapsbaserat och i

²⁴ Se reglemente för Dialogkommissionen, utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation.

²⁵ SOU 2021:49 Kommuner mot brott

RAPPORT

samverkan. Tillskapande av en trygghetsberedning under kommunstyrelsen har goda förutsättningar att tillgodose den nya lagens krav på organisation.

I översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018–2022 konstateras att det är otydligt hur dåvarande brottsförebyggande rådet relaterar till kommunens mål inom trygghets- och säkerhetsarbetet liksom kommunstyrelsens strategiska ansvar för platsen Botkyrka. Rekommendationen var att lyfta in de strategiska trygghets- och säkerhetsfrågorna i utskott Botkyrka som plats. Brottsförebyggande rådet skulle kvarstå som ett organ för information och samråd. Fördelarna med att lyfta in trygghets- och säkerhetsfrågor i utskott Botkyrka som plats angavs vara att krisberedskap, säkerhetsskydd och strategiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete bör beredas politiskt utifrån kommunstyrelsens strategiska ansvarsområden.

I den genomlysning av råd, beredningar och kommission som kommunledningsförvaltningen genomförde 2021 pekas några utmaningar ut för brottsförebyggande rådet. Förvaltningen konstaterar att de frågor som lyfts inte i tillräcklig grad bidrar till nya vägar framåt utan att forumet mest blir en form av återrapportering.

Förvaltningens bedömning är att tillskapande av en trygghetsberedning i enlighet med ovanstående har förutsättningar att lösa den problemformulering som gjordes vid översyn av nämndorganisation inför mandatperioden 2018–2022, och bidra till de nya vägar framåt som efterfrågas i den genomlysning som kommunledningsförvaltningen genomförde 2021. Dessutom får kommunen ett tydligt organisatoriskt forum för det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete som väntas slås fast i kommande lagstiftning.

En utmaning för trygghetsberedningen är de gränsdragningsproblem som kan komma att uppstå gentemot övriga nämndberedningar, utifrån att trygghets- och säkerhetsfrågor i högsta grad också berör de områden som ingår i hållbar samhällsutvecklingsberedningens och dialog och demokratiberedningens uppdrag. För att den nyskapade Trygghetsberedningen ska få önskad effekt är sammansättning av politiker, tjänstepersoner, myndigheter och organisationer samt eventuella intresseorganisationer eller liknande samarbetspartners av största vikt. Förvaltningen föreslår att tydliga styrdokument som reglerar beredningens syfte, uppgift arbetsordning tas fram för att säkerställa att den tydlighet och effektivitet som eftersträvas uppnås.

6.1.3 Rådgivande organ

Även rådgivande organ är i kommunalrättslig mening en nämndberedning. För att säkerställa den tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisation (UNO) eftersträvar används begreppet rådgivande organ för organ för samråd²⁶ och brukarinflytande, det vill säga för att involvera företrädare för specifika grupper i frågor eller ärenden som berör dem. Därutöver kan

²⁶ Formella samråd avses ej. Dessa styrs av speciallagstiftning t.ex. plan- och bygglagen, skollagen m.m.

RAPPORT

ett råd användas för dialog eller samverkan med civilsamhället, brukargrupper och andra intressenter som berörs av rådets uppgift. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till ett råd.

Fördelen med rådgivande organ är att de för intressegrupper möjliggör delaktighet och insyn, och i viss utsträckning påverkan, i kommunal verksamhet. Det förutsätter dock att ansvarig nämnd planerar för resurssättning och medel för att möjliggöra för rådets delaktighet.

Styrgruppen föreslår att funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade. Förvaltningen föreslår att reglementen och ersättningar²⁷ ses över så att det harmoniserar med övriga styrdokument. Även rådets arbetsformer bör ses över för att säkerställa att syftet med råden uppnås.

Pensionärsråd

Det finns inga lagkrav på kommuner att ha formaliserade pensionärsråd eller liknande. I hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och socialtjänstlagen (2001:453) finns dock anvisningar för huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Förvaltningens bedömning är att ett Pensionärsråd är ett väl fungerande forum för att tillgodose lagens anvisningar och uppnå syftet att vara ett organ för information och samråd mellan rådets företrädare och kommunstyrelsen. Pensionärsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

För att få önskad effekt av pensionärsrådets arbete föreslår förvaltningen att det genom reglemente, arbetsordning och övriga styrdokument tydligare bör knytas till kommunstyrelsens nämndberedningar och övriga berörda nämnder, som till exempel vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Funktionsrättsråd

Liksom för Pensionärsrådet finns inga lagkrav på att kommunen att ha formaliserade funktionsrättsråd eller liknande. Men även här gäller anvisningarna i hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen för huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Funktionsrättsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Under 2021 har Botkyrka kommun genom Länsstyrelsen i Stockholms län mottagit stöd i att utveckla handlingsplaner, strategier, indikatorer med mera inom funktionsrätt och fått hjälp med strategisk styrning och ledning av funktionshinderspolitiken och dialog med funktionshindersrörelsen²⁸. Den sammanfattande analysen visar att funktionsrättsrådets påverkansmöjligheter är otydliga, att det finns ett stort engagemang för barn- och unga men att

²⁷ Enligt nuvarande arvodesregler ersätts representanter i Pensionärsrådet med inte i Funktionsrättsrådet.

²⁸ Bilaga breddad delaktighet kommunens samrådsprocesser.

RAPPORT

ekonomiska resurser saknas samt att förvaltningar och nämnder kan behöva agera i ett tidigare skede.

Funktionsrättsfrågor handlar om jämlikhet, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Funktionsrättsfrågor bör därmed beredas i dialog och demokratiberedningen (se ovan). Men funktionsrättsrådet bör kvarstå i sin nuvarande form för att tillgodose lagens anvisningar till huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Förvaltningen föreslår också att särskild sammanträdesersättning och eventuella kostnadsersättningar utgår till externa representanter på motsvarande sätt som för Pensionärsrådet.

För att komma till rätta med de otydligheter som lyfts fram i Swecos rapport behövs tydliga styrdokument som reglerar funktionsrättsrådets syfte, uppgift och arbetsordning tas fram och efterlevs. Där bör slås fast att funktionsrättsrådet även ska rapportera till andra nämnder än kommunstyrelsen, vilket väntas bidra till ökad proaktivitet och att barn- och ungdomsfrågor får större genomslag. I styrdokument och arbetsordning bör också ungdomsrådets inflytande tydligare regleras.

Näringslivsråd

Syftet med näringslivsrådet är att stärka dialogen mellan kommun och näringsliv. Näringslivsrådet skapar en möjlighet för kommunen att stämma av frågor som berör företag, och rådet kan även fungera som en remissinstans. Näringslivsrådet är inte den enda kontaktytan mellan kommunen och näringsliv, utan kompletterar andra kontaktytor. Näringslivsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Det saknas en samlad utvärdering av näringslivsrådet. I den dokumentation som finns så har näringslivsrådet mest fungerat som ett forum för information kring olika teman. Förvaltningen konstaterar också att näringslivsrådet under senaste mandatperioden har saknats administrativa resurser.

För att få önskad effekt av näringslivsrådets arbete föreslår förvaltningen att näringslivsrådet genom reglemente, arbetsordning och övriga styrdokument tydligare bör knytas till kommunstyrelsens nämndberedningar och övriga berörda nämnder, som till exempel samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Råd för civilsamhällesfrågor

I styrgruppens förslag på ny politisk organisation kvarstår rådet för civilsamhällesfrågor utan närmare definition av dess syfte och uppgift. Enligt nuvarande reglemente har rådet till uppgift att främja information och samarbete mellan kommunen och civilsamhällets aktörer, följa upp fullföljandet av den lokala överenskommelsen och att följa den långsiktiga strategiska utvecklingen samt bevaka aktuella frågor i Botkyrka och omvärlden inom civilsamhällesområdet. Rådet för civilsamhällesfrågor uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Information och samarbete mellan kommun och civilsamhälle är avgörande för ett väl fungerande samhälle. För att uppnå det och för att skapa den tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar rådets syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram.

6.1.4 Ekonomiska konsekvenser

I och med att antalet utskott, nämndberedningar och rådgivande organ minskat i förslag till ny politisk organisation jämfört med nuvarande organisation så innebär det lägre kostnader jämfört med idag. Förvaltningen har i beräkningar av ekonomiska konsekvenser av styrgruppens förslag till ny politisk organisation gjort vissa antaganden. Antagandena gäller antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider för respektive politiskt organ. För samtliga nämndberedningar utom funktionsrättsrådet har förvaltningen utgått från oförändrat arvodesreglemente²⁹. Om någon av dessa förändras så kommer de ekonomiska konsekvenserna att påverkas.

Förvaltningen har antagit att antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider för personal och upphandlingsberedningen kommer att överensstämja med nuvarande utskott Botkyrka som organisation, och därmed uppstår inga ekonomiska konsekvenser av förändringen. Samma sak gäller för nämndberedningen hållbar samhällsutveckling, där förvaltningen antagit att antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider kommer att överensstämja med utskott Botkyrka som plats. För dialog och demokratiberedningen har förvaltningen antagit att antalet ledamöter, sammanträden och sammanträdestider kommer att överensstämja med nuvarande dialogkommissionen, varmed förändringen inte medför några ekonomiska konsekvenser.

Vad gäller trygghetsberedningen så har förvaltningen, utifrån syftet att öka fokus på trygghet och säkerhetsfrågor, antagit att antal ledamöter och sammanträden kommer att motsvara nämndberedningarna personal och upphandling och hållbar samhällsutveckling. Vad gäller sammanträdestider för trygghetsberedningen så har förvaltningen utgått från att de kommer att hållas kvällstid, i och med att trygghetsberedningen är tänkt som ett forum för dialog och samråd mellan kommunen, polisen och aktörer inom civilsamhället genom adjungering av företrädare för dessa. Beräknad kostnad för trygghetsberedningen uppgår därmed till 92 300 kr per år. I och med att nuvarande brottsförebyggande råd kommer att upphöra medför det minskade kostnader om 65 500 kr per år. De ekonomiska konsekvenserna av organisationsförändringen gällande trygghet och säkerhet blir därmed ökade kostnader om totalt 26 800 kr.

För näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällsfrågor föreslås inga förändringar, varför inga ekonomiska konsekvenser uppstår. För funktionsrättsrådet föreslår förvaltningen att arvodering bör harmoniseras med pensionärsrådet. Det innebär att organisationerna i funktionsrättsrådet arvoderas på samma sätt som organisationer/representanter i pensionärsrådet till en kostnad om 26 800 kr per år.

²⁹ Reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda (Dnr: xxx)

RAPPORT

Tabellen nedan visar löpande kostnader för föreslagna förändringar. Beräkningarna baseras på antaganden om antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider. Kostnaderna kan därmed komma att påverkas om förvaltningens antaganden förändras.

Tabell 2: löpande kostnader för föreslagna förändringar utifrån förvaltningens antaganden

Politiskt organ	Löpande Kostnader	Kommentar
Trygghetsberedning (ny)	92 300 kr	8 sammanträden, kvällstid 3 h à 670 kr
Brottsförebyggande rådet	-65 500 kr	Rådet upphör
Funktionsrättsrådet	26 800 kr	Arvode till 10 organisationer, 4 sammanträden
Fairtrade City	-65 500 kr	Rådet upphör
Investeringsberedningen	-39 500 kr	Beredningen upphör
Summa	-51 400 kr	

6.1.6 Organisatoriska konsekvenser

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att antalet politiska organ under kommunstyrelsen minskar från nuvarande två utskott och åtta nämndberedningar till åtta nämndberedningar. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation utgår och inga nya utskott tillskapas. Dessutom utgår nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet. Ovanstående utskott och nämndberedningar ersätts med hållbar samhällsutvecklingsberedning, trygghetsberedning samt personal och upphandlingsberedning. Nuvarande nämndberedning dialogkommissionen uppgår i den nya dialog och demokratiberedning. Samtliga nya nämndberedningar väntas få delvis nya uppgifter för att uppnå den ökade effektivitet och tydlighet som projektet eftersträvar.

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens utskott och beredande organ jämfört med nuvarande organisation i och med att antalet beredningar minskat och att de följer kommunallagen.

6.1.7 Administrativa och personella konsekvenser

Förändringen i den politiska organisationen vad gäller utskott, nämndberedningar och rådgivande organ kommer att medföra administrativa merkostnader av engångskaraktär för kommunledningsförvaltningen. Framför allt kan det komma att behövas extra resurser för att ta fram de nya eller reviderade styrdokument³⁰ som krävs för att den nya politiska organisationen ska nå önskad effekt och nyttomål. Övrig administration beräknas kunna hanteras med befintlig personal på kommunledningsförvaltningen.

³⁰ Reglementen, delegationsordning, riktlinjer och policy m.m.

6.2 Delad utbildningsnämnd

I projektdirektivet för översyn av nämndorganisation 2023–2026 (UNO) är en önskad effekt av framtaget organisationsförslag en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning³¹. Styrgruppen för översyn av utskott och nämndorganisation inför mandatperioden 2023–2026 föreslog därför initialt att nuvarande utbildningsnämnd ersattes med en förskolenämnd och en skolnämnd. Syftet var en tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskole området, då dessa frågor enligt projektdirektivet tenderar att komma i skymundan.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram ett yttrande (bilaga 2) som underlag till den här rapporten, i syfte att särskilt utreda och analysera konsekvenser för skola och förskola av en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning. Efter att en sammanfattad analys och konsekvensbeskrivningen presenterats för styrgruppen beslutade styrgruppen att föreslå en oförändrad nämndorganisationen jämfört med nuvarande organisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att djupare utreda konsekvenser av en delad utbildningsnämnd och eventuellt delad utbildningsförvaltningen. Enligt policy och riktlinje för politisk beredning i Botkyrka kommun ska kommunstyrelsen återkomma med ett skriftligt beredningsuppdrag för utredningen, som ska vara klar senast 2023-12-31. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen efter de allmänna valen i september 2022 återkommer med det skriftliga beredningsuppdraget. Dock senast 2022-10-31, för att säkerställa att förvaltningen får tillräckligt med tid att genomföra utredningen.

Nedan sammanfattas i korthet de organisatoriska-, administrativa-, personella-, juridiska- och ekonomiska konsekvenser som utbildningsförvaltningen beskriver i sitt yttrande³².

6.2.1 Organisatoriska konsekvenser

Botkyrka kommun är huvudman för förskola, grundskola och gymnasieskola och betraktas som det gentemot andra myndigheter. Huvudmannansvaret och ansvar avseende kvalitet och styrning förändras inte av uppdelningen i separata nämnder med olika ansvarsområden.

Förvaltningens bedömning är att en delad utbildningsnämnd riskerar att perspektivet 1–19 år försvagas genom delad styrning i två nämnder. Förvaltningen gör bedömningen att det finns ett viktigt signalvärde i en sammanhållen skolgång. Det upparbetade helhetsperspektivet riskerar att fragmenteras om utbildningsnämnden delas upp i två nämnder. Förvaltningen kommer oavsett nämndindelning att fortsätta arbeta för ett helhetsperspektiv, men på längre sikt riskerar helhetsperspektivet att försvagas.

Övriga organisatoriska konsekvenser som förvaltningen lyfter fram är att uppdelning av verksamheten i två nämnder riskerar att minska möjligheterna till strategiskt utvecklings- och

³¹ Bilaga 1 sid 2.

³² Bilaga 2

RAPPORT

kvalitetsarbete, att analyser och insatser riskerar att begränsas till förskola respektive skola vilket kan leda till att effektiva tidiga insatser uteblir.

Nuvarande organisation möjliggör en flexibel och behovsstyrd resursanvändning mellan verksamhetsområdena. Under perioder med hög arbetsbelastning på förvaltningen kan nämndens ordförande och utbildningsdirektören gemensamt prioritera uppdragen. Motsvarande prioritering bedöms bli svårare att genomföra med två ordföranden som har varsitt avgränsat ansvarsområde. Förvaltningen gör bedömningen att en konsekvens av att arbeta mot två nämnder är att det kan uppstå intressekonflikter avseende förvaltningens resurser. Därmed försämras möjligheterna till en flexibel och behovsstyrd användning av förvaltningens resurser.

6.2.2 Administrativa konsekvenser

Styrgruppens förslag på delad utbildningsnämnd innebär att nämndadministrationen kommer att öka med 100 procent. Förvaltningen bedömer också att det finns risk för att en ökad mängd ärenden kommer att vara av karaktären informationsärenden som varken stärker kvalitet eller styrning, men medför ökad administration. Vid genomgång av handlingar i andra kommuners förskolenämnd kan sådana tendenser konstateras.

Ärenden som berör både förskola och skola kommer behöva behandlas parallellt i förskolenämnd och skolnämnd, vilket medför ökad komplexitet, mer administration och längre ledtider.

Dessutom förutspås den sekretess som kommer att gälla mellan förskolenämnd och skolnämnd (se nedan) medföra ökad administration, inte bara för den centrala förvaltningen utan även för personalen i skola och förskola samt för vårdnadshavare.

Uppdelningen av utbildningsnämnden i en förskolenämnd och en skolnämnd riskerar också att innebära ökad administration för näringslivet, framför allt friskolor och leverantörer till skola och förskola.

6.2.3 Personella konsekvenser

Mot bakgrund av de organisatoriska och administrativa konsekvenser som beskrivits ovan bedöms styrgruppens förslag på delad utbildningsnämnd få personella konsekvenser. Förvaltningen bedömer att den nuvarande centrala förvaltningen inte har kapacitet för den ökade arbetsbördan. För det fall att förändringen genomförs utan utökning av den centrala förvaltningen finns en påtaglig risk för kvalitetssänkningar och en sämre arbetsmiljö.

I och med att nämndadministrationen kommer att öka med 100 procent bedömer förvaltningen att ytterligare 1,0 nämndsekreterartjänst, som dessutom har uppdrag inom övrig administration, behöver inrättas. En förväntad ökad mängd ärenden medför behov av ytterligare utredningsresurser, varför förvaltningen bedömer att en ytterligare 0,5 utredartjänst behöver inrättas. Dessutom behöver både kvalitets- och economicontrollerfunktionerna förstärkas med 1,0 tjänst var. Förvaltningen gör

bedömningen att ledningsgruppen kommer att behöva delta i samtliga mötes forum³³ för att säkerställa en samlad ledning och styrning av utbildningen i Botkyrka. Förvaltningen gör bedömningen att det bör inrättas ytterligare 1,0 tjänst i ledningsfunktion för att bibehålla kvalitet och säkerställa att helhetsperspektivet beaktas.

Utöver ovanstående resursbehov finns det ytterligare arbetsuppgifter som kan komma att påverkas. Det kan antas att HR-stöd kommer att få en ökad arbetsbelastning, både initialt vid införandet av de nya nämnderna och löpande vad gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det kan vidare antas att förslaget kan påverka arbetet med förvaltningsspecifika verksamhetssystem vilket kan medför ökad arbetsbörda. Även kommunledningsförvaltningens enheter för ekonomistyrning, kvalitets- och utredning samt kansli kommer få ett visst merarbete med att hantera fler ärenden/handlingar.

6.2.4 Juridiska konsekvenser

De juridiska konsekvenserna av styrgruppens förslag till ny politisk organisation berör framför allt myndighetsgränser och sekretess.

Med myndighet förstås varje organ som ingår i den offentligrättsliga statliga och kommunala organisationen, inklusive regeringen och domstolarna³⁴. I enlighet med Regeringsformen (1974:152) är Regeringen, domstolar, statliga förvaltningsmyndigheter samt kommunala nämnder och vissa kommunala styrelser myndigheter.

Enligt offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 8 kapitel 1 § får en uppgift för vilket sekretess gäller inte röjas mellan myndigheter, och enligt 2 § gäller sekretess mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet om verksamhetsgrenarna är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Det innebär att det kommer att råda sekretess mellan förskolenämnden och skolnämnden. Redan idag har Botkyrka kommun två nämnder med gemensam en gemensam förvaltning; miljö- och hälsoskyddsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Här är dock verksamhetsområdena i större utsträckning åtskilda från varandra vilket innebär att risken för sammanblandning av verksamheterna är väsentligt mindre än för de olika skolformerna.

Det föreslås inte ske någon organisationsförändring av förvaltningsorganisationen, vilket innebär att nuvarande utbildningsförvaltningen kommer att vara gemensam för båda nämnderna. Hänsyn behöver dock tas till sekretesslagstiftningen, vilket innebär att sekretessbelagda uppgifter inte heller kan delas på förvaltningsnivå. För det fall det finns tjänstepersoner som är anställda att arbeta med båda verksamheterna gäller att en sekretessbelagd uppgift som tjänstepersonen har fått i den ena verksamheten inte kan "tas med" till den andra verksamheten. De tjänstepersoner som kommer att arbeta mot båda nämnderna behöver informeras om sekretessgränserna och dess innebörd, men att i

³³ Dubbla nämndsammanträden, dubbla fackliga samverkansmöten samt dubbla beredningsmöten

³⁴ Prop. 1979/80:2 Del A s. 125

RAPPORT

praktiken upprätthålla myndighetsgränserna kan bli svårt för personalen i och med att verksamheterna är snarlika varandra.

Eftersom flera barn/elever går både i förskola och sedan i skola i Botkyrka kommun kan det uppstå utmaningar i de fall sekretessbelagda uppgifter behöver föras vidare från förskolenämnden till skolnämnden. I vissa fall kan det hanteras genom att vårdnadshavare lämnar samtyck till informationsöverföring, men någon generell möjlighet till uppgiftsöverlämnade över nämndgränserna finns inte. Förvaltningens bedömning är att tydliga rutiner behöver upprättas för att bibehålla lagens krav på sekretess mellan myndigheter och verksamhetsområden.

Eventuell begäran om att ta del av allmän handling rörande utbildningsnämnden ska hanteras av arkivmyndigheten, som därmed ansvarar för sekretessprövningen.

6.2.5 Diarium och arkiv

Den föreslagna delningen av utbildningsnämnden medför att utbildningsnämndens diarium avslutas och pågående ärenden förs över till nytt diarium i respektive ny nämnd. Utbildningsnämndens arkiv med avslutade ärenden ska överlämnas till arkivmyndigheten.

Att två nya nämnder tillskapas innebär att två nya diarieserier behöver beställas av upphandlad leverantör samt att en beställning om ändringar i befintlig behörighetsstruktur behöver göras. Beställningarna behöver även omfatta fördelning och migrering av utbildningsnämndens pågående ärenden till de nya diarierna samt export till e-arkiv. Enligt enhetschef på arkivheten uppskattas kostnaden för ovanstående leverantörsbeställningar till cirka 200 tkr. Kostnader för Botkyrka kommun interna resursbehov tillkommer. När det gäller utbildningsnämndens arkiv, både analoga och digitala handlingar, ska dessa ordnas och förtecknas inför överlämnade till de nya myndigheterna. Det är till stora delar ett manuellt kartläggningsarbete som kräver arkivariekompetens. Uppskattningsvis tar det arbetet en arkivarie sex månader att genomföra, till en kostnad på ca 400 tkr.

Eventuell begäran om att ta del av allmän handling rörande utbildningsnämnden ska hanteras av arkivmyndigheten.

6.2.6 Verksamhetssystem

Utbildningsnämnden har idag ett tjugotal verksamhetssystem³⁵, utöver de kommungemensamma verksamhetssystemen som till exempel Public 360, Stratsys, Procedo med flera. Förvaltningens bedömning är att det endast krävs en engångsinsats av systemförvaltare på ett par timmar per verksamhetssystem som både initialt och löpande ryms inom befintliga resurser. Viktigt att poängtera är att systemen kan behöva fler instanser om bägge förvaltningarna behöver tillgång till samma

applikation, bland annat på grund av sekretess mellan nämnder. Dessutom kan sidobehörigheter behöva analyseras och korrigeras³⁶.

6.2.7 Ekonomiska konsekvenser

Utbildningsnämndens omslutning 2022 uppgår till 2 759 miljoner kronor, vilket utgör 45 % av kommunens totala omslutning. Utbildningsnämndens budget fördelas enligt kommunfullmäktiges uppdelning per verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, gemensam verksamhet samt nämnd. Som grund för nämndens ram ligger den resursfördelningsmodell som infördes 2016.

Av utbildningsnämndens totala budget utgör verksamhetsområde förskola 25 procent, verksamhetsområde grundskola 55 procent och verksamhetsområde gymnasieskola 16 procent. Det motsvarar ungefär fördelningen av barn och elever per verksamhetsområde (verksamhetsområde gymnasieskola avviker något).

Mot bakgrund av de organisatoriska, administrativa och personella konsekvenserna bedöms utbildningsförvaltningens nuvarande centrala organisation inte ha kapacitet att ta hand om den ökade arbetsbördan. Kostnadsberäkningen bygger på de konsekvenser som hittills har kunnat identifieras.

Utbildningsnämnden har idag 13 ordinarie ledamöter och 13 ersättare. Förvaltningen har i sina beräkningar antagit att den nya skolnämnden har lika många ledamöter och ersättare som den nuvarande utbildningsnämnden har, och att förskolenämnden har 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare. Förslaget med delad utbildningsnämnd innebär därmed att nämndkostnader nästan fördubblas jämfört med dagens organisation.

Tabell 3: Löpande kostnader vid delad utbildningsnämnd

Nämndkostnader	Löpande kostnader (mkr/år)	Kommentar
Förskolenämnd	0,57	11 + 11 ledamöter
Facklig samverkan	0,1	Vikarier för fackliga representanter
Personella kostnader		
1,0 nämndsekreterare	0,7	Ökad nämndadministration
1,0 tjänst ledningsfunktion/samordnare	1,2	Dubbla ärendebereidningar
0,5 tjänst utredare	0,5	Fler utredare/ärenden
1,0 economicontroller	0,9	Fler handlingar/ärenden inom planera och följa upp processerna

³⁶ Gemensamma lagringsytor i till exempel Sharepoint och dylikt.

RAPPORT

1,0 kvalitetskontroller	0,9	Fler handlingar/ärenden inom planera och följa processerna
Summa	4,9	

Tabell 4: Engångskostnader vid delad utbildningsnämnd

Specifikation	Engångskostnad	Kommentar
Diarium och arkiv	200 000 kr	Leverantörs kostnader
0,5 arkivarietjänst	400 000 kr	Interna personalkostnader
IT – uppdelning verksamhetssystem	50 000 kr	Systemförvaltare (interna personalkostnader)
Licenskostnader	x	Licenskostnader för tillkommande personal
Konsultkostnader	1 200 000 kr	Administration, ekonomi
Ekonomiadmin.	x	Interna personalkostnader
Central admin	x	Interna personalkostnader KLF
Summa		

*x i denna tabell betyder att kostnaden inte har kunnat beräknas.

De initiala engångskostnaderna för att avveckla utbildningsnämnden och tillskapa en förskolenämnd och en skolnämnd beräknas uppgå till cirka två miljoner kronor.

6.2.8 Tydlighet och effektivitet

De organisatoriska, administrativa, personella, juridiska och ekonomiska konsekvenser som beskrivits ovan riskerar bidra till minskad effektivitet. För att kompensera för det behöver förvaltningen löpande fortsätta arbeta med att stärka det systematiska kvalitetsarbetet och säkerställa att styrdokument och arbetsprocesser ses över för att bibehålla och utveckla rättssäkerhet och effektivitet. Det kan i sin tur komma att kräva personella resurser.

En delad nämndstruktur i form av en förskolenämnd och en skolnämnd kan både bidra till tydlighet och otydlighet. Som tidigare beskrivits finns det en risk för att helhetsperspektivet försvagas och gränsdragningsproblem uppstår, vilket skapar otydlighet. Å andra sida stärks fokuset på de olika skolformerna, vilket bidrar till ökad tydlighet. Förvaltningens bedömning

är att kommunikationsinsatser tillsammans med tydliga styrdokument och arbetsprocesser behövs för att skapa tydlighet.

6.1.9 Jämförbara kommuner

Syftet med att titta på jämförbara kommuner är att se om, och så fall hur, val av organisation påverkar kvalitén.

Vad gäller utbildningsområdet så är bland annat Huddinge kommun, Södertälje kommun, Haninge kommun jämförbara kommuner inom utbildningsområdet. Av jämförbara kommuner har både Huddinge och Haninge kommun en förvaltning som svarar mot två nämnder inom förskola och skola, även om uppdelningen mellan nämnderna skiljer sig åt, medan Södertälje kommun har en nämnd och en förvaltning för samtliga skolformer. Förvaltningen har också inhämtat kunskap erfarenhet från Solna kommun, eftersom de inför mandatperioden 2019–2022 införde delad utbildningsnämnd med gemensam förvaltning.

Förvaltningen har tittat på organisation och statistik samt genomfört telefonintervju med några av de kommunerna. Av intervjupersonerna har samtliga varit tjänstepersoner, då ingen politiker svarat på förfrågan. Intervjufrågorna har berört samma konsekvensområden som det interna utredningsarbetet.

Sammanställning intervjusvar

Den sammanvägda erfarenheten av en tudelad nämndstruktur för olika skolformer är att man inte kunnat påvisa några kvalitativa vinster jämfört med att ha en gemensam nämnd. Vidare så bekräftas den bild av ekonomiska, administrativa och personella konsekvenser som utbildningsförvaltningen i Botkyrka kommun identifierat i bifogad rapport (bilaga 2). Intervjupersonerna har också pekat att den *tydligare och effektivare politiska styrning inom gymnasie- och förskole området* som projektdirektivet pekar ut kan uppnås genom tydligare ledning och styrning från både den politiska ledningen och förvaltningsledningen. Som exempel tar man upp krav på balanserad och viktad dagordning på nämndsmöten. Intervjupersoner lyfter också svårigheter med att ha en förvaltning som svarar mot två nämnder. För att inte två olika kulturer ska uppstå behöver ledningen arbeta aktivt för att bibehålla ett helhetsperspektiv på verksamheten ”från vaggan till studentexamen”, och organisationen behöver ta höjd för kommunikation och förankring. Däremot så har man inte sett några svårigheter vad gäller myndighetsgränser och sekretess, vilket konstateras bero på att man inte har uppmärksammat att det är en fråga som behöver adresseras.

7. Samlad bedömning

Förvaltningen ser positivt på ambitionen att göra den politiska styrningen mer tydlig och effektiv, och att skapa ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget.

RAPPORT

En positiv effekt av styrgruppens förslag på ny politisk organisation är att det skapar större effektivitet och rättssäkerhet för kommunstyrelsen i och med att antalet beredande organ minskar jämfört med nuvarande organisation och att de följer kommunallagen.

Vad gäller delad utbildningsnämnd har ett flertal organisatoriska-, administrativa-, personella-, ekonomiska- och juridiska konsekvenser identifierats. De kvalitativa vinster inom framför allt förskola och gymnasieskola som eftersträvas skulle kunna uppnås inom befintlig nämndstruktur, genom att utveckla befintliga och nya styrdokument och arbetssätt. Däremot så finns det fördelar för det demokratiska uppdrag i att fördela det verksamhetsmässiga och ekonomiska ansvaret som utbildningsnämnden idag hanterar³⁷ på fler instanser och därmed på fler förtroendevalda. Demokratiuppdraget är omfattande och komplext men bedöms kunna få ökad legitimitet och större spridning om det fördelas på fler instanser. Sammantaget bedömer förvaltningen det som positivt att inte i nuläget föreslå en delad utbildningsnämnd, utan i stället ge förvaltningen i uppdrag att ytterligare utreda ett sådant förslag.

För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår projektgruppen att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun samt revidera Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun (KS/2018:343), reglementen samt övriga berörda styrdokument som berörs.

8. Bilagor

- Bilaga 1: Projektdirektiv – Översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)
- Bilaga 2: Utbildningsförvaltningens Yttrande till översyn av nämndorganisation för mandatperiod 2022–2026
- Bilaga 3: Översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022
- Bilaga 4: Medskick inför utredning av nämndorganisation (UNO) 2021
- Bilaga 5: Breddad delaktighet i kommunens samrådsprocesser
- Bilaga 6: Projektstyrgrupp och projektgrupp.
- Bilaga 7: Botkyrka kommun organisationsplan

³⁷ Utbildningsnämnden ansvarar idag för cirka 45 % av kommunens totala budget och för 50 % av kommunens samtliga medarbetare.

Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022-2026 (UNO)

Inledning/Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28, § 126, projektplan för kommande UNO-arbete för mandatperioden 2022-2026.

Målet med översynen är att ta fram ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2022-2026. Förslaget ska vara fastställt av kommunfullmäktige senast 2022-06-30. Nyttomålet med UNO är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation, där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Primärt omfattar översynen:

- Ansvarsförhållanden mellan nämnderna samt mellan nämnder och kommunstyrelsen och dess funktionssätt
- Utskotts-, berednings-, och rådsstrukturen under kommunstyrelsen

Projektbeställare är kommunstyrelsens ordförande, tillika styrgruppsordförande. Därutöver beslutades att kommunstyrelsens presidium utgör styrgrupp för projektet. För ytterligare information kring beslutad projektplan se bilaga 2.

Efter att kommunfullmäktige fattade beslut 2021-10-28, § 126, har projektbeställaren tagit fram ett organisationsförslag för nämndorganisation 2022-2026, bilaga 1.

Önskad effekt av framtaget organisationsförslag

- Ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget. Genom inrättade av förslagna råd och beredningar ges förtroendevalda förutsättningar att följa utvecklingen av kommunens arbete inom de områden som råden och beredningarna ska hantera.
- Effektivare politisk styrning, jämfört med nuvarande organisationsstruktur, genom att förtroendevalda hålls kontinuerligt

informerade om kommunens arbete inom ram för råden och beredningarnas områden.

- Delad utbildningsnämnd (en förvaltning) - Tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskoleområdets frågor. Dessa frågor tenderar att komma i skymundan för grundskoleverksamheten.
- Trygghetsnämnd - Tydligare och effektivare politisk styrning i trygghets- och säkerhetsfrågorna utifrån områdets principiellt viktiga ställning för kommunens fortsatta utveckling och utökat politiskt mandat inom området.

Projektgrupp

Följande kompetenser har förvaltningen identifierat som viktiga för att kunna utreda och genomföra projektet

- Kanslichef
- Kommunsekreterare (Projektledare)
- Nämndsekreterare
- Registrator
- Arkivarie
- Enhetschef Arkiv
- Jurist
- Förvaltningsledare – Public 360
- Ekonom
- Kommunikatör
- Trygghets- och säkerhetssamordnare
- Lämplig tjänsteperson från utbildningsförvaltningen

Referensgrupp

Beslutad sedan tidigare, se bilaga 2.

Analys/utredning

Utifrån framtaget organisationsförslag satta effektmål ska projektgruppen analysera och utreda följande:

- Ekonomiska konsekvenser
- Organisatoriska konsekvenser
- Personella konsekvenser
- Administrativa konsekvenser
- Tydlighet och effektivitet

Utifrån genomförd utredning ska beslutsunderlag presenteras styrgruppen som slutgiltigt fastställer förslag till nämndorganisation 2022-2026 som sedermera senast ska beslutas av kommunfullmäktige 2022-06-30.

Bilagor

Bilaga 1 - Organisationsförslag

Bilaga 2 - Beslutad projektplan

Referens
Lotta Kvist

Informationsbrev om samråd

Förslag till detaljplan för Sörgården 1, Tullinge, Botkyrka kommun

Nu pågår ett arbete med att ta fram en detaljplan för Sörgården 1 i Tullinge. Samråd för planförslaget pågår från 5 juli 2022 till och med 2 augusti 2022.

Planförslaget finns tillgängligt i sin helhet på www.botkyrka.se och ställs ut på plan 2 i kommunhuset.

Förslaget

Planområdet ligger i Tullinge. Detaljplanen syftar till att utöka fastigheten Sörgården 1 för befintlig förskola så att friytan blir större och viss parkering kan inrymmas på fastigheten.

Utökningen sker genom att intilliggande allmänt tillgänglig parkmark inom fastigheten Tullinge 16:119, och Tullinge 19:535 tas i anspråk för att inrymma trädplanteringar, 11 platser för personalparkering och utökad förskolegård.

För att möjliggöra för en större förskolegård ska en gång- och cykelväg som nu går genom parkområdet ledas om runt framtida förskolegård.

Särskilt beslut

Kommunen har bedömt att planförslaget inte innebär någon betydande miljöpåverkan.

Vi vill gärna ha dina synpunkter på förslaget. Skicka dina synpunkter till sbf@botkyrka.se eller per post till:

Botkyrka kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
147 85 TUMBA

Vi behöver ditt yttrande senast den 2 augusti 2022. Sakägare som under samrådstiden eller granskningstiden framför skriftliga synpunkter som inte blir tillgodosedda har rätt att senare överklaga beslutet att anta detaljplanen.

När du skickar in synpunkter till oss blir de offentlig handling. De personuppgifter du lämnar hanterar vi enligt EU:s dataskyddsförordning, GDPR. Du kan läsa mer om hanteringen på kommunens hemsida www.botkyrka.se.

Har du frågor? Hör av dig till Lotta Kvist, telefon: 0853061045.

Planprocessen

Detaljplaneprocessen har flera steg och vi befinner oss nu i samrådsskedet. Detaljplanen upprättas enligt PBL SFS 2010:900 med standardförfarande. Om samtliga sakägare godkänner förslaget kan det gå direkt till antagande.

Planbeskrivning

Detaljplan för Sörgården 1, plan.nr 42–51

Samrådshandling

Figur 1. Förskolan Sörgården

Innehåll

Inledning	3
Planens syfte och huvuddrag	3
Planförfarande.....	3
Plandata	3
Planhandlingar	4
Tidigare ställningstaganden	5
Översiktliga planer.....	5
Riksintressen.....	5
Detaljplaner	5
Behovsbedömning.....	5
Kommunala beslut.....	5
Förutsättningar och förändringar	6
Friyta	6
Geotekniska förhållanden.....	6
Dagvatten.....	7
Skyfall.....	10
Buller	11
Trafik	11
Teknisk försörjning	12
Genomförande.....	13
Organisatoriska frågor	13
Fastighetsrättsliga frågor	13
Ekonomiska frågor.....	15
Tekniska frågor.....	15
Konsekvenser av planens genomförande	16
Sammanfattning av undersökning(behovsbedömning) .	16
Sociala konsekvenser.....	16

Inledning

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att utöka fastigheten Sörgården 1 för befintlig förskola som stod klar 2017 så att friytan blir större och viss parkering kan inrymmas på fastigheten. Utökningen sker genom att intilliggande allmänt tillgänglig parkmark inom fastigheten Tullinge 16:119, och Tullinge 19:535 tas i anspråk för att inrymma trädplanteringar, 11 platser för personalparkering och utökad förskolegård.

Tomten avgränsas mot intilliggande parkmark av trädplanteringar och klätterställningar. I marken som planeras för trädplantering med mera ligger en allmän vattenledning. Träden behöver placeras utanför ledningsområdet vilket också förutsätter en utökning av fastigheten.

För att möjliggöra för en större förskolegård ska en gång- och cykelväg som nu går genom parkområdet ledas om runt framtida förskolegård.

Planförfarande

Detaljplanen upprättas enligt PBL SFS 2010:900 i dess lydelse efter 1 januari 2015. Planen genomförs enligt standardförfarande eftersom förslaget är förenligt med översiktsplanen, inte är av betydande intresse för allmänheten, och inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Plandata

Planområdet ligger i nordväst om Nibblevägen och öster om Parkhemsskolan. Områdets areal är (ca 14 500 kvm). Marken inom fastigheten Sörgården 1 (ca 6600 kvm) och berörd del av fastigheten Tullinge 16:119 (ca 3 600 kvm) och Tullinge 19:535 (ca 4300 kvm) ägs av Botkyrka kommun. Området gränsar i norr till radhusområdet Norrvalla och i sydväst till radhusområdet Östergården. Öster om området löper Nibblevägen och mellan den och planområdet går även en gång- och cykelväg. Väster om planområdet ligger en lekpark och parkhemsskolan.

Planhandlingar

- Plankarta med grundkarta och bestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Fastighetsförteckning

Övriga handlingar

- Behovsbedömning
- Bullerutredning
- Dagvattenutredning

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer

Botkyrkas översiktsplan antogs i maj 2014. Översiktsplanens avsikt för planområdet är att bevara det som gles stadsbygd.

Riksintressen

Inga riksintressen finns i området.

Detaljplaner

Detaljplan för Tullinge gård IV (42-7-1A) från 1975-03-09 gäller för området samt ett tillägg till den (42-7-1AT) från 2014-07-09. Där förskolan ligger i dag är bestämmelsen A (allmän platsmark) och marken där förskoletomten ska utökas har bestämmelsen parkmark. Tillägget innebär att största byggnadsarea för förskolan ändras från 1200 kvm till 1800kvm. Genomförandetiden för båda detaljplanen har gått ut.

Behovsbedömning

Detaljplanen bedöms sammantaget inte ge upphov till betydande miljöpåverkan. Du kan läsa en sammanfattning av behovsbedömningen i kapitlet Konsekvenser av planens genomförande på sida 16.

Kommunala beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2016-05-17 § 176 att lämna positivt planbesked och ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja planarbete för Sörgården 1.

Förutsättningar och förändringar

Förskolan samt parkeringsplats fick bygglov 2015-12-08 och sedan sitt interm-istiska slutbesked 2017-08-17. Parkeringen och en del av förskolegården ligger i dag på parkmark och är planstridig. I och med denna planändring så kommer den marken få beteckningen Skola samt bli en del av fastigheten Sörgården 1. Ytterligare mark som idag ligger utanför förskoleområdet kommer också gå över till Sörgården 1 och få beteckningen Skola.

Idag går det en gång- och cykelväg genom parkområdet som ska gå över till att bli förskolegård, den ska i stället dras runt den framtida förskolegården.

Tomten avgränsas mot intilliggande parkmark av trädplanteringar och klätterställningar. I marken som planeras för trädplantering med mera ligger en allmän vattenledning. Träden behöver placeras utanför ledningsområdet vilket förutsätter en utökning av fastigheten.

Tillförd mark kommer ej att hårdgöras ytterligare och den kommer att fortsätta få vara en grön och genomsläpplig yta som ska kompletteras med träd, tillgängliga grusgångar och lekytor. En del av den tillförda ytan är befintlig personalparkering(asfalt) som behålls.

Byggrätten ändras inte och kommer fortsätta vara största byggnadsarea 1800 kvm med en maximal byggnadshöjd på 5 meter.

Friyta

Förskolan Sörgården har 8 avdelningar och 180 barn.

Idag finns ca 3600 kvm friyta, av dessa är 600 kvm planstridig. Det blir 20 kvm friyta per barn.

Efter planändringen kommer det finnas ca 6000 kvm friyta av vilka är ca 3500 kvm sammanhållen friyta. Det blir ca 33 kvm friyta per barn.

Geotekniska förhållanden

Enligt SGU:s jordartskarta består marken av postglacial lera inom planområdet och jorddjupet uppskattas till mellan 5 och 10 m. Leran har låg genomsläpplighet och låg infiltrationskapacitet.

Tyréns gjorde 2014 en geoteknisk undersökning inför tillbyggandet av den tidigare förskolan. Jordarter vid förskolan bestod i övre lager av fyllnadsmassor bestående av sand och grus (0,5–0,8 m under markyta). Under fyllnadsjorden ligger torrskorpelera med en mäktighet på 1,5 meter följt av ytterligare lera till ett djup av nästan 15 meter. Denna lera har inslag av gyttja. Leran vilar på friktionsjord med en mäktighet upp till mellan cirka 4–8 meter innan berg.

Enligt ovanstående information bedöms genomsläpplighet och infiltrationsmöjligheter inom planområdet vara låga.

Tyréns geotekniska undersökning (2014) gav ingen information om grundvattennivåer då grundvattenröret som installerades sannolikt hade blockerats av sediment. Baserat på den geotekniska undersökningen och den omfattande mäktigheten på leran i området bedöms det inte vara någon grundvattenbildning i området. Grundvattnet begränsas eventuellt av torrskorpeleran som kan fungera som ett lock över lokalt grundvattenmagasin. Att leran blir mer gyttjig med djupet innebär att det finns grundvatten under torrskorpeleran. Grundvattnets flödesriktning bedöms följa topografin likt ytavrinningen.

Dagvatten

Den planerade markanvändningen innebär en ökad reducerad area från 5271 m² till 5495 m². Enligt Botkyrkas riktlinjer ska fördröjning ske så att flödena inte ökar för framtida situation 20-årsregn inklusive klimatfaktor jämfört med befintlig situation 10-årsregn exklusive klimatfaktor. Det finns även ett krav att fördröja 20 mm och det är detta krav som blir styrande här eftersom den volymen är störst. Beräknad erforderlig fördröjningsvolym är 110m³.

Planområdet är del av ett större avrinningsområde som avrinner till ytvattenrecipienten Tullingesjön. För Tullingesjön är den ekologiska statusen måttlig där utslagsgivande miljökonsekvenstyp är övergödning och kvalitetsfaktorn växtplankton, statusen har låg tillförlitlighetsklassning.

Nedströms planområdet finns grundvattenförekomsten ”Tullingeåsen-Ekebyhov. Riksten” Planområdet ingår i modellerat tillrinningsområde via vattendrag till grundvattenförekomsten ”Tullingeåsen-Ekebyhov. Riksten”. Då det endast är modellerade vattendrag och tillrinningsområden via vattendrag och inte modellerat tillrinningsområde för själva grundvattenförekomsten så bedöms planområdets påverkan på grundvattenförekomsten vara begränsad.

Med föreslagna åtgärder, vilka utgörs av ett svackdike längs GC-vägen och ett mindre biofilter för parkeringsplatsen (biofiltret kommer att utgå p.g.a. ledningsstråk, förklaring kommer nedan), uppnås en reningseffekt så att halter och mängder i dagvattnet reduceras under befintliga mängder och halter. Inte heller de aktuella riktvärdena överskrids. Bedömningen är att dessa åtgärder gör så att möjligheten att uppnå MKN inte försvåras.

Planerat bullerplank bör höjas för att inte blockera rinnvägar. För att minska skador på befintliga byggnader nedströms området, föreslås även en torrdammdel i den södra delen av det föreslagna svackdiket. Detta bidrar med extra fördröjningsvolym och även rening.

En skiss har gjorts för att påvisa var det finns hinder för att anlägga dagvattenlösningar så som prickmark och ledningar som kanske inte kan flyttas. Därmed har det långa svackdiket delats upp i två separata svackdiken. Det får i senare skede utredas om det är möjligt att på något sätt sammankoppla de två dikena till ett, tex att med framtagande av sektion över dike, gc-väg och befintliga ledningar säkerställa om det är möjligt att korsa ledningar inom prickmarken.

Föreslagna principer för svackdiken har här en genomsnittlig bredd på 3,4 meter, med en bottenbredd på 1 meter och släntlutningar på 1:2 med ett djup på 0,6 meter. Med justeringen av svackdikeslösningar bedöms fördröjningskravet på 20 mm uppfyllas med svackdikeslösningarna med marginal.

Biofiltret har tagits bort då det sammanföll med prickmarken och planeras att flyttas eller ersättas med en annan typ av renande dagvattenlösning som är lämplig utifrån marknivåer och befintligt ledningsstråk. I första hand ska öppen grön dagvattenlösning väljas. Föreslagen dagvattenlösning bör dimensioneras för att rena och fördröja motsvarande volym som planerat biofilter. Om annan typ av dagvattenlösning än biofilter väljs för parkeringen kommer beräknade föroreningshalter och föroreningsbelastning från utredningsområdet att påverkas. Då parkeringsytan är befintlig och ska bevaras med samma utbredning i planerad situation bedöms alla typer av dagvattenlösningar med renande effekt ändå innebära att dagvatten renas mer än i dagens situation och därmed minska föroreningsinnehållet i dagvattnet från parkeringen.

I framtida projektering behöver beräknas och kontrolleras så att ickeförsämringskrav säkerställs. *Komplett dagvattenutredning finns i separat dokument.*

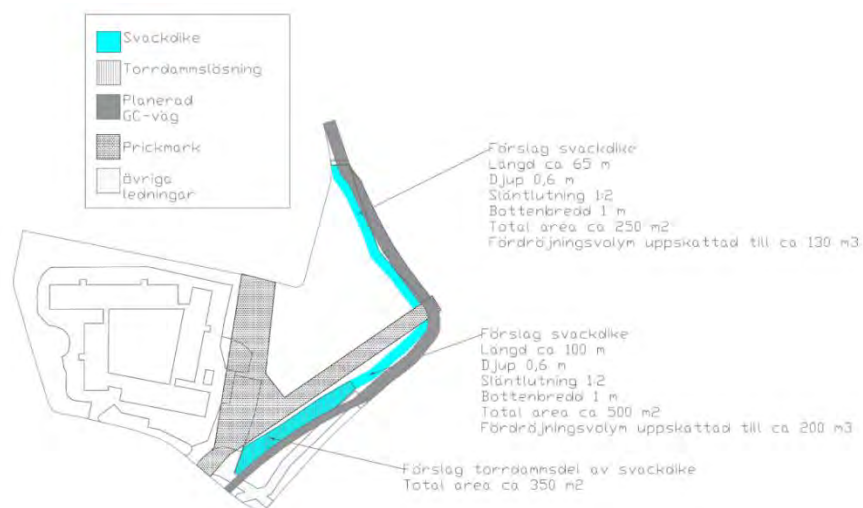

Bild. Föreslagen dagvattenhantering

Skyfall

För att minimera risken för översvämningar är det viktigt att inte skapa instängda områden samt att höjdsätta marknivån så att avrinning och fördröjning sker på ytor där ingen skada sker. Den principiella höjdsättningen för fastigheten måste säkerställa att marken lutar från byggnaderna.

Marknivåer är som högst i norra delarna av planområdet på cirka +35 m medan de lägsta områdena ligger på cirka +31,5 m i planområdets södra del. I stort sett avrinner hela planområdet söderut tillsammans med en del omkringliggande områden.

Resultatet av Länsstyrelsens översvämningsskartering visar på vissa översvämningrisker i eller i närheten av planområdet. Inom planområdet utgör det befintliga diket längs vägen en lågpunkt. Även nordost och sydost om planområdet finns lågpunkter.

Svenskt Vatten rekommenderar att nybyggda fastigheter dimensioneras så att marköversvämningar med skador på byggnader sker mer sällan än vart 100:e år. Det finns en lågpunkt på förskolans innergård där det riskerar att bli stående vatten vid ett skyfall eftersom avledningssystem förmodligen inte är dimensionerat för skyfall. Gällande befintliga byggnader är det svårt att ändra höjdsättning och läge. Det behöver däremot säkerställas att inte ytterligare öka risken för översvämningar inom planområdet eller nedströms detsamma.

För den planerade situationen kommer också ett bullerplank att sättas upp. Detta påverkar sannolikt inte dagvattensituationen vid normala regnhändelser. Bullerplanket korsar dock sannolikt avrinningsvägar och kommer behöva vara upphöjt från marken för att inte skapa instängda områden.

För att hantera skyfall föreslås en modifiering av svackdikets södra del till en överdämningsyta/torr damm i södra delen av planområdet, mellan befintlig parkering och planerad GC-väg. Exakt utformning av översvämningssytan får ses över i projektering.

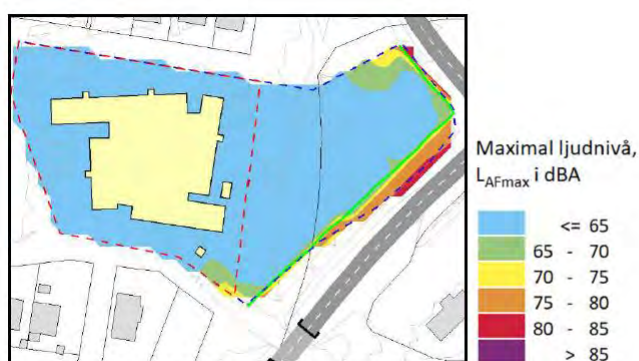
Komplett dagvattenutredning finns i separat dokument.

Buller

En två meter hög bullerskyddsskärm ska uppföras längs med Nibblevägen och Nibblebacken på insidan av dagvattendiket. Med denna finns goda möjligheter att klara riktvärdena högs 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå på den planerade gårdsytan. För att inte bullerplanket ska stänga inne dagvatten måste det vara upphöjt från marken. *Komplett bullerutredning finns i separat dokument.*

Figur 4. Beräknad ekvivalent ljudnivå 1,5 m över mark för vägtrafik (dygn). Resultatet förutsätter en 2 meter hög skärm (Grön linje).

Figur 5. Beräknad maximal ljudnivå 1,5 m över mark för vägtrafik (dag). Resultatet förutsätter en 2 meter hög skärm (Grön linje).

Trafik

Den befintliga gång- och cykelvägen leds om runt planområdet och kommer vara belyst och 3 meter bred.

Teknisk försörjning

Vatten, avlopp och dagvatten

Förskolan är kopplad till kommunalt vatten och avlopp.

Värme

Förskolan är kopplad till Fjärrvärmenätet.

Avfall

Förskolan har separat källsortering. Matavfall blir biogas hos SRV.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Samråd VT 2022
Granskning HT 2022
Antagande HT 2022

Genomförandetid

Ny detaljplan berör endast tidigare planlagda områden där genomförandetiden har gått ut. Genomförandetiden är bestämd till 5 år från det att planen vunnit laga kraft. Detta bedöms vara tillräckligt lång tid för att genomföra de planerade åtgärderna.

Huvudmannaskap

Botkyrka kommun är huvudman för allmän plats.

Ansvarsfördelning

Botkyrka kommun ansvarar för att anlägga gång- och cykelväg samt andra allmänna anläggningar. Kommunen ansvarar för drift och underhåll av allmänna platser.

Kommunen ansvarar för anläggande och drift inom kvartersmark samt teknisk försörjning.

Avtal

Inga avtal behöver upprättas för planens genomförande. För befintliga ledningar bör rättigheter tryggas genom exempelvis markavtal eller servitut.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

När detaljplanen har vunnit laga kraft kan fastighetsbildning ske i enlighet med planen. Vid ett fastighetsrättsligt genomförande av detaljplanen är det lantmäterimyndigheten som genom lantmäteriförrättning prövar frågor om

fastighetsbildning. Mark som enligt ny detaljplan ska utgöra kvartersmark överförs genom fastighetsreglering från fastigheterna Tullinge 16:119 och Tullinge 19:535 till Sörgården 1. Kommunen kommer att ansöka om förrättning hos lantmäterimyndigheten för att genomföra fastighetsbildningen mellan berörda fastigheter. Kommunen bekostar lantmäteriförrättningen.

Fastighetskonsekvenser

Sörgården 1

Fastigheten Sörgården 1 ägs av Botkyrka kommun. Fastigheten är bebyggd och används idag för förskoleverksamhet i enlighet med gällande detaljplan. Ny detaljplan innebär att Sörgården 1 tillförs mark för att möjliggöra en större förskolegård. Utökningen sker genom att intilliggande allmänt tillgänglig parkmark inom fastigheten Tullinge 16:119 och Tullinge 19:535, nu planeras som kvartersmark och kan genom fastighetsreglering överföras till Sörgården 1. Detta för att inrymma trädplanteringar, 11 platser för personalparkering och utökad förskolegård.

Tullinge 16:119

Fastigheten Tullinge 16:119 är en större fastighet som ägs av kommunen. Del av fastigheten som idag är planlagd för park kommer att planläggas som kvartersmark för förskola och genom fastighetsreglering överförs till Sörgården 1. Inom området som överförs finns en allmän VA-ledning som kommer att ligga på kvartersmark.

Tullinge 19:535

Fastigheten Tullinge 19:535 är en större fastighet som ägs av kommunen. Del av fastigheten som idag är planlagd för park kommer att planläggas som kvartersmark för förskola och genom fastighetsreglering överförs till Sörgården 1. Inom området som överförs finns en allmän VA-ledning som kommer att ligga på kvartersmark.

Rättigheter

Inom planområdet finns en ledningsrätt för fjärrvärmeledning (01-BOT-2437). För att trygga befintlig fjärrvärmeledning planläggs ett område som markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Kommunen bekostar planarbetet samt även genomförandet. Planen möjliggör att förskolans gård utökas.

Inlösen och ersättning

Då endast kommunala fastigheter är inblandade i detaljplanen är intrångsersättningar ej tillämpligt i denna plan.

Gatukostnader

Kommunen bekostar samtliga nödvändiga kostnader för utbyggnad av allmän plats.

VA-kostnader

Sörgården 1 är sedan tidigare ansluten till det kommunala vatten- och avlopps nätet.

Tekniska frågor

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram som redovisar hur dagvatten ska omhändertas inom planområdet.

Buller

En bullerutredning har tagits fram som redovisar hur buller ska begränsas inom planområdet.

Konsekvenser av planens genomförande

Sammanfattning av undersökning(behovsbedömning)

Detaljplanen bedöms sammantaget inte medföra risk för betydande miljöpåverkan. Miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte utföras.

Förskolans fastighet omfattar idag 6632 m² och används redan av förskolan Sörgården. I den nya detaljplanen kommer förskolans fastighet att utökas mot norr och öster. De tillkommande ytorna består huvudsakligen av klippta gräsytor utan nämnvärda naturvärden. Om dagvattensituationen utreds och åtgärdas kommer riskerna för översvämning bli lägre än idag. Även planområdets påverkan på Tullingesjön bedöms mindre i samband med att dagvattensituationen åtgärdas. Miljöfrågor som behöver utredas är dagvattenhanteringen och att planområdet ligger i ett område som riskerar att översvämmas vid kraftiga skyfall. Om förskoletomten ska utvidgas mot öster behöver även en bullerutredning göras.

Planen bedöms inte ge upphov till betydande miljöpåverkan, och kräver därför inte att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning utförs. Undersökningen (behovsbedömningen) har fått följande effekter på planarbetet:

- Dagvattenutredning har tagits fram
- Bullerutredning har tagits fram

Sociala konsekvenser

Förskolebarnen på förskolan Sörgården kommer att få mer friyta att röra sig på som leder till förbättrad hälsa för barnen.

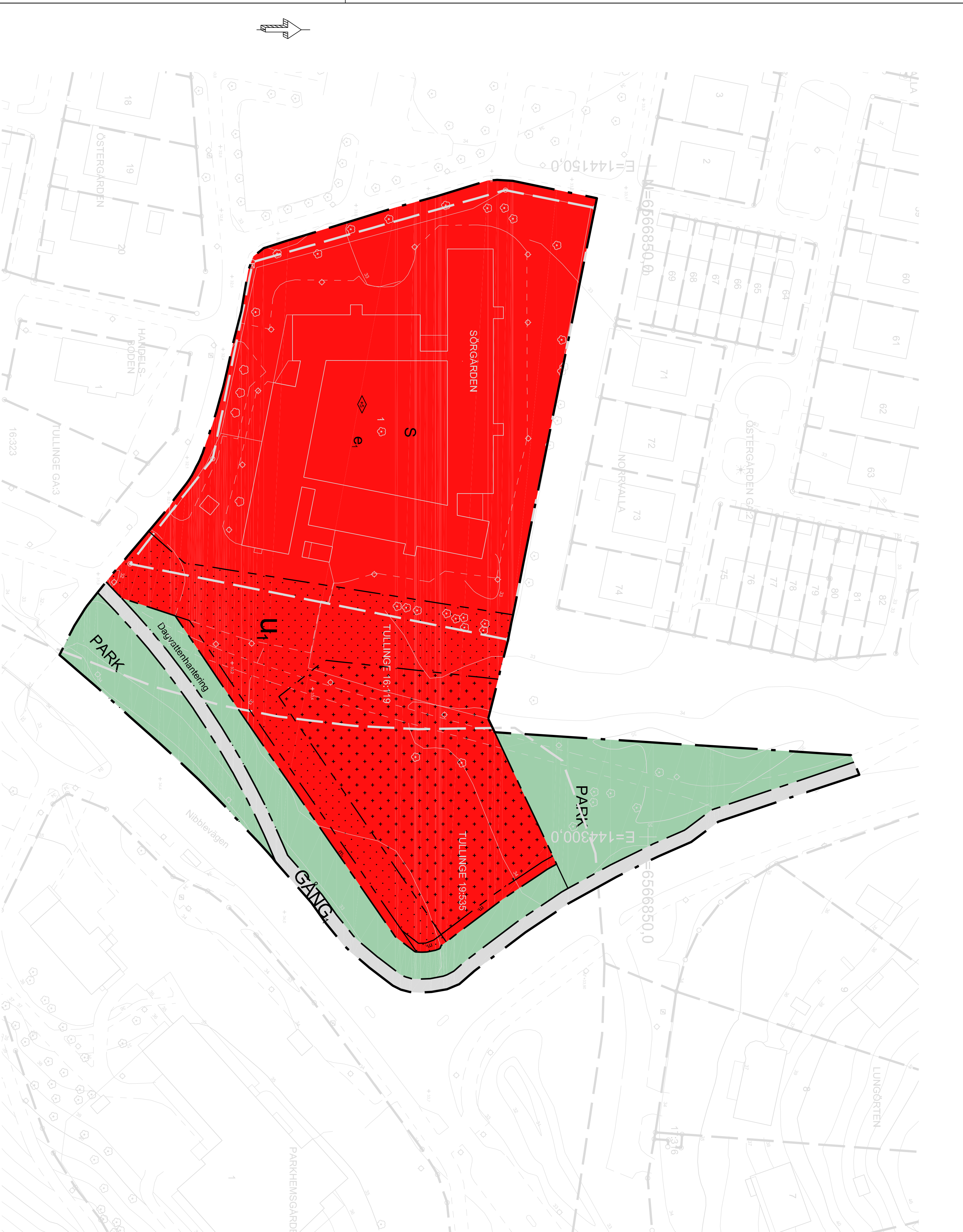
Charlotte Rickardsson
Planchef

Lotta Kvist
Planarkitekt

Medverkande tjänstepersoner

Simon Aspenberg
Tove Dåderman
Ebrahim Zadeh
Anders Forsberg
Annelie Svanold
Kajsa Forsberg

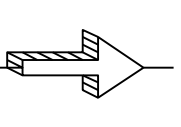
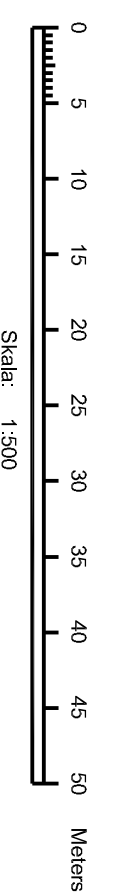
MEX
Stadsmiljö (landskap)
Stadsmiljö (trafik)
Miljö
Fastighet
VA (konsult Bjerking)

GRUNDKARTAN
 Grundkartan är utarbetad av Sörårdens 19 81 00
 Grundkartan är utarbetad i 1:1000
 Grundkartan gäller sedan den 11/11/2022
 Grundkartan gäller även för de delar som är i tillämpligt

GRUNDKARTANS
 Grundkartan är utarbetad av Sörårdens 19 81 00
 Grundkartan är utarbetad i 1:1000
 Grundkartan gäller sedan den 11/11/2022
 Grundkartan gäller även för de delar som är i tillämpligt

GRUNDKARTANS
 Grundkartan är utarbetad av Sörårdens 19 81 00
 Grundkartan är utarbetad i 1:1000
 Grundkartan gäller sedan den 11/11/2022
 Grundkartan gäller även för de delar som är i tillämpligt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap. 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

- GÅNG: Gång- och cykenväg
- PARK: Park

- Kvarter/Mark: 4 kap. 5 § 1 st 3 p
- S: Skola

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Skydd Dagvattenhantering. 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Byggnadens omfattning

Största exploatering är 1800 kvadrater bygnadsarea. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Marken får inte förses med byggnad. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Marken får endast förses med komplementbyggnad. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Högsta byggnadshöjd över angivet nollplan är 5 meter. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Skydd mot störningar Bullerskydd med en höjd av 2 meter över anslutande marknivå. 4 kap. 12 § 1 st 2 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandefrid

Genomförandefriden är 5 år. 4 kap. 21 §

Markreservat

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Till planen hör:	☐ Planbeteckning	☐
	☐ Fastighetsbeteckning	☐
Detailplan för Sörgården 1		
Sörården 1		
Tullinge 19.535, Tullinge 16:119		
Bolkyrka kommun	Stockholms län	Resultatdatum
Samråd		Instans
Bolkyrka kommun		
Jun 2022		
Lotta Kisli	Charlote Rickardsson	
Planarkitekt	Planarkitekt	
		42-51

BOTKYRKA KOMMUN

Undersökning av detaljplan för förskolan Sörgården i Tullinge

Tumba, oktober 2019

Undersökningen av detaljplan för förskolan Sörgården är framtagen som ett underlag inför plansamrådet. Ett syfte med undersökningen är att avgöra om genomförandet av detaljplanen kommer att ge upphov till betydande miljöpåverkan och därför kräver en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Utöver detta tar undersökningen upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta planprocessen.

Ansvarig för undersökningen har varit Anders Forsberg, miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen, Botkyrka kommun.

Tumba 2019-10-07

Inledning

Den 1 januari 2018 trädde nya bestämmelser ikraft i 6 kapitel miljöbalken samtidigt som miljöbedömningsförordningen (2017:966) ersatte miljökonsekvensförordningen. Där finns bestämmelser om identifiering, beskrivning och bedömning av miljöeffekter vid planering av och beslut om planer och program.

När en ny detaljplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För att ta reda på det ska förslaget till detaljplan genomgå en undersökning. Undersökning motsvarar det som tidigare kallades behovsbedömning.

Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan innebär det att planen ska miljöbedömas, vilket bl. a. innebär att en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

Sammanfattande bedömning

Detaljplanen bedöms sammantaget inte medföra risk för betydande miljöpåverkan. Miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte utföras.

Förskolans fastighet omfattar idag 6632 m² och används redan av förskolan Sörgården. I den nya detaljplanen kommer förskolans fastighet att utökas mot norr och öster. De tillkommande ytorna består huvudsakligen av klippta gräsytor utan nämnvärda naturvärden. Om dagvattensituationen utreds och åtgärdas kommer riskerna för översvämning bli lägre än idag. Även planområdets påverkan på Tullingsjön bedöms mindre i samband med att dagvattensituationen åtgärdas.

Miljöfrågor som behöver utredas är dagvattenhanteringen och att planområdet ligger i ett område som riskerar att översvämmas vid kraftiga skyfall. Om förskoletomten ska utvidgas mot öster behöver även en bullerutredning göras.

Planförslaget

Planförslaget innebär att en förskolebyggnad på samma fastighet som befintlig förskola. Större delen av planområdet kommer att användas för förskolebarnens lek och utevistelse. En parkering och en lastkaj kommer att finnas på förskolans östra sida.

Beskrivning av planområdet

Förslaget till ny detaljplan omfattar cirka 8200 m² och ligger i en dalgång i Tullinges norra del, cirka 50 m från Nibblevägen. I närområdet finns även en grundskola, en pressbyrå samt radhus och villor.

Planområdet är redan idag planlagt för förskola med en byggarea på 1800 m². I anslutning till förskolan finns en parkering och andra asfalterade ytor. Förskolan omges även av gräsbevuxna ytor med buskar och träd. De naturliga jordarterna inom planområdet är postglacial lera enligt det geologiska kartbladet.

Det dagvatten som uppkommer inom planområdet och som inte infiltreras eller avdunstar avleds via diken och ledningar till Tullingesjön som ligger ca 1,1 km väster om planområdet.

Påverkan

Dagvatten

Det dagvatten som uppkommer inom planområdet och som inte infiltreras eller avdunstar avleds via diken ledningar till Tullingesjön. Tullingesjön är klassad till måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status (utom överallt överskridande ämnen). Anledningen till att den inte uppnår god kemisk status är förhöjda halter av tributyl-tenn och PFOS. Att Tullingesjön är klassad till måttlig ekologisk status beror på att den biologiska parametern växtplankton indikerar måttlig status vad gäller näringsämnespåverkan. Detta motsägs av provtagningar i Tullingesjön som visar på hög status vad gäller näringsämnen i vattnet. Vattenmyndigheten anser därför att den nuvarande klassningen av den ekologiska statusen i Tullingesjön har låg tillförlitlighet.

Miljö kvalitetsnormerna för Tullingesjön är god ekologisk status och god kemisk status (utan överallt överskridande ämnen) undantaget föroreningen tributyl-tenn som ska klara halter motsvarande god kemisk status senast år 2027.

Hanteringen av det dagvatten som uppstår på trafikerade ytor inom planområdet behöver utredas och åtgärdas så att förorenat dagvatten renas, i enlighet med kommunens dagvattenstrategi.

Risker vid skyfall

Planområdet ligger i en dalgång med finkorniga jordarter vilket ökar riskerna för översvämning vid kraftiga skyfall. Enligt kommunens skyfallskartering riskerar stora delar av planområdet att översvämmas vid ett 100-års regn (se bild nedan).

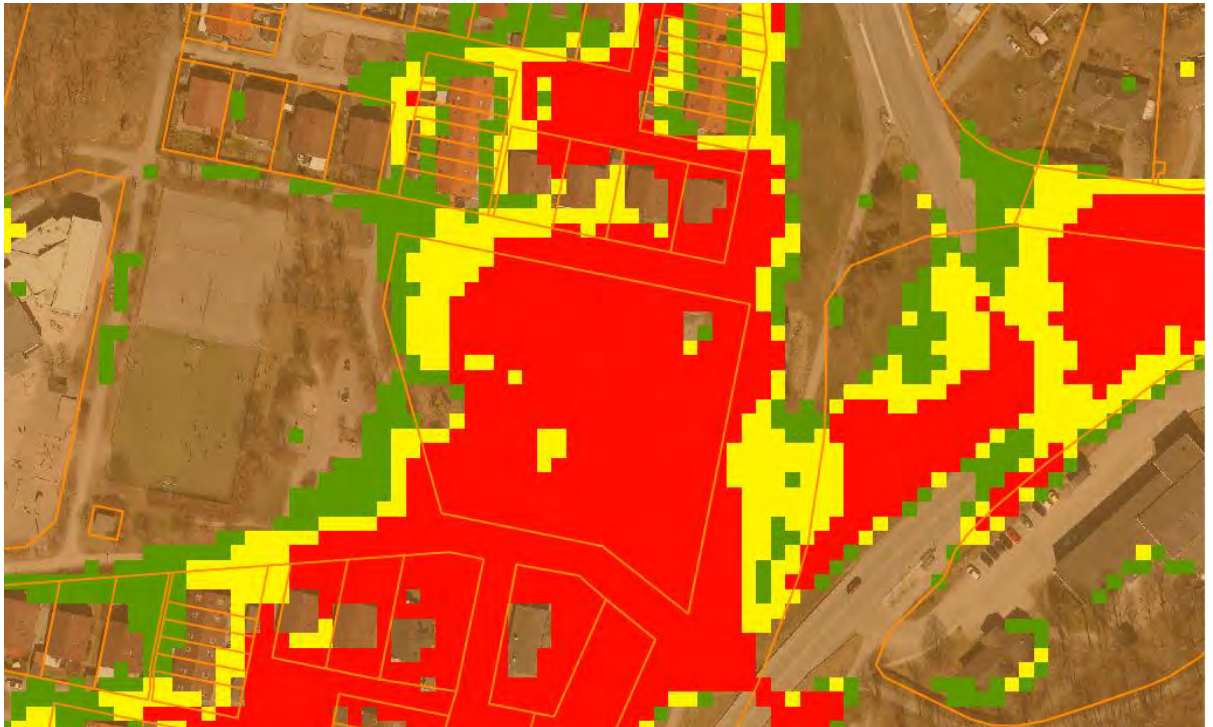

Bild 1. Förskolans nuvarande fastighet ligger centralt i bilden.

Beräknade maximala vattendjup (m) i samband med 100-års regn

- 0,1-0,3 m - Besvärande framkomlighet
- 0,3 - 0,5 m, ej möjligt att ta sig fram med motorfordon, risk för stor skada
- >0,5 m, Stora materiella skador, risk för hälsa och liv

I planprocessen behöver det tidigt utredas hur översvämningar och s.k. instängda områden kan undvikas i planområdet i framtiden.

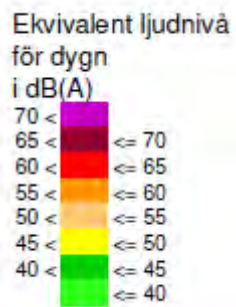
Buller

Planområdet är utsatt för vägtrafikbuller från Nibblevägen och Nibblebacken öster om förskolan. Enligt kommunens översiktliga bullerkartläggning (Ingemansson, 2006) ligger den ekvivalenta ljudnivån i planområdet på mellan 40-50 dBA och den maximala ljudnivån 50-65 dBA (se bild 2 nedan). De högsta ljudnivåerna uppnås i planområdets östra del för att sedan avta mot väster. Riktvärdena för förskolegårdar är 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå (Naturvårdsverket, 2017).

Enligt den översiktliga bullerkartläggningen är alltså bullersituationen tämligen god på den nuvarande förskoletomten. Om förskolans gård ska utvidgas österut (närmare bullerkällorna Nibblevägen och Nibblebacken) i den nya detaljplanen behöver en dock en bullerutredning göras för att noggrannare klargöra bullerutbredningen och om det behövs åtgärder för att klara de särskilda riktvärden som gäller för skolegårdar och förskolegårdar (Naturvårdsverket, 2017).

Bild 2. Ekvivalenta ljudnivåer, planområdet med förskolebyggnaden centralt i bild.

Förorenade områden

Inget känt misstänkt förorenat område finns inom planområdet.

Radon

Planområdet ligger i ett lågriskområde för markradon.

Referenser

DHI Sverige, 2016 (uppdaterad 2019). *Skyfallskartering Botkyrka*.

Ingemansson Technology AB, 2006. *Bullerkartläggning av Botkyrka kommun. Fördjupad kartläggning*. Rapport 2006:1 Miljöförvaltningen, Botkyrka kommun.

Naturvårdsverket, 2017. *Riktvärden för buller på skolgårdar från väg-och spårtrafik*.

VISS – VattenInformationsSystem Sverige. <http://www.viss.lst.se>.
Vattenmyndigheterna och Länsstyrelserna i Sverige.

Akustikkonsulten

Uppdrag:
10-21072
Rapport A

Datum
2021-04-14

Upprättad av:
Victor Wetterblad

Telefon:
0730 780 915

E-post:
victor@akustikkonsulten.se

Beställare:
Botkyrka Kommun

Genom:
Lotta Kvist

Sörgården 1, Botkyrka kommun

Trafikbullerutredning

Akustikkonsulten i Sverige AB

Victor Wetterblad

Kvalitetsgranskning

Per Lindkvist

Akustikkonsulten i Sverige AB
Org.nr. 559037-9201
Ringvägen 45 B, 118 63 Stockholm

10-21072 Rapport A Trafikbullerutredning 210414

Sammanfattning

Akustikkonsulten i Sverige AB har av Botkyrka kommun, genom Lotta Kvist, haft i uppdrag att ta fram en trafikbullerutredning för en utvidgning av förskolegården på fastighet Sörgården 1 i Tumba. Skolgården exponeras av vägtrafikbuller i huvudsak ifrån Nibblevägen och Nibblebacken.

Utredningen redovisar förutsättningar avseende trafikbuller till förskolans planerade gårdsyta.

Med föreslagen bullerskyddsskärm finns goda möjligheter att klara riktvärdena högst 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå på den planerade gårdsytan.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Underlag.....	4
3	Objektsbeskrivning.....	4
4	Bedömningsgrunder.....	5
4.1	Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik	5
5	Beräkningsförutsättningar	6
6	Beräknad bullersituation.....	6
6.1	Framtida situation utan åtgärder.....	6
6.1.1	Ljudutbredningskartor	6
6.1.2	Kommentarer till framtida situation utan åtgärder	7
6.2	Framtida situation med åtgärder.....	7
6.2.1	Ljudutbredningskartor	7
6.2.2	Kommentarer till framtida situation med åtgärder	8
7	Slutsatser.....	8

1 Inledning

Akustikkonsulten i Sverige AB har av Botkyrka kommun, genom Lotta Kvist, haft i uppdrag att ta fram en trafikbullerutredning för en utvidgning av förskolegården på fastighet Sörgården 1 i Tumba. Skolgården exponeras av vägtrafikbuller i huvudsak ifrån Nibblevägen och Nibblebacken.

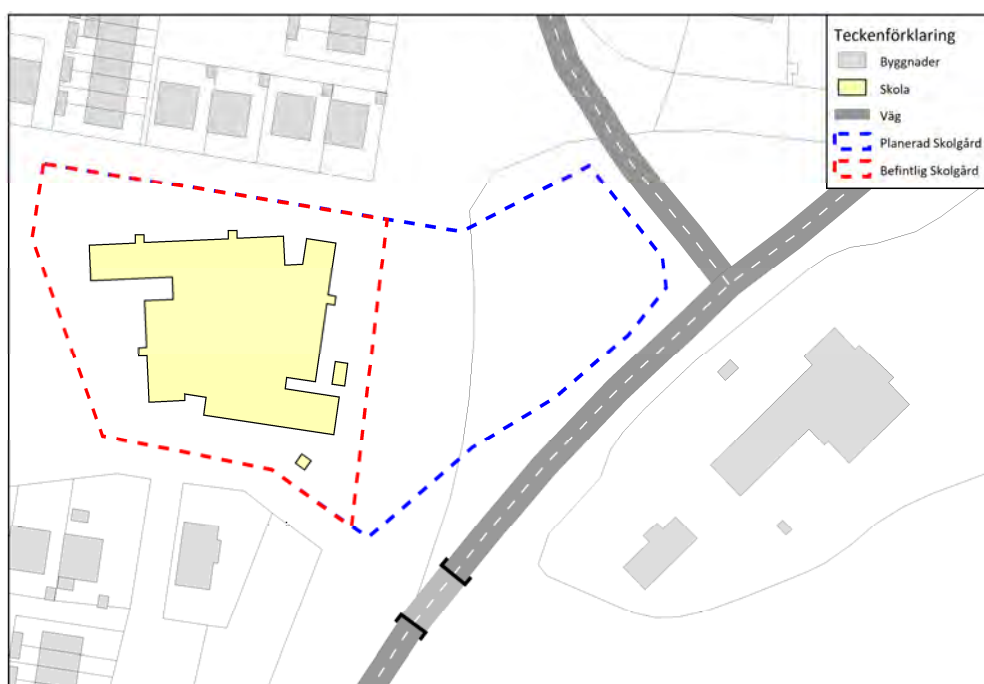
Utredningen redovisar förutsättningar avseende trafikbuller till förskolans gårdsytor som kommunen efterfrågat.

2 Underlag

- Terräng, primär och fastighetskarta, beställd från Metria.
- Illustrationsplan
- Trafikuppgifter erhållet av Botkyrka kommun.

3 Objektsbeskrivning

I figur 1 nedan visas en skiss över förskolans befintliga skolgård och den planerade utökningen.

Figur 1. Förskolans befintliga gårdsyta "Röd streckad linje" och den planerade utvidgningen "blå streckad linje".

4 Bedömningsgrunder

I följande utredning kommenteras trafikbuller på den planerade skolgården utifrån Naturvårdsverket "Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik" (NV-01534-17). I Naturvårdsverkets riktvärden görs också skillnad i bedömningen av nya skolgårdar respektive äldre skolgårdar. För närmare definitioner hänvisas till NV-01534-17.

4.1 Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik

Nedan redovisas riktvärden för nya respektive äldre skolgårdar:

Tabell 1. Riktvärden för buller från väg- och spårtrafik på ny skolgård (frifältsvärde).

Del av skolgård	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	50	70
Övriga vistelseytor inom skolgården	55	70 ¹

¹ Nivån bör inte överskridas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedeldygn, under den tid då skolgården nyttjas (exempelvis 07-18).

Tabell 2. Riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid äldre skolgård (frifältsvärde)

Del av skolgård	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	55	70 ¹

¹ Nivån bör inte överskridas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedeldygn, under den tid då skolgården nyttjas (exempelvis 07-18).

5 Beräkningsförutsättningar

Beräkningar av trafikbuller har utförts enligt den samnordiska beräkningsmodellen, reviderad 1996. (Naturvårdsverkets rapport 4653), med programvaran SoundPLAN 8,2.

Ljudutbredningskartorna redovisar beräknad ljudnivå (i steg om 5 dBA) i området exkluderat inverkan av fasadreflexer från den egna byggnaden (dvs frifältsvärden). Maximala ljudnivåer avser 6:e högsta ljudnivån under en maxtimme dagtid.

Beräkningarna har gjorts för 2040 års trafiksituation. Trafiksiffror har erhållits av Botkyrka kommun.

Tabell 3. Antagna trafiksiffror väg.

Väg	Antal fordon/dygn	Andel tung trafik	Hastighet
	2040		
Nibblevägen	3800 ¹⁾	8%	40 km/h
Nibblebacken	2590 ¹⁾	8%	40 km/h

1) Dygnsfördelningen av tung trafik har antagits till 8 % maxtimme dag.

6 Beräknad bullersituation

Förskolan påverkas huvudsakligen av trafikbuller från Nibblevägen. Resultat från beräkningarna finns redovisade i bilaga A1-A4.

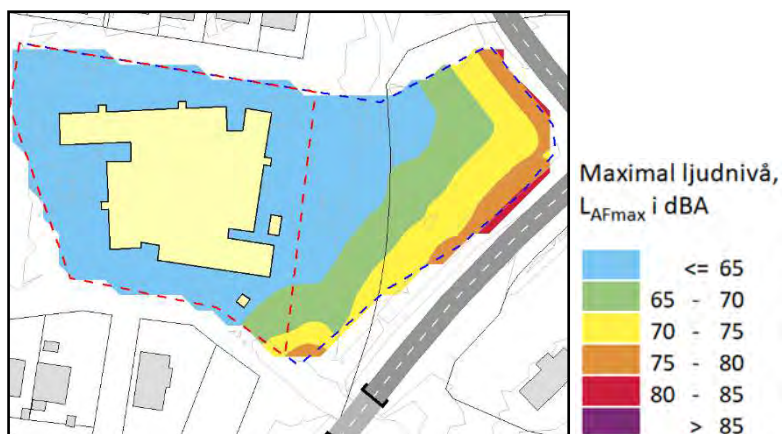
6.1 Framtida situation utan åtgärder

6.1.1 Ljudutbredningskartor

I nedanstående ljudutbredningskartor redovisas framtidens bullersituation för den planerade gårdsytan utan åtgärder.

Figur 2. Beräknad ekvivalent ljudnivå 1,5 m över mark för vägtrafik (dygn).

Figur 3. Beräknad maximal ljudnivå 1,5 m över mark för vägtrafik (dag).

6.1.2 Kommentarer till framtida situation utan åtgärder

På större delen av den planerade gårdsytan överskrids riktvärdena högst 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå.

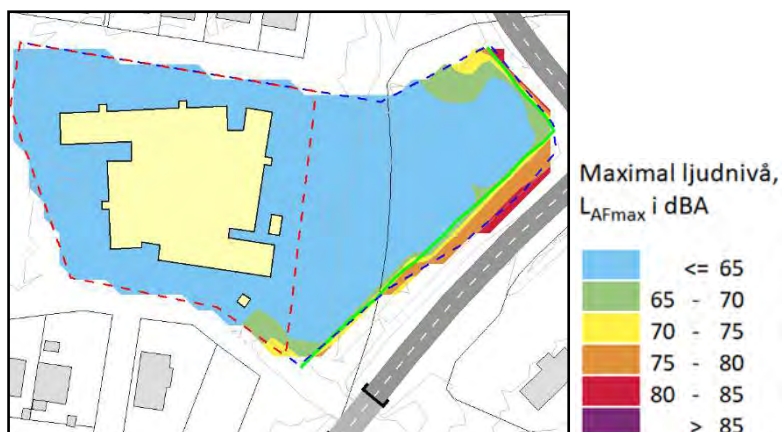
6.2 Framtida situation med åtgärder

6.2.1 Ljudutbredningskartor

I nedanstående ljudutbredningskartor redovisas framtidens bullersituation för den planerade gårdsytan med en 2 meter hög bullerskyddsskärm, grön linje, utmed den planerade gårdsytan.

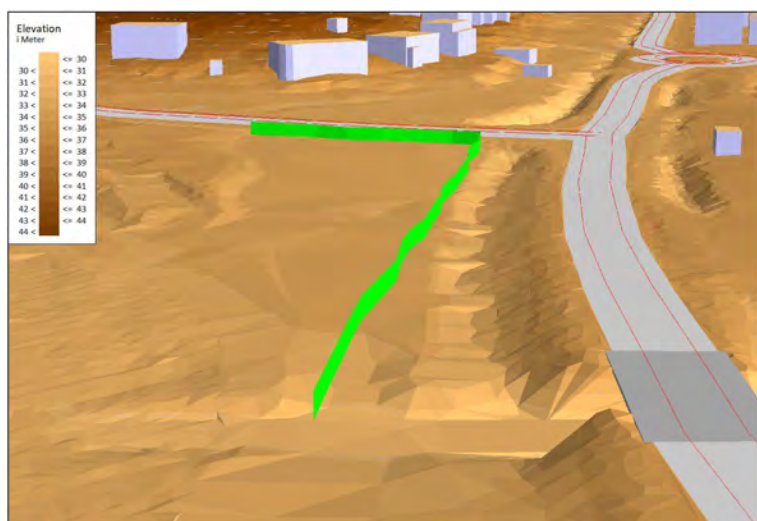
Figur 4. Beräknad ekvivalent ljudnivå 1,5 m över mark för vägtrafik (dygn). Resultatet förutsätter en 2 meter hög skärm (Grön linje).

Figur 5. Beräknad maximal ljudnivå 1,5 m över mark för vägtrafik (dag). Resultatet förutsätter en 2 meter hög skärm (Grön linje).

6.2.2 Kommentarer till framtida situation med åtgärder

Med föreslagen bullerskyddsskärm klaras riktvärdena 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå på den planerade gårdsytan. Då det är ett dike längs med Nibblevägen bör skärmen sättas på gårdsytans dikeskant. Se figur 5.

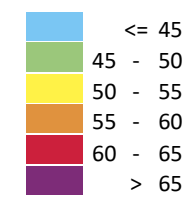
Figur 5. Elevationen på den ny gårdsytan.

7 Slutsatser

Med föreslagen bullerskyddsskärm finns goda möjligheter att klara riktvärdena 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå på den planerade gårdsytan.

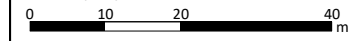
Ekvivalent ljudnivå,
L_{Aeq, 24h} i dBA

Teckenförklaring

- Byggnader
- Skola
- Planerad Skolgård
- Befintlig Skolgård
- Elevationslinje

Skala (A4) 1:1000

Sörgården 1, Botkyrka

Framtida situation - prognos 2040

Ekvivalent ljudnivå från vägtrafik 1,5 m över mark

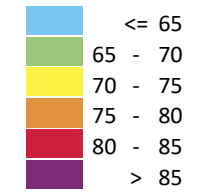
Beräknad med SoundPLAN 8.2 uppdatering 21-04-09

www.akustikkonsulten.se

Handläggare Victor Wetterblad	Ansvarig granskare Per Lindkvist
Projekt nr 10-21072	Ritning A01
Datum 21-04-14	

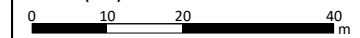
Maximal ljudnivå,
L_{AFmax} i dBA

Teckenförklaring

- Byggnader
- Skola
- Planerad Skolgård
- Befintlig Skolgård
- Elevationslinje

Skala (A4) 1:1000

Sörgården 1, Botkyrka

Framtida situation - prognos 2040

Maximal ljudnivå från vägtrafik 1,5 m över mark

Beräknad med SoundPLAN 8.2 uppdatering 21-04-09

www.akustikkonsulten.se

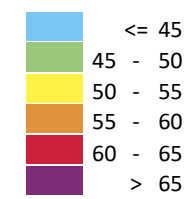
Handläggare Victor Wetterblad	Kvalitetsgranskare Per Lindkvist
----------------------------------	-------------------------------------

Projekt nr 10-21072	Ritning A02
------------------------	----------------

Datum 21-04-14

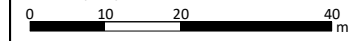
Ekvivalent ljudnivå,
L_{Aeq, 24h} i dBA

Teckenförklaring

- Byggnader
- Skola
- Planerad Skolgård
- Befintlig Skolgård
- Elevationslinje
- Bullerskyddsskärm h:2m

Skala (A4) 1:1000

Sörgården 1, Botkyrka

Framtida situation - prognos 2040

Ekvivalent ljudnivå från vägtrafik 1,5 m över mark

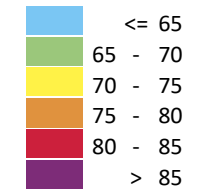
Beräknad med SoundPLAN 8.2 uppdatering 21-04-09

www.akustikkonsulten.se

Handläggare Victor Wetterblad	Kvalitetsgranskare Per Lindkvist
Projekt nr 10-21072	Ritning A03
Datum 21-04-14	

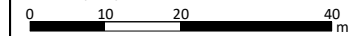
Maximal ljudnivå,
L_{AFmax} i dBA

Teckenförklaring

- Byggnader
- Skola
- Planerad Skolgård
- Befintlig Skolgård
- Elevationslinje
- Bullerskyddsskärm h:2m

Skala (A4) 1:1000

Sörgården 1, Botkyrka

Framtida situation - prognos 2040

Maximal ljudnivå från vägtrafik 1,5 m över mark

Beräknad med SoundPLAN 8.2 uppdatering 21-04-09

www.akustikkonsulter.se

Handläggare Victor Wetterblad	Kvalitetssynkare Per Lindkvist
----------------------------------	-----------------------------------

Projekt nr 10-21072	Ritning A04
------------------------	----------------

Datum 21-04-14
